

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Aallaqqaasiut**

Isumaginninnermik suliaasaqarfiup iluani pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat 2013-imili atuuppoq.

Isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisissaata oqaatitsigut allaqqissaartariaqalersimanerata pisariaqalersimanera siunnersuummut matumunnga tunuliaqutaavoq.

Isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 21. november 2013-meersoq (matuma kingorna pissaanermik atuineq pillugu inatsit) akuersissutigineqarnerata kingorna meeqqanut- inunnullu innarluutilinnut suliaasaqarfinni pingaarutilinnik allannguisoqarsimavoq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsisip taamanikkut meeqqanut inunnullu innarluutilinnut paaqqinnittarfiit pillugit suliaasaqarfinni pissutsit tunngavigai. Suliaasaqarfik taanna Meeqqanut inuusuttunullu kiisalu annertuumik innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 64, 29. dec. 1994-imeersumit periarfissaliissutigineqarpoq.

Nalunaarut taanna kingornatigut Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersumit aamma Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumit taarserneqarpoq. Inatsisartut inatsisaat taakku marluk inissiiviusartut aamma neqeroorutit pillugit allannguutinik taaguutinillu nutaanik allannguinernik kinguneqarput.

Taamaammat pissaanermik atuineq pillugu inatsisip atuuffiisa nutarterneqarnissaa pisariaqarpoq, taamaalilluni isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu inatsisinut malittarisassanullu allanut suli ataqatigiittoqarniassamat.

Pissaanernut atuinnermut inatsimmi atuuttumi tunngaviit pingaarnertullu immikkoortortat assingi annerusumik siunnersuummi uani ingerlateqqinneqarput. Tamanna aamma nassuiaatinut makkununga naleqqiullugu pissaanernut atuinnermut inatsisip nassuiaatitaanut atuuppoq.

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna taamaalilluni pissaanermik atuineq pillugu inatsimmik annertuumik ingerlatitseqqinneruvoq. Taamaammat oqaasertaliussat, tunngaviit kiisalu pingaarnertut soqutigisat malittarisassani atuuttuni nassaarinqarsinnaasut taakkuuginnassapput.

Meeqqanut suliassaqarfimmi inatsisinik tunngavigisat nutarnejarnissaasa peqatigisaanik meeqqanik tigummigallagaanissamut taarsiullugu paaqqinnittarfinni inissiisinnaanermut periarfissat pitsaangorsaavigineqarnissaat aallaaviatigut siunnersuummi siunertarnejarpoq. Matumuuna meeqqat inersimasunik pinerluuteqarsimasunik inissiisarfinneepeqatiginninnissaat pinngitsoortinneqassaaq.

Malittarisassat atorlugit sulisaatsit ukkatarinerullugit, inersimasunut suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat siunnersuummi ingerlateqqinneqarput, tamatumalu peqatigisaanik tigummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissiisinnaaneq aamma eqqartuussat, eqqartuussiviup aalajangiinera malillugit paaqqinnittarfinnut (ulloq unnuarlu neqeroorummut) inissinneqartussat pillugit malittarisassiortoqarluni. Taamaalilluni innuttaasut sulisullu inatsisitigut isumannaatsuunerat qulakkeerneqarpoq.

Inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu, inersimasunut ulloq unnuarlu neqeroorutinit matoqqasunut eqqartuussivimmit inissinneqartunut, aammattaaq immikkoortumik nutaamik ikkussisoqassaaq. Tamanna pissaanermik atuinermut inatsimmi massakkut atuuttumi malittarisassiunneqanngilaq.

Sulianut pissaanermik atuinermik tunngassuteqartunut akuersissuteqarsinnaanermut piginnaatitaanermut naleqqiullugu, kommunip najugaqarfigisap piginnaatitaanera pillugu sulisaatsit atuuttut siunnersuummi avaqqunneqarput. Tassunga taarsiullugu innuttaasup inissinneqarsimasup inissinneqartussatulluunniit innersuunneqarsimasup kommune angerlarsimaffigisaa aalajangiinissamut piginnaatinneqarpoq. Meeqqat inissinneqarnissaannut kommune aalajangiisimasoq imaluunniit inersimasut inissinneqarnissaannut innersuussisuusq, aamma tassaassasoq kommune pissaanermik atuinissamut pisariaqartitsinermik malitseqartitsissussaasoq, naleqqunnerpaatut isigineqarpoq.

1.2 Inatsisissamut piareersaasimaneq

Kalaallit Nunaanni eqqartuussinertaqanngitsumik aalajangiinikkut nammineersinnaajunnaarsitaaneq pillugu sinaakkutit Danmarkimisut immata, tassalu tunngaviummik inatsimmi § 71, Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat aamma Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat, tamatumalu peqatigisaanik tunngaviummik inatsimmi § 72-imi inigisap innimigineqarluinnartussaaneera aammattaaq atuummat, qallunaat lov om social service-ianni pissaanermik atuineq pillugu kapitali 24 inatsisissatut siunnersuummi matumani aallaavigineqarpoq. Nunani taakkunani marlunni inuiaqatigiinni inatsisitigut isumannaatsuunissaq pillugu isiginniffiit annertuumik

pingaartinneqarput, taamaattoqarneratalu siunnersuutip qallunaat inatsisaannik ataatsimoorussamik tunngaveqarneranut tunngavilersueqataavoq.

Qallunaat inatsisaat tulleriiarluakkamik misissorneqarpoq aamma Danmarkimi aalajangersakkat siunertaasa atorineqarnerisalu nassuiarneqarneranni qallunaat inatsisaannut ilitersuut atorineqarpoq. Taakku Kalaallit Nunaanni pissutsinut sanilliunneqarput aamma siunnersuut tamatum kingorna annertuumik aqqissuunneqarluni. Siunnersuummut massumunnga qallunaat inatsisiliornerat tassa malittarisatut atorineqarpoq. Qallunaat oqartussaannut qallunaat inatsisaata misilittagarilersitai, qallunaallu inatsisaata ineriartorneq ingerlaavarteq aqputigisimasaa, siunnersuummi matumani ilanngunneqarput.

1.3 Imarisaa

Siunnersuut immikkoortunut I-miit VII-mut immikkoortiterneqarpoq.

Immikkoortoq aallaqqaasiut (I), meeqqanut suliassaqaarfik (II), pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissiinerup kingunerisaanik meeqqat inissinneqartut il.il. (III), inersimasut (IV), pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissiinermik naammassinnineq (V), naammagittaalliorsinnaaneq (VI) aamma atuutilerfia (VII).

Paasiuminartuunissaa eqqarsaatigalugu suleriaaseq taanna toqqarneqarpoq. Malittarisassat atornerini immikkoortoq I aamma innuttaasut apeqqummi pineqartut pillugit immikkoortoq pineqartoq taamaallaat isigineqassasoq, innuttaasunut suliassanillu suliarinnittartunut taamaattoqarnerata kinguneraa.

Aalajangersakkanik piginnaatitsisunik siunnersuut imaqqanngilaq. Inatsisiliorneq eqqarsaatigalugu inatsisiliornerup innuttaasunut sulianillu suliarinnittartunut piiminartuunissaa paasiuminartuunissaalu tassunga pissutaavoq. Innuttaasut inuttut kiffaanngissuseqarnerannut malittarisassat annertuumik akuliunnerummata, aalajangersakkat pineqartut inatsisikkut aalajangersarneqassapput. Siunnersuutip massuma pissaanermik atuneq pillugu malittarisassat tamaasa imarimmagit ataatsimut isigalugu tamanna taama kinguneqarpoq.

Ataasiakkaat ukioqqortussusaat imaluunniit tarnimikkut pisinnaasaat apeqqutaatinnagit, inuit ataasiakkaat innarligassaanginnerannik ataqqinnineq, pissaanermik atuneq pillugu aalajangersakkanut tunngaviuvoq. Isummernerit inatsiseqartitsinerlu pillugit taamaammat inuup inuttut kiffaanngissusaata innimiginarluinnartuuneranik tunngavik aallaaviuvoq. Tunngavik taanna tunngaviumik inatsimmi § 71-imi inatsisitigut aalajangersarneqarpoq aamma Europamiut inuit pisinnaatitaaffiinut isumaqatigiissutaanni akuerisaavoq soorlu aamma Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissumi tamanna ilaasoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

2.1. Immikkoortoq I, aalajangersakkat nalinginnaasut

Immikkoortoq I siunnersuummut aallaqqaasiutaavoq aamma tassani Inatsisartut inatsisaannut sinaakkutissat nalinginnaasut aalajangersarneqarput. Meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinniittunut pissaanermik atuineq, inersimasunullu pisortanit aallartinneqarsimasumik ikiorneqartunut pissaanermik atuineq siunnersuutip malittarisassiuppaa. Aammattaaq meeqqanut pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissiineq tunngavigalugu meeqqanut inissinneqartunut aamma kommunalbestyrelsip aalajangiineratigut meeqqanut isumannaallisaavigisamik immikkoortortaqarfimmi inissinneqartunut pissaanermik atuineq, kiisalu inunnut 18-ileereersimasunut pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit eqqartuussinikkut imaluunniit eqqartuussiviup aalajangiineratigut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqarsimasunut pissaanermik atuineq Inatsisartut inatsisaata malittarisassiuppaa.

Immikkoortumi tassani pissaanermik atuinermut tunngaviit tunngaviulluinnartut saqqummiunneqarput, siunnersuut manna malillugu iliuuseqarnerni tamani isumaliuutigineqassallutik atorineqassallutillu. Tunngaviusut amerlasuut, assersuutigalugu annikinnerpaamik akuliunnissamik tunngavimmut, malittarisassat atuuttut aalajangersakkani ataasiakkaani allatorneqarput. Siunnersuummi uani tunngaviit pingaarnertut malittarisassatut siunnersuutip § 1-iani katersorneqarput.

Taamaattoq annertuunik akuliuttoqartillugu, tunngaviit ataasiakkaat, ingammik iliuitsip sivilissusaanut tunngatillugu, taaneqaqqissapput.

Tamatuma peqatigisaanik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni tamani sulisut pissaanermik atuineq pillugu inatsisip assilinqarneranik tigusinissaat imalu pillugu ilitsersorneqarnissaat pillugu aalajangersagaqarpoq.

2.2. Immikkoortoq II. Meeqqat.

Meeqqat najugaqarfiini assigiinngitsuni pissaanermik atuineq meeqqat pillugit immikkoortumi malittarisassiunneqarpoq. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut tamanut atuuppoq, matumani paaqqinnittarfiit kommuninit, namminersorlutik oqartussanillu pigineqartut aamma imminut pigisut, kiisalu inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutit ilanngullugit.

Taamaalilluni inissiisarfiit imaluunniit neqeroorutit, taama tulleriillutik, Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat aamma Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat pineqarput, taakkunani pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat atorineqassallutik.

Meeqqap innarlerneqannginnissaa namminerlu aalajangiinissamut pisinnaatitaaffeqarnera ataqqillugit suliniutip pinissaa, siunnersuut malillugu suliniuteqarnissamut aallaaviuvoq. Pisut ilaanni meeqqap innarligassaannnginneranik akuliuttariaqarneq pisariaqarsinnaammat

nassuerutigalugu, pisuni sorlerni suullu iliuitsit pinngitsaaliissutaasut taakku akuerisaanersut pillugit siunnersuummi malittarisassanik aalajangersaasoqarpoq.

Pisut sorliit qaqutiginnaq pissaanermik atuiffiusinnaasut malittarisassani allaaserineqarput, tamatumalu peqatigisaanik pissaanermik atuinerup killilersorneqarneratigut, meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinniittut ulloq unnuarlu neqeroorutiniittullu saassunneqarnissaannut pissaanermillu atuiffiunissamut illersussallugit. Tamatuma saniatigut pissaanermik atuinerit suut akuerisaannginnersut malittarisassat allaaseraat, soorlu timikkut pillarneqarnerit, qilersorneqarnerit imaluunniit nikanarsaataasumik, asissuisumik allatulluunniit nikassarpassissumik pineqarneq.

Meeqqanut pissaanermik atuineq:

1. Inatsisitigut periarfissaliisoqartillugu taamaallaat pissaanermik atuisoqarsinnaavoq
2. Isumassuineq inunnillu perorsaanermik ikiuineq taarsinngisaannassavaa
3. Pisunut ataasiakkaanut naammattusaarneqassaaq
4. Pisariaqarluinnartut qaangissanngilai
5. Sapinngisaaq malillugu qajassuarnerpaamik aamma meeraq annerpaamik eqqarsaatigalugu suliarineqassaaq
6. Taamaaliornermi anguniakkanut naleqquttuusaaq
7. Qaqutiginnaq pissaanermik atuisoqartassaaq.

Pissaanermik atuisoqartillugu, pissaanermik atuineri malittarisassat atorneqarnissaannut akisussaasuusooq kommunimut najugaqarfigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalackersuisunullu nalunaarsuillunilu nalunaarutiginnittassaaq. Pisuni pissaanermik atuinerit akuerisaasut akuerisaanngitsullu atorneqartillugit tamanna atuuppoq.

Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat tunngaviit pingaaruteqartut tulluittut tunngavigalugit suliarineqarput:

- Annikinnerpaamik akuliunnissamut tunngavik, imaappoq annikinnerpaamik akuliulluni aaqqiineq tamatigut siulliullugu atorneqartassaaq.
- Akuliunneq qaqutiginnaq pisassaaq aamma pisariaqarluinnartunuinnaq killilerneqassalluni.
- Atsikkutigiissitsinissamik tunngavik, imaappoq akuliunneq siunertarlu atsikkutigiissapput.
- Pissaanermik atuilersinnani inunnik perorsaanermik ikiuineq isumassuinerlu tamatigut siulliunneqartassaaq.
- Inuttut ataasiakkaatut nammineq pissuseqarnermut tunngavik, imaappoq inuttut kiffaangissusermut akuliunnermi inunnut ataasiakkaanut pisunut pisariaqartitaanullu naammattusaarneqassaaq, soorlu aamma, assersuutigalugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi ulloq unnuarlu neqeroorummiluunniit meeqqanut allanut, inuit ataasiakkaat pisariaqartitaannut allanut naleqqutinngitsumik akuliunneq pissutissaqalersitsinnaanngitsooq.

- Isertuannngissuseq, imaappoq inunnut ataasiakkaanut taakkuluunniit qanigisaannut, suut aalajangerneqassanersut sunalu pissutigalugu taama aalajangiisoqassanersoq, soorlu aamma meeqqat taakkulu angajoqqaavi malittarisassat atuuttut sulisaatsillu pillugit ilisimasassanik pissarsisinnaatitaasut.
- Inatsisinik tunngaveqarnej, imaappoq inuit ataasiakkaat kiffaannngissusaannut akuliunnermi tamanna pillugu erseqqissumik inatsisitigut periarfissaliissuteqassaaq.
- Inigisap innimigineqarluinnartussaanera, imaappoq inigisap misissorneqarnissaani allakkanillu oqarasuaatikkullu oqaluussinernik nakkutilliinerit inatsisitigut periarfissaliissutigineqassapput.
- Aalajangermissamut tunngavissanut immikkut ittumik piumasaqaatit naammagittaalliorsinnaatitaanerlu.

Inatsisitigut killissarititaasut pingaarnert

Meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut pissaanermik atuineq pillugu inatsisitigut killissarititaasut Danmarkimi Naalagaaffiup Tunngaviusumik inatsisaanni, Europamiut Inuit Pisinnaatitaaffiit isumaqatigiissutaanni (EMRK-mi), Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni (Meeqqat pillugit isumaqatigiissummi), Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni (Inuit innarluutillit pillugit isumaqatigiissummi), Naalliutsitsisarnej akiorniarlugu Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni aamma Naalliutsitsisarnej akiorniarlugu Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaannut ilassutitut protokolimi (OPCAT-mi) nassaassaapput.

Tunngaviusumik inatsimmi § 71 nammineersinnaajunnaarsitsisarnermut tunngavoq. Tunngaviusumik inatsimmi § 71, imm. 2 malillugu inatsisitigut periarfissaliinikkut nammineersinnaajunnaarsitsisarnej taamaallaat pisinnaasoq aalajangersakkami ilaatigut taaneqarpoq. Tamatuma saniatigut, inuk eqqartuussinertaqanngitsumik nammineersinnaanermik arsaarneqartoq, § 71, imm. 6-ip malitsigisaanik immikkut ittumik sukangannginnerusumik aaqqissuussineq malillugu nammineersinnaanermik arsaarinnineq eqqartuussivinnut misilitsissinnaagaa § 71-imi takuneqarsinnaavoq.

Tunngaviusumik inatsisip § 72-iani inigisap innimigineqarluinnartussaanera pineqarpoq, matumani illumi misissuinissaq aamma allakkanik pappiaqqanillu allanik misissuinerit aamma oqarasuaatinik oqaloqateqarnerit ilanngullugit. Inigisap misissorneqarnissaanut imaluunniit allaffigeqattaannerit aamma oqarasuaatikkut oqaluussinerit nakkutigineqarnissaannut inatsisitigut periarfissaliissuteqartoqarsimanissaa imaluunniit eqqartuussisup tamanna pillugu aalajangiisimanissaa piumasaqaataavoq.

Inuup kiffaannngissusaa, tunngaviusumik inatsimmi § 71-imisut, EMRK-p illersorpaa. Kinaluunniit kiffaannngissuseqarsinnaanissaminut inuttullu isumannaatsuunissamut pisinnaatitaaffeqartoq isumaqatigiissummi artikili 5-imi takuneqarsinnaavoq. Aammattaaq kinaluunniit, pisut

erseqqinnerusumik allaaserineqartut eqqaassanngikkaanni, kiffaanngissusiiagaassanngitsoq takuneqarsinnaavoq. Pisut allaaserineqartut ilanni, meeqqap perorsarneqarnerata nakkutigineqarnissaanut imaluunniit inatsisitigut akuerisaasumik kiffaanngissusiiarlugu oqartussamut piginnaatitaasumut eqqartuussisutigoortumik sassartitsinissaq siunertaralugu ukiukitsumik inatsisitigut akuerisaasumik kiffaanngissusiiagaaneq pineqarpoq. Tigusaaneq imaluunniit tigummigallagaaneq alla tunngavigalugu kiffaanngissusiiagaasup, eqqartuussiviup kiffaanngissusiiagaaneq inatsisitigut akuerisaanersoq tuaviortumik aalajangiiffiginiassammagu, suliap eqqartuussivimmi saqqummiunneqarnissaa kialluunniit pisinnaatitaaffigivaa.

Kinaluunniit inuup nammineq inuunermi ilaqutariittullu inuunermi, angerlarsimaffimmi allaffigeqateqartarnermilu ataqqineqarnissaanik pisinnaatitaaffeqartoq, isumaqatigiisummi artikili 8-mi takuneqarsinnaavoq. Pisinnaatitaaffiup taassuma akuliuffigineqarnissaa inatsimmi periarfissaliissutigineqarpat, akuliunnerlu artikili 8, imm. 2-mi siunertanit taagorneqartunit tunngaveqartinneqarpat, kiisalu akuliunneq siunertarineqartumut atsikkutigiippat, aatsaat akuliunneq pisinnaavoq.

EMRK-mi artikili 3 malillugu kinaluunniit naalliutsinneqassanngilaq imaluunniit inunnt naleqqutinngitsumik nikassarpassisumilluunniit pineqassanngilaq. EMRK-mi artikilip taassuma inatsisitigut akuerineqartumik inatsisitigullu akuerisaanngitsumik pissaanermik atuineq malittarisassiuuppa. Taamaammat siunnersuummut massumunnga atatillugu taanna atuassallugu pingaaruteqarpoq.

Meeraq kinaluunniit inatsisinik tunngaveqanngitsumik imaluunniit nalaatsornikkut pisumik kiffaanngissusiiagaassanngitsoq, Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiisutaanni artikili 37-imi aalajangersarneqarpoq. Kiffaanngissusiiagaaneq taamaallaat periarfissatut kingullertut pisinnaavoq aamma sivikinnerpaamik naleqquttumik ingerlanneqassalluni. Aammattaaq, taamatut avissaartitsineq meeqqamut pitsaanerusussaannngitsutut isigineqartinnagu, meeqqat kiffaanngissusiiagaasut inersimasunit immikkoortinneqassasut aalajangersarneqarpoq. Meeraq, immikkut ittumik pissutsit eqqaassanngikkaanni, taamatutaaq ilaqtaminik attaveqarnermi attatiinnarnissaanut pisinnaatitaaffeqarpoq. Meeqqat kiffaanngissusiiagaasut tamarmik, kiffaanngissusiiagaanerup inatsisitigut akuerisaanerata eqqartuussivimmit imaluunniit allamit oqartussamit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumit piginnaatinneqartumit misilinneqarnissaanik, suliallu taamaattup sukkasuumik aalajangiiffigineqarnissaanik pisinnaatitaaffeqassapput.

Tamatuma peqatigisaanik meeraq kinaluunniit nammineq inuunermi ilaqutariittullu inuunermi, angerlarsimaffimmi allaffigeqatigiittarnerminilu nalaatsornikkut pisumik imaluunniit inatsisit unioqqutillugit pineqartassanngitsoq, imaluunniit ataqqinassutsini imaluunniit tusaamaneqassutsini pillugit inatsisit unioqqutillugit saassunneqassanngitsoq, aamma meeraq taamatut akuliunnernut imaluunniit taamatut saassunneqarnernut inatsisitigut illersorneqarnissamik pisinnaatitaaffeqartoq,

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikili 16-imi aalajangersarneqarpoq.

Inuit innarluutillit nammineq inuunertik pillugu aalajangiisnaatitaasut, Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikilip 12-ip aalajangersarpaa. Nammineersinnaassusiiagaanermut taarsiullugu inuit innarluutillit pisariaqartitaminnik tapersorsorneqarnissaq pisinnaatitaaffigaat, taamaalillutik nammineq inuunertik pillugu nammineerlutik aalajangiisnaallutik. Taamaamat inuit innarluutillit nammineq aalajangiisnaasutut eqqartuussisarnermi inatsisitigut akuerisamik imaluunniit piussaaffeqarnermik pisinnaasaqarnerat akuersarneqassaaq. Eqqartuussisarnermi inatsisitigut akuerisamik imaluunniit pisussaaffeqarnermik pisinnaasaqarneq pisinnaatitaaffiuvoq pingaaruteqarluinnartoq, inuillu innarluutillit eqqartuussisarnermi inatsisitigut akuerisamik imaluunniit pisussaaffeqarnermik pisinnaasaqarnerminnik ingerlatsinissaminnut pisariaqartikkunikku ikiorneqassapput tapersorsorneqarlutillu.

Inuit innarluutillit qanorluunniit ukioqaralarunik inatsisit unioqqutillugit imaluunniit nalaatsornikkut pisumik kiffaanngissusiiagaassanngitsut, aamma kiffaanngissusiiagaanerit tamarmik inatsisip najoqqutassai malissagaat, Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni artikili 14-imi aalajangersarneqarpoq. Innarluuteqarneq taamaalilluni kiffaanngissusiiagaanissamut pissutaasinnaangilaq. Tamatuma saniatigut meeqqat innarluutillit meeqqatut allatulli inuit pisinnaatitaaffiinik tamanik atuinissaannut aamma tungaviusumik kiffaanngissuseqarnermut pisinnaatitaaffiinut qulakkeerinnittussanik pisariaqartunik iliuuseqarnissaq, aamma iliuuseqarnerit meeqqamut pitsaanerusup salliutinneqarnissaa qulakkiissagaat, naalagaaffiit isumaqatigiissummi peqataasut aalajangiiffigissagaat, inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissummi artikili 7-imi aalajangersarneqarpoq.

Inuit innarluutillit atonerlunneqarnissaminnut, nakuusernermut atonerluinermullu illersorneqassasut inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissummi artikili 16-imi aalajangersarneqarpoq, aamma inuit innarluutillit kikkulluunniit allat assigalugit timikkut tarnikkullu innarligassaannginnermik ataqqineqarnissaat pisinnaatitaaffigaat artikili 17-imi aalajangersarneqarpoq.

Najugaqarfigisani assigiinngitsuni sulisut ulluinnarni meeraq isumassorlugulu toqqissisimatissavaat, aamma taakkuupput perorsaanikkut isiginneriaatsit malillugit meeqqap pisariaqartitaanik, perorsarneranik ineriartorneranillu isumassuisussat. Meeqqamik inissiineq toqqissisimanartumi isumassuiffiusumilu pissaaq, tassani inersimasunut qanittumik aalaakkaasumillu attaveqarnissaq neqeroorutaassalluni. Meeqqani ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinniittuni ikiorneqarnissamik tapersorsorneqarnissamillu pisariaqartitsinerit immikkut illuinnartut pigineqarsinnaammata, kommunip ulloq unnuarlu paaqqinnittarfillu suliniuteqarneq isumassuinerlu pillugit

piareersaanerminni tamanna eqqarsaatigissavaat, matumani assersuutigalugu meeqqat imminnut ajoquserniarlutik pissusilersortartut imaluunniit imminoornissamik eqqarsaateqartut isumassorneqarnissaat illersorneqarnissaallu ilanngullugit. Taamatuttaaq meeqqat inissinneqarsimasut akunnerminni innarliinnginnissaat sulisut isumagissavaat.

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat malillugu meeqqat ilanngunneqarnissaminnut, aalajangeeqataanissaminnut aamma nammineq aalajangiisinaanissaminnut pisinnaatitaapput. Suliniutip piareersarneqarnerani meeqqap, meeqqap ukiuanut inerisimaneranullu naapertuuttumik, isumaata ilanngunneqarnissaa, aamma piviusumik piareersaanerup naammassinninnerullu sapinngisamik meeqqamik oqaloqateqartarnimikkut pinissaa, taamaammat tunngaviuvoq qitiusoq.

2.3 Immikkoortoq III, Pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissiineq tunngavigalugu meeqqat inissinneqartut aamma kommunalbestyrelsip aalajangiineratigut meeqqat isumannaallisaaavigisamik immikkoortorta qarfirmi inissinneqartut.

Meeqqat eqqartuussut imaluunniit allatigut eqqartuussisutigoortumik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqarsimasut immikkoortumi pineqarput. Tassa isumaginninnikkut sulinermut tunngatillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinera malillugu inissiineq uani pineqanngilaq.

Immikkoortoq nutaajuvoq, aamma immikkoortoq II-mi iliuutsinut takuneqarsinnaasunut annertusissutaalluni kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut, isumannaallisaaavigisamik immikkoortortalinnut, aamma eqqartuussisarnermik inatsit malillugu meeqqamik inissiivigineqartut, imaluunniit meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi isumannaallisakkami Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni § 30, imm. 1, aamma imm. 2, nr. 3, aamma § 36, imm. 1 malillugit ittumik inissiinissamut periarfissat malillugit inissinneqartut atuulluni.

Iliuutsinut nutaanut ilaapput unnuakkut ineeqqat paarnaarneqarnissaannut periarfissat, aamma nalunaaquttap akunneri 2 tikillugit avinngarusimatitsinissamik periarfissaq. Iliuutsit taakku marluk annertuumik akuliunnerupput taamaamallu atorneqarnissaannut sakkortuunik piumasaaqatitaqarput.

Immikkoortumi malittarisassat aamma erseqqissaavigineqarput.

Siunnersuummi immikkoortuni I-mi aamma II-mi malittarisassat siunnersuummi immikkoortoq III malillugu meeqqanut inissinneqarsimasunut aamma atuupput. Tunngaviusumik tunngaviit aamma eqqarsaatigisassat pillugit immikkoortoq 2.2. takuuk.

2.4 Immikkoortoq IV. Inersimasut.

Imersimasut tarnimikkut pisinnaasakillisimasut inatsisitigut isumannaatsuunissaasa annertusarneqarnissaat pingaarnertut aalajangersakkatigut siunertarineqarpoq, imaappoq inuit, tarnimikkut pisinnaasakillisimanermik malitsigisaanik imminnut isumagisinnaanngitsut, amerlanertigullu atuussinnaasumik akuersissummik tunniussisinnaanngitsut uani pineqarput. Aamma sulisunut inunnik taakkuninnga sullissisunut suliassat qanoq suliarineqarnissaannut, malittarisassat suliassat tunngaviinik qulakkeerinnipput. Taamaammat innuttaasunut sulisunullu, innuttaasunik taakkuninnga naapitsisartunut, inatsisitigut isumannaatsuunissaq malittarisassatigut patajaallisarneqarpoq. Taamaattoq naamineq aalajangiisinnaatitaaneq pillugu isumaliutiginninneq kisiat aallaavigalugu innuttaasut ataasiakkat eqqarsaatigineqarnerat aalajangiiffigineqarsinnaanngilaq. Pisuni arlalinni inuit ataasiakkaat ataqqinassusaat inooqatigiinnilu toqqissisimanerat, soorlu aamma allat eqqarsaatigineqarnerat – assersuutigalugu nuliaasup uiusulluunniit eqqarsaatigineqarnera – isumassuinerup aaqqissuunneqarnissaanut ataatsimut nalilersuinermi ilaatinneqarnissaat naleqquttuussaaq pisariaqarlunilu. Allanit isumagineqarnissaq pisariaqartinneqartillugu, allanit isumagineqarneq inooqatigiinni toqqissisimanermut ilaavoq.

Inuit ataasiakkaat innarligassaanninnerannik kiffaanngissusaannillu ataqqinninneq taamaammat eqqarsaatigisassat assigiinngitsut amerlanertigullu imminnut akerleriissut eqqarsaatigineqarnerannik piviusumik eqqarsaatiginnilluarneruvoq. Assersuutigalugu inuit puigortunngorsimasut, imaluunniit inuit ineriartormikkut akornutillit atisalersorsimanatik iniminnit aninerat imaluunniit tunngaviusumik eqqiluisaarneq akerlerippassuk, taamaattoqarnera ataqqinassutsimik annaasaqarnermut atassuteqarsinnaavoq. Ataqqinassuseqarneq pillugu eqqarsaatiginninneq taamaammat ataatsimut isumassuinerup qanoq aaqqissuunnissaanut qulakkeerneqarnissaanullu eqqarsaatigineqarluartariaqarpoq. Innimigisassat assigiinngitsut eqqarsaatigilluarneqarneranni ataasiakkaanut pissutsit piviusut nalilersorneqarnerat tamatigut aallaavigineqassaaq.

Pissutsit piviusut pillugit isummertoqarnerani, naleqartitat assigiinngitsut “aporaannerat” sukkasumik malugineqassaaq. Assersuutigalugu pissaaneq atorlugu “inuttut eqqiluitsuunissaq”-mik taaneqartartut suliarinneranni nangit taarserneqarneranni, pineqartup eqqiluitsuunissaa nammineq aalajangersinnaatitaanerani pingaarnertut oqaatigineqassaaq. Innuttaasup annertuumik ataavartumillu pisinnaasakillisimasup paaqqutarinniffimmit anitsaaliorneqarnera assigisaanilluunniit pineqarnera assigisaanik nammineq aalajangiisinnaatitaaneranut akuliunnerussaaq, kisianni aamma pineqartup isumagineqarnerani toqqissisimanissaanut qulakkeerinnissinnaavoq. Pissaanermik atuinermi taamaalilluni innimigisassat imminnut akerleriittut arlallit eqqarsaatigilluarneqarnissaat amerlasuuni pineqartarpoq.

Taamaammat pingaaruteqarpoq sulisut aqutsisullu isumassuineq tamannallu pillugu aalajangiinerit ima aaqqissuutissagaat, tassani innimigisassat assigiinngitsut aalajangiinerillu ilungersunartut pillugit ammasumik oqaloqatigiissinnaaneq periarfissinneqassalluni.

Inatsisitigut isumannaatsuunermut tunngaviit, pissaanermut atuineq pillugu malittarisassat tunngavigisaat makkuupput:

Inunnik perorsaanermik ikiuineq, isumassuineq paaqqutarinninnerlu tamatigut pissaanermik atuinnermit salliunneqartassapput.

Annikinnerpaamik akuliunnermut tunngavik (atsikkutigiiittoqarnissaanik tunngavik) imaappoq annikinnerpaamik akuliunnikkut aaqqiineq tamatigut salliutinneqassaaq.

Inuttut immikkuullarissuseqarnermik tunngavik, imaappoq inuttut kiffaanngissuseqarnermut akuliunneq ataasiakkaanut pissutsinut pisariaqartitaannullu naammattusaarneqassaaq, soorlu aamma ataasiakkat pisariaqartitaasa, assersuutigalugu ineqarfimmi paaqqutarinniffiusumi, najugaqatigiiffimmi assigisaannilu ineqartunut allanut naleqqutinngitsumik akuliunneq pissutissaqartissinnaanngikkaa. Isertujaatsuuneq, imaappoq aalajangiinerit suut aalajangerneqarnersut soorlu taama aalajangiisoqarnersooq ataasiakkaanut, qanigisaannulluunniit, angajoqqaatut akisussaatitaasunut illersuisunulluunniit erseqqissuussaaq, soorlu aamma malittarisassat sulisaatsillu pillugit innuttaasut nalinginnaasumik ilisimasaqartariaqaraluartut. Inatsisinik tunngaveqarneq, imaappoq inuup kiffaanngissusaanut akuliunneq erseqqissumik inatsimmik tunngaveqarnissaa piumasarineqarpoq. Aalajangiinissamut naammagittaalliorsinnaatitaanermullu immikkut ittumik piumasagaatit.

Immikkoortoq IV-mi aalajangersakkat pissaanermik atuiffiusussaannngitsut allassimaffiattut ilusilerneqarpoq, taamaalilluni pissaanermik atuineq pisuni immikkut ittuni killeqartorujussuarni pisinnaasooq erseqqissumik takuneqarsinnaalluni. Tarnimikkut annertuumik ataavartumillu pisinnaasakillisisimanissaaq, aamma pineqartoq taamaammat silatusaartumik iliuseqarsinnaanngitsoq imaluunniit iliuutsimi kingunerinik tamakkiisumik paasinnissinnaanngitsoq, immikkoortoq IV-mi pissaanermut atuinnermi aalajangiinernut tunngaviuvoq. Ataasiakkaat tarnikkut pisinnaasakillisisimanerisa annertussusaat pineqartup pisumi piviusumi naliliiffigineqarnerani aalajangiisutut ilaatinneqassaaq. Taamaammat nammineq aalajangiisinnaatitaanermut pisinnaatitaaffimmut timikkut akuliunnissap eqqarsaatigineqarnerani tamatigut inummut ataatsimut sulianillu tunngasumik illersorneqarsinnaasumik tarnikkut pisinnaasakillisisimanerup annertussusaanik malitsigisaanillu missiliuineq suliarineqartassaaq. Tarnikkut pisinnaasakillisisimanerup suussusaa akuliunnerullu aallartinneqartussatut eqqarsaatigineqartup sakkortussusaa apeqqutaalluni, akuliunnerup pisariaqassusaa illersorneqarsinnaaneralu pillugu uppernarsaanissamut nakorsat nappaammik suussusersisimanissaat pisariaqarsinnaavoq. Naliliinermut piviusumut atatillugu nakorsat nappaammik suussusersisimanerat tarnikkut pisinnaasakillisisimanermut suliat pillugit uppernarsaanermi taamaammat ilaasariaqarunarpoq. Sulianut tunngatillugu pineqartup tarnimigut pisinnaasakillisisimanagera pillugu pisariaqartumik uppernarsaanissaaq, tarnikkut pisinnaasakillisisimanerlu taanna innuttaasup nammineq soqutigisaminik isumaginnissinnaannginneranut akornutaasooq pillugu uppernarsaanissaaq, tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq.

Kisianni siusinnerusukkut nappaatip suussusersineqarsimanera nammineq aalajangiisinaatitaanermut pisinnaatitaaffiup akuliuffigineqarnissaanik ingerlaannartumik pissutaasinnaangilaq, pissutigalugu inuup inunnut pineqartunut ilaananeranut nappaatip suussusia aalajangiisuunngimmat. Ajoqutigisap imaluunniit tarnikkut pisinnaasakillisisimanerup malitsigisai, iliuitsit pissusilersuutillu piviusumik inuup ajoqusernissaanut aarleqquteqartitsisut, imaluunniit pineqartumi inuttut eqqiluisaannerup ajorluinnarneranik kinguneqartut, aalajangiisuupput.

Inuit ineriartormikkut akornutillit aamma inuit tarnimikkut napparsimasut amerlanertigut ukiorpassuarni systemimiissimasarput aamma taamaammat ilaatigut nappaataat suussusersineqarsimasarlutik, akerlianilli inuit ilaat puigortunngorsimasut piviusumik nappaataat suussusersineqartarsimangillat. Taamaammat tarnimikkut qanoq issutsip sulianut tunngasumik allaaserineqarnerata sularinissaa pingaaruteqarpoq, taannami uppernarsaatitut atorneqarsinnaavoq. Tarnikkut pisinnaasakillisisimanerup annertunissaanik aamma ataavartuunissaanik piumasaaqatip, pineqartoq qaangiuttussamik paatsuungatillugu, imaluunniit inunnut annikitsumik puigortunngorsimasunut atorneqarsinnaanginnera tamatuma kinguneraa.

Inatsisitigut killissarititaasut pingaarnerit

Inersimasunut suliassa qarfimmuut aammalumi meeqqanut suliassa qarfimmuut, taamaattoq meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat minillugu, takuuk immikkoortoq 2.2, inatsisitigut killissarititaasut pingaarnerit annertuumik assigiipput.

2.5 Immikkoortoq V. Pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissiinermik naammassinnineq.

Pinerluttulerinermi suliamut atatillugu aalajangiineq malillugu inunnut inissiisarfinnut inissinneqarsimasunut akuliunnissamut periarfissat Inatsisartut inatsisaanni immikkut malittarisassiuunneqarnissaat, inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqarpoq.

Isumaginninnermut oqartussaasut isumagisartagaanni, pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissiissutit naammassineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat anguniarneqarpoq, matumani inunnut nammineersinnaajunnaarsitaasunut najugaqarfinnut assigiinngitsunut, immikkut isumannaallisagaanngitsunut inissiineq ilanngullugit.

Taamaalilluni Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni §§ 51 aamma 52 malillugit inissiivigineqarsimasuni inissinneqarsimasut najugaanni sulisut sakkunik peqarnerisat pillugu misissuisinnaanerit imaluunniit torersuunissaq isumannaatsuunissarluunniit eqqarsaatigalugit pisariaqartutut naatsorsuutigineqarpat, inissinneqarsimasup internetimik aamma oqarasuaammik atuinerata nakkutigineqarnissaa, matumani pinerluuteqarnissap pitsaaliorneqarnissaa imaluunniit pinngitsoortinnissaa ilanngullugu, isumaginninnermut suliassa qarfimmi malittarisassat atuuttut malilugit periarfissaqanngilaq.

Inissinneqarsimasunut amerlannngitsunut, persorsaannermi sakkut naammatsinnagit, torersuunissaq- imaluunniit isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu, matumani pinerluuteqarnissap pitsaaliornissaa pinngitsoortinneqarnissaaluunniit ilanngullugit, sulisut suliarinnittut pisariaqartinneqartunik sakkussaqaannginnerat isumaginninnermi suliassaqarfimmi akuliussinnaanermut inatsisiliornermi immikkut malittarisassaqaannginnerata kinguneraa.

Akuliunnissamut periarfissat siunnersuutigineqartut taamaammat ulloq unnuarlu neqeroorutit inissiivigineqartunilu sulisut sakkussaannik tunineqarnissaat pingaarnertut siunertarivaat, taakkulu pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit aalajangiinerit isumaginninnermi suliassaqarfimmi siunertamittut atuuttussanngortinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut peqataassapput.

Nalunaarummi nr. 5/2007-imi pinerluttunut tarnimikkut immikkoorutilinnut pillaatissiinissamik suliani (Kalaallit Nunaanni: "Pinerluuteqarnerit pillugit suliat") unnerluussisussaataasunut najoqqutassat Naalagaaffiup eqqartuussisuunerata aalajangersarpai. Pineqaatissiissut sorleq piumasagaataassanersoq pillugu naliliinnermi isumannaatsuunissamut- aamma katsorsarneqarnissamut soqutigisassat eqqarsaatigilluarneqarnissaat, kisiannili aamma pinerluutigineqarsimasup suussusaa peqqarniissusaalu pillugit atsikkutigiissitsinissaq pillugu eqqarsaatersuutiginnittoqarnissaata ilaanissaa nalunaarummi immikkoortoq 7.2-mi takuneqarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinnermi inatsimmi § 157-imi inunnut ilaasunut unnerluussisussaataasut ilaatigut makku piumasarisinnaagaat nalunaarummi immikkoortoq 7.5-imi takuneqarsinnaavoq:

1. Inunnut annertuumik tarnimikkut innarluutilinnut isumannaallisaavigisamik immikkoortortami inissinneqarnissamik eqqartuussut (eqqartuussutip suussusaa 1). Inunnut, malunnartumik navianaatilinnut taamaammallu inunnut ilimanaatilimmik navianartumik iliuuseqarsinnaasunut, piumasagaat atorpeqartarpoq.
2. Inunnut annertuumik tarnimikkut innarluutilinnut najugaqarfissami innissiinissamik eqqartuussut, taamaalilluni kommunip aalajangiineratigut eqqartuunneqartut isumannaallisaavigisamik immikkoortumut nuunneqarsinnaallutik (eqqartuussutip suussusaa 2). Inunnut, inunnut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasunut assersuutigalugu ikuallatsitsinertut, ujajaanertut, pinngitsaaliilluni atoqateqarnertut imaluunniit nakuusernertut ilusilinnik pinerluuteqarsimasunut, tassani inuup ataavartumik nakkutigineqarnissamik pisariaqartitsinera aamma inummut navianaatilimmik pinerluuteqaqqinnissaa navianaateqartoq nalilerneqarluni, taamaalilluni taamaattoqarnerani sukkasuumik isumannaallisaavigisamik immikkoortumut nuunneqarsinnaassalluni, piumasagaat atorpeqartarpoq.
3. Inunnut annertuumik tarnimikkut innarluutilinnut isumannaallisaavigisamik immikkoortortami inissinneqarnissamik eqqartuussut (eqqartuussutip suussusaa 3). Tarnimikkut ineriartornerminni

kinguarsimasunut inunnut navianaatilimmik pinerluuteqarsimasunut assersuutigalugu ikuallatsitsinertut, ujajaanertut, pinngitsaaliilluni atoqateqarnertut imaluunniit nakuusernertut ilusilinnik pinerluuteqarsimasunut, tassani inuup ataavartumik nakkutigineqarnissamik pisariaqartitsinera nalilerneqarluni, piumasagaat atorineqartarpoq.

4. Kommunimit nakkutigineqarnissamik eqqartuussut, taamaalilluni nakkutilliinermik oqartussat najugaqarnissamik sulinissamillu aalajangiigaat eqqartuunneqartup naammassissavaa, aamma taamaalilluni inunnut annertuumik tarnimikkut innarluutilinnut paaqqinnittarfimmut inissiinissamik nakkutilliinermik oqartussat aalajangiisinnaallutik (eqqartuussutip suussusaa 4). Suliani nakkutiginninnermik ilusilittut isumaginninnikkut suliniuteqarnerup naammassinnaaneranik naatsorsuuteqarfiusuni, kisianni inuup paaqqinnittarfimmut inissinneqarnissaanik pisariaqartitsiffiusinnaasunni, piumasagaat atorineqartarpoq.

5. Kommunimit nakkutigineqarnissamik eqqartuussut, taamaalilluni nakkutilliinermik oqartussaasut najugaqarnissamik sulinissamillu aalajangiinerat eqqartuussaasup naammassissavaa (eqqartuussutip suussusaa 5). Inunnut ulluinnarni isumaginninnikkut tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisutut naatsorsuutigineqartunut piumasagaat atorineqartarpoq.

Siunnersuummi immikkoortoq V eqqartuussutip suussusaannut 3-miit 5 ilanngullugu atorineqassaaq. Pisuni eqqartuussutip suussusaannut 1-imut aamma 2-mut tunngatillugu pineqaatissiinerup atuuttussanngortinneqarnera Danmarkimi inissiinikkut pissaaq. Eqqartuussutip suussusaannik 1-imik aamma 2-mik suliarinnissinnaasunik immikkoortortanik isumannaallisakkannik Kalaallit Nunaanni ullumikkut peqanngilaq.

Eqqartuussutip suussusaannut 5-imut tunngatillugu inissinneqarsimasoq ulloq unnuarlu neqeroorummiitillugu taamaallaat malittarisassat atorineqarsinnaassapput.

2.6 Immikkoortoq VI, Naammagittaalliorsinnaaneq

Siunnersuummi immikkoortut II-miit V-mut ilanngullugit malillugit akuliunnernut atatillugu aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuuteqarsinnaaneq pillugu malittarisassat immikkoortumi ataatsimi katersorneqarput.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi imaluunniit najugaqarfimmi aqutsisumit aalajangiinerit aalajangerneqarsimappata, siunnersuummi aalajangersakkat malillugit aalajangiinerit kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Kommunilbestyrelse imaluunniit Naalakkersuisut aalajangiisimatillugit, taava isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuunneqarneralu pillugit inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut aalajangiinerit naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Immikkut ittumik annertuumik akuliunnerit, kiffaanngissusiagaanertut pissuseqartut pillugit aalajangiinerit, eqqartuussivinni misilinneqarnissaat siunnersuummi periarfissinneqarpoq,

soorluttaaq innuttaasumut iliuuserisami pineqartumut aningaasartuutaanngitsumik inatsisit pillugit ikiorneqarnissaq periarfissiissutigineqarneqartoq.

Tamatuma peqatigisaanik inuit naammagittaalliorsinnaatitaasut amerlineqarput, inuk akuliunnermit sunnerneqartoq nammineerluni naammagittaalliuuteqarsinnaatinnagu, imaluunniit aalajangiinerit piviusut kinguneri pillugit paasinnissinnaatinnagu ilaquataasut, qanigisaasut peqataasullu sinniisui allat ilaatinneqalerlutik.

2.7 Allanguutit allat

Meeqqanut pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissinneqarsimasunut imaluunniit kommunalbestyrelsip aalajangiineratigut inissinneqarsimasunut, kiisalu inersimasunut annertuumik aamma ataavartumik tarnikkut pisinnaasakillisimasunut, pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissinneqarsimanermut atatillugu naammassinninnermi ulloq unnuarlu neqeroorumi najugaqartunut malittarisassanik annertusaanermik ilallugit, siunnersuut ataatsimut isigalugu pissaanermik atuineq pillugu malittarisassanik atuuttunik ingerlatitseqqippoq.

Taamaattoq malittarisassat ataasiakkaat atorunnaarsinneqarput. Ilaatigut Naalakkersuisut meeqqanut suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu nakkutilliinissaat nakkutiginninnissaallu pillugu § 23-imi atuuttumi aalajangersagaq atorunnaarsinneqarpoq. Aalajangersagaq pisariaqanngitsutut nalilerneqarpoq, tassami ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit Isumaginninnermi suliassaqarfimmi nakkutilliineq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutanni nakkutilliineq malittarisassiorneqarmat. Nalunaarut taanna inatsisinit allanit periarfissaliissutigineqarluni atulersinneqarpoq, ilaatigut Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni aamma Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni.

Taamatuttaaq (meeqqanik) timikkut attorlugit pillaaneq inerteqqutaasoq atorunnaarsinneqarpoq, tassami Kalaallit Nunaanni Angajoqqaat akisussaataitanerannut inatsisip atuutilersinneqarneranni naveersinnaatitaaneq atorunnaarsinneqarmat aamma pinerluttulerinnermi inatsimmi meeqqanik (inersimasunillumi) timikkut attorlugit pillaanerit suulluunniit inatsisinik unioqqutitsinertut isigineqarput.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Kommunalbestyrelsit, suliassanik suliarinnittut aamma najugaqarfinni assigiinngitsuni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnilu aqutsisut ilitsersorneqarnerannut atasumik aningaasartuutit eqqaassanngikkaanni, aningaasatigut nanertuisoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni, najugaqarfissatut- ulloq unnuarlu neqeroorutinilu sulisut suliassamik pioreersut suliarinissaannut qanoq ilillutik sulinissaasa malittarisassiuunnerat uani

pineqarpoq. Sulisut timikkut qanoq pissaanermik atuisinnaanerat uani pineqarsinnaavoq, tamannalu taamaaliornissamut pikkorissarneqarnikkut pisinnaavoq.

Siunnersuutip atortuulersinneqarneranut atatillugu Kommunalbestyrelsit, sulianik suliarinnittut, najugaqarfinni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnilu aqutsisut ilitersorneqarnerannut aningaasartuutit ataasiartumik aningaasartuutissatut eqqarsaatigineqarput.

Sulisunut taakkununga ilinniartitseqqinnissamut atatillugu aningaasartuutaasinnaasut allat, suliniut immikkut ittut malillugit aningaasartuutigineqassapput aamma siunnersuummut matumunga aningaasatigut pituttorsimassanatik.

Siunnersuutip atortuulersinneqarneranut atatillugu ilitersuineq Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqtariinnullu Naalakkersuisoqarfimmiissaaq, taannami suliaasaqarfimmut akisussaasuvoq.

Pisuni pissaanermik atuinernut tunngasuni soorlu najugaqarfinni anitsaaliuinerni, tigumminninnerni, killilersuinernilu assigiinngitsuni, kiisalu eqqartuussissuserisunik ikiorteqarnerulernerni aningaasartuuteqarneruneq kommunit misigisinnaassammassuk siunnersuutip akuerineqarnerata kingunerissavaa.

Sulisunik aamma teknikkikkut atortorissaarutininik soorlu systeminik kalerrisaarutininik systeminilluunniit sumiiffissiuutinik kiisalu matunut ammaassutininik immikkut ittunik pisariaqartitsinerulersinnaaneq tamatuma kinguneraa. § 35 malillugu najugaqarfimmi tigutinneq pillugu aamma § 37, imm. 1 malillugu inigisamit anitsaaliuinernut atatillugu siunnersuummi § 54, imm. 2-mi eqqartuussissuserisunut aningaasartuutininik kommunit akilersueqquneqarput.

Ukiup ingerlanerani suliat taamaattut amerlanissaat ilimagineqanngilaq, kisianni tassunga aningaasartuutaanerusinnaasut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiinniarnernut ilanngunneqarumaarput.

Tamatuma saniatigut, malitseqartitsinissamut pisariaqartitsineq nalilerniarlugu, pissaanermik atuinerup ineriartornera pillugu nalunaarusiamik kommunit suliaqaqquneqarput.

Siunnersuut manna malillugu kommuninut aningaasartuutaanerusinnaasut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiinniarnernut ilanngunneqarumaarput. Siunnersuummi matumani nalunaarutiginnittarneq pillugu malittarisassat kommunit massakut suliaannut pingaarutilinnik allanguinissamik kinguneqassanngillat, tassami pissaanermik atuinerit pillugit nalunaarutiginninnissaq pisussaaffigereerpaat.

Tamanna pillugu, suut naleqqunnerpaanersut nalilernerneqarnerisigut malittarisassaat taamaallaat aaqqinneqarput. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi suliaasat inatsisissatut

siunnersuutip amerlanerulersissagai naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Siunnersuut manna malillugu naammagittaalliuutit pillugit suliat ima pissuseqarput, taakkuninnga suliaqarnissaq sukkasuumik suliarineqassalluni.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik aningaasartuutit isumalluutillu annertusisinnaanerit pillugit oqaaseqaateqanngilaq. Taamaammatt aningaasartuutaanerusussat qanoq annertutigilernissaat nalunarpoq.

Tamanna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aningaasartuutaanut isumalluutaanullu sunniuteqassaaq, taamaammallu sulisut amerlanerusut atorfinitsinneqarnissaannut aningaasaliisoqarnerunissaa pisariaqarsinnaavoq. Inatsisissattut siunnersuutip peqqinnissaqarfimmut nammatassaqaqarnerulernermik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Innuttaasooq inatsisissattut siunnersuummi pissaanermik atuinermik iliuseqarfigineqartinnagu, peqqinnissaqarfimmi ingerlataqareersimasussaassaaq.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu siunnersuut kinguneqanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunissai

Innuttaasunut ilaatinneqartunut atugarissaarnerup nalinginnaasup qaffanneqarnissaa siunnersuummi uani siunertarineqarpoq. Meeqqanut suliassaqaqarfimmi pissanermik atuineq pillugu malittarisassat taamaallaat perorsaanermik siunertaqarput, taamaattoq tigummigallagaanissamut taarsiullugu paaqqinnittarfinni meeqqanut inissinneqartunut atuuttut minillugit, meeqqanummi taakkununga, persorsaanerup saniatigut aamma politiit pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanerit eqqarsaatigineqartussaammat. Taamaattoq suli meeqqanut inissiisarfinniinnani ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni matoqqasumiinnissaq pitsaanerusussaavoq. Inersimasunut suliassaqaqarfimmi malittarisassat ima oqaasertalersorneqarput, innuttaasup isumassorneqarnissaa, peqqissuunissaa aamma isumannaatsumiinnissaa sapinngisamik pitsaanerpaamik isumagineqassallutik.

6. Innuttaasunut kingunissaa

Siunnersuummi uani malittarisassat innuttaasut inatsisitigut inissisimanerat pitsaangorsarpa. Siunnersuummi malittarisassat aqutigalugit, meeqqanut, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissinneqarsimasunut, pissaanermik atuinermut malittarisassat inatsimmi ilaneqarput aamma tigummigallagaanissamut taarsiullugu allami inissiilluni nakkutiginninneq eqqartuussullu malillugu inissiineq pillugit pissaanermik atuinermut aalajangersakkat inatsimmi malittarisassiuunneqarput. Innuttaasut eqqartuussinertaqanngitsumik kiffaangissusiagaanerrannut atatillugu pisinnaatitaaffiisa erseqqinnerulernerat tamatuma kinguneraa. Tamatuma peqatigisaanik innuttaasunut ataasiakkaanut annertuumik akuliunnerit pillugit aalajangersakkat aamma aalajangersarneqarput. Assersuutigalugu meeqqat isumannaallisaavigisamik immikkoortortaqaqarfimmi matunik silarlernik parnaaqqasitsisumi inissinneqarsinnaapput aamma inersimasut pinngitsaalillugit nuutsinneqarsinnaallutik.

Malittarisassat ima aqqissuunneqarput, iluusissat atorneqarnissaannut sukannersunik piomasqaateqartinneqarlutik. Pisuni amerlanerpaani aalajangiisinnaatitaanermut piginnaatitsineq kommunalbestyrelsimiippoq, tamanna nalinginnaasumik aalajangiisoqannginnissaanik qulakkeerinnippoq aamma naammagittaalliorsinnaanermut eqqartuussivinnilu aalajangiinerit misilinneqarnissaannut periarfissat amerlasuut ikkunneqarput, taakkulu inatsisitigut isumannaatsuunermik annertunerusumik qulakkeerinnipput.

7. Siunnersuutip kingunerisinnaasai pingaarutillit allat

Siunnersuut allanik pingaarutilinnik kinguneqanngilaq

8. Tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 10. september 2021-miit 8. oktober 2021-mut tusarniaanermut isaavimmi uani www.naalakkersuisut.gl tamanut tusarniutigineqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit tusarniaanermut akissutit pillugit allakkiami saqqummiunneqarput. Ilanngussaq 1 innersuussutigineqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkap, pissaanermik atuinnermut inatsit atuuttoq siulianut naleqqiullugu nutaajusup, isumaginninnermut suliaasaqarfimmi pissaanermut atuinnermut tunngaviit nalinginnaasut ingerlateqqippai.

Pissaanermik atuinnermut tunngaviit, maannamut pissaanermik atuneq pillugu aamma meeqqanut inuusuttunullu akuliunneq pillugu ilitsersuummi 2013-imeersumi ilitsersuutikkut taamaallaat allaaserineqarsimasut, aalajangersakkami inatsisitigut aalajangersarneqarput. Taamaalillutik inatsit malillugu akuliunnerni assigiinngitsuni tunngaviit sorliit maluginiarneqarnissaannik erseqqissaanissaq siunertaralugu, tunngaviit ataatsimoortillugit saqqummiunneqarput.

Imm. 1-imut

Pissaanermik atuneq qaqutigunnaq atorneqartarnissaa aamma isumassuinnermut isumaginninnikkullu perorsaanermut taartaanngisaannarnissaa siunnersuutip imm. 1-iani siunnersuutigineqarpoq.

Meeqqat aamma inersimasut annertuumik tarnimikkut innarluutillit ilanngunneqarnissaminut, aalajangeeqataanisaminut namminerlu aalajangiisinnaatitaanerminut pisinnaatitaaffeqarput. Taamaammatt suliniutip aaqqissuunneqarnerani ukiuinut, pisinnaasaannut inerisimaneranullu naleqquttumik, inuit pineqartut isumaasa ilaatinneqarnissaat qitiulluinnarpoq, aamma iliuuserineqartussap piviusup aaqqissuunneqarnerani naammassineqarneranilu inissinneqarsimasoq ajornartinnagu oqaloqatigalugu pissalluni.

Taamaattoq ulluinnarni isumassuinnermi, inissinneqarsimasup kissaataata sulisullu suliamut tunngatillugu pineqartumut pitsaanerpaatut naliliinerisa akornanni isumaqatigiinngitsoqarsinnaavoq. Pisuni taamaattuni inissinneqarsimasup aalajangeeqataasinnaanerminut namminerlu aalajangiisinnaatitaanerminut pisinnaatitaaffiisa inissinneqarsimasup isumassorneqarnissamik pisinnaatitaaffianut oqimaqatigiissinneqassapput.

Ulloq unnuarlu neqeroorutini meeqqanut inersimasunullu annertuumik tarnimikkut innarluuteqartunut inissinneqarsimasunut pissaanermik atuisoqassanngitsoq aallaaviuvoq. Taamaattoq innissinneqarsimasup isumassorneqarnissaminik pisinnaatitaaffia qulakkeerniarlugu pissaanermik atuneq pisariaqarsinnaavoq.

Pisuni suni qaqutigunnaq pissaanermik atuisoqarsinnaanera namminerlu aalajangiisinnaatitaanerminut pisinnaatitaaffimmut akuliussinnaaneq, inatsimmi akuliussinnaanermut

periarfissat taamaalillutik allaaserineqarput. Inatsit malillugu pissaanermik atuinerup isumassuineq inunnillu perorsaanermik suliniuteqarneq taarsinngisaannassavaat.

Pitsaaliuinnermut atatillugu pissaaneq taamaalilluni atorneqarsinnaanngilaq, assersuutigalugu pisuni inissinneqarsimasup siusinnerusukkut pissaanermik atuiffiusariaqartumik pissusilersorsimanerani. Tamatumunnga taarsiullugu pissaanermik atuineq tikillugu pissusilersuutitut pissutaasut qulaajarneqartariaqarput, pissutsillu pissaanermik atuinnermik pisariaqartitsinissamut pilersitsisinnaasut sapinngisamik ingalassimatinneqassallutik, assersuutigalugu sungiussimasat allannortinnerisigut ingalassimatinneqarsinnaallutik.

Isumaginninnermi perorsaanermi periaatsit atorlugit akerleriissuteqaqqajaanerit tamatigut pinngitsoortinniarneqassapput. Inissinneqarsimasup ikiorniarneqarnerani, perorsaariaatsit atorlugit periarfissaarunnermi taamaalilluni pissaaneq aqutissatut kingullerpaatut taamaallaat atorneqarsinnaavoq.

Inissinneqarsimasup sulisullu pineqartup akornanni attaveqatigiinneq tatiginninnerlu pissanermik atuinerup qanoq sunnersinnaaneraa aamma isumaliutersuutigineqartariaqarpoq.

Inissiiffiusut perorsaanermik pullaveqarnermik aallaavilimmik sulissapput, taakku pissaanermik atuineq pitsaaliussavaat, taamaalillutik sapinngisamik pinngitsoortinneqarsinnaassallutik, kiisalu suliniutip ilinniarfiunissaa pitsanngorsarnissaalu siunertaralugu ingerlaavartumik pissaanermik atuisoqarsimatillugu malitseqartitsissallutik.

Imm. 2-mut

Pissaanermik atuineq anguniarneqartumut naleqquttumik naapertuutissasoq aalajangersakkakkut siunnersuutigineqarpoq. Iliuuseqarnerit annikinnerusumik akuliuffiusut naammappata, taakku atorneqassapput.

Atsikkutigiitsitsinissamik tunngavik eqqarsaatigalugu pissaanermik atuinerit tamarmik pisassasut aalajangersakkakkut oqaatiginiarneqarpoq. Pissaanermik atuinnermi pissutsit piviusut eqqarsaatigineqassapput, aamma inissinneqarsimasup pisinnaatitaaffiisa akuliuffigineqartut aamma pisariaqartitsinnermut soqutigisassanullu allanut akuliuninnermut tunngavigineqartunut naleqqiullugu kingunerisassaanik assersuussineq pillugu piviusumik eqqarsaatersuutiginninnissaq suliarineqassaaq.

Pissaaneq atorneqartoq siunertarineqartumut inissinneqarsimasullu pisinnaatitaaffiitut akuliuninnermut tunngavigineqartut imminnut tulluurtuussapput. Iliuutsit aallartinneqarsimasut, iliuuseqarnermut piunasaqaatit naammassisinnaajunnaarneqariartut erngerlutik unitsinneqassapput.

Iliuutsinut aallartinneqarsimasunut piunasaqaatit suli atuunnersut pillugit ingerlaavartumik nalilersuinissaq tamatuma malitsigaa. Taamaakkunnaarsimappat, akuliunneq ingerlaannaq unitsinneqassaaq.

Imm. 3-mut

Pissaanermik atuineq sapinngisamik qajassuarnepaamik sivikinnerpaamillu atorneqassaaq pisariaqarnerpaanuinnarlu killilerneqassalluni, aamma atsaat periarfissat allat periarfissaajunnaarsimagaangata atorneqartassalluni.

Iliuserisamat suqaluarnersumut inissinneqarsimasooq kajumissutsini malillugu peqataatinnissaa periarfissaasimangitsooq aamma inissinneqarsimasup nammineerluni aalajangiisinnaatitaaneranut isumassorneqarnissaanut soqutigisassat oqimaalutaanermi oqimaannerusimasut assersuutigineqarsinnaavoq.

Iliuutsini tamani iliuuseq suli pisariaqarnersoq imaluunniit inernissaatut kissaatigisaq periaatsit allat atorlugit anguneqarsinnaanersoq ingerlaavartumik nalilersorneqartassaaq.

Imm. 4-mut

Pissaanermik atuisoqalersinnagu allanilluunniit inissinneqarsimasut nammineq aalajangiisinnaatitaaneranut akuliunnerit pisinnagit, pisariaqartinneqartumik iliuuserineqartussamat inissinneqarsimasup nammineq kajumissutsini malillugu peqataanissaanut sulisut periarfissat tamaasa misissorsimassagaat aalajangersakkap imm. 4-maanni siunnersuutigineqarpoq.

Pisariaqartinneqartumik iliuuseqarnissaaq pillugu oqaloqatiginnikkut perorsaanermilu sunniiniutit atorlugit inissinneqarsimasup nammineq kajumissutsini malillugu suleqataanissaa inissiiffiusup tamatigut siullertut misiligutigisassagaa, tamatuma malitsigaa.

Tamanna assersuutigalugu sooq suliniutip inuttaanut aallartinneqarnissaa pisariaqarnersoq, taamaaliernerullu suna kingunerissaneraa, aamma pineqartup peqataanissaa sooq pisariaqarnersoq pillugu inissinneqarsimasup pineqartup nassuiaanneqarneratigut pisinnaavoq. Tassunga atatillugu inissinneqarsimasup ukiui, inerisimanagera pisinnaasaqassusialu eqqarsaatigineqassapput.

Imm. 5-imut

Pissaanermik atuineq inissinneqarsimasup innarligassaanginnera sapinngisaaq tamaat eqqarsaatigalugu pinissaa imm. 5-imi aalajangersakkakkut aalajangersarneqarpoq.

Aammattaaq pissaanermik atuineri najuuttut allat eqqarsaatigineqassapput, taamaalilluni innarliinerit akornusiinerillu pisariaqanngitsut taakkununga pissanngimmata.

Inuttut innarligassaanginnermi inissinneqarsimasup timikkut innarligassaanginneranut akuliunnerit, assersuutigalugu atonerluinertut, kanngunarsaanertut innarliinertullu ilusillit

pineqarput. Inissinneqarsimasoq aammattaq inuttut namminertut ataqqineqarluni pineqassaaq, matumani misigissutimigut innarlerneqarnissaminut tamanullu nittarsaanneqarnissaminut illersorneqarnera ilanngullugit.

Pisumi allanik isiginnaartunik najuuttoqarpat, taakku eqqarsaatigineqassapput. Tamanna inissinneqarsimasup innimigineqarneranik pissuteqarpoq, taamaalilluni pissaanermik atuineq pisariaqanngitsumik pineqartumut innarliissanngimmat aamma kanngunarsaataasutut, asissuisutut imaluunniit nikanarsaasutulluunniit pissuseqassanani.

Imm. 6-imut

Kanngunarsaasumik, asissuisumik imaluunniit nikanarsaasumik pinninneq, inissinneqarsimasup nammineq isaani aamma allanit isigineqarpat allat isaanni, pineqartumik, siunertaralugu siunertarinaguluunniit, nikanarsaanermik takutitsivoq.

Kikkut tamat angallaffianni kanngunarsarneqarneq pippat, taamaalillunilu allanit isigineqariaannaalluni, kanngunarsarneqarneq annertusissaaq. Kanngunarsaataasumik, asissuisumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinninnermut assersuutitut taaneqarsinnaapput, inissinneqarsimasoq tusaatillugu kiisalu sulisut allat imaluunniit inissinneqarsimasut allat tusaatillugit, inissinneqarsimasup qanigisai pillugit oqariartaatsinik ajortunik atuilluni oqaluuserinninnerit, inissinneqarsimasup allanut illaruaatigineqarnera, allat inissinneqarsimasumik illaruaatiginninnerannik akuliutinngitsoorneq uparuaannginnerlu, inissinneqarsimasumik uparuartuiuarneq naqqiuarnerlu imaluunniit aalajangersimasumik inissinneqarsimasumut ajortumik pinninneq takunnittarnerluunniit. Taaguineq tamakkiisuunngilaq.

Taamatuttaaq inissinneqarsimasunut allanut mianerinninneq atuuppoq, taakkununngami pissaanermik atuineramik najuunneq sakkortooujussuarmik misigiffiusinnaavoq. Imaassinnaavormi taakku allat akornanni, angerlarsimaffimmi nakuuserneq pissutigalugu inissinneqarsimasoq ilaasoq.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

Inuit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni, ulloq unnuarlu neqeroorutini, najugaqarfinni illersugaasuni utoqqarnullu paaqqinnittarfinni sulisut, pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat suut atuunnersut pillugit ilinniartinneqarsimanissaat tunngaviusumik pisariaqarpoq.

Sulisunut nutaanut tamanut ilisarititsinermi taamaammat pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat atorineqarnissaat eqqartorneqassapput. Tassani atorfinitsitaanerup qanoq sivisutiginera apeqqutaanngilaq. Taamaammat piffissami killilimmi imaluunniit naatsorsuutigineqartutut sivikitsuinnamik atorfinitsitsinerni ilisarititsisoqassaaq.

Malittarisassanik tigusinini pissaanermillu atuineq pillugu sulilersup suliaqarfissaani pissaanermik atuineq pillugu malittarisassat pillugit pinngitsuugassaannngitsumik ilitsersuunneqarnini pillugit uppersaammik allaganngorlugu sulisoq atsiusaaq.

Suliassaqarfinni pissaanermik atuiffiusuni sulisut, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni, ulloq unnuarlu neqeroorutini aamma utoqqarnik paaqqinniffinni malittarisassat atorneqartut pillugit paasinninnissaat aalajangersakkami siunertarineqarpoq.

Sulisup Inatsisartut inatsisaata assilineranik taamaallaat tunineqarnera taamaammat naammangilaq. Sulisoq malittarisassat atorneqarnissaannut aamma ilitsersorneqassaaq, taamaalilluni sulisup malittarisassat najugaqarfinni ataasiakkaani atorneqarnissaat paasissammagu. Atsiorlugu uppersaanermigut sulisup malittarisassanik tiguisimanini paasinnissimaninilu uppersassavaa.

Imm. 2-mut

Suliassaqarfimmi naleqquttumi malittarisassat pillugit ilitsersuineranut akisussaasuuneq aqutsisumiippoq imaluunniit taassuma tullersortaaniilluni. Aqutsisup ilitsersuinissamik pisussaaffiup sulisunut allammut tunniussisinaanera akornutissaqanngilaq.

Naggataani sulisup Inatsisartut inatsisaannik tunineqarnissaa, sulisullu imaa atorneqarnissaalu pillugit naammattumik ilitsersorneqarnissaa aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata akisussaaffigaa.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Inuit immikkoortoq II-mi pineqartut pillugit aalajangersakkakut aalajangersaasoqarpoq.

Immikkoortumi tassani taamaallaat malittarisassat meeqqanut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutiniittunut aamma meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inissinneqarsimasunut atuupput, matumani meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit isumannaallisakkat ilanngullugit.

Ilaqutariinnut paarsisartunut aamma inissiisarfinnut allanut inissiineranut atatillugu malittarisassat atuutinngillat, aamma inunnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi suliniuteqareernerme malitseqartitsineranut atatillugu najugaqartunut atuunnani.

Imm. 2-mut

Meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu ikiuinissamik iliuseqarnissaq pillugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inissinneqarsimasut, aamma Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu meeqqanut inunnut innarluutilinnut

ulloq unnuarlu neqeroorutini najugaqartut pineqarmata immikkoortumi aalajangersakkap nassuiaaserpaa.

Inatsisartut inatsisaanni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit taaneqaraangata, taaguummi inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutit aamma meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit ilaatinneqarput, matumani immikkoortortat isumannaallisagaasut ilanngullugit.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Meeqqamut pissaanermik atuinermut atatillugu, meeqqap aamma meeqqanut illersuisup suut pisinnaatitaaffiginerlugit ilisimanninnissaat, aamma qanoq sulisut iliortarnissaat aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata qulakkiissallugu pisussaaffigaa.

Ilaatigut pissaanermik atuneq sorleq atorneqassanersoq, inigisami malittarisassat aamma naammagittaalliorsinnaanermut malitarisassat uani pineqarput.

Meeqqat § 24-imi pineqartut pineqarpata, Inatsisartut inatsisaanni matumani immikkoortut I (Nalinginnaasumik aalajangersakkat), II (Meeqqat), aamma VI (Naammagittaalliorsinnaaneq) pillugit meeqqap meeqqamullu illersuisup ilisimatinneqarnissaat, kiisalu immikkoortoq III (Pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit meeqqat inissinneqartut aamma kommunalbestyrelsip aalajangiineratigut meeqqat isumannaallisaavigisamik immikkoortortaqarfimmi inissinneqartut) pillugit meeqqap meeqqanullu illersuisup ilisimatinneqarnissaat ataatsimut isigalugu tamatuma kinguneraa.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut inissiinissamik aalajangiisoqarneranut atatillugu, meeqqap kommune angerlarsimaffigisaata angajoqqaatut oqartussaassusillit malittarisassat pillugit ilisimatittariaqarpai. Pisuni meeqqamut angajoqqaajusup meeqqap sumiinnera paasisussaannippagu, angajoqqaatut oqartussaasumut/oqartussaasunut ilisimatitsineq meeqqap sumiiffianik taasinani pinissaa pingaaruteqarpoq.

Imm. 2-mut

Eqqartuussinertaqanngitsumik meeraq kiffaanngissusiiarneqartillugu, meeqqap angajoqqaatut oqartussaasua, illersuisui allallu sinniiserisai Folketingip § 71 malillugu nakkutilliisunut saaffiginnissinnaanerat pillugit ilisimatinneqassapput.

Ilisimatitsinissamut aamma saaffiginninnissamut ikiuisoqarsinnaanera pillugu aqutsisoq taassumaluunniit tullersortaa akisussaasuvoq.

Inunnut eqqartuussinertaqanngitsumik kiffaangissusiiagaasunut Folketingip § 71 malillugu nakkutilliisui, tunngaviusumik inatsimmi § 71, imm. 7 malillugu pilersinneqarput.

Nakkutilliisut aalajangiisinnaatitaanngillat, kisianni eqqartuussinertaqanngitsumik kiffaangissusiiagaasunut pissutsit pillugit naliliinertik taamaallaat oqaatigisinnaavaat. Naliliineq ilaatigut isornartorsiuisunik oqaaseqaateqarnertut, innersuussutitut, piumasaqaatitulluunniit iluseqarsinnaavoq. Inissiiinissamut akuersissuteqartoqarsimappat aamma nalunaarutiginnittoqassaaq.

Nakkutilliisut suliamik suliaqarnerisa, nakkutilliisut paaqqinnittarfimmut pulaarnissaat pissutissaqalersissinnaavaa, pulaarnerlu tunngavigalugu nakkutilliisut paaqqinnittarfimmi pissutsinik naliliinertik pillugu nalunaarussiaq tamanut saqqummiutissallugu.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Angajoqqaatut oqartussaasoq aallaaviatigut isumassuisussaataavoq, matumani meeqqap naammattumik nerisaqarnissaanut, atisaqarnissaanut najugaqarnissaanullu ulluinnarni isumassuineq ilanngullugit, kiisalu meeqqamut pissutsit pillugit aalajangiinissaq, assersuutigalugu atuarneq isumagisussaallugu.

Meeqqat angerlarsimaffiup avataani inissinneqartut isumassorneqarnissamik toqqissisimanissamillu pisinnaatitaaffeqarputtaaq, aamma meeqqatut allatulli ataqqinnittumik pineqarnissaminnut. Kisianni, ajornangippat meeqqap angajoqqaavi ilanngullugit, meeqqanut taakkununga kommunalbestyrelse isumassuinissamut pisussaataavoq.

Meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmiittut ileqqunik nalinginnaasunik inunnillu allanik katerisimaaqateqartarnermi ileqqunik, taakkulu inuiaqatigiinni eqqaminniittumi sunniivigeqatigiittarnerat pillugit ilikkarnissaat qitiuvoq, matumani inuiaqatigiinni suliffeqarfiit, kattuffiit suliffiit oqartussaasullu ilanngullugit.

Meeraq inuusuttorluunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartillugu, ulluinnarni isumassuinermit akisussaaffiup angajoqqaaniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi inissiivigineqartumi sulisunut nuunneqarnerata erseqqissaavigineqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Inissinneqarnerup nalaani taamaallaat ulluinnarni isumassorneqarnermut akisussaaffik sulisunut nuunneqarpoq.

Meeqqap inuusuttulluunniit angajoqqaatut akisussaasuisa suli ilaatigut meeqqap inuusuttulluunniit, meeraq inuusuttorluunniit sinnerlugu, meeqqap inuusuttulluunniit pisinnaatitaaffii suliassaraat,

matumani allaffissornikkut oqartussanut eqqartuussivinnullu tunngatillugu peqataasutut pisinnaatitaaffiit ilanngullugit.

Sulisut, ulluinnarni isumassuinerminnut atatillugu meeqqanut inuusuttunullu inissinneqarsimasunut pissaanermik atuisinnaanerannut namminerlu aalajangiisinnaatitaanermut pisinnaatitaaffiit akuliussinnaanerannut, tassungalu atatillugu meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimasut inatsisitigut isumannaatsuunissaannik qulakkeerinninnissamut, siunnersuummi § 1 atorlugu siunertamut aalajangersakkat eqqunneqarput.

Meeqqap inuusuttulluunniit soqutigisai qulakkeerniarlugit, sulisut ulluinnarni isumassuinermik suliaqarnerminnut atatillugu nammineq aalajangiisinnaatitaanermut pisinnaatitaaffiannut pisariaqartinneqartumik akuliussinnaanerarat, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit akisussaaffiisa ilaatigut kingunerigaa, siunnersuummi § 5-ikkut erseqqissaavigineqarpoq, matumani meeqqap inuusuttulluunniit timikkut tarnikkullu pisariaqartitaasa naammassineqarnissaat, aamma meeqqap inuusuttulluunniit inooqatigiinni atassuteqalernissaa, atugarissaarnissaat ilinniartinneqarnissaalu ilanngullugit.

Siunertaq pillugu aalajangersakkap aamma inersimasut akisussaaffeqarnerat pillugu aalajangersakkap katillutik siunnersuummi aalajangersakkat allat pingaarnertut sinaakkuserpaat.

Ilitsersuummik suliaqartoqarumaarpoq, tassanilu isumassorneqarnissamik pisinnaatitaaffiup, matumani timikkut ikiuinerup atorneqarnissaata annertussusissaa ilanngullugu, erseqqinngitsoqannginnissaa sapinngisaa tamaat malillugu qulakkeerniarlugu, meeqqallu imaluunniit inuusuttup pisinnaatitaaffiisa ataqqineqarnissaasa akornanni, attuumassutit sapinngisaa tamaat nassuiarneqarnissaat siunertarlugu ilitsersuummi allaaserinnittoqassaaq. Tassunga atatillugu meeqqanut inuusuttunullu timikkut imaluunniit tarnimikkut pisinnaasakillisimasunut isumassuinerup pissaanermillu atuinerup attuumassutaat aallaaserineqarumaarput, matumani ujatsiutit annoraamerngit atorneqarneranut tunngasut ilanngullugit.

Imm. 2-mut

Meeqqap inuusuttulluunniit tunngaviummik pisinnaatitaaffii aamma meeqqap inuusuttulluunniit ukiuisa, inerisimassusaata pisinnaasaqassusaatalu soqutigineqarneri pillugit piviusumik eqqarsaatiginnilluarneq aallaavigalugu, meeqqamut inuusuttumullu pitsaanerpaamik qanoq ililluni isumassuinisaaq nalilersorneqassaaq.

Aamattaaq atsikkutigiissitsinissamik tunngavik isiginiarneqassaaq.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Pissaanermik atuineq aallaaviatigut akuerisaanngilaq.

Pisuni piviusuni pissaanermik atuisinnaaneq aalajangersakkami uani periarfissiissutigineqarpoq, tassanilu timikkut pissaanermik atuineq, systemit kalerrisaarutit systemillu sumiiffissiutit inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorineqarneri, inuup inuttaanik inaanillu misissuinerit kiisalu allaffigeqattaattarnernik, oqarasuaatikkut oqaluussinernik allatullu attaveqaaqatigiinnernik nakkutilliineq ilaapput.

§§ 7 aamma 9-miit 18 ilanngullugu malillugit pissaanermik atuineq siunnersuummi § 1 malillugu nalunaarsorneqassaaq suliarineqassallunilu.

Imm. 2-mut

Meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi inissinneqarsimasut, unnuakkut paaqqinnittarfimmut inunnit iserfigineqarnissaannut illersorniarlugit, aamma meeqqat tammartajaarlutik aninnginnissaat qulakkeerniarlugu aalajangersagaq eqqunneqarpoq.

Tamatuma saniatigut ullup ingerlanerani matut sivikitsumik paarnaarsimatinnissaat periarfissaasinnaassaaq, soorlu nalinginnaasumik angerlarsimaffiit assigalugit, susassaqaanngitsut iseqqunagit tamanna orniginarnerutinneqassappat. Taamaattoq meeqqat inissinneqarsimasut anerusuppata, taakkununga matunik ammaasinnaanissaq periarfissaassaaq. Nalinginnaasumik angerlarsimaffiit unnuakkut piffissallu ilaani ulluunerani parnaarneqartarnerannut sanilliullugu aalajangersagaq ilusilerneqarpoq. Inuit isinnginnissaat eqqarsaatigalugu, aamma meeqqat tammartajaarlutik aninnginnissaat, assersuutigalugu unnuakkut, parnaaqqatitsineq pissamat pingaaruteqarpoq.

Matut ammarneqarnissaat periarfissaajuassaaq, taamaammat meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni, immikkoortut isumannaallisaavigisaasut pineqartinnagit, piviusumik parnaarsimatitsineq inerteqqaavaoq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Inissinneqarnerup aallartinnerani ullut 14-it tikillugit meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissinneqartut anitsaaliugaasinnaanerat aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq.

Qanoq sivisutigisumik meeraq pineqartoq sungiussiartornermini anitsaaliuinissamik pisariaqartitsissanersoq pillugu meeqqat ataasiakkaarlugit naliliiffigineqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit imaluunniit eqqaanit qimatsinissaa pinngitsoortinniarlugu aalajangiullugu tigummininneq taamaallaat pisinnaavoq. Matut il.il parnaaqqatinnissaat periarfissaanngilaq.

Perorsaanermut pingaarutilimmik sunniuteqassappat aamma meeqqap immikkut ittumik pisariaqartitaasa naammassineqarnissaannut pingaaruteqarpat, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup meeraq ullut 14-it tikillugit anitsaaliorsinnaagaa kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa. Imaassinnaavoq assersuutigalugu najugaqalernerup aallartinnerani meeqqap eqqissimalersinnissaa, meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmilu inersimasut akornanni attavigiinnerit pileriartortinneranni imaluunniit meeqqap paaqqinnittarfimmi perorsaanermut peqataanissaanut anitsaaliuineq pisariaqartoq.

Inissiinermi ullut 14-it siulliit meeqqap anitsaaliorneqarnissaanik aalajangiineq, inissiinerup ajalusoornrata kinguneranik meeraq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut allamut nuuttariaqalernerata kingunerippagu, anitsaaliueqqinnissaq aalajangiiffiqineqaaqqissinnaavoq.

Siunnersuummi imm. 1 malillugu anitsaaliuinissaq pillugu aalajangiineq, angerlarsimaffiup avataani ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi inissiinermut atatillugu pissaaq. Tamanna akuersissuteqaaqaarluni inissinnermi akuersissuteqaaqaarnanilu inissiinermi atuuppoq.

Meeqqap immikkut ittumik pisariaqartitaasa naammassineqarnissaannut kiisalu perorsaanermut suliniutinut aalajangiisuusumik pingaaruteqarpat, matumani akuliunnermi angusanut akuliunnermut naleqqiullugu naleqquttuunissaa, imm. 1 malillugu ullut 14-it tikillugit anitsaaliuinissamut piumasaaqaataavoq.

Perorsaanermi suliniut taamaallaat meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmiinnerani pisinnaasoq, perorsaanermut suliniutinut aalajangiisuusumik pingaaruteqarneranik meeqqallu immikkut ittumik pisariaqartitaasa naammassineqarnissaannut piumasaaqatip kinguneraa. Assersuutigalugu meeraq arlaleriarluni paaqqinnittarfimmit qimaasarpat imaluunniit perorsaanermik suliniummut takkunneq ajorpat, taava sulisunut attaveqaateqalernissaq periarfissaqarnaviannilaq. Pineqartup nikissinnaanermut pisinnaatitaaffianut akuliunneq pisariaqarluinnartuunnaq killilerneqassaaq aamma isumassuineq persorsaanikkullu ikiuineq taarsinngisaannassallugu.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup avataani anitsaaliuinerup ingerlanneqarnissaa periarfissaavoq, assersuutigalugu illuaqqami. Ininik avataaniittunik atuinermi meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni pissaanermik atuneq pillugu malittarisassat suli atuutissapput.

Imm. 2-mut

Pissutsit piviusut aallaavigalugit anitsaaliuinerup ullut qassit sivistiginissaa kommunalbestyrelsip aalajangissavaa.

Taamaammat anitsaaliuineq ullunit 14-init sivikinnerusinnaavoq.

Imm. 3-mut

Meeraq iliuserineqartussaq pillugu tusarniarneqassaaq aamma meeqqap isumai, meeqqap ukiuanut, inerisimassusaanut pisumullu paasinnissinnaaneranut naleqqiullugit pissusissamisoortumik pingaartinneqassapput. Tamannali imaanngilaq meeraq isumaqataanngippat iliuseq unitsinneqassasoq.

Imm. 4-mut

Meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik, imaluunniit siunertamut atorneqartumut inimit avataaniittumit qimatsinnginnissaa anguniarlugu sulisut meeqqamik inissinneqarsimasumik anitsaaliuisinnaasut, aalajangersakkakut periarfissaliissutigineqarpoq.

Aalajangiullugu tigummininneq meeqqamut nakuusernertaqassanngilaq, aamma aalajangiullugu tigummininnermut atatillugu meeraq parnaarunneqassanngilaq.

Pissaanermik atuineq illersuinissamik tunngavimmik pissuteqarpoq aamma pisariaqarluinnartunuinnaq atorneqassalluni.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Meeqqamik qilersuineq inerteqqutaavoq.

Taamaattoq nalinginnaasumik isumannaallisaanermut atortut, soorlu assersuutigalugu biilini angallannerni imaluunniit meeqqat qamutaanni meeqqallu issiaviini ujatsiutit isumannaallisaatit atorneqarnissaat aalajangersakkami akornuserneqanngillat.

Meeqqap inuusuttulluunniit annertuumik inuttut ajoqusernissaa aarlerinaateqarpat, pisuni ataasiakkaani meeqqanut ataasiakkaanut imaluunniit inuusuttunut ataasiakkaanut isumassuinnermut atatillugu, pineqartup issiavimmut kaassuartakkamut, siniffimmut ikiorsiissummulluunniit allamut, assersuutigalugu oqorutit nakkarnaveeqqutaannut, issiavimmut, biilernerme ujatsiutinut immikkut ittunut imaluunniit anartarfimmut annoraaminernik ujatsiutitalimmut, aalajangersarneqarnissaa pisariaqarnerisooq pisuni tamani nalilersuiffigineqartassaaq.

Taamaattoq akuliuninnermut periaatsit annertunnginnerusut atornissaat tamatigut eqqarsaatersuutigineqassaaq, assersuutigalugu meeraq uppeqqaajaasuuppat aamma timimi ilaani nukillaarsimasuuppat imaluunniit akulikitsunik noqartoortartuuppat madrasip natermut qanillineratigut siniffimmiit nakkarnissaa pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Qilersuinerlut suut paasineqarnersut aalajangersakkami nassuiaaserneqarput.

Illersuutit annoraaminernik ujatsiutitut nerumittutut ilusillit, nakkarnissap pinngitsoortinnissaanut atorineqartut, qilersuinermit allaanerusumik siunertaqarput, taamaammallu illersuutitut annoraaminernik ujatsiutitut nerumittutut ilusillit aalajangerlugu sukaterussinernik kinguneqaraluartut, qilersuinerlut taaguummi ilaatinneqaratik

§ 9-mut

Meeqqap nammineq pigisaanik allalluunniit pigisaanik annertuumik aserorterinissaa pitsaaliorniarlugu, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni sulisut meeqqamik sivikitsumik aalajangiullugu tigumminnissinnaassut imaluunniit pisumit illuartitsisinnaasut, aalajangersakkakut nutaajusukkut inatsisitigut periarfissaliissutigineqarpoq.

Taaguummi pitsaaliuinermit ikiuinermit pigisat annertuumik aserorneqarnissaanut pitsaaliuineq pineqarpoq.

Taamaalilluni pisuni inissiivimmi inersuarmi meeqqap tassangaannaq kammasernerani isiginnaarummik aseruilernerani pitsaaliuinermit ikiuineq naleqquttuusinnaavoq, kisianni aamma pisuni meeqqap tassangaannaq kammasernermini inissiivigineqartup nerinerlut atortuinik eqqaanerani naleqquttuusinnaalluni. Uteqattaartumik nalikitsunik aserorterineq, assersuutigalugu immiartorfinnik akikitsunik, taamaalilluni aalajangersakkami ilaatinneqarpoq.

Immiartorfiup siulliup aserorneqannginnerani pitsaaliuinermit ikiuineq atorineqarsinnaavoq, aammattaaq pigisanik aseruinnnginnissamut atorineqarsinnaalluni. Meeqqap uteqattaartumik aserorterinissaanut imaluunniit pigisanik aseruinnissaanut aarlerinaateqavinnera uani pingaernerpaavoq.

Tigussaasup aserorneqarnissaanut pitsaaliuineq, pitsaaliuinermit ikiuinerup atorineqarnissaanut piumasagaataavoq. Taamaalilluni meeqqap tigussaasoq pineqartoq aserorniarneraa imaluunniit ajoquserniarneraa pillugu aarleqquteqarnersoq piviusumik nalilersorneqassaaq.

Tamatuma saniatigut tigussaasumik atortup meeqqamit annertuumik ajoquserniarneqarnera pitsaaliuilluni ikiuinermit atuinissamut piumasagaataavoq. Tigussaasut aningaasatigut naleqangaatsiartut imaluunniit eriagisatut nalillit uani pineqarput, aamma tigussaasut aningaasatigut nalilerujussuunngikkaluartut imaluunniit eriagisatut naleqanngikkaluartut uteqattaartumik aserorterineqartarneri uani aamma pineqarlutik.

Meeqqamik sivikitsumik aalajangiullugu tigummininneq ingerlatitsinerlu ima paasineqassaaq, qulaani piumasagaatit taaneqartut naammassineqarsimatillugit meeraq sivikitsumik aalajangiullugu

tigummineqartoq imaluunniit pisumit qimagutsinneqartoq. Tassunga atatillugu aalajangiullugu tigumminninnertut pisumilluunniit qimagutsitsinertut ilusilittut akuliunnissamut periarfissat pillugit, timikkut pissaanermik atuineq pillugu siunnersuummi § 10 allaaserisat allat innersuussutigineqassapput.

Aalajangiullugu tigumminninneq, pitsaaliuilluni ikiunermut atatillugu suliarineqartoq, taamaallaat sivikitsuinnaasussaammat, tassami § 10 malillugu, tassani meeqqap pissusilersornermigut imminut, meeqqanut inuusuttunullu inissinneqarsimasunut allanut, sulisunut allanulluunniit inissiivigisamiittunut aarlerinartorsiortitsinera pineqarluni, timikkut pissaanermik atuinerup akerlianik, tigussaasut atortut taamaallaat uani pineqarmata, tassunga atasumik oqaatigineqassaaq.

Sivikitsumik aalajangiullugu tigumminninneq ima paasineqassaaq, pissusilersornerup kissaatigineqanngitsup unitsinneqarnissaa ersersinniarlugu sivikitsumik meeqqamik tigumminninneq. Taaguut sivikitsumik sulisunit akuliunnermut namminermut sammitinneqarpoq aamma pisumut meeqqap peersinneqarfianut sammitinneqanngilaq.

Sivikitsutut taasap qummut killissaa nassuiarneqarsinnaanngilaq. Pisut aalajangersimasut immikkut tamaasa nalilersuiffigineqarnerat apeqqutaassaaq, matumani meeqqap ukiui, inerisimassusaa aamma pisinnaasaqassusaa kiisalu atsikkutigiissitsisumik tunngaviup isiginiarneqarnissaa ilanngullugit.

Meeqqap sivikitsumik aalajangiullugu tigummineqarnerata nalaani malunnartumik timikkut akiuuppat, siunnersuummi § 10 malillugu timikkut pissaanermik atuinissamut piumasaqaatit allat naammassineqarsimappata, meeraq taamaallaat aalajangiullugu tigummineqarsinnaavoq inimullu allamut nuunneqarsinnaalluni.

Meeqqap pisumit qimagutsinneqarnera taamaammat ima paasineqassaaq, meeraq pisumit piviusumit qimagutsinneqartoq, taamaalilluni pisumi iliuuserisaa unitsinneqassalluni. Pisumi iliuuserisaa unitsinniarlugu meeraq sumukaanneqassanersoq iliuuserisaata piviusumik naliliiffigineqarnera apeqqutaassaaq.

Tigussaasup aserorneqarnissaa pinngitsoortinniarlugu, assersuutigalugu meeqqap oqaluunneratigit tamanna pinngitsoortinneqarpat imaluunniit tigussaasup aserorneqarnissamik aarlerinartorsiortinneqartup isumannaarneratigit tamanna pinngitsoortinneqarpat, pitsaaliuinermi ikiuineq atorneqarsinnaanngilaq.

Atsikkutigiissitsinissamik tunngavik taamaammat isiginiarlugu akuliunneq piviusoq pissaaq. Aalajangiullugu tigumminninneq tamatuma peqatigisaanik sapinngisamik sivikinnerpaatinneqassaaq aseruinnissallu pinngitsoortinniarnani pisariaqanngitsumit akuliunnerunerussanani.

Pisuni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni sulisut pitsaaliuilluni ikiunermik atuitillugit, pisoq pillugu siunnersuummi § 19 malillugu kommunimut inissiisumut kiisalu Naalakkersuisunut nalunaarsuisoqassaaq nalunaarutiginnittoqarlunilu.

§ 10-mut

Meeraq ima pissusilersorpat imminut, meeqqanut inuusuttunullu allanut inissinneqarsimasunut, sulisunut allanulluunniit inissiivimmiittunut ajoqusiisinnaalluni, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi sulisut, meeqqamik aalajangiullugu tigumminnissinnaasut inimulluunniit allanut nuutsitsisinnaasut aalajangersakkakut siunnersuutigineqarpoq.

Taamaalilluni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi sulisut, aalajangiullugu tigumminninnertut imaluunniit inimut allanut nuutsitsinertut ilusilimmik timikkut pissaanermik atuisinnaanerit aalajangersakkap aqutissiuuppaa.

Aalajangiullugu tigumminninneq ima paasineqassaaq, meeqqap timikkut aalajangiullugu tigummineqarnera, assersuutigalugu meeqqap aalajangersimasumik tigummineqarnera. Meeqqamik aalajangiullugu tigumminninnermi nakuuserneq ilaanngisaannassaaq, matumani aalajangerlugu tigusineq, patitsineq imaluunniit isimmitsineq ilanngullugit.

Inimut allanut nuutsisineq ima paasineqassaaq, meeqqap inissinneqarfimmi inimut allanut nuunneqarnera, assersuutigalugu pineqartup ineeraanut. Meeqqat minnerusut pineqartillugit, aalajangiullugu tigumminninneq nuutsinerlu meeqqap inimut allanut kissumiarlugu nuutinneqarneratigut pisinnaavoq. Meeqqat annerumaat pineqartillugit aalajangiullugu tigumminninneq nuutsinerlu meeqqap inimut allanut tasiorlugu nuutinneqarneratigut pisinnaavoq.

Aalajangersakkap meeqqap parnaarunneqarnissaa periarfissaliissutiginnilaa.

Nr. 1-imut

Meeraq ima pissusilersorpat imminut, meeqqanut allanut inissinneqarsimasunut, sulisunut imaluunniit allanut inissiivimmiittunut ajoqusiisinnaalluni, aamma meeqqap imminut allanilluunniit ajoqusiisinnaanerata taamaalilluni pinngitsoortinneqarnissaa akuliunnermi siunertarineqarpat, timikkut pissaanermik atuneq, timikkut aalajangiullugu tigumminninnertut imaluunniit meeqqap inimut allanut nuunneqarnerat ilusilik atorneqarsinnaavoq.

Imminut aarlerinartorsiortilluni meeqqap pissusilersornissaanik aalajangiinnermi tunngavimmi, meeqqap imminut ajoqusernissaata piliivinnerani imaluunniit imminut ajoqusernialereersimanerani pisut pineqarput. Assersuutigalugu imminut ajoquserniarnerat pineqarsinnaapput imminut ikilersornera imaluunniit imminut kilersinnera uani pineqarsinnaapput.

Nr. 2-mut

Taamaammat meeqqap imminut ajoquserluni iliuseqarnissaanik sulisut ilimaginninnerat naammangilaq.

Sulisut akuliunnerisa toqqaannartumik meeqqap imminut ajoqusernissaa pinngitsoortissavaa.

Meeqqap takutitsinermigut pissusilersornermigullu kimigiisernissaa ilungersornissaalu aamma pissusilersornerminik allangortitserusunnginnera, tunngavinnut taakkununga marlunnut atuuppoq.

Aalajangersagaq malillugu akuliunneq, pissaanermik atuinertut allatulli nalinginnaasumik pissaanermut atuineq pillugu tunngaviit isiginiarlugit pissaaq.

Siunnersuummi § 19 malillugu timikkut pissaanermik atuineq nalunaarsorneqassaaq nalunaarutigineqassallunilu.

§ 11-mut

Qimaasoqarsimatillugu meeqqap utertinneqarnissaanut inatsisitigut periarfissaliissut aalajangersakkakut nutaajusukkut eqqunneqarpoq.

Meeraq ima pissusilersortillugu, pissusilersuutaa meeqqamut imminut imaluunniit allanut ajoqusiinissaanut aarlerilersitsinermik kinguneqarluni, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi sulisut meeqqamik qimaasumik utertitsisinnaanerata aalajangersakkakut siunnersuutigineqarpoq.

Meeqqap paaqqinnittarfimmit qimaasimanissaa uternissaminillu siunertaqannginnera meeqqap utertinneqarnissaanut periarfissap atorneqarnissaanut piumasaqaataavoq. Taamaalilluni meeqqap paaqqinnittarfimmit qimagussimanagera paaqqinnittarfimmillu isumaqatigiissut malillugu utersimanginnera naammangilaq, tassami taamatut pisoqarsimaneranut pissutit amerlasoorujussuusinnaapput. Assersuutigalugu imaassinnaavoq meeraq kinguaattoorsimasoq, piffissaq puigorsimagaa, isumaqatigiissutaareersumit sivisunerusumik aneerusuttoq assigisaaluunniit.

Pisuni meeqqap paaqqinnittarfimmit qimatsisimaffiini imaluunniit isumaqatigiissutit malillugit utersimangiffiini, sooq peqannginnera pillugu pissutsit paaqqinnittarfimmit sukkasuumik paasiniarneqarnissaat taamaammat pingaaruteqarpoq. Amerlanertigut sulisut meeraq attaveqarfigninnaasarpaat meeqqallu ajunnginnera kingusinnerusukkullu paaqqinnittarfimmut uternissaa tassuuna qulakkeertarlugu. Pisut ilaanni meeraq paaqqinnittarfimmut uternissaminik

siunertaqarneq ajorpoq, kisianni uani sulisut perorsaanermik suliniuteqarnikkut oqaloqatiginnikkullu meeqqap uteqqinnissaa pillugu meeraq killissinnaassavaat.

Meeqqap pissusilersornera meeqqamut namminermt imaluunniit allanut ajoqusiinissamut aarlerinartumik kinguneqarsinnaanera, meeqqap utertinneqarnissanut periarfissap atorineqarnissanut aalajangernermt tunngaviuvortaaq. Illumut meeqqap pissusilersornera taama aarlerinaateqartiginersoq pillugu nalilersuineq piviusoq apequtaassaaq, tassani meeqqap imaluunniit inuusuttup ukioqqortussusaa, ineriartornera inerisimassusaalu isiginiarneqartussaassallutik.

Unnuakkut 8-nik ukiullip inissiivimmit qimaanerani, imaluunniit 9-nik ukiullip kammalaatini ilagalugit immiaarartorniarluni qimaanerani taamaalilluni utertitsineq naleqquttuusinnaavoq. Pisuni taamaattuni marlunni illersuinissamut pisariaqartitsineq annertuvoq, tassami meeqqat ima ukioqarput iliuutsumik kingunissaannik paasinnissinnaanerat naatsorsuutigineqarsinnaanani. Taamaalilluni nalinginnaasumik ineriartorsimasoq 17-inik ukiulik, nammineq iliuutsumi kingunissaannik paasinnissinnaanissaanik naatsorsuuteqarfiusinnaasoq, pineqarpat pisoq allaanerussagalarpoq.

Pisuni ikittunnguani, meeqqap paaqqinnittarfimmut uternissaa pillugu meeraq killinneqarsinnaatinnagu, aamma meeqqap pissusilersuutaa meeqqamut imminut allanulluunniit ajoqusernermik kinguneqassappat, paaqqinnittarfimmi sulisup sulisulluunniit arlaqartut isumassuinermt pisussaaffimmut atatillugu pineqartoq utertinniarlugu, meeqqamik ujaasinissaat pisariaqarsinnaavoq.

Pisuni taamaattuni paaqqinnittarfiup kommune angerlarsimaffigisaq, kommune najugarisaq meeqqallu angajoqqaatut oqartussaasui kalerrittariaqarpai aamma, pisariaqartutut nalilerneqarpat - politiit siumut kalerrereertariaqarlugit.

Meeqqap nammineq kajumissutsini malillugu uteqataanissaa paaqqinnittarfiup sapinngisaq malillugu misilissavaa. Meeraq nammineq kajumissutsini malillugu malinnaarusunnigippat, ingerlanneratigut imaluunniit aalajangiullugu tigummineratigut meeraq piumanngitsoq utertinneqarsinnaavoq. Aamma akuliunnermt periarfissat aalajangiullugu tigumminnertut ingerlatsinertullu ilusillit pillugit timikkut pissaanermik atuineq pillugu siunnersuutip § 10-ani annertunerusumik allaaserineqarneri innersuussutigineqarput.

Meeqqap innarligassaanninneranik innimiginninnermik paarsilluni, utertitsineq sapinngisaq tamaat malillugu qajassuartumik pissaq. Taamaalilluni akuliunneq piviusoq atsikkutigiissitsinissamik tunngavik tunngavigalugu aamma pisumi piviusumi pissutsinut naleqqussarlugu pissaq aamma siunnersuummi § 1 malillugu taamaallaat pisariaqarluinnartunut killilerneqassalluni.

Meeraq politiit akisussaaffianiittunik iliuuseqarniarluni paaqqinnittarfimmit qimaappat, paaqqinnittarfimmi sulisut meeqqamik unitsitsinissaminut pisussaaffeqarnerannik utertitsinnaanerup kingunerinnigilaa. Taamaalillutik paaqqinnittarfimmi sulisut politiit suliaasaat suliarissanngilaat, kisianni pisuni taamaattuni politiit attavigisinnaavaat.

Paaqqinnittarfimmi sulisunit qinnuigineqarnerminni politiit, sulisut illersorneqarnissaat siunertaralugu, utertitsinermi peqataasinnaapput. Meeqqamut piviusumik navianartumik pisoqanngippat, politiit paaqqinnittarfimmi ikiuinerat meeqqamut sammitinneqanngilaq. Taamaalilluni politiit inissisimanerat pingaanninneruvoq aamma iliuusiugallartuni sulisunut ikiuunnissamiillutik, taakkumi meeqqamut pingaarnertut akisussaaffeqarput.

Pisut akerleriinnernik ajornerulersitsinermik imaluunniit sulisut navianartorsiortinneqarnerannik kinguneqarsinnaappata, utertitsinermik periarfissap atorneqannginnissaa paaqqinnittarfimmi sulisut eqqumaffigissagaat tamatuma peqatigisaanik pingaaruteqarpoq. Pisuni taamaattuni sulisut ikiorneqarnissaq siunertaralugu politiinut saaffiginnissinnaapput.

Aalajangersagaq manna malillugu utertitsineq siunnersuummi § 19 malillugu nalunaarsorneqassaaq aamma inissiiviusumit kommunimut angerlarsimaffigisamut, kommunimut najugarisamut Naalackersuisunut nalunaarutigineqassaaq.

§ 12-imut

Imm. 1-imut

Immikkoortoq II-mi aalajangersakkani aalajangersagaq una kisiartaavoq meeqqap annertuumik ataavartumillu tarnimikkut pisinnaasakillisisimanissaanik piunasaqaatitaqartoq. Imaappoq meeqqap tarnimikkut ineriartornera ukioqatimisut inngilaq, aamma taamaannera ataavartuuvoq. Tamanna inunnguutsumik ajuutaasinnaavoq, imaluunniit ajuut kingusinnerusukkut pissarsiarineqarsimasinnaavoq. Assersuutigalugu meeqqat qaratsamikkut ajoquteqalersimasut aalajangersakkami inunnut pineqartunut ilaasussaapput.

Siunnersuut malillugu systemit kalerrisaarutit systemillu sumiiffissiutit pineqartup imminut ajoqusernissaanik inunnulluunniit allanut ajoqusiinissaanik aarlerinaateqartillugu taamaallaat atorneqarsinnaassapput. Piffissami ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup systeminik kalerrisaarutinik systeminilluunniit sumiiffissiutinik atuinissamik pisariaqartitsiffiusutut naliligaani, inummik ajoqusertoqarnissaanik aarlerinaat ilimanarsisinneqarsimassaaq. Inummik ilisimaarinninnerup pineqartup »matusiuisuunera« takutissimassavaa.

Meeqqap immaqa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik qimatsinissaanik, taamaalillunilu imminut aarlerinaammut pisilluni, ilimagisaqarneq naammannigilaq, kisianni pineqartup inissiivigisaq qimakkajuttaraa imaluunniit pineqartoq piffinnut navianaatilinnut ingerlagajuttartoq ulloq unnuarlu

paaqqinnittarfiup piviusumik nalussanngilaa, assersuutigalugu qaqqanut aamma pinngortitamut inuilaamut umiarsualiveqarfinnullu.

Systeminik kalerrisaarutitik systeminilluunniit sumiiffissiutitik inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuinissamik qinnuteqarnermi ajoqusersinnaaneq suna pinngitsoortinneqarniassanersoq kommunalbestyrelsip eqqumaffigissavaa. Ajoqusernerit nalinginnaasut silami pisuttuarnermut atatillugu naatsorsuutigineqarsinnaasut, assersuutigalugu pisuinnartunut aqputissiani apummit quasartuni orlunerit imaluunniit aqqusinerni maniitsuni singernermit pilluttoornerit systeminik kalerrisaarutitik systeminilluunniit sumiiffissiutitik inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuinissamut tunngavissatut naammanngillat.

Siunnersuummi aalajangersakkami taamaallaat inuup ajoqusernissaanut aarlerinaat pineqarpoq, taamaammallu pisut atortut aserorneqarnissaannik aarlerinaateqarfiusut uani ilaatinneqanngillat.

Systeminik kalerrisaarutitik systeminilluunniit sumiiffissiutitik inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuisoqassanersoq pillugu naliliinermi, timikkut isumannaatsuunissamik soqutiginninnerup saniatigut, iliutsip meeqqap qanoq iliornissaminut kiffaanngissuseqarneranik inuuneranilu naleqartunik annertunerusumik tunineqassanersoq pillugu soqutiginninnerit ilaassapput. Qanoq iliornissamut kiffaanngissuseqarneq annertunerusoq tassaasinnaavoq meeraq inissiiviup eqqaani sivikitsumik pisuttuarsinnaasoq, pissutigalugu sulisut ajornannginnerusumik sukkannerusumillu meeqqamik nassaarinnissinnaagaangata, illersorneqarsinnaasumik meeqqap taama periarfissinneqarnera iliutsip peqataaffigimmagu.

Aalajangersakkami systemit marluk pineqarput:

1. Systemit kalerrisaarutit, meeqqap annertuumik ataavartumillu tarnimikkut pisinnaasakillimasup inissiivimmik qimatsinerani sulissussisunut allanulluunniit aarlerisaarinissamik siunertaqartut aamma
2. Systemit sumiiffissiutit, meeqqap peqanngitsup sumiiffissinissaanut atugassat.

Sulisut imaluunniit allat kalerrisaarummut qisuariartassasut siunnersuutip aalajangersagartaani piumasqaataavoq. Systeminik kalerrisaarutitik systeminilluunniit sumiiffissiutitik inunnut ataasiakkaanut atugassianik meeqqap angalaarnerata ataavartumik nakkutigineqarsinnaaneranut atortussatut tulluurtutut ilusillit atorneqarnissaat, aalajangersagassasut siunnersuummi siunertarineqanngilaq.

Siunnersuut malillugu systeminik kalerrisaarutitik systeminillu sumiiffissiutitik inunnut ataasiakkaanut systemiunissaat atuinissamut piumasqaataavoq. Systemit inuit ataasiakkaat aninerat inissiiviilluunniit avataani angalaarnerat taamaallaat nalunaarsortassagaat matumani paasineqassaaq. Inuit tamaasa angalaarnerannik erseqqissaassutitik systeminik atuinissaq siunnersuut malillugu inatsisit malillugit akuerisaanaviannilaq. Matup siarna assigisaaluunniit,

matumi silarlermi illulluunniit tunuatigut matumi siarnit – isertut anisullu - angalaarnernik paasititsissutaasut, najugaqartut angalaarnerannik nalunaarsuinerunngillat.

Systeminik kalerrisaarutinin systeminillu sumiiffissiuutinik inunnut ataasiakkaanut atugassiat atorneqarnissaat immikkut pisuni taamaallaat atorneqarsinnaanerata aalajangiiffigineqarsinnaassaaq. Systeminik taamaammata atuinissaq pillugu aalajangiineq pingaarnertut inuup ajoqusernissaata pinngitsoortinneqarnissaa peqataaffigisinnaassavaa. Pisuni annikinnerusumik akuliunnikkut meeqqap angalaarnerata pissusilersorneratalu meeqqamut ajoqusernermik allalluunniit ajoqusernerannik aarlerinartorsiornermik kinguneqarnissaanik qulakkeerinnissinnaannginnermik kinguneqartuni, systeminik kalerrisaarutinin imaluunniit systeminik sumiiffissiuutinik inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuneq taamaallaat pisinnaavoq.

Angajoqqaatut oqartussaasut akuersissuteqarsimanissaa aalajangersakkap uumap atornissaanut piumasagaataavoq. Angajoqqaatut oqartussaasut arlaqarpata, angajoqqaatut oqartussaasut tamarmik akuersissuteqassapput. Akuersissuteqartoqanngippat aalajangersagaq atorneqarsinnaanngilaq.

Imm. 2-mut

Systeminik kalerrisaarutinin imaluunniit systeminik sumiiffissiuutinik inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuinissaq pillugu qinnuteqaatinik suliaqarnermi, immikkoortut tulluuttut paaqqinnittarfimmit najugaqarfimmilluunniit naammattumik erseqqissaavigineqarsimasut kommunalbestyrelsip aalajangiinerani ilaatissavai:

1. pisinnaasakillismanermit uppernarsaat pisariaqartoq ilaava, assersuutigalugu nakorsap allagarsiussaa assigisaaluunniit,
2. pineqartup inissiiviup avataani nammineerluni angalaarsinnaannginnera aamma systemip kalerrisaarutip- aamma systemip sumiiffissiuutip inummut ataatsimut atugassiap qanoq ililluni inuup ajoqusernissaata pinngitsoortinneqarnissaanut peqataasinnaanerata, taamaammallu annerusumik ilimanaateqarnerata siulittuutigineqarsinnaanera,
3. perorsaanikkut periaatsit suut iliuutsip aallartinneqarnissaanut innersuussineq sioqqullugu misiligutitut atorneqarsimanersut
4. meeqqap nammineerluni inissiiviup avataani angalaarsinnaanngornissaa misilinniarlugu perorsaanikkut periaatsit suut iliuutsip peqatigisaanik atorneqassanersut,
5. piffissaq iliuutsit pisariaqartinneqarnissaatut naatsorsuutigineqartoq aamma
6. meeqqap ukiuinut inerisimassusaanullu naapertuuttumik pineqartup isumai tulluurtumik pingaartinneqassapput.

Imm. 3-mut

Iliuseriniagaq pillugu meeraq tusarniaavigineqassaaq aamma meeqqap utoqqaassusaanut, inerisimassusaanut pisumullu paasinninneranut naleqqiullugu pisariaqartumik pingaartinneqassalluni. Meeqqap tarnimikkut pisinnaasakillismanera eqqarsaatigineqassaaq.

Meeqqap angajoqqaatut akisussaaitaasuata imaluunniit illersuisuata ilisimatinneqarnissaat aamma meeraq sinnerlugu oqaaseqaateqarsinnaanermik periarfissinneqarnissaat qulakkeerneqassaaq.

§ 13-imut

§ 12 malillugu iliuuseqarnermut piffissaliussanut killiliussat aalajangersakkakut aalajangersarneqarput. Iliuuseqarnej sivisunerpaamik qaammatinik 4-nik sivilissuseqarsinnaavoq. § 12 malillugu sulil iliuuseqartoqarnissaa pisariaqartinneqarpat, nutaamik aalajangiisoqassaaq.

Suliani ataasiakkaani piviusumik naliliineq tunngavigalugu piffissap sivilissusissaa kommunalbestyrelsip isummerfigissavaa.

Meeqqanut systeminik kalerrisaarutinik imaluunniit systeminik sumiiffissiutinik piffissami sivilissusilerneqanngitsumi atuisinnaaneq aalajangiiffigineqarsinnaanngilaq.

Meeqqanut suliaqqarfimmi meeqqanut pissutsip ataannartuunissaa naatsorsuutaanngilaq. Taamaammat piffissap ingerlanerani meeqqap qanoq issusaa pitsanngoriartorsinnaasoq naatsorsuutigineqarpoq. Systeminik kalerrisaarutinik imaluunniit systeminik sumiiffissiutinik atuineramik pisariaqartitsinerup pisariaqarunnaarnissaanut meeraq peqatigalugu sulisoqassaaq.

§ 14-imut

Taakku inunnut ataasiakkaanut atugassaanissaat, systemit kalerrisaarutit systemilluunniit sumiiffissiutit atornissaannut piumasaqaataavoq. Tamanna ima paasineqassaaq inuup ataatsip anineramik inissiiviulluunniit avataani angalaarneranik systemit taamaallaat nalunaarsuisinnaasut.

Inuit tamarmik angalaarnerannik erseqqissaasinnaasunik systeminik atuineq inatsisitigut akuerisaanaviannngilaq.

Matup silarliup naatsiiviulluunniit matuata siarnga assigisaaluunniit – isernernik aninernillu - angalaarnermik paasititsissutaasartoq, najugaqartut angalaarnerannik nalunaarsuinerunngilaq.

Meeqqap angalaarnerata assersuutigalugu GPS atorlugu ataavartumik nakkutigineqarnera inatsisitigut akuerisaanngilaq.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Meeqqap inissinneqarsimasup tigussaasunik pigisaqarneranik aamma torersuutitsinissaq pillugu aalajangersakkat imaluunniit isumannaatsuutitsinissamut innimigisassat

malinneqarsinnaannginnerat tamatuma kingunerisinnaagaa aalajangersimasunik pissutissaqarluni isumaqartoqarpat, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiimi aqutsisup, imaluunniit taassuma tullersortaata, eqqartuussinertaqanngitsumik meeqqap inuttaanik imaluunniit isersimaffianik misissuisoqassasoq aalajangersinnaavaa, taamaattoq imm. 2 takuuk.

Ilaatigut immikkoortortaqrarfiup isumannaallisakkap igaffiani nerinermut atortut imaluunniit tigussaasut ipittut allat amigaataanerat sulisunit paasineqarnera, imaluunniit ineeqqami iikkap kigartorneqarsimanagera, aamma kigartuineranut atorneqarsimasoq ipittuusoq inngigittuusorlu ilimagineqarpat, aalajangersimasunik pissutissaqarnermi pineqarput.

Pisuni meeqqap nalinginnaasumik iliuuserisartagaasa malunnartumik allaanerusutut nalilerneqarfianni, aamma meeraq assersuutigalugu aanngajaarniutunik imaluunniit oqarasuaatinik angallattakkanik pigisaqartoq sulisut ilimaginnippata, tamakku aamma aalajangersimasunik pissutissaasinnaapput.

Assersuutigalugu takku tassaasinnaapput meeqqap aanngajaarniutinit imaluunniit imigassamit sunnertissimappat, paaqqinnittarfiup igaffiani sullivianiluunniit atortunik ipittunik amigaateqartoqarnera, imaluunniit paaqqinnittarfiup sulisui allatigut paasisaqarsimasut, paasisaallu paaqqinnittarfiup aqutsisuanik, taassumaluunniit tullersortaanik meeqqap torersuunissamut malittarisassat unioqqutillugit pigisanik tigussaasunik imaluunniit meeqqamut namminermut allanulluunniit navianartorsiortitsisinnaasunik pigisaqarneranik tutsuiginartumik isumaqalersitsisut.

Imm. 2-mut

Aqqutit allat qajassuarnerusullu misilinneqarsimanissaat imaluunniit erseqqissumik naammanginnissaat meeqqap inuttaanik isersimaffigisaanillu misissuinissamut piunasaqaataapput.

Teknikikkut imaluunniit atortut ikiuutaasut elektroniskiusut, annikinnermik akuliunnermik kinguneqartut, atorlugit inuup inuttaanik inimilluunniit isersimaffigisaanik misissuineq periarfissaqarpat, taava tamanna inatsisit atuuttut iluanni periarfissaassaaq. Assersuutigalugu saviminissanik detektorit, scannerit assigisaallu tassani atorneqarsinnaapput.

Akuliunnerup naleqqunnerata/naleqqutinnginnerata nalilerneqarnera meeqqap pisumik misigisaanik aallaaveqassasoq aalajangersakkap aalajangersarpaa.

Imm. 3-mut

Siunnersuutip § 1-iani tunngaviit isiginiarneqassapput aamma misissuineq sapinngisamik qajassuarnerpaamik pissaaq.

Misissuineq paaqqinnittarfimmi perorsaanermut atatillugu suliarineqarmat aamma pillaanerunanilu kanngunarsaanerunngimmat, meeqqap aamma paasissagaa, paaqqinnittarfimmi sulisut sianigissammassuk pingaaruteqarpoq.

Imm. 4-mut

Misissuinerup tunngavia pillugu meeraq paasitinneqarnissaminik pisinnaatitaaffeqarpoq. Taamaammat soq misissuisoqassanersoq nassuiassallugu sulisut pisussaaffigaat. Pinasuartumik misissuisoqarnissaanut pisariaqartitsisoqartinnagu, ajornanngippat nammineq kajumissutsini malillugu pigisat tigussaasut imaluunniit tigussaasut akuerisaanngitsut tunniunnerisigut ajornartorsiutip aaqqinneqarnissaanut meeraq peqataanissaminut periarfissaqartinneqassaaq.

Misissuinerup pinasuartumik pinissaa pisariaqarpat aamma misissuineq aallartinneqartinnagu meeqqap oqaloqatiginissaa periarfissaqarsimannngippat, aalajangersagaq una atuutissaaq. Assersuutigalugu meeraq aanngajaarniutimik ingasaallugu pisimappat, aamma aanngajaarniutaasinnaasut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi meeqqanit allanit nassaarineqannginniassammata, sulisut meeqqap ineeraanik misissuinissaq kissaatigisinnaavaat.

Imm. 5-imut

Pinasuartut pissutigalugit meeqqap inuttaanik misissuisoqarnissaa ingerlaannaq pissappat aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi sulisut 2-t misissuinermi peqataasinnaanngippata, taava misissuineq sulisumit ataasiinnarmit ingerlanneqarsinnaavoq.

Misissuinerup nalaani meeqqat allat najuutissanngillat imaluunniit misissuinermi ikiuutissanngillat. Aamma pisuni pigisat toqqorneqarsimappata sumut toqqorneqarnerinik namminneq ilisimasaqarsimagaluarunilluunniit. Tamatuma peqatigisaanik meeqqat allat ineeqqap silataani katersuutinnginnissaat susoqarneranillu takunninnissaat sulisut isumagissavaat.

Imm. 6-imut

Paaqqinnittarfimmi aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata pigisat tigussaasut meeqqap pigisai qaqugukkut tiggummigallarsinnaagai aalajangersakkami allaaserineqarpoq.

Pigisat tigussaasut torersuunissaq pillugu aamma isumannaatsuunissaq pillugu peerneqartussat assersuutigalugu tassaasinnaapput, pequt inunnik allanik pequtinilluunniit ajoqusiinermut atorneqarsinnaasoq, aserorterinermullu atorneqarsinnaasoq.

Imm. 7-imut

Pigisat tiggummigallarneqartut allattorsimaffiat suliarineqassaaq, taamaalilluni meeraq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit nuulerpat, imaluunniit uterteqqinneqarnissaa illersorneqarsinnaalerpat, meeqqap pigisat tigussaasoq tigoqqissinnaassammagu.

Pisuni pigisat tigussaasut tiggummigallarneqarneranni tammartillugit imaluunniit aserorneqartillugit allattuiffik uppersaatitut isigineqassaaq.

Pigisat tigussaasut tiggummigallarneqartut pillugit allattaavik ingerlaannaq suliarineqassaaq assilineralu meeqqamut kommunimullu angerlarsimaffigisamut tunniunneqarluni. Tamatuma kingorna kommunip angerlarsimaffigisap allattuiffik inummut attuumassuteqartumut, meeqqap angajoqqaatut oqartussaasuanut, angajoqqaatut akisussaaitaasuanut imaluunniit illersuisuanut, ingerlateqqissavaa.

Imm. 8-mut

Pigisat tigussaasut meeqqap piginnngisai ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup erniinnaartumik arsaarinnissutigisinnaavai. Pigisat tigussaasut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup pigippagit imaluunniit tillitaasimappata tamanna atuuppoq.

Pigisat tigussaasut tillinneqarsimasut piginnittumut eqqortumut utertinneqarnissaat pillugu eqeersimaartumik suliniuteqartoqassaaq.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Aallaaviatigut meeraq misissuinerup isiginnaarnissaanut periarfissinneqassaaq imaluunniit qinigassatut allatut misissuinerup inerneru pillugit nassuiaanneqassalluni. Tamanna assersuutigalugu meeqqap tassangaannartumik sivikitsukullammik kamariataartarneranik pissuteqarsinnaavoq imaluunniit meeqqap nammineq isiginnaartuunani misissuineq pillugu nassuiaanneqarnissaa pillugu pilertortumik piviusumik pisariaqartitsinermik pissuteqarsinnaalluni.

Misissuinerup nassuiarneqarnera tungaviusunik tulliuttunik imaqassaaq:

- soq misissuineq suliarineqarsimanersaq,
- soq meeqqap misissuineq isiginnaassanngikkaa,
- suut misissorneqarsimanersut,
- kina misissuisuusimanersaq,
- suut nassaarineqarsimanersut, aamma
- soq nassaartoqarsimappat nassaat tiggummigallarneqassanersut.

Pisut immikkorluinnaq ittut pisillugit, inimi isersimaffigisami meeqqap pigisaanik tigussaasunik misissuineru meeqqap isiginnaarnissaanik neqeroorfigineqarnissaa imaluunniit tamatuma kingorna misissuineq pillugu misissuinerullu inernerisa nassuiaatigineqarnissaa akerlilernerneqarsinnaavoq. Tamanna meeqqap timikkut tarnikkullu ima sunnertissimatigineranik allaat silatussutsimik tungavilimmik kiminneqarsinnaajunnaarsimaneranik pissuteqarsinnaavoq. Assersuutigalugu tamanna kamarujussuarnermut imaluunniit aangajaarniutit sunniutaannut atatillugu pisinnaavoq.

Imm. 2-mut

Pigisani tigussaasuni pineqarput pigisat nuunneqarsinnaasut.

Sikaaviit aalajangikkat nuunneqarsinnaanngitsut inimik isersimaarfimmik misissuinermit ilaapput.

Aalajangersagaq manna malillugu ini isersimaffik siunnersuummi § 8 malillugu inimit pineqartumut assersuunneqarsinnaanngilaq.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Meeqqap inuttaanik misissuinermit suut ilanngunneqarnersut qanorlu misissuisoqassanersoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Misissuinermit taamaattumi timi pulaffigineqarsinnaanngilaq. Misissuinissamut piginnaatinneqartup meeqqap qania ammaqqullugu oqaalu kiveqqullugu qinnuigisinnaavaa, kisianni sulisup nammineerluni inussani meeqqap qanianut pisissinnaanngilai.

Inatsisit unioqqutillugit pigisat tigussaasut assersuutigalugu sakkut aanngajaarniutilluunniit nassaarineqarnissaat siunertaralugu meeqqap inuttaanik misissuineq atisaanik patitsinikkut aamma kaasarfiisa skuuisalu misissorerisigut taamaallaat pisinnaavoq.

Imm. 2-mut

Misissuinerup meeqqap suaassuseqataanit suliarineqartarnissaa pingaarnertut malittarisassaavoq.

Meeqqap inuttaanik misissuinissaq ingerlaannaq pisussaatillugu aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi sulisut akornanni meeqqap suliaassuseqataanik sulisoqanngippat, taava misissuineq sulisumit meeqqamit aallaanermik suaassuseqartumit suliarineqarsinnaavoq.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Allaffigeqatigiittarnernik oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu inunnik erseqqinnerusumik taaneqartunik paaqqinnittarfiup avataaniittunik attaveqatigiinnernik piffissami aalajangersimasumi nakkutilliisoqarnissaa kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsip aalajangersinnaagaa, aalajangersakkap kinguneraa.

Meeqqap peqqissuunissaa ineriartorneralu eqqarsaatigalugit pisariaqartinneqartillugu kommunalbestyrelsip eqqartuussinertaqanngitsumik meeqqap allaffigeqateqartarneranik, oqarasuaatikkut oqalunneranik allatigullu inunnik erseqqinnerusumik taaneqartunik

paaqqinnittarfiup avataaniittunik attaveqaqatigiinnernik piffissami aalajangersimasumi nakkutilliisoqarnissaa aalajangersinnaagaa, aalajangersakkap imm. 1-iani aalajangersarneqarpoq.

Meeqqap kommunimi angerlarsimaffigisaani kommunalbestyrelse aalajangiisussaavoq.

Piffissamut aalajangersimasumut aalajangiisoqassaaq.

Allatigut attaveqaqatigiinnerit ima paasineqassapput assersuutigalugu oqarasuaatinik angallattakkanik aamma internetimik atuinerit.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisuata taassumaluunniit tullersortaata innersuussinera tunngavigalugu kommunalbestyrelse aalajangiisaaq. Meeqqap peqqissusaanut imaluunniit ineriartorneranut pineqartup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup avataaneersunik inunnik attaveqarnerata killilerneqarnissaa qanoq pisariaqartiginersoq pillugu kommunalbestyrelsip naliliinera, inissiinermut atatillugu imaluunniit inissiinerup nalaani suliarineqarsinnaavoq.

Meeqqap inunnik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup avataaniittunik attaveqarnerata killilerneqarnissaa pisariaqartoq inissiinerup nalaani nalilerneqarpat, tamanna ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik oqaloqatigalugu pisinnaasariaqarpoq.

Meeqqap avatangiisiminik atassuteqarsinnaaneranik periarfissaanik nakkutiginninnermik imalimmik, paaqqinnittarfik najugaqarfilluunniit ileqqorissaarnissamut malittarisassanik nammineerluni eqqussisinnaangilaq. Kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunngavigalugu taamaallaat nakkutilliisoqarsinnaavoq.

Kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunngavigalugu nakkutiginninneq taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq. Taamaammat meeqqap angajoqqaatulluunniit oqartussaasup akuersissuteqarnera naammangilaq.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 16, 8. november 2017-imeersumi (tamatum kingorna meeqqat tapersorsorneqarnissaannut nalunaarut) §§ 14 aamma 15 malillugit inissinneqarnerup nalaani pulaarsinnaaneq aamma meeqqamik attaveqarneq aalajangersakkamut eqqaanarpoq. Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut nalunaarummi piffissaq inissinneqarnerup siuliani pisoq ukkatarineqarpoq aamma meeqqat tapersorsorneqarnissaannut nalunaarummi §§ 14-imi aamma 15-imi aalajangersakkat qanga pisuni naleqqutinngitsumik attavinniit sernigineqarnissaa siunertarineqarpoq.

Kisianni aalajangersakkami massumani siunissami pisinnaasut pillugit meeqqap isumannaallisaavigineqarnissaanik pisariaqartitsinerup pilersinnaanera eqqarsaatigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Allakkanik isertunik anisunillu ammaaneq meeqqap akuersineratigut najuunneranilu taamaallaat pisinnaavoq.

Oqarasuaatikkut oqaloqatiginninnerit pillugit nakkutiginninneq taamaallaat meeraq akuersissuteqarteqqaarlugu pisinnaavoq. Tamatuma peqatigisaanik oqarasuaatikkut oqaloqatigineqartut allat tusarnaaqataassut pillugu ilisimatinneqassapput.

Imm. 3-mut

Meeqqap allakkamik ammaanissaq kissaatiginngippagu, allagaq ammarnagu, nassuiaatitalimmik allakkamik ilallugu, nassiussisumut utertinneqarsinnaavoq.

Allakkap nassiunneqartussap ammarneqarnissaa meeqqap kissaatiginngippagu, allagaq nungutinneqassaaq. Tamanna assersuutigalugu makulatori atorlugu pisinnaavoq.

Imm. 4-mut

Sianerfigitinnermi tusarnaaqataassummik atuisoqarnissaa meeqqap kissaatiginngippagu, oqarasuaatikkut oqaluussineq, sianertoq nassuiaateriarlugu, unitsinneqarsinnaavoq.

Avammut sianerfermi tusarnaaqataassutip atorneqarnissaa meeqqap kissaatiginngippagu, oqaloqatigiinneq pisinnaanngilaq.

Imm. 5-imut

Meeqqap pisortallu, imaluunniit eqqartuussissuserisoqarsimappat eqqartuussissuserisuata akornanni allaffigeqatigiinnerit il.il. nakkutigineqarsinnaanngitsut aalajangersakkap aalajangersarpaa. Pisuni taamaattuni meeqqap inuusuttulluunniit allaffigeqateqartarnera taamaalilluni qanorluunniit nakkutigineqarsinnaanngilaq.

Imm. 6-imut

Pinerluutillit pillugit eqqartuussivinni suliat tunngavigalugit pineqaatissiinermut atatillugu aalajangersakkat eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat malillugit malittarisassat aalajangersarneqarsimappata, pulaarnerit, allaffigeqatigiinnerit, oqarasuaatikkut oqaluunnerit attaveqatigiinnerillu allat pillugit politiinit malittarisassat aalajangersakkat unioqqutinneqarsinnaanerat pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaanngitsoq aalajangersakkap aalajangersarpaa.

Pissutsinut taakkoqqissaanut eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersakkanut naleqqiullugu, siunnersuummi §§ 18, imm. 1-imiit § 18, imm. 5 ilanngullugu aalajangersakkat taamaammat pingaarnerunngillat.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Inuup kiffaangissusaanut akuliunnermik aallarniinerit tamaasa akuliunneq nalunaarsorneqartassaaq najugaqarfigisamilu kommunalbestyrelsimut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalakkersuisunut nalunaarutigineqartassalluni. Tamatuma peqatigisaanik meeqqap illersuisua nalunaarfigineqassaaq.

Tamanna akuliunnernut tamanut atuuppoq, taamaalilluni §§ 7 aamma 9-miit 18-imut malillugit akuerisaasumik akuerisaanngitsumillu pissaanermik atuneq nalunaarsorneqassaaq nalunaarutigineqassallunilu.

Taamaalilluni pissaanermik atuneq pillugu malittarisassat malinneqarnersut Naalakkersuisut nakkutigissavaat. Tamatuma peqatigisaanik meeraq pillugu suliaqartut tamarmik ilisimatinneqassapput.

Nalunaarutiginninnerit tunngavigalugit kommunalbestyrelsit Naalakkersuisullu uparuaasoqassanersoq allatulluunniit malitseqartitsisoqassanersoq nalilersussavaat.

Imm. 2-mut

Inatsisartut inatsisaat manna malillugu nalunaarsuinissanut nalunaarutiginninnissanullu atugassanik immersugassanik Naalakkersuisut suliaqassaaq.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit immersugassat taakku atornissaannut pisussaataapput.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Timikkut pissaanermik atuinertut ilusilimmik iliuseqartoqartoqarsimagaangat, aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata nalunaarutiginninnissamut immersugassaq tassunga atugassiaq immersussavaa.

Akuliunnerup pereersimanerata kingorna kingusinnerpaamik nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiunneranni immersugassaq immersorneqassaaq, kisianni piaarnerpaamik suliarineqartariaqarpoq, taamaalilluni qanoq pisoqarnera peqataasunit tamanit eqqaamalluarneqartillugu pissalluni.

Aqutsisoq taassumaluunniit tullersortaa pissarsiarineqarsinnaanngippat, sulisup nammineerluni immersugassaq immersussavaa aqutsisumillu imaluunniit taassuma tullersortaanit akueritillugu.

§§ 9-miit 11 ilanngullugu malillugit pissaanermik atuinerni akuerisaasuni aammattaaq aallatut ajornartumik illersuisariaqalerneq aamma illersuisinnaatitaaneq pillugu Pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 2-mi aalajangersakkat aammattaaq ilaapput.

Pissutsit minnerpaamik nalunaarutiginninnermi allattorsimanerat takuneqarsinnaasussat aalajangersakkami allattorneqarput. Iliuuseqarnerup kingorna nalunaaqquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit nalunaarsorneqarsimanissaat aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata akisussaaffigaa.

Imm. 2-mut

Meeqqap aalajangeeqataasarnissaa namminerlu aalajangiisinnaatitaanera attanneqassaaq. Taamaammat akuliunnerup nalunaarsorneqarnera nalunaarutigineqarneralu pillugit meeqqap ilisimatinneqarnissaa pingaaruteqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik meeraq tusaarniaavigineqarnissaminik aamma pisoq pillugu meeqqap nammineq nalunaarusiaminik ilanngussisinnaaneraniq periarfissinneqassaaq.

Meeqqap nammineerluni oqaaseqaatimi suliarinissaanut, illersuisumit, inummit toqqissisimaffigisamit imaluunniit isumassuisumit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmeersumit ikiorneqarnissaanik neqeroorfigineqassaaq. Pineqartoq meeqqamik ikiuisoq nammineerluni pisumi akuusimasussaannngilaq.

Pisut pillugit, kinguneqassagaluarpatalu kingunerinik, meeqqap paasinnissinnaanissaminut periarfissai, meeqqap inerisimassusaanik paasinnissinnaassusaanillu piviusumik nalilersuinikkut aalajangerneqassapput. Taamaalilluni meeqqat ukioqqortuallaanngitsut pisunik paasisinnaanngisaminnik isummernissaminut pinngitsaalineqassanngillat. Taamatut pisoqartillugu meeqqap illersuisua, inuk toqqissisimaffigisaa- imaluunniit isumassuisua meeqqap pisumut qanoq isiginninnerata nassuiarneqarnissaanut ikiuunnissaa isumagineqassaaq.

Imm. 3-mut

Nalunaarsuinerit nalunaarutiginninnerillu qanoq ingerlanneqartarnissaat pillugit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik protokolimik ingerlatseriaaseq pillugu imalimmik suliaqassaaq, taamaalilluni sulisut tamarmik timikkut pissaanermik atuinermi qanoq iliornissaannik ilitserorneqassapput. Protokoli immersugassallu sulisunit ajornanngitsumik pissarsiarineqarsinnaassapput.

Imm. 4-mut

Najugaqarfiup aqutsisuata taassumaluunniit tullersortaata kommunimut najugaqarfigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, Naalakkersuisunut aamma meeqqap illersuisoqaruni illersuisuanut nalunaarutiginninnermut immersugassap immersorneqarsimasup assilinera akuliunnerup pereerneranit ullut 3 qaangiutsinnagit nassiutissavaa.

§ 21-mut

Imm. 1-imut

Meeqqap inuttaanik inimilluunniit isersimaffigisaannik misissuinermik iliuuseqartoqaraangat, aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata tassunga suliamut nalunaarsuiffissatut immersugassaq immersussavaa.

Misissuinerup pereersimanerata kingorna kingusinnerpaamik nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiunneranni immersugassaq immersorneqassaaq, kisianni piaarnerpaamik suliarineqartariaqarluni, taamaalilluni qanoq pisoqarnera peqataasunit tamanit eqqaamalluarneqartillugu pissalluni.

Aqutsisoq taassumaluunniit tullersortaa pissarsiarineqarsinnaanngippat, sulisup nammineerluni immersugassaq immersussavaa aqutsisumillu imaluunniit taassuma tullersortaanit akueritillugu.

Nalunaarutiginninnermi minnerpaamik suut takuneqarsinnaassanersut aamma aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata kingusinnerpaamik nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit iliuuserineqartup nalunaarsorneqarnissaa akisussaaffigigaa, aalajangersakkami allattorneqarput.

§ 15, imm. 7 aamma 8 malillugit pigisat tigussaasut arsaarinnissutaasimasut imaluunniit peerneqarsimasut pillugit allattuisoqarsimappat, allattugaq nalunaarsuineri immersukkami aamma takuneqarsinnaassaaq.

Imm. 2-mut

Meeqqap aalajangeeqataasinnaanermut namminerlu aalajangiisinnaatitaanermut pisinnaatitaaffii attanneqassapput. Taamaammat akuliunneq nalunaarsorneqartoq nalunaarutigineqartorlu meeqqamut ilisimatitsissutigineqassaaq. Tamatuma peqatigisaanik meeraq tusaaneqarnissamik periarfissinneqassaaq aamma pisut pillugit nammineq oqaaseqaatiminik ilanngussisinaanissaminut periarfissaqartinneqassalluni.

Meeqqap nammineerluni oqaaseqaatimi suliarinissaanut, illersuisumit, inummit toqqissimaffigisamit imaluunniit isumassuisumit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfirmesumit ikiorneqarnissaanik neqeroorfigineqassaaq. Pineqartoq meeqqamik ikiuisoq nammineerluni pisumi akuusimasussaannngilaq.

Pisut pillugit, kinguneqassagaluarpatalu kingunerinik, meeqqap paasinnissinaanissaminut periarfissai, meeqqap inerisimassusaanik paasinnissinaanassusaanillu piviusumik nalilersuinikkut aalajangerneqassapput. Taamaalilluni meeqqat ukioqqortuallaanngitsut pisunik paasisinaanngisaminnik isummernissaminut pinngitsaalineqassanngillat. Taamatut pisoqartillugu

meeqqap illersuisua, inuk toqqissisimaffigisaa- imaluunniit isumassuisua meeqqap pisumut qanoq isiginninnerata nassuiarneqarnissaanut ikiuunnissaa isumagineqassaaq.

Imm. 3-mut

Nalunaarsuinerit nalunaarutiginninnerillu qanoq ingerlanneqartarnissaat pillugit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik protokolimik ingerlatseriaatsip qanoq suliarineqarnissaanik imalimmik suliaqassaaq, taamaalilluni sulisut tamarmik timikkut pissaanermik atuinermi qanoq iliornissaannik ilitsersorneqassapput. Protokoli immersugassallu sulisunit ajornanngitsumik pissarsiarineqarsinnaassapput.

Imm. 4-mut

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisuata taassumaluunniit tullersortaata kommunimut najugaqarfigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, Naalakkersuisunut aamma meeqqap illersuisoqaruni illersuisuanut nalunaarutiginninnermut immersugassap immersorneqarsimasup assilineru misissuinerup pereersimanerata kingorna ullut 3 qaangiutsinnagit nassiutissavaa.

§ 22-mut

Imm. 1-imut

§§ 7 aamma 9-miit 18 ilanngullugu pissaanermik atuisoqarsimanerani akuerisaasut qaangerlugit iliuuseqartoqarsimagaangat, taava taanna pissaanermik atuinertut akuerisaanngitsutut taaneqassaaq.

Tamanna isumaqarpoq assersuutigalugu pissaanermik atuineq ima pissuseqarsimasoq, taamaaliorneq §§ 9-miit 11 ilanngullugu ilaatinneqarani, tassunga piumasaqaatit naammasseqqaarnagit meeqqap inimi iserfigisaanik misissuisoqarsimasoq imaluunniit Inatsisartut inatsisaat manna malillugu inatsisitigut periarfissaliissutigineqanngitsumik pissaanermik atuisoqarsimasoq, taamaattoqarsimappat taakku akuerisaanngitsumik pissaanermik atuinertut nalunaarutigineqassapput nalunaarsorneqarlutillu.

Taamaattoqarsimanera pissaanermik atuinermi akuerineqarsinnaannginneranik isumaqanngilaq, taamaallaat iliuuseq atorneqartoq sioqqullugu akuersissummik tunniussisoqarsimanngiinnarpoq.

Assersuutigalugu timikkut pissaanermik atuineq, aalajangersaaneq pillugu §§ 9-p aamma 10-p iluanniinnersoq pillugu paasiniaaneq piviusumik nalilersuinerimik pissuteqartinneqassaaq. Imaassinnaavoq aalajangersakkatigut siunertarineqartuni periarfissaliissutit sinnerlugit assersuutigalugu tigumminnittoqarnerunissaa pisariaqarsimasoq imaluunniit sakkortunerusumik tigumminnittoqarsimasoq.

Arlaatigut § 8-mik akerliusumik, pinasuartumik meeqqap qilersorneqarnissaa pisariaqarsimappat, aamma tamanna aalajangersagaq manna malillugu nalunaarutiginnittussaataitanermut ilaassaaq.

Nalornisoqartillugu pisoq akuerisaanngitsumik pissaanermik atuinertut nalunaarsorneqassaaq, tassami Inatsisartut inatsisaanni matumani periarfissaliissutit tunngaviat annikillisamik nassuiarneqartussaammat. Taamaalilluni pisut nalorniffiusut meeqqamut iluaqutaassapput.

Imm. 2-mut

Sulisoq pisumi akuusoq pisoq pillugu pisup kingorna kingusinnerpaamik aqaguani allakkatigut nalunaarusiussaaq, kisianni taanna sapinngisamik sukkanerpaamik suliarineqartariaqarpoq.

Nalunaarutiginninneq aqutsisumut taassumaluunniit tullersortaanut tunniunneqassaaq.

Akuerisaanngitsumik pissaanermik atuinermik imaluunniit akuerisaasumik pissaanermik atuinermik qaqugukkut nalunaarutiginnittoqassanersoq amerlanertigut piviusumik naliliinikkut pisartooq imm. 1-imut oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq. Taamaammat sulisut assigiinngissutaasut pillugit paasisimasaqarnissaat pingaaruteqarpoq aamma akuliunnerup qanoq nalunaarsorneqarnissaa pillugu kingunitsianguagut piviusumik nammineerlutik nalilersuisinnaassallutik. Sulisoq nalornippat aqutsisoq taassumaluunniit tullersortaa ilisimatinneqassaaq, tamatumalu kingorna taanna ingerlatseriaaseq sorleq atorneqassanersoq pillugu aalajangiissalluni.

Pissutsit nalunaarutiginninnermi minnerpaamik allattorneqarsimasussat aalajangersakkami allattorneqarput, aamma pisup pereernerata kingorna ullut 3 qaangiutsinnagit akuliunneq pillugu nalunaarutiginninnissaq aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata akisussaaffigaa.

Imm. 3-mut

Meeqqap aalajangeeqataasinnaatitaanera namminerlu aalajangiisinnatitaanera attanneqassaaq. Taamaammat akuliunnerup nalunaarsorneqarnera nalunaarutigineqarneralu pillugit meeqqap ilisimatinneqarnissaa pingaaruteqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik meeraq tusaarniaavigineqarnissaminik aamma pisoq pillugu meeqqap nammineq nalunaarusiaminik ilanngussisinnaaneramik periarfissinneqassaaq.

Meeqqap nammineerluni oqaaseqaatimi suliarinissaanut, illersuisumit, inummit toqqissimaffigisamit imaluunniit isumassuisumit ulloq unnuarluni paaqqinnittarfimmeersumit ikiorneqarnissaaq neqeroorfigineqassaaq. Pineqartoq meeqqamik ikiuisoq nammineerluni pisumi akuusimasussaangilaq.

Pisut pillugit, kinguneqassagaluarpatalu kingunerinik, meeqqap paasinnissinnaanissaminut periarfissai, meeqqap inerisimassusaanik paasinnissinnaassusaanillu piviusumik nalilersuinikkut aalajangerneqassapput. Taamaalilluni meeqqat ukioqqortuallaanngitsut pisunik paasisinnaanngisaminnik isummernissaminut pinngitsaalineqassanngillat. Taamatut pisoqartillugu

meeqqap illersuisua, inuk toqqissisimaffigisaa- imaluunniit isumassuisua meeqqap pisumut qanoq isiginninnerata nassuiarneqarnissaanut ikiuunnissaa isumagineqassaaq.

Imm. 4-mut

Pisut sulisut ataasiakkaat isiginnaarsimasaat, imaluunniit akuuffigisimasaat pillugit sulisut eqeersimaartumik nassuiaateqartarnissaat aalajangersakkami pisussaaffiliunneqarpoq.

Pisoq aalajangersimasoq pillugu aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata sulisoq ujarsimangippagu, taava sulisup nammineerluni aqutsisumik taassumaluunniit tullersortaaniq ujaasinissani pisussaaffigivaa.

Sulisunut tamanut pisussaaffiup taassuma erseqqissaatigineqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Imm. 5-imut

Sulisuq pisumik aalajangersimasumik isiginnittuusimangitsaq, pisoq pillugu qaammarsaataanusinnaasumik paasisutissaateqaruni imaluunniit ilisimasaqaruni, sulisup taassuma ineqarfiup aqutsisuanut paasisimasaq taanna ilisimatitsissutigissallugu pisussaaffigaa.

Imaassinnaavoq sulisup paasisutissat imaluunniit ilisimasat taakku sulisunit allanit meeqqanilluunniit pisimagai, aamma sulisup paasisutissat taakku eqqortuunersut nalornissutigigaluarpagilluunniit.

Imm. 6-imut

Suliami akuusut tamarmik paasisutissanik attuumassuteqartunik pinissaat aalajangersakkap qulakkeerpaa.

Aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata isumaginngippagu, sulisut akuusimasut tamarmik nalunaarutiginninnerup assilineqarneranik tunineqarnissamik noqqaassuteqarnissamut pisinnaatitaapput.

Imm. 7-imut

Pisuni sulisoq akuusimasoq aqutsisuuppat, taava nalunaarutiginninnissamut akusussaaffik tullersortaasup tigussavaa.

Imm. 8-mut

Nalunaarutiginninnerup kingorna kingusinnerpaamik sapaatit akunneri 6-it qaangiutsinnagit ingerlatsinermi kinguneqartitsisoqassappat kinguneqartitsinissaq pillugu Naalakkersuisut aalajangiissapput.

Kommunit pissaanermik atuineq akuerisaanngitsoq pillugu ilisimatinneqareersimapput. Taamaammatt ilisimatitsissutit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmu kinguneqartitsisoqassappat kinguneqartitsissutit pillugit taamaallaat ilaneqarsinnaapput.

Ingerlatsinermut kingunerititat assersuutigalugu tassaasinnaapput najugaqarfimmi immikkoortumi sulisut immikkoortumut allamut nuunneqarnerat imaluunniit sulisup soraarsitaanera imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup akuersissutaata utertinneqarnera.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisua sulisoq imaluunniit sulisut akuusut aalajangiineq pillugu allakkatigut ilisimatinneqassapput.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni imminut pigisuni, Naalakkersuisut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiullu imminut pigisup pineqartup akornanni ingerlatsinermut isumaqatigiissutaanni takuneqarsinnaasut Naalakkersuisut taamaallaat pisinnaatitaaffeqarfigaat.

Najugaqarfimmi sulisunut Naalakkersuisut toqqaannartumik sulisitsisuunngippata, taava taamaalillutik sulisunut kinguneqartitsinissaq pillugu Naalakkersuisut aalajangiisinnaanngillat.

Pisuni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup ingerlatsinissamut akuersissutaata utertinneqarfianni, meeqqat akuusut nutaamik inissinneqarnissaat pillugu kommuninik angerlarsimaffigisaannik oqaloqatiginninnerit Naalakkersuisut ingerlaannaq aallartissavaat.

§ 23-mut

Aalajangersagaq pisunut immikkut ittunut inatsisinik unioqqutitsilluni pissaanermik atuinermut Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit malillugu pineqaatissiissutaasinnaasumut tunngasuvoq. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik tamanna pillugu kommune najugaqarfigisaq, kommune angerlarsimaffigisaq aamma meeqqap illersuisua nalunaarfigissallugit pisussaavoq.

Tamatuma kingornatigut kommune najugaqarfigisaq politiinut erngerluni attaveqarnissamut pisussatitaavoq.

§ 24-mut

Immikkoortoq III-p atuuffissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Nr. 1-imut

Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 32 malillugu pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat suliarineqarnerannit eqqartuussinikkut aalajangiineq imaluunniit tamanna pillugu eqqartuussiviup aalajangiinera malillugu, meeqqat inissinneqartut.

Nr. 2-mut

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 35 malillugu meeqqat tigummigallarneqartut aamma eqqartuussiviup aalajangerneratigut paaqqinnittarfimmi naleqquttumi inissinneqartut.

Pisuni meeraq 15-it 18-illu akornanni ukiulik tigummigallagaanissamut taarsiullugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi naleqquttumi inissinneqartoq pillugu aalajangersagaq atuuppoq.

Nr. 3-mut

Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermi inatsimmi § 234 malillugu inuit Pinerluttunik Isumaginnittut aalajangiineratigut inissiisarfimmi pillaatisiaminnik atuinerannit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi isumannaallisaavigisamik immikkoortortalimmi inissinneqartut.

Nr. 4-mut

Aamma pisimasuni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi isumannaallisaavigisamik immikkoortortalimmi eqqartuussinertaqangitsumik inissiinissaq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiineri aalajangersakkami aamma ilaatinneqarput. Pisut meeqqap sakkortuumik pinerluttuliorsimaneranik, aamma 12-inik ukioqalereersimaneranik kisianni sulii 15-ileereersimanginneranik imaqartut uani pineqarput.

§ 25-mut

Immikkoortitsinissaq pillugu § 29 aamma unnuakkut parnaarsinissaq pillugu § 30 pillugit akuliunnissaq pillugu aalajangiisinaanerit aalajangersakkakkut piginnaatitsissutigineqarpoq.

Annikinnerusumik akuliunnissamut periarfissat allat atorineqarsinnaanersut aamma siunnersuummi § 1 malillugu tunngaviusut allakkut eqqarsaatigineqarsimanersut akuliunnermut aalajangiineri aqutsisup imaluunniit kommunalbestyrelsip misissorsimassavaa.

Aqutsisoq najuutinngippat piginnaatitsissut § 27, imm. 1 malillugu aqutsisup tullersortaata tigussavaa.

§ 26-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami meeqqat pineqaatissinneqarsimasut inissiivimmut taarsiullugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut immikkoortumut isumannaallisakkamut inissinneqarsimasut pineqarput.

Inuttut kiffaangissuseqarnermut politiit aalajangigaanik killilersuinernik killilersuillutik, isumaginninnikkut oqartussat meeqqamik isumaginnissapput. Meeraq sulitigummigallarneqartutut pisinnaatitaavoq.

Politiit pulaartoqarsinnaaneq, anisinnaatitaaneq, allakkanik allatullu attaveqaqatigiinnernik nakkutilliineq pillugit ersarinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanermi pisariaqartinneqarpat, ilaatigut meeqqap inissiisarfimmut taarsiullugu allami inissinneqarsimasup pulaarneqarnissaanut politiit akerliliisinnaapput. Pulaarneq nakkutigineqassasoq politiit aamma piumasarisinnaavaat. Aammattaaq allakkat meeqqamukartut imaluunniit meeqqameersut misissornissaat unitsinnissaallu politiit piumasarisinnaavaat. Aammalu meeqqap oqarasuaatikkut oqaloqateqarnissaa imaluunniit allatut attaveqaqateqarnissaa inummut inissiivigineqartup avataaniittumut inerteqqutigisinnaavaat kiisalu oqarasuaatitigut oqaluussinerit attaveqaqatigiinnerillu allat tusarnaaqataaffiginissaat piumasarisinnaallugu.

Imm. 4 malillugu politiit nakkutilliinissamik aalajangiippata, meeraq aalajangiineq pillugu ilisimatissavaat, meeqqallu aalajangiinerup eqqartuussivimmi saqqummiunneqarnissaa piumasarisinnaavaa. Eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat malillugit meeraq tigummineqarnissamut taarsiullugu isumaginninnermut suliaasaqarfimmi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi isumannaallisakkami najugaqartoq, tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit allanut attaveqarnissaanut akornuserneqassasoq eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa.

Attaveqaqatigiinnermik nakkutilliinermut politiit ersarinnerusumik malittarisassasiorsinnaapput. Taamaammatt imm. 2-mi aamma 3-mi taaneqartut inuit suliffeqarfiillu eqqaassanngikkaanni, pinerluttoqarsimanernik paasiniaaneq eqqarsaatigalu meeqqap nakkutigineqarnani avataaniittunik attaveqarsinnaanera politiit akerlilersinnaavaat. Akuliunneq taama annertutigisoq eqqartuussisunut tunniunneqarsinnaajuarpoq.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat malillugit pisinnaatitaanerit il.il. annikillisinneqarnerisa annertussusii pillugit, tigummigallagaanissamut taarsiullugu paaqqinnittarfimmi inissinneqarsimasumut atuutsinneqartut nalilerneqarneranut aamma aalajangerneqarnerannut tunngatillugu kommunalbestyrelse piginnaatitaanngilaq. § 17 malillugu allaffigeqatigiittarnerit, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnerit attaveqaqatigiinnerillu allat pillugit kommunalbestyrelse taamaallaat aalajangiisinnaavoq.

Imm. 2-mut

Meeqqap Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsit malillugu tigummineqarnerallarnermut atatillugu inissinneqarsimasup, oqartussanut aamma inunnut ataasiakkaanut arlalinnut erseqqinnerusumik taaneqartunut, nakkutigisaanngitsumik aallaffigeqateqartarnissani pisinnaatitaaffigaa.

Paaqqinnittarfiup allakkanik ammaasinnaanginnera, atuaasinnaanginnera imaluunniit tigumminniinnarsinnaanginnera nakkutigisaanngitsumik aallaffigeqattaannerit kinguneraa. Kisianni torersuunissaq isumannaallisaa nerlu pissutigalugit allakkat qinguartarneqarsinnaanerat mattunneqanngilaq.

Imm. 3-mut

Meeraq nunamit allaminngaanneersoq tigummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissiinikkut tigummigallarneqartoq inuit oqartussallu taaneqartut saniatigut nunami angerlarsimaffigisami nunanut allanut attaveqaataanik imaluunniit konsuulitut sinniisuinik imm. 2 malillugu nakkutigisaanngitsumik aammattaq aallaffigeqateqartarsinnaavoq.

Aallaavisoq taanna politiit saneqqussinnaavaat.

Imm. 4-mut

Imm. 1 malillugu allakkanik nakkutiginninnissaq imaluunniit imm. 1 malillugu tigummigallarneqartup pisinnaatitaaffiinik allanik killilersuinissaq pillugu politiit aalajangiippata, taamaaliortoqarnera pillugu meeraq ilisimatinneqassaaq. Meeqqap aalajangiinerup eqqartuussivimmi saqqummiunneqarnissaa piumasarisinnaavaa.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisuata taassumaluunniit tullersortaata imm. 1 malillugu politiit piumasaqaataat erseqqinnerusumik aalajangersarneqartut pillugit immikkoortortaqrarfiup isumannaallisakkap sulisuinik attuumassuteqartunik ilisimatitsinissaq isumagissagaa aalajangerneqarpoq. Taamaaliornikkut sulisut attuumassuteqartut meeqqamut paaqqinnittarfimmu inissinneqarsimasumut killilersuinerit immikkut ittut suunerinik paasinninnissaat qulakkeerniarneqarpoq.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata § 29 malillugu ineeqqami immikkoortitsinissamik akuliunnissaq aalajangissagaa aamma § 30 malillugu unnukkut parnaaqqatitsisarneq pillugu kommunalbestyrelsip akuersissut tunniussimasaa atorsinnaagaa, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 30 malillugu akuersissummik atuinerit tamarmik nammineq aalajangiinertut nassuiarneqassapput.

Imm. 2-mut

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi isumannaallisakkamik immikkoortortalimmi aamma inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorummi akulerunnerit §§ 29 aamma 30 malillugit sulisunit ingerlanneqarsinnaasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Kisianni, inissinneqartunut ataasiakkaanut naleqqiullugu, immikkoortoq V malillugu sulisitsisumit sulisut inuttut kiffaanngissuseqarnermut akuliunnermik suliaqaqqusaasut, akuliunnissamut periarfissat sorliit atorneqarsinnaanersut pillugit, inissiivimmi aqutsisup nalunaarfigissallugit suliaminut atatillugu akisussaaffigaa.

Taamatuttaaq §§ 29-p aamma 30-p atorneqarnerinut atatillugu, sulisut perorsaanermut inatsisilerinermullu tunngatillugu iliuuseqarnissaannut killissarititaasut pillugit ilitsersussallugit aqutsisut suliasaraat.

Naggataagut imm. 1 malillugu aqutsisup aalajangersimasaa tunngavigalugu inissinneqarsimasunut ataasiakkaanut tunngatillugu akuliunnermi periarfissat qanoq atorneqassanersut pillugit sinaakkusiineq aqutsisut suliasaraat.

Imm. 3-mut

§§ 29 aamma 30 malillugit akuliunnissamut aalajangiisoqartinnagu § 1-imi tunngaviusut isiginiarneqassapput.

Akuliunnermi iliuutsit annikinnerit misilinneqareersimanissaat aalajangersakkap qulakkeertussaavaa, taamaasilluni §§ 29 aamma 30 malillugit akuliunnermik aalajangiinerup annertussusaa atsikkutigippat tamanna taamaallaat pisinnaasassammat.

§ 28-mut

Imm. 1-imut

Akuliunnissamut piunasaqaatit atuukkunnaarpata, akuliunnerit aallartinneqartut erngerlutik unitsinneqassasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkap ingerlatsinermi nalinginnaasumik pisariaqartitsineq pillugu tunngaviusoq assigaa, taannalu malillugu innuttaasunut akuliunneq pisariaqartumit annertunerussanngilaq.

§ 1 peqatigalugu inatsisitigut ingerlatsinikkut atsikkutigiissitsinissamik tunngaviusoq aalajangersakkami malunnartinneqarpoq.

Pinerlutsaaliuinnermik siunertalimmik ilitsersuutaasumik isumaginninnermut perorsaanermullu tunngasut pillugit, ulloq unnuarlu neqeroorut Naalakkersuisunut

Imm. 2-mut

Akuliunnermut aallartinneqarsimasumut aallartitsisinnaasariaqarsimanermut piumasagaatit atuukkunnaarpata tamanna unitsinneqassasoq pillugu aalajangersagaq ilapittuutaasumik qulakkeerinnissaaq.

Aqutsisut akuliunnernut ataasiakkaanut ingerlaavartumik malinnaanissaminnik akisussaaffeqarput aamma inuttut kiffaangissusermut namminerlu aalajangiisinnaatitaanermut akuliunnerup unitsinneqassaguni qaqugukkut unitsinneqarnissaa pillugu naliliissallutik.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Meeqqap imminut ajoqusernissaa imaluunniit allanik ajoqusiinissaa ilungersunartorujussuarmik aarlerinaateqarpat, avinngarusimasumi ineeqqami immikkoortitsivimmi meeqqap inissinneqarnissaa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisuata taassumaluunniit tullersortaata aalajangersinnaagaa, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Immikkoortinneqarnissaq pillugu aalajangiineq allaganngorlugu suliarineqassaaq naammagittaalliorsinnaanermullu ilitsersuummik imaqaassalluni.

Ineeqqami immikkoortitsivimmi immikkoortitaanermut atatillugu meeraq tusarneqartariaqarpoq, soorlu aamma immikkoortitaanerup kipitinnissaa immikkoortitaanerup nalaani meeqqamik oqaloqatigiissutigineqartariaqartoq.

Avinngarusimasumi ineeqqap immikkoortitsivik siunertaminut aaqqissuunneqassaaq, taamaalilluni meeqqap imminut ajoqusersinnaanera sapinngisamik minnerpaaffimmiitinneqassalluni. Imm. 4 malillugu ineeqqap immikkoortitsivik ingerlaavartumik videukkut nakkutigineqarnissaanut periarfissaqarsinnaavoq.

Periarfissat allat misilinneqareerpata imaluunniit meeqqap imaluunniit allat isumannaatsuunissaat pillugu pisariaqartutut naatsorsuutigineqarpat, immikkoortitsineq aatsaat atorineqarsinnaavoq. Meeqqap imminut allanilluunniit ajoqusiisinnaanera annertuumik aarlerinartinneqassaaq. Assersuutigalugu imaassinnaavoq sivisuummik sakkortuumik kamarujussuortoq, tassani meeraq sakkortuumik qisuariaateqartoq aamma eqqissiartuaarnissaminik pisariaqartitsisoq.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu immikkoortitaaneq sapinngisamik sivikinnerpaamik qajassuarnerpaamillu pissasoq kiisalu nalunaaquttap akunnerinit 2-nit sivisunerussanngitsoq aalajangersakkami aalajangerneqarpoq. Nalunaaquttap akunneri taakku 2 immikkoortinneqarneq qaangiunniariartoq, nalunaaquttap akunnerini 2-nni immikkoortitaqqinnissaq pillugu aalajangiisoqquusaanngilaq.

Immikkoortitaasoqarnissaata akulikitsunik aalajangiiffiginissaa pisariaqartinneqarsimappat, meeqqap eqqortumi inissinneqarsimanera pillugu imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi pineqartumi ikiutinit neqeroortigineqartunit allannerusumik meeraq pisariaqartitsinersoq pillugu isumaliutiginnittoqassaaq.

Imm. 3-mut

Meeraq immikkoortitsivimmi inissinneqartoq ingerlaavartumik nakkutigineqassasoq aalajangersakkami aalajangerneqarpoq. Meeqqap imminut ajoqusinnginnissaa qulakkeerniarlugu taamaaliortoqassaaq.

Meeraq ineeqqami immikkoortitsivimmi inissinneqartoq atasuinnarmik nakkutigineqassaaq.

Meeraq immikkoortitsivimmiitilluni sulisumik aggersaanissaminut periarfissaqassaaq.

Imm. 4-mut

Ineeraq immikkoortitsivissatut immikkut aaqqissuussaq, video atorlugu atasuinnarmik nakkutigineqarsinnaanngorlugu aaqqissuunneqarsinnaavoq. Pisumi aalajangersimasumi naleqqunnerpaatut nalilerneqassappat, video atorlugu nakkutiginninneq pisinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq meeraq inummit nakkutigineqanngikkuni kamarujussuarnerup kingorna meeraq sukkanerusumik eqqissisinnaassamat.

Imm. 5-imut

§ 30 malillugu ineeqqanik unnuakkut parnaaqqatitsisarneq immikkoortitsivimmiititsinerunngilaq. Taamaammat § 29, imm. 1-4 piumasaaqatit naammassineqartariaqanngillat.

§ 30-mut

Imm. 1-imut

Tordersuunissaq pillugu aamma isumannaatsuunissaq pillugu ineeqqanik unnuakkut parnaarsisoqarsinnaavoq.

Tordersuunissaq aamma isumannaatsuunissaq pillugu eqqarsaatigisassat tassaasinnaapput, meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik unnuami pinerluttuliorniarluni qimanniaraa imaluunniit tordersuunissaq aamma isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu iliutsunik inerteqqutaasunik meeqqap najugaqartunut allanut kajumissaarinninnera pillugu sulisut ilisimasaqarnerat

Allanik peqquteqarluni unnuakkut parnaarsimatitsinissamut taamaalilluni inatsisitigut tunngavissaqanngilaq, assersuutigalugu meeqqap unnuakkut iniminik qimatsinnginnissaanik nalinginnaasumik tunngavik.

Ineeqqanik unnuakkut parnaarsimatitsisinnaaneq pillugu meeqqap kommunimi angerlarsimaffigisaani kommunalbestyrelse piffissamut aalajangersimasumut aalajangiissaaq. Piffissaq naatinnagu ineeqqap unnuakkut parnaarneqartarnissaa pisariaaruppat, parnaarsisarneq erngerluni unitsinneqassaaq.

Imm. 2-mut

Ineeqqap parnaaqqanerani meeraq sulisunik qanoq ilisukkulluunniit attaveqarsinnaasussavaoq.

Attaveqatigiinnermi atortut atorneqarsinnaapput, sianeq kalerrisaarut, oqarsuaat angallattagaq assigisaaluunniit. Taamaalilluni tamatuma peqatigisaanik unnuaq naallugu eqqumasunik sulisoqarnerani aalajangersagaq atuuppoq.

§ 31-mut

Imm. 1-imut

§§ 29 imaluunniit 30 malillugit pissaanermik atuinertut iluseqartumik iliuseqartoqarsimatillugu aqutsisup tullersortaaluunniit pissaanermik atuinertit nalunaarsuinermit immersugassamut allattussavai.

Nalunaarsuinermit immersugassaq iliuseqarnerup aallartinneqarsimanerata kingorna nalunaaquttap akunnerisa 24-t iluanni allatuiffigineqassaaq, kisianni sapinngisamik piaarnerpaamik ingerlanneqartariaqarluni pisup akuusuni tamani suli nutaajunerani eqqaamaneqarluarneranilu.

Pisoq suli ingerlasoq pillugu nalunaarutiginnittoqarsinnaavoq.

Aqutsisoq tullersortaaluunniit najuutinnagippat, sulisoq nammineerluni immersuissaaq aqutsisumillu imaluunniit tullersortaanit akueritillugu.

Pissutsit nalunaarutiginninnermi pinngitsooratik taaneqartussat aalajangersakkami allattorneqarput, aamma ingerlatsinerup aallartinneqarsimanerata kingorna nalunaaquttap akunnerisa 24-t iluanni nalunaarsorneqarsimanissaanut aqutsisoq tullersortaaluunniit akisussaasuusoq allanneqarluni.

Nalunaarutiginnittarneq qanoq suliarineqartarnersoq pillugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik protokoliliussaaq, taamaalilluni sulisut tamarmik timikkut pissaanermik atuisoqartussaanerani qanoq iliussallutik ilitserorneqarsimassapput. Protokoli immersugassallu immersorneqartussat sulisunut tikikkuminartuussapput.

Imm. 2-mut

Meeqqap aalajangeeqataasinnaatitaanera namminerlu aalajangiisinnaatitaanera atatinneqassaaq. Taamaammatt akuliunnerup allanneqarsimaneranik nalunaarutigineqarsimaneranillu meeqqap ilisimatinneqarnissaa pingaartuuvoq. Tamatuma peqatigisaanik meeraq tusarneqarnissaminut periarfissaqassaaq namminerlu pisoq pillugu nassuiaammik ilanngussisinnaalluni.

Nammineq oqaaseqaasiornissaminut illersuisumit, inummit tutsuigisaminut imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi isumassuisumit ikiorneqarnissaminut meeraq periarfissinneqassaaq. Inuk ikiuisoq pisumi nammineq akuusimassanngilaq.

Meeqqap pisumik kingunerisinnaasaanillu paasinninnissaa meeqqap qanoq inerisimatigineranik qanorlu paasinnissinnaanerani pisumi naliliinermik tunngaveqassaaq. Taamaalilluni meeqqat ukiukitsut paasisinnaanngisaannut pinngitsaalineqassanngillat. Pisuni taamaattuni taarsiullugu meeqqap illersuisuanik, inummik tutsuigisaanik imaluunniit isumassuisuanik ikiorneqarluni pisup meeqqamit qanoq isumaqarfigineqarnerata nassuiarneqarnissaa isumagineqartariaqarpoq.

Imm. 3-mut

Qaammatip naanerani nalunaarsuinerit assilineqarnerat kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, Naalakkersuisunut meeqqallu illersuisoqaruni illersuisuanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisuata taassumaluunniit tullersortaata nassiutissavai.

Pissaanermik atuinerit pillugit aqutsisut nakkutilliinermillu ingerlatsisut ataatsimut tamakkiisumik isiginnissinnaanissaannut qulakkeerinninnissaaq aalajangersakkami siunertarineqarpoq, taamaalilluni persorsaanermi atortut pisariaqartinneqartumik allanngortinneqassappata allanngortinneqarniassammata. Tamatuma peqatigisaanik meeqqap inissinneqartup neqeroorummi eqqortumi inissinneqarsimanera pillugu naliliinermut naleqqiullugu, ataatsimut tamakkiisumik isiginninneq uppersaatit atorneqarsinnaavoq.

§ 32-mut

Imm. 1-imut

Immikkoortoq IV-mi inunnut 18-ileereersimasunut aamma annertuumik ataavartumillu tarnimikkut pisinnaasakillisimasunut malittarisassat atuuttut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Immikkoortoq IV-mi malittarisassat taamaallaat inunnut annertuumik ataavartumillu tarnimikkut pisinnaasakillisimasunut atorneqarsinnaapput.

Inunnut annertuumik imaluunniit ataavartumik tarnimikkut pisinnaanikillisimasunut, imminnut allaluunniit ajoquseeqqunagit, isumassorneqarnissaannut pisortat ikiuunnissaat pingaaruteqarpoq. Inuit annertuumik ataavartumillu tarnimikkut pisinnaasakillisimasut imminut isumagisinnaaneq

ajorput, taamaattumillu nammineq aalajangiisinnaatitaanermik pisinnaatitaanerminnik atuinissamik ajornakusoortitsisarmata pisariaqartumik ikiorneqartariaqarput, isumassorneqarlutik aamma paaqqutarineqarlutik il.il., tamatumalu peqatigisaanik ataasiakkaanut inatsisitigut isumannaatsuuneq attatiinnarneqassalluni.

Isumaginninnikkut oqartussat pisuni taamaattuni innuttaasut isumassorneqarnissaat isumagissavaat aamma innuttaasut ataavartumik tarnimikkut pisinnaasakillisisimanermikkut nammineq inuunerminnik erseqqissumik isumaginnissinnaangitsut sumiginnagaannginnissaat pinaveersaartissallugu.

Isumassuineq ingerlanneqassaaq ataasiakkaat aalajangiisinnaatitaanerat ataqqillugu.

Suliat tungaasigut uppersaaneerit pisariaqartut assersuutigalugu tassaasinnaapput nakorsartinnermut tunngasutigut, perorsaaneermut/ilinniartitsinermut tunngasutigut imaluunniit tarnip pissusaanut tunngasutigut uppersaatit.

Pissaanermut atuinermi malittarisassat ilaatigut pisuni, pineqartoq taamaallaat qaangiuttussamik puullaaqinerani, aamma inunnut annikitsumik puigortunngorsimasunut atuutinnginnerat, tarnikkut pisinnaasakillisisimanerup annertunissaanik ataavartuunissaanillu piunasaqaatip malitsigaa.

Inuk assersuutigalugu nammineq najugaqarfigisamini imaluunniit Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut inatsit malillugu najugaqaratigiiffimmi najugaqarpat, inunnut inersimasunut aamma ataavartumik pisinnaasakillisisimasunut taamaammat malittarisassat atorqeersinnaanngillat.

Inunnut utoqqarnik paaqqinniffinniittunut aamma annertuumik ataavartumillu tarnimikkut pisinnaasakillisisimanngitsunut pissaanermik atuneq pillugu malittarisassat atorqeersinnaanngillat. Taamaammat utoqqarnik paaqqinniffimmi najugaqartut kikkut annertuumik ataavartumillu tarnimikkut pisinnaasakillisisimanissamut piunasaqaatinik naammassinnissimanersut, assersuutigalugu annertuumik puigortunngorsimanersut, sulisunit kinaassusersineqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu inunnut timikkut innarluuteqarnertik pissutigiinnarlugu najugaqarfissatut neqeroorutini najugaqartunut malittarisassat aamma atuutinngillat.

Inunnut innarluutilinnut najugaqarfissatut neqeroorutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 4. november 2019-imeersumi § 9 malillugu najugaqarfiit illersugaasut nammineq najugaqarfigisaapput. Innuttaasut nammineq najugaanni aallaaviatigut pissaanermik atuisoqarsinnaanngilaq. Kisianni siunnersuut manna malillugu iliuseqarsinnaanermik

periarfissiisoqarnissaata siunnersuummi matumani periarfissaliissutigineqarnissaa pisariaqartutut isigineqarpoq.

Najugaqarfimmi illersugaasumi innuttaasunut ataasiakkaanut sulisut sulinissaminnut pitsaanerpaamik tunngavissaqartinnissaasa isumassuinermillu isumaginninnissaannut periarfissaqartinneqarnissaasa eqqarsaatigineqarnerat taamaaliornermut pissutaavoq.

Imm. 2-mut

Taamaammat Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu siunnersuummi najugaqarfik taaneqaraangat, najugaqarfik Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat, Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma Utoqqarnut paaqqinnittarfiit pillugit Inatsisartut peqqussutaat il.il. malillugit ilaatinneqartarput.

Taamaammat siunnersuummi najugaqarfik taaneqaraangat najugaqarfimmut taaneqartunut tamanut aalajangersagaq atuuttarpoq.

§ 33-mut

Imm. 1-imut

Inersimasut tarnimikkut annertuumik ataavartumillu pisinnaasakillimasut inunnullu innarluuteqartunut najugaqarfimmi illersukkami najugaqartut, inunnullu innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutini najugaqartut imaluunniit utoqqaat illuini/ utoqqarnik paaqqinniffinni najugaqartut inuttut kiffaangissuseqarnissaminnut namminerlu aalajangiisinnaatitaanerminnut pisinnaatitaanerminnik ilisimatinneqarsimanissaat aqutsisup qulakkiissallugu akisussaaffigaa.

Tassunga ilanngullugu kommunalbestyrelsimut aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut eqqortumik maalaaruteqarnissamut ilisimatitsisoqassaaq.

Pissaanermik atuineq qanorluunniit ittoq innuttaasumut annertuumik akuliunneruvoq, taamaattumillu innuttaasup akerliunissamut, nammineq qanoq isumaqarnerminik nalunaarnissaminut aamma naammagittaalliuuteqarnissamut periarfissaqarnissaa pingaaruteqarlunnarpoq.

Innuttaasoq nammineerluni pissaanermik atuineq pillugu aalajangiinerup kingunerisai paasisinnaangippagit, taarsiullugu qanigisaasoq, ilaqutaasoq imaluunniit inuk isumaginnittoq ilisimatinneqassaaq. Taamaalilluni innuttaasup pineqartup inuttut kiffaangissuseqarnissamut namminerlu aalajangiisinnaatitaanissamut pisinnaatitaanera sapinngisamik annertunerpaamik qulakkeerneqassaaq.

Imm. 2-mut

Folketingip § 71 malillugu nakkutilliinera, inuit eqqartuussinertaqanngitsumik nammineersinnaanerannik arsaarinninneq tunngaviumik inatsimmi § 71, imm. 7 tunngavigalugu pilersinneqartoq.

Nakkutilliinermi aalajangiisoqarsinnaanngilaq, kisianni taamaallaat inunnut eqqartuussinertaqanngitsumik namminneersinnaanerannik arsaarinninnermi pissutsinik naliliineq uparuaaffigineqarsinnaalluni.

Naliliineq ilaatigut oqaaseqaatinik isornartorsiortunik, innersuussutinik aamma piumasqaatinik imaqarsinnaavoq. Aamma inissiinermut akuersissuteqartoqarsimappat nalunaarusiortoqassaaq.

Nakkutilliisut suliamik suliarinninnerisa paaqqinnittarfiup nakkutilliisuniit pulaarneqarnera kingunerisinnaavaa, tamannalu tunngavigalugu nakkutilliisut paaqqinnittarfimmi pissutsinik naliliinerminnik aallaavilimmik nalunaarusiamik tamanut saqqummiussisarput.

§ 34-mut

§§ 38-miit 42 ilanngullugu malillugit kommunalbestyrelse pissaanermik atuineq pillugu aalajangiisinnagu, aalajangiineq sulianut tungassutilinnik uppernarsarneqarluarsimasumik tunngaveqarnissaa qulakkeerneqassaaq. Aalajangiinermut uppernarsaatit suut minnerpaamik ilaatinneqassanersut aalajangersakkami allattorneqarput.

Nalinginnaasumik ingerlatsinermut tunngavik malillugu, suliami peqataasoq tamatigut oqaaseqarsinnaatitaavoq.

Nr. 1-imut

Tarnikkut pisinnaasakillismanermut suliamut tungaassutilinnik pisariaqartumik uppernarsaasersuisoqassaaq. Tamatuma kingunerisaanik nappaatip suussusernera aalajangiinermut tunngavigissallugu naammangilaq. Tarnikkut pisinnaasakillismaneq taanna pillugu nalunaajaaneq itisilerisoq tunniunneqassaaq.

Nr. 2-mut

Tarnikkut pisinnaasakillismanerup nassatarisai pillugit tapersorneqarnermik aamma pissaanermik atuineq pinngitsoorniarlugu suliniutit suunerinik nalunaajaat taamaalilluni kommunalbestyrelsip aalajangiineranut tunngavittut ilanngunneqassaaq.

Nr. 3-mut

Suliniutit aallartinneqarnerannut atatillugu piffissaq suliniummik atuiffissatut pisariaqartutut ilimagineqartoq aalajangerneqassasoq siunnersuummi immikkoortoq IV-mi arlalitsigut piumasarineqarpoq.

Suliniuteqarneq imaluunniit akuliunneq pisariaqartitatut piffissaq sinnerlugu atorneqassanngilaq. Assersuutigalu innuttaasup puigortunngorsimasup systemimik kalerrisaarummik imaluunniit systemimik sumiissusersiummik inunnut ataasiakkaanut atuagassiamik atuinissaanik piunasaqarneq naleqqukkunnaarpat, tamatumunnga aalajangiineq attatiinnarneqarsinnaanngilaq.

Piffissap sivilissusaanut inuup pineqartup pisariaqartitaa inunnillu ajoqusiinissap pinngitsoorneqarnissaa eqqarsaatigalugit aalajangerneqassaaq.

Imm. 4-mut

Suliniut sapinngisamik pitsaanerpaaq qulakkeerniarlugu kommunalbestyrelsip aalajangiineranut tunngavittut suliniut eqqarsaatigineqartoq pillugu oqaaseqaatinik nalunaajaat, inunnit pineqartumik sukumiinerusumik ilisimasalinnit oqaaseqaammik imalik, ilanngunneqassasoq piumasarineqarpoq. Assersuutigalu inuk taanna tassaasinnaavoq aapparisaq, ilaqutaq qanigisaq, qanimut ilisarimasaaq imaluunniit angajoqqaatut akisussaataasooq.

§ 35-mut

Imm. 1-imut

Siunnersuut manna malillugu iliuutsit pisariaqartinneqarnerpaaq qaangernagu atatinneqassapput. Taamaammat iliuutsip aalajangersimasup nangittumik atornissaanut tunngavissaqarnersoq ingerlaavartumik nalilersoqqinneqartassaaq.

§ 41, imm. 1 malillugu systeminik kalerrisaarutininik aamma systeminik sumiissusersiutinik inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuinissat pillugit iliuutsini, § 42, imm. 1 malillugu matumik ammaassuummik immikkut ittumik atuneq aamma § 43, imm. 1 malillugu nammineq najugarisamit anitsaaliugaaneq, iliuutsip atorneqarnerata ingerlaqqinnissaa kommunalbestyrelsimit ataavartumik nalilersoqqinneqartassaaq, taamaattorli iliuutsip aallartinneqarnissaanik kommunalbestyrelsip aalajangiineraniit kingusinnerpaamik qaammatit 8-t qaangiutsinnagit tamanna pissalluni.

Piunasaqaatit suli naammassineqarsimanersut aamma/imaluunniit angusaq taanna sunniiniutit allat, akuliuffiunnginnerusut, atorlugit anguneqarsimasinnaanersooq tunngavialugit nalilersueqqinneq pissaaq.

Imm. 2-mut

Annoraaminernik aalajangiissutinik atuinissamik iliuuseqarnissamik aalajangiisoqarnerani iliuutsip aallartinneqarnissaanik kommunalbestyrelsip aalajangiineraniit kingusinnerpaamik qaammatit 8-t qaangiutsinnagit nangittumik atuinissaq nalilersoqqinneqassaaq.

Iliuutsip pisariaqartinneqarnera nangillugu ataavartumik nalilersorneqassaaq aamma nangittumik atorneqarnissaa tunngavissaaruppat, iliuuseq ingerlaannartumik unitsinneqassaaq.

Annoraaminernik aalajangiissutinik atuinissamik pisariaqartitsisoqaleqqippat nutaamik qinnuteqartoqassaaq, kommunalbestyrelsilu nutaamik aalajangiissalluni.

Piomasagaatit suli naammassineqarsimanersut aamma/imaluunniit angusaq taanna sunniiniutit allat, akuliuffiunnginnerusut, atorlugit anguneqarsimasinnaanersoq tunngavialugit nalilersueqqinneq pissaaq.

§ 36-mut

Imm. 1-imut

Naalakkersuisut § 37, imm. 1 malillugu najugaqarfimmi akuersissuteqaqqaarani tigutinneq pillugu aalajangiissapput. § 37, imm. 1 malillugu innuttaasup kommunimi angerlarsimaffigisaani kommunalbestyrelsip innersuussuteqarneratigut aalajangiineq aatsaat pisinnaavoq.

Aalajangersagaq pisussaaffiitut suliarineqarpoq, tassami innuttaasut nammineersinnaanngitsut, najugaqarfissamik naleqquttumik neqeroorfigineqaratik imminiiginarneqarsinnaannginnerat nalinginnaasumik isumassuinissamut pisussaaffimmik qaangiinerussammat. Pisuni najugaqarfissami naleqquttumi inissiineq pisariaqarsinnaatillugu nalilersuisoqartassasoq siunertaavoq.

Najugaqarfissami aalajangersimasumi innuttaasooq najugaqartariaqaraluartooq kommunalbestyrelse naliliippat, kisianni innuttaasooq tamatumunnga akuersinngippat, taava allaffissornikkut aalajangiisoqaqqullugu kommunalbestyrelse Naalakkersuisunut innersuussummik suliaqassaaq.

Aalajangersagaq inuk annertuumik ataavartumillu tarnimikkut pisinnaasakillisimasooq ineqarfimmi nalinginnaasumi najugaqartoq – inissiami attartukkami, inissiami piginneqatigiiffimmi imaluunniit nammineq pigisami - pillugu pisumi atorneqassaaq, aamma najugaqarfissatut neqeroorutigintumut il.il. nuutitsinnginnissaq illersorneqarsinnaanngitsuusoq nalilerneqarpat.

Kisianni innuttaasooq najugaqarfissatut innersuunneqareersumi najugaqartoq massakkut ineqarfigisamini naammassineqarsinnaanngitsunik kingornatigut pisariaqartitsilerpat, taamaattumillu najugaqarfissatut innersuussutigisamut allamut nuuttariaqalernerani aalajangersagaq aamma atorneqarsinnaassaaq.

Najugaqarfissami nutaami tigutinneq innuttaasup najugaqarfimmit aalajangersimasumit najugaqarfimmut aalajangersimasumut allamut nuunneqarneranik piviusumik kinguneqassaaq.

Taamaalilluni tamatumani pissutsit arlallit pineqarput. Siullermik tassaasinnaavoq misissuinikkut najugaqarfigeqqaakkamit najugaqarfissamut innersuunneqarneq. Tullianik tassaasinnaavoq misissuinikkut najugaqarfissamit ataatsimit allamut immikkut aaqqissorneqarsimasumut innersuunneqarneq. Kiisalu tassaasinnaavoq pineqartoq illup ataatsip iluani immikkoortumit illersukkamit immikkoortumut allamut nuutinneqarnissaa.

Inersimasumut tunngatillugu najugaqarfissamut akuersissuteqaqqaarani tigutinnissaq il.il. pillugu malittarisassamik atuinissaq sukannersunik piunasaqaatitaqarpoq, tassaammammi isumaginninnikkut akuliunneq annertunerpaaq. Taamaammatt malittarisassap pisuni ikittunnguani qaqutigooortorujussuarnilu atorneqartarnissaa piunasaqarineqarpoq.

Innuttaasup pisariaqartumik ikiorneqarnissaa pillugu najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinneq pisariaqarluinnartuusoq, ikiorneqarnissarlu massakkut angerlarsimaffiani naammassineqarsinnaannginnissaa piunasaqaataavoq. Taamatut naliliinermi taamaallaat inuup ataatsip ikiorneqarnissamik pisariaqartitsineranik aamma taassuma sumi pitsaanerpaamik pisariaqartumik ikiorneqarsinnaanera tunngavigineqassaaq.

Aalajangersimasumik suliamullu tunngassuteqartumik naliliinerup, ikiuunnerup allatut iliornikkut illersorneqarsinnaasumik tunniunneqarsinnaannginnera aamma annikinnerusumik akuliunnikkut pisinnaannginnera, ikiorneqarnissap pisariaqartinneqartup tunniunneqarnissaanut najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissap pisariaqarluinnartuunissaata kinguneraa. Pisariaqartitsineq naammassineqarsinnaappat assersuutigalugu inigisap allatut aaqqissorneratigut, angerlarsimaffimmi ikiorteqarnikkut, ullukkullu ornittakkanik neqeroorutitigut allatigulluunniit naleqqunnerusutigut imaluunniit illumi atortunik ikiuutaasunik peqalernikkut, taava nuutitsineq pisariaqarluinnartuussanngilaq.

Kommunalbestyrelsip isumalluutinik atuinera aamma isumaginninnikkut neqeroorutit aaqqissornerat naliliinermut ilaangillat. Taamaalilluni annertuumik imminut ajoqusersinnaanerup navianaataa nuutsitsinermit annikinnerusumik akuliunnikkut iluaquserneqarsinnaappat, taava innuttaasup piunasaata akerlianik nuutissallugu § 36, imm. 1-imi inatsisitigut periarfissaliissutigineqanngilaq.

Nuutitsineq inatsisit malillugit aallartinneqartutut isigineqassappat, nuutitsinnginnissap illersorneqarsinnaannginnissaa piunasaqaataavoq, tassami ikiuunneq pisariaqartinneqartoq tunniunneqanngippat, innuttaasoq annertuumik inuttut ajoquserneqarsinnaammatt. Taamaalilluni pineqartup iliutsimi kingunerinik paasisinnaannginnera taamaattumillu imminut ajoqusernissaminut navianartorsiortissinnaanera piunasaqataavoq.

Taamatut naliliinermi innuttaasup peqqissusiata eqqarsaatiginera qitiuvoq. Innuttaasooq ataavartumik annertuumillu tarnimigut pisinnaasakillisisanermi kingunerisaanik inigisaminiiginnarermigut annertuumik inuttut imminut ajoqusersinnaanera piumasagaataavoq.

Assersuutigalugu tassaasinnaavoq innermik innaallagissamulluunniit atortunik mianersuaalliorluni atuinerup kinguneranik ikuallagussaasinnaanissamik ulorianartorsiorneq. Innuttaasup nammineerluni eqqortumik annertussusilimmik nakorsaatitorsinnaannginnera pissutigalugu nakorsaatinit toqunartortorsinnaaneq aarlerinarsinnaavoq. Innuttaasup nakorsaatitugassaminik inuunermut pingaaruteqartunik iisinissani eqqaamannissinnaannginnera imaluunnit iisiumannginnera pissutigalugit inuunermik ulorianartorsiorititsisinnaanera aarlerinaateqarsinnaavoq. Timikkut ajoqusernermik navianartorsioritoqarsinnaavoq, tarnimikkut annertuumik ataavartumillu pisinnaasakillisisanermi saniatigut aamma timikkut pisinnaasakillisisimmat.

Navianartorsiorneq piviusuussaaq eqqarsaatersornerinnaanani. Imaappoq ilimanarsinnaasariaqarpoq innuttaasup inuttut annertuumik ajoqusersinnaanera.

»Annertuumik inuttut ajoqusernissamut« navianartorsiorneq uani pineqartoq taamaallaat tassaavoq innuttaasooq imminut tassunga navianartorsiorittoq. Sanilerisat allalluunniit inummit taassumangga siorasaarneqartut imaluunniit uumisaarneqartut misigisimanerat naammanngilaq. Aamma innuttaasup qanoq ineqarnissaminik aalajangersimanera pillugu ilaqutaasut toqqissisimanninnerat naammanngilaq.

Taamaattoq inooqatigisaata imaluunniit aapparisaata eqqarsaatiginissaa ataatsimut oqimaatigiissaarinerme ilanngunneqassaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2 malillugu, innuttaasut najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissaminut akerliunngitsunut pineqartillugit, najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissamut piumasagaatit sukangannginnerugaluarput, kisianni aamma eqqarsartaatsikkut sanngiillisimanertik pissutigalugu ilisimatinnegareeraluarluni akuersissuteqarsinnaanngitsut uani pineqarput. Ajoqutip assersuutigalugu puigortunngornerup ajorsiaruinnartup pineqarnissaa uani piumasagaataavoq. Aammattaaq innuttaasup ikiorneqarnissaaq pisariaqartoq pissappagu najugaqarfissami kiffartuussinertalimmi najugaqarnissaaq piumasagaataavoq, kiisalu pisumi aalajangersimasumi innuttaasup pineqartup najugaqarfissamut tassunga il.il. nuutinneqarnissaa naleqquttuunerpaasoq nalilerneqarsimassaaq.

Aammattaaq akuersissuteqaqqaarani najugaqarfissamut tigutinneq angajoqqaatut akisussaataitaasup kommunalbestyrelsip najugaqarfissami tigutinnissaq pillugu innersuussutaanik isumaqataanissaa piumasqaataavoq.

Imm. 2-mi, nr. 1 aamma nr. 2-mi piumasqaatit naammassineqarsimappata, innuttaasup eqqarsartaatsikkut sanngiillisimanerup pissarsiarineqarsimasup kingunerisaanik immikkut ittumik paaqqutarineqarnissamik isumassorneqarnissamillu pisariaqartitaasa najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissaq pisariaqartinneraa pillugit angajoqqaatut akisussaataitaasooq innuttaasumik ilisimasaqarluartuusoq kommunalbestyrelsilu naliliissapput. Taamaalilluni innuttaasunut, eqqarsartaatsikkut sanngiillisimanerup kingunerisaanik annertuumik ataavartumik, ajorsartortumillu tarnimikkut pisinnaasakillimasunut, aamma paaqqutarineqarnissamik isumassorneqarnissamillu annertusartortumik allanngortumilluunniit kinguneqartumik, malittarisassaq atuutissaaq.

Eqqarsartaatsikkut sanngiillisimaneq pissarsiarineqartoq tassaavoq eqqarsartaatsikkut sanngiillisimaneq inuup inersimasutut inuunerani pilersimasooq. Innutaasut puigortunngornerat nalinginnaasumik uani pineqarpoq. Inuilli allat aamma pineqartut tassaasinnaapput, inuunermik ingerlanerani kingusissukkut eqqarsartaatsimikkut sakkortusartortumik allanik sanngiissuteqaleriartortut. Ilungersunartumik napparsimanerup, qaratsakkut milittoornerup aanaartornerulluunniit imaluunniit qaratsakkut ajoquserujussuarnerup imaluunniit pissutsit allat, pineqartup eqqarsartaatsikkut ajorsartortumik sanngiilliartorneranik aallartitsisut malitsigisaannik innuttaasut sanngiillisimasut assersuutaasinnaapput. Taamaalilluni pissut aallartitsissutaasooq pingaaruteqarnani eqqarsartaatsikkulli sanngiilliartorneq annertusartortooq pingaaruteqarpoq.

Innuttaasut annertuumik ataavartumillu tarnimikkut pisinnaasakillimasut, kisianni tarnimikkut pisinnaasakillisimanerat suli ima annertutigilersimanngitsoq, assersuutigalugu innuttaasut inunnguuseralugu ineriartornermikkut akornutillit § 36, imm. 2-mi malittarisassanit sakkukinnerusunit ilaatinneqanngillat. Innuttaasut taakku pingaarutilimmik annertusartortumik imaluunniit allanngortumik paaqqutarineqarnermik aamma isumassorneqarnermik pisariaqartitsissanngillat. Innuttaasooq ineriartornikkut akornutilik kingusinnerusukkut eqqarsartaatsikkut sanngiillisimanermik annertusartortumik eqqorneqarpat, taava malittarisassanut qajassuarnerusunut ilanngunneqassaaq.

Innuttaasup tarnikkut pisinnaasakillisimaneranut tunngasumik aamma pisinnaasakillisimanerup taassuma innuttaasup nammineq soqutigisaminik nammineerluni ingerlatsisinnaajunnaarneranik akornusiineranut tunngasumik, innuttaasup tarnikkut pisinnaasakillisimanera nakorsamit immikkut ilisimasalimmit pisariaqartumik uppersarsaasersorneqassaaq. Innuttaasooq uani allaaserineqartunut ilaasooq najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissaminut akerliuppat imm. 2-mi taaneqartumut ilaatinneqassanngilaq. Taamaassappat imm. 1 atorineqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap uuma innuttaasup najugaqarfissamiit naleqquttumit najugaqarfissamut naleqquttumut allamut innuttaasoq akuersiseqqaarnagu nuutinneqarnissaanut periarfissaq ajornanninnerulersippaa. § 37, imm. 2 malillugu aalajangiisoqassaaq.

Pisuni pineqartup paasitinneqarluni akuersissuteqarnissaminut pisinnaasaqarfiginngisaani, aamma nammineq ilaqtutamilu imminnut attaveqaannarnissaat eqqarsaatigalugu najugaqarfissamut naleqquttumut allamut nuutinneqarnissaq innuttaasumut iluaqutaanissaa, innuttaasup nammineq soqutigisarissagaa nalilerneqarsimappat, akuersissuteqqaaranani najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissaq pillugu Naalakkersuisut aalajangeeqqullugit kommunalbestyrelse innersuussuteqarsinnaavoq. Taamaalilluni innuttaasoq akuersiteqqaarnagu najugaqarfissamut aalajangersimasumut tigutinnissaata ingerlanneqarnissaanut piunasaqaatit naammassineqarsimanerannik naliliinermi, ataatsimut isigalugu pineqartup ilaqutaasullu attaveqaannarnissaannut periarfissap eqqarsaatigineqarsimanera nalilerneqassaaq.

Isumaginninnermut inatsisit malillugit innuttaasup najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutereersimanissaa piunasaqaataavoq.

Najugaqarfissap eqqarsaatigineqartup innuttaasup isumassorneqarnissamik paaqqutarineqarnissamillu pisariaqartitai naammassisinnaappagit, § 37, imm. 2 malillugu innuttaasoq akuersiteqqaarnagu aatsaat aalajangiiffigineqarsinnaavoq. Aamma innuttaasup soqutigisarisaatut najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinneq nalilerneqassaaq. Pisuni qanigisaq ilaqutaasulluunniit nunap ilaanit innuttaasup najugaqarfissami immikkut ittumi inissisimaffianit allamut nuussimanerat pineqarsinnaavoq.

Innuttaasup pisariaqartitaanik najugaqarfissaq, manna tikillugu najugaqarfissami najugaata assigisaanik annertunerusumilluunniit naammassinissinnaanera pissutaatillugu, aamma nuunnissaq pineqartup nammineq soqutigisaatut isigineqarsinnaappat, innuttaasup aamma qanigisaasut akornanni attaveqarnissap attatiinnarneqarnissaa, innuttaasoq akuersiteqqaarnagu nuutitsinissamut tunngavilersuutigineqarsinnaavoq.

Angajoqqaatut akisussaataasooq kommunalbestyrelsilu isumaqatigiinngippata, aamma kommunalbestyrelsip aalajangiinini attatiinnarpagu, § 36, imm. 1 malillugu kommunalbestyrelse Naalakkersuisunut innersuussuteqassaaq.

Imm. 4-mut

Imm. 1 aamma 2 malillugit najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinneq innuttaasumik eqqarsaatiginninnerussaaq. Pisuni aapparisaq, inooqatigisaq imaluunniit ilaqutaasooq qanigisaq alla manna tikillugu innuttaasumik pisariaqartunut ikiuussimasooq aamma innuttaasumik nakkutiginnissimasooq misigisimappat suliaasooq kivissinnaajunnaarsimallugu, tamanna ataatsimut

isigalugu naliliinermut ilanngunneqassaaq. Kisianni aapparisaasup eqqarsaatiginera nammineerluni imm. 1 aamma 2 malillugit najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnermi tunngavigineqarsinnaanngilaq.

Pingaartumik pisuni, aapparisaamit inooqatigisamilluunniit isumassorneqarnissaq paaqqutarineqarnissarluunniit innuttaasumit itigartinneqarluinnarpat, eqqarsaatiginnineq taanna ilaatinneqassaaq. Pisuni assersuutigalugu innuttaasup annertuumik puigortunngorsimasup – aapparisaq, inooqatigisap qanigisalluunniit allap najuunnermigut ikiuunnerup ilaanik tunniussisarnera pissutigalugu angerlarsimaffimminiiginnarsimanerani – aapparisaq, inooqatigisap qanigisalluunniit allap annertuumik pisussaaffilerneqarnani nalinginnaasumik inuuneqarnissamik periarfissaqartinneqarnissaa taamatuttaaq eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Imm. 5-imut

§ 36, imm. 1 aamma § 36, imm. 3 malillugit nuunneqarnissamik innersuussineq innuttaasup eqqartuussinnermi inatsisitigut akuerisamik imaluunniit pisussaaffeqarnermik pisinnaasaqarneranik annikillisisineruvoq. Taamaammat taamaaliortoqarnissaanut Kalaallit Nunaannut Namminersorsinnaanermik inatsimmi angajoqqaatut akisussaataaneq pillugu malittarisassat malillugit angajoqqaatut akisussaataasumik toqqaasoqarnissaata qinnutigineqarnissaa piumasqaataavoq.

Angajoqqaatut akisussaataasooqarnissaanik qinnuteqaat najukkami eqqartuussivimmut tunniunneqassaaq.

Imm. 6-imut

Imm. 2 malillugu najukkami eqqartuussiviup angajoqqaatut akisussaataasutut toqqagaata, najugaqarfissami aalajangersimasumi tiguneqarnissamat innersuussut kommunalbestyrelsip aalajangigaa isumaqatigippagu, taava aalajangersagaq malillugu kommunalbestyrelsip inassuteqareerneratigut Naalakkersuisut suliami aalajangiissapput.

Najugaqarfissamat aalajangersimasumut tigutinnissaq pillugu, kommunalbestyrelsip innersuussinerata kingorna Naalakkersuisut suliami aalajangiissapput.

§ 37-mut

Imm. 1-imut

Akuersissuteqaqqaarani najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinneq pillugu aalajangiisinnaanermut piginnaasaqarneq § 37, imm. 1 malillugu Naalakkersuisuniippoq. Suliani najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissaq pillugu innersuussinertalinni, taamaammallu innuttaasup nuunneqarnissaq pillugu eqeersimaartumik akerliulluni takutitsiffigisaani, suliat Naalakkersuisut aalajangiinissamat piginnaatitaanerannut ilaapput.

Kommunalbestyrelsip innersuussinerata kingorna Naalakkersuisut aalajangiissapput aamma kommunalbestyrelsip innersuussinerata tigonera kingorna kingusinnerpaamik sapaatit akuunerisa 2 iluanni aalajangiissallutik.

Imm. 2-mut

Najugaqarfissani aalajangersimasuni akuersissuteqaqqaarani tigutinneq pillugu aalajangiinissamut piginnaasaqarneq § 37, imm. 3 malillugu Naalakkersuisuniippoq. Najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissaq pillugu innersuussinernik suliat aalajangiiffiginissaat, taamaammallu innuttaasumik nammineerluni ilisimatitsinneqareerluni akuersissuteqarsinnaanngitsumut aamma najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissaq pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinera pillugu innuttaasup angajoqqaatut akisussaatitaasuanit akuerineqarsinnaannginneranik suliat aalajangiiffigineqarnissaat Naalakkersuisut piginnaasaqarnerisa iluanniipput.

Kommunalbestyrelsip innersuussinerata kingorna Naalakkersuisut aalajangiissapput aamma kommunalbestyrelsip innersuussinerata tigonera kingorna kingusinnerpaamik sapaatit akuunerisa 2 iluanni aalajangiissallutik.

Imm. 3-mut

Innersuussinerup eqqortumik immersorneqarsimanissaanut uppersaasiinissamut piunasaqaatit erseqqinnerusumik aalajangersakkami allaaserineqarput. Innersuussissut amigaateqarsimappat, taakku sukkanerpaamik iluarsineqassapput.

Innersuussut tamakkerpat aatsaat piffissaliussat aallartinneqarnissaat amigaataasinnaasut kinguneraat.

Nr. 1-imut

Piunasaqaatit § 36, imm. 1-imi imaluunniit § 36, imm. 3-mi naammassineqarsimanerat pillugu innersuussineq peqqissaarlugu nalunaarusiamik imaqassaaq. Aalajangersakkap sorliup atorineqarnissaa innersuussummi erseqqissumik allaaserineqassaaq.

Nr. 2-mut

Pisinnaasakillisisanermut suliamut tunngassutilimmik uppersaatit pigineqassapput. Tamanna nalinginnaasumik isumaqarpoq nakorsat suliamut tunngasumik naliliisimassasut imaluunniit isumaginninnermut tunngasumik nalunaarusiortoqarsimassasoq. Apparisaap inooqatigisalluunniit oqaaseqaataat naammangilaq.

Nr. 3-mut

Akuliunnerit aalajangiinerillu siunertarineqartussatut kissaatigineqartunut atsikkutigiinnissaat aamma akuliunnerit annikinnerusut misilinneqaqqaarsimanissaat ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermi tunngaviuvoq. Taamaammat suliniutit tapersersuinerillu sorliit aallartinneqarnissaannut misiliinissat allaaserineqarnerannik innersuussineq imaqaassaaq. Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tamanna ikiuunnerusinnaavoq tapersersuinerusinnaalluniluunniit, angerlarsimaffimmi ikiorteqarnerusinnaalluni imaluunniit assigisaanik ikiuinerusinnaalluni.

Nr. 4-mut

Innuttaasumut iliuuseqarfigineqartumut najugaqarfissap nutaap qanoq ililluni pitsaanerusumik inuuneqalersitsisinaanera allaaserineqassaaq. Taamaammat pitsaanerulersitsineq pineqartoq takuneqarsinnaassaaq, pineqartup pitsaanerusumik immineq isumaginnissinnaanissaa, imaluunniit assersuutigalugu sulisoqarnikkut paaqqutarineqarnissamik tapersersorneqarnissamillu periarfissaqarnissaa uani pineqarlutik.

Nr. 5-imut

Innuttaasoq nammineq, taassuma qanigisaa aamma innuttaasup angajoqqaatut akisussaatitaasua najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissaq pillugu oqaaseqarnissamik periarfissinneqassapput.

Imm. 4-mut

Aapparisaq qanigisaasorluunniit alla, pineqartumik najugaqateqartoq, najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutinnissaq pillugu kommunalbestyrelsip innersuussuteqarnissaanik amigaateqarnera naammagittaalliutigissallugu periarfissarivaat.

Naammagittaalliut Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliutigineqassaaq.

Imm. 5-imut

Politiit ikiuunnissaat pisariaqartinneqartoq kommunalbestyrelsip nalilerpagu, nuunnissamik aalajangiineq piviusunngortinniarlugu kommunalbestyrelse politiit ikiuteqqullugit qinnuigisinnaavai.

§ 38-mut

Imm. 1-imut

Pineqartup imminut ajoqusernissaa, imaluunniit akerleriittoqarnerani pineqartup allanik ajoqusiinissaa pinngitsoortinniarlugu pisariaqarpat, pilertortumik timikkut pissaanermik atuineq inummik aalajangiullugu tigumminninnertut ilusilik, imaluunniit inimut allamut ingerlatsinertut ilusilik aalajangersakkap atorneqarsinnaalersippaa.

Inuup inimut matumik parnaaqqasumik matulimmut ingerlanneqarnissaanut aalajangersagaq periarfissaliussinngilaq, tamannami kiffaangissusiagaanertut paasisariaqassammat. Pissaanermik atuineq inummik tigumminninnertut ilusilik, imaluunniit inimut allamut ingerlatitsinertut ilusilik tamatigut suliniutinik toqqissisaataasunik ataqatigiissinneqassapput.

Pinaveersaartitsisumik eqqissisaanertalimmik allamullu saasaarnertalimmik pinasuartumik suliniuteqarneq amerlanertigut pisut sualuttut pinngornissaasa akornguserneqarnissaannut nalinginnaasumik kinguneqartarpoq. Aalajangiullugu tigumminninneq pillugu aalajangiineq tamatigut tassanngaannartumik pisumik peqquteqartuaannarmat, pisoqarnerani kommunini imaluunniit paaqqinnittarfinni namminersortuni atorfinitsitat taakkuusarput sulisaaseq malillugu akuliunnissaq pillugu piviusumik aalajangiisartut. Pisuni inuup pineqartup imminut ajoqusernissaanut ulorianartorsiorfiusuni, imaluunniit akkerliittoqartillugu pineqartup inoqutigiinni najugaqartunik (assersuutigalugu aapparminik), najugaqarfimmi najugaqartunik allanik, sulisunik inunnilluunniit allanik ajoqusiisinaanera pillugu uloriasuttoqartillugu pissaanermik atuineq aalajangiullugu tigumminninnertut ilusillip atorneqarsinnaanera akuerisaavoq. Ulorianartorsiorneq qanoq iliallanneratigut pisinnaassaaq, inullu pineqartup imminut inunnilluunniit allanit annertuumik ajoqusiisinaanissaa kingunerissallugu.

Inuk allanut sioorasaarisutut pissusilersorpat, taakku eqqarsaatigineqassapput. Assersuutigalugu inuk qanittukkut nakuusersimappat sulilu assut kissaammeqqalluni, taava nakuuseqqeriaannaanera navianaateqarsinnaavoq. Najugaqartut allat eqqarsaatigalugit pisup taamaattup inuup aalajangiullugu tigummineranik immaqalu inimut allamut ingerlanneqarnera kingunerisinaanavaa. Inuup pineqartup imminut allanulluunniit ajoqutaasinnaasumik qanoq iliornissaanik ilimaginninneq naammangilaq. Pineqartoq imminut inunnulluunniit allanut ajoqusiisinaanasumik iliuuseqarnissaa pisumi aalajangersimasumi piviusumik aamma tunngavissaqartumik ilimanaateqassaaq. Taamaalilluni inuup inoqatiminik ajatsinera imaluunniit pikutsinera aalajangersakkap atornissaanut naammangilaq.

Oqaatsikkut qunusaarinerit aamma navianartorsiornissamut naammangillat. Inuup annertuumik ajoquserneratut assersuutaasinnaapput avatinik napsinerit, qaratsap sajuppillatsinnera, niaqqup saarngata qupinera, kigutit kataqqajaalernerat katanneralluunniit, kilernerit aamma peqqarniitsumik nakuuserfigineqarnerup kingunerisaanik, ipittunik sakkulersornermi soorlu savimmit, qiuutinit il.il. imaluunniit atortunik allanit annersinneqarnerit ikiligaanerilluunniit. Annertuumik timikkut ajoquserneq aamma tassaasinnaavoq toqunartortortitaanerup kinguneranik ajoquteqarneq, uunerit kiitinnerillu.

Inuup ajoqusernissaanut navianartorsiorneq allatigut annikinnerusumillu akuliunnertut ittunngorlugu pinngitsoortinneqarsinnaappat, taamaammat pissaanermik atuineq aalajangiullugu tigumminninnertut ittoq atussallugu inatsisitigut unioqutitsineruvoq. Inummik

ajokusertoqannginnissaa anguniarlugu akuliunnerup pisariaqarluinnartuunerata pineqartup pissutsimigut kimigiisiinnarnera kinguneraa. Akuliunnissamut periaatsit atortullu allat iluaqutaanngitsutut takuneqarsinnaasimassapput, soorlu aamma pineqartup iliutsimi allangortinnissaanut ersiutaasunik takutitsisinnaannginnera erseqqissuussasoq.

Innuttaasup soorlu niaqquni iikkamut kipisuitsumik anaarlussaappagu taamaatinngippallu, sulisut pineqartup oqaluunneratigut, allamut saaserneratigut eqqissisaallutik misiliigaluartut, taamaatinnissaanut kajumissaarneratigut imaluunniit oqalorjuunneratigut eqqissisaraluarlugu, aamma pineqartup iliutsimi nanginneratigut inummik ajoqusiinissaq annertuumik navianaateqarpat, taava assersuutigalugu niaqqup tallillu aalajangerlugit tigummineqarnissaat pisariaqarsinnaavoq.

§ 39-mut

Imm. 1-imut

Pineqartup ataqqinassusaa aallaavigalugu ataasiakkaat namminneq aalajangiisinnaatitaanermut pisinnaatitaaffiat aalajangersakkami salliutillugu pineqarpoq. Eqqiluisaarnermut atatillugu innuttaasup tunngaviusumik pisariaqartitai ataqqinnittumik isumagineqassapput, matumani inuup nammineq naleqassutsimik misiginera inooriaaseqarneralu ilanngullugit.

Imm. 2-mut

Timikkut pissaanermik atuineq tassaavoq assersuutigalugu kigutit salinneqarsinnaaqqullugit inummik aalajangerlugu tigummininneq.

Imm. 3-mut

Eqqiluisaarnermut pissutsit sorliit aalajangikkami pineqarnerisut, inummillu pineqartumik aalajangerlugu tigummininneq qanoq sakkortutigissanersoq kommunalbestyrelsip aalajangigaani erseqqissarneqassaaq.

Imm. 4-mut

Aalajangerlugu tigummininnermi atortut atorineqassanngillat, sakkortussusaatalu timimut nakuusernertut isigineqarsinnaassanngilaq. Pisuni piffissami killilimmi timikkut pissaanermik atuinissamut akuersissuteqarfiusuni, sulisut isumaginninnermut siunnersortimit siunnersueriaaseq supervision atorlugu siunnersorneqartariaqaraluarput, taamaalilluni suliamut tunngatillugu iliussissanut pilersaarummi pissaanermik atuinani eqqiluisaarneq qanoq ililluni naammassineqarsinnaanersoq pillugu periaatsinik ineriartortitsisoqarlunilu ilanngussisoqarsinnaaniassammat. Tamatuma saniatigut, innuttaasumut sulisunut ulluinnarni isumassuineramik suliaqartunut suliffimmi aqutsisut sulinerup qanoq aaqqissuunneqarnissaa pillugu ilitsersuinissaat pisariaqarpoq, taamaalilluni timikkut pissaanermik atuineq pinngitsoortinneqarniassammat. Periaatsit sungiusimasat allangortinneri amerlanertigut

pissaanermik atuinissamut pinngitsoortitsisinnaasarput – assersuutigalugu uffarnej kigutinilluunniit saliineq piffissami aalajangersimasumi ingerlanneqartariaqanngilaq, kisianni tassunga taarsiullugu ataasiakkaat pisariaqartitaat eqqarsaatigineqassallutik. Noqartarnertut qisuariartarnerit, nukillaarnerit il.il. sunniutai akiorniarlugit imaluunniit eqqissisaanissamut siunertaqarluni timikkut tapersersuineq pissaanermik atuinertut isigineqanngilaq.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq manna malillugu timikkut pissaanermik atuneq piffissami qaammatit 3 tikillugit sivilissusilimmi atorneqarsinnaatitaassaaq, qaammatilli 6 tikillugit sivitsorneqarsinnaalluni. Tamatuma saniatigut innutaasoq suleqatigalugu eqqiluisaarnerup piumasarineqartup anguneqarnissaa pingaaruteqarmat, piffissamik killiliineq ikkunneqarpoq. Aalajangersagaq manna ajornartorsiummut ataavartumik aaqqiinerunngilaq.

Imm. 6-imut

Pineqartoq qanoq innermigut kingusinnerusukkut ajornerulissagaluarpata imaluunniit eqqarsartaatsikkut pisinnaasat annikilleqqissagaluarpata, taava pissaanermik atuneq pillugu aalajangersagaq manna malillugu aalajangiisoqaqqissinnaavoq. Innuttaasut ikiorneqarnissamik annertuumik pisariaqartitsisut, inunnilu ataasiakkaani taakkunanani eqqiluisaarnermi pissutsit siuariartinnissaasa annikitsumik piviusorsioruunera uani pineqarput.

§ 40-mut

Pingaartumik inunnut tarnimikkut pisinnaasakillisismanerup saniatigut aamma timikkut pisinnaasakillisisamasunut aalajangersagaq tunngasuvoq.

Imm. 1-imut

Assersuutigalugu innuttaasoq pisussinnaajunnaarsimappat, taamaakkaluartorli niuiarnermik allatullu ajoqusernermik kinguneqartumik suli pisunniartartillugu, aalajangersagaq manna inatsisikkut periarfissaliissutigalugu inuk illersorniarlugu inummik aalajangiineq atorneqarsinnaavoq. Inuk tarnimigut pisinnaasakillisismasoq akuttunngitsumik noqartarpat, qilusoortarluni allatulluunniit nammineq aqussinnaanngisaminik sakkortuumik aalajariartarpat taamalu orlunissaminut navianartorsiorluni, tamanna aamma atuuppoq. Inummik aalajangiinermut taamaattumut qilerlugu nikissinnaajunnaarsitsineq ilaannngilaq. § 40 malillugu nakkarnissaq pinngitsoorniarlugu ujatsiutit annoraamerngit taamaallaat atorneqarsinnaapput. § 40 malillugu iliuuseqarnerup atorneqarnerani, pineqartup inooqatigiinni toqqissisimanissaata eqqarsaatigineqarnerata, matumani isumannaatsuunissaa ilanngullugu, nammineq aalajangiisinnaatitaanerata eqqarsaatigineqarneranit pingaarnerusutut nalilerneqarnera uani pineqassaaq.

Illersuutitut atortut soorlu ujatsiutit annoraamerngit nakkarnaveeqqutit atorlugit qajannaarinerit innuttaasup annertuumik ajoqusernissaa navianaateqarluinnarpat aatsaat atorneqarsinnaapput. Pineqartup annertuumik imminut ajoqusernerminik kinguneqarsinnaasumik iliuuseqarnissaata ilimagineqarnera naammangilaq. Akerlianilli pineqartup nakkarnikkut ajoqusernermik kinguneqarsinnaasunik akulikitsumik iliuuseqartarnera, imaluunniit annertuumik inummut ajoqutaasinnaasunik akulikitsumik noqartarnera assigisaanilluunniit piviusumik ilisimaneqassaaq. Inummut annertuumik ajoquserneq tassaasinnaavoq avatinik napisineq, niaqqup qupineqarnera, qaratsap sajuppillatsinneqarnera, kigutit katatsinneqarneri imaluunniit kataqqajaatilerlugit aalalersinneqarnerat il.il. Kisianni pilluttoorneq annikitsaq inummut annertuumik ajoqusernertut isigineqarsinnaangilaq. Inuttut annertuumik ajoquserneq pineqartup peqqissusia tunngavigalugu inummiit inummut nalilerneqartassaaq.

Innuttaasup imminut annertuumik ajoqusernissaata navianaateqarnera ilimanaateqarluinnartillugu, nakkarnissaaq pinngitsoortinniarlugu illersuutit ujatsiutit annoraamernit atorlugit aalajangiinertut ilusillit taamaallaat atorneqarsinnaapput. Annikinnerpaamik akuliunnissamik tunngaviup malitsigisaanik periaatsit allat akuliutinnginnerusullu atorlugit navianaat qaangerneqarsinnaappat, illersuutitut atortut inatsit malillugit atorneqarsinnaangillat. Taamaalilluni piviusumik inuup ajoqusersinnaanerata navianaateqarnera pineqassaaq, annikinnerusumik akuliunneq aqutigalugu pinngitsoortinneqarnissaata iluatsinngitsoornerani, aamma inummut annertuumik ajoqusernissap pinngitsoortinneqarnissaa eqqarsaatigalugu, pinngitsoortinneqarnissaanut pisariaqartoq.

Imm. 2-mut

Inuup peqqissusaanut naleqqiullugu pisariaqartitaq allanngorsinnaammat, annikinnerusumik akuliunnissaaq atorneqarsinnaanersoq ingerlaavartumik nalilersorneqartassaaq.

§ 41-mut

Imm. 1-imut

Systeminik kalerrisaarummik imaluunniit systeminik sumiiffissiutinik aamma matumik ammaassutit immikkut ittut pillugit taamaattoqassappallu inigisamit anitsaaliugaaneq pillugu aalajangiinermik ilallugu aalajangiisoqaraangat, pineqartup inooqatigiinni toqqissisimanissaa aamma isumannaatsuunissaata eqqarsaatigineqarnera pingaartillugu taamaaliortoqartarpoq. Inunnut ataasiakkaanut systeminik kalerrisaarutininik systeminillu sumiissusersiutinik atuinerit najugaqarfissani aamma/imaluunniit ulluunerani neqeroorutini kiisalu nammineq angerlarsimaffinni atuupput. Kisianni kalerrisaarummut qisuariarsinnaasunik sulisoqassasoq imaluunniit allanik inoqassasoq piunasaqataavoq.

Systemit kalerrisaarutit systemillu sumiiffissiutillu pineqartoq timikkut annertuumik imminut allanilluunniit ajoqusiinissaa tutsuiginartumik aarlerinaateqarpat taamaallaat atorneqarsinnaapput. Innuttaasut ataasiakkaat aamma pineqartup inuunerminik oqaluttuassartaa pillugit ilisimasat

eqqarsaatigalugit, assersuutigalugu angallannikkut imaluunniit sumiiffinni pissutsinik paasinnissinnaanginnera pissutigalugu, pineqartup najukkaminik nammineerluni qimatsinissani kingunissai tamakkiisumik isigisinnaangikkai, annerusumik ilimanaatilimmik siulittuutigineqarsinnaanissaa, tamatuma kinguneraa. Inuttut ajoqusernerit assersuutigalugu tassaasinnaapput biilinit, sikkilinit aamma bussinit aportinnerup kinguneri. Aamma tatsinut, masarsunnut umiarsualiviullu imartaanut nakkarnerit, soorlu aamma ikaartarfinniit imaluunniit silap pissussaata nassatarsiaanik ajoqusernerit, soorlu assersuutigalugu qeruttoornerit malitsigisaat. Systemit kalerrisaarutit atorreqarnissaat oqaluserineqalersillugu, inuup ajoqusersinnaanera uppernarsaateqartinneqassaaq.

Innuttaasumut ilisimanninnerup pineqartoq “matusiortuusoq” takutereersimassavaa. Pineqartup najugaqarfini immaqa qimanniaraa taamalu imminut navianartorsiortinnissaa naammanngilaq ilimagissallugu. Assersuutigalugu erseqqissumik piviusumik ilisimaneqassaaq: - pineqartup najugarisani qimakkajukkaa imaluunniit – pineqartoq ulorianartumut ingerlasartoq, soorlu qaqqamut inuilaamulluunniit, aqqusinernut umiarsualiveqarfimmullu. Pineqartup najugaqarfini qimallugu aqqut sungiusimasaq isumannaatsorlu atorpagu, piumasaqaatigineqartut nalinginnaasumik atuutissanngillat. Assersuutigalugu najugaqarfigisimasaminut, annertuumik angalaffiusut aqqutigingagit ornikkaa uani pineqarsinnaavoq.

Systeminik kalerrisaarutininik aamma systeminik sumiiffissiutinik atuinerni aamma imminut allanilluunniit ajoqusiisinnaanerup aarlerinaateqarnissaa piumasaqaataavoq. Taamaammat ajoqusernerit silami pisulluni ingerlanermi ilimanarsinnaasut nalinginnaasut, soorlu aqqusinikkut pisuffimmi apummit quatsersimasumi orluneq imaluunniit aqqummi maniitsumi singernermik pilluttoorneq tassunga ilaangillat. Inuup inuttut ajoqusernissaanut aarlerinaateqarnera malittarisassami taamaallaat pineqarpoq, atortullu annikitsumik aserorneqarsinnaanerit taamaallaat pineqartillugit malittarisassaq atorreqarsinnaangilaq. Pisut assersuutigalugu pineqartup najugaqarfigisimasaminut iserniaraluarnermi atortunik ajoqusiinera malittarisassamut ilaatinneqangilaq.

Systeminik kalerrisaarutininik systeminillu sumiissusersiutinik atuinissamik naliliinermi, timikkut isumannaatsuunissap eqqarsaatiginerata saniatigut aamma nakkutiginninneq pilersinneqangippat malittarisassap innuttaasoq annertunerusumik ineriartortissinnaanera aamma pitsaanerusumik inuunermi nalilinnik tunisinnaaneraa eqqarsaatigineqassaaq.

Aalajangersagaq atortunut marlunnut tunngasuvoq:

1. systemit kalerrisaarutit isumaginninnermi kiffartuussillutik sulisunik allanilluunniit, soorlu ilaqtanik sanilinilluunniit innuttaasup annertuumik ataavartumillu tarnikkut pisinnaasakillisimasup najukkani qimappagu kalerrisaarisinnaasut, aamma
2. systemit sumiiffissiutit innuttaasup tammaasup sumiinneranik takutitsisinnaasut. Atortorissaarutit suut ataasiakkaat ineqarfigisaminnik qimatsinissaannut killilersuisut

imaluunniit anippat alaatsinaannissaannut inatsisitigut akuerisaasut imm. 2-mi allaaserineqarput.

Taamaammat makku atorneri inatsisitigut akuerisaanngillat:

- atortut ataavartumik ataasiakkaanik najugaqarfianiitillugu silataaniitilluguluunniit nakkutiginnittut, soorlu videokkut immiussissutit assigisaalluunniit,
- innuttaasoq toortaanissamut piginnaasaqartinnagu, matup ammarneqarnissaanut parnaarsaatit kode immikkut ittoq atorlugu ammaasartut atorneqarnissaanik piunasaqarfiusut,
- najugaqarfimmi ineqartoq anitsaaliorniarlugu matup silarliup parnaarnera. Uani matut silarliit nalinginnaasumik paarnaaneqarnissaanik inerteqquteqarneq pineqanngilaq. Pineqartup piunalleruni anisinnaanissaa pingaarnepaavoq. Tunngaviusumik inatsimmi § 71 malillugu innuttaasup ineqarfigisaanut parnaarunnerata assigaa kiffaanngissusiiagaaneq, tamannalu inatsisitigut akuerisaanngippat ataatsimut isigalugu inerteqqutaavoq.

Taamaalilluni inigineqartuni nalinginnaasuni tillinniartoqarnissaa imaluunniit susassaqqanngitsunik isertoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu nalinginnaasumik paarnaarsisoqartarnerata assigisaanik, matut silarliit illup iluaniit parnaarneqarnissaat malittarisassani inerteqqutiginneqanngilaq. Tamanna ulluklut unnuakkullu atuuppoq.

Imm. 2-mut

Systemit kalerrisaarutit systemillu sumiissusersiut atornerinut inunnut ataasiakkaanut atugassaanissaat piunasaqaataavoq. Tamanna ima paasineqassaaq atortut inuup najugaqartup ataaatsip najugaqarfimmiit anineranik imaluunniit najugaqarfimmi silataani ingerlaneramik takussutissaassasut. Atortut najugaqartunik tamanik angalanerannik nakkutilliissutit inatsisitigut akuerisaasumik atorneqarsinnaanngillat. Matumi silarlermi sianeq assigisaaluunniit ingerlasoqarneranik nalunaartartoq – anisoqarneranik aamma isertoqarneranik – najugaqartut angalanerannik nalunaarsuinerunngilaq.

Imm. 3-mut

Inunnik pineqartunik killiliinermi § 32-mi taaneqartumi, aamma innuttaasumut eqqarsartaatsikkut sanngiillisimanerup pissarsiarineqarsimasup kinguneranik tarnimigut pisinnaasakillisimanerup ajorsartortup kinguneranik pisinnaasakillisimasumut – assersuutigalugu innuttaasumut puigortunngorsimasumut - pineqartup toqqaannartumik akerlerinngippagu, oqartussaasunit akuersissummik peqqaanngikkaluarluni systeminik kalerrisaarutininik systeminillu sumiiffissitutinik inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuineq aallartinneqarsinnaasoq malittarisassami aalajangersarneqarpoq.

Puigortunngorneq pissutigalugu tarnimigut annertuumik pisinnaasakillisimanerup ajorsartortup kinguneranik pisinnaasakillisimasumit paasinartumik akuersissummik pissarsinissaq

ajornakusoorsinnaammat, aamma tamanna peqatigalugu piffissap ingerlanerani nappaatip ajorsiatornera pissutigalugu inuup qanoq innera pitsaanerulertusaa ngimmat, aalajangersakkami tunngavigineqarpoq. Innuttaasup puigortunngortup ajoquserinnagu nassaarineqarsinnaanera systeminik kalerrisaarutinik systeminillu sumiissusersiutinik atuinerup kingunerisinnaavaa. Pineqartup sulerineranik nakkutigineqarnissaa taamaalilluni siunertaanngilaq, kisianni innuttaasup puigortunngortup akornuserneqarnani angalasinnaatitaanerata attatiinnarnissaanut ikiuinissaq, tamatumalu peqatigisaanik pineqartup tammartajaarnissaanut taamaalillunilu imminut navianartorsiorinnissaata pinngitsoortinneqarnissaanut periarfissaqarnissaaq siunertarineqarluni.

Inunnut ataasiakkaanut systeminik kalerrisaarutinik systeminillu sumiissusersiutinik atuinerup inunnik isumaginninnikkut suliniuteqarneq taarsissanngilaa imaluunniit innuttaasup puigortunngortup sulisullu imminut toqqaannartumik attaveqatigiinnerannut taartitut atorineqassanani. Innuttaasup puigortunngortup systeminik kalerrisaarutinik systeminillu sumiiffissutiutinik inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuinnissaq akerlerippagu, taakku atorineqarnissaat oqartussaasutut akuersissuteqarnissaaq kommunalbestyrelsip akuersissuteqassaguni aalajangiiffigisinnaavaa. § 41 imm. 3, uniffik 2 malillugu aalajangiisoqassappat tarnikkut pisinnaasakillismanermut (puigortunngornermut) aamma suliniummut allamut suliarineqartumut uppersaat pisariaqartoq pigineqassaaq, kiisalu ilaqutaasut, taamaattoqarpallu tassunga angajoqqaatut akisussaataasup iliuseqarnermut oqaaseqaataat pigineqassalluni.

Innuttaasup puigortunngortup systemimik kalerrisaarummik imaluunniit systeminik sumiissusersiummik atuinnissaanut aalajangiineq akerlerippagu § 41, imm. 3, uniffik 3 malillugu nappaatip ajorsiatornera tunngavigalugu piffissami killiligaanngitsumi atuunnissaa aalajangerneqarsinnaavoq. Systemimik kalerrisaarummik imaluunniit systemimik sumiissusersiummik piffissami killiligaanngitsumi atuinnissamut aalajangiinerup, ingerlaavartumik aalajangiinermut piumasaqaatit sulii atuunnersut pillugit kommunalbestyrelsip nakkutiginninninnissaanik kinguneqanngilaq. Taamaammat systemimik kalerrisaarummik systemimilluunniit sumiissusersiummik atuneq pillugu aalajangiinermi piumasaqaatit atuukkunnaartut nalilerneqarpat, suliniut unitsinneqassaaq.

§ 42-mut

Imm. 1-imut

Allat tamaasa iluatsinngitsumik misilinneqareersimatillugit, pisuni immikkut ittuni, matuni silarlarni matunik ammaassutit immikkut ittut, najugaqarfimmi aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata atorsinnaagaat, kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa. Innuttaasut ilaasa annertuumik ataavartumillu tarnikkut pisinnaasakillisimasut aninissaat imminut allanulluunniit annertuumik inuttut ajoqusiinissaat pinngitsoortinniarlugu imaluunniit ajornarnerulersinniarlugu, uani assersuutigalugu matup tigummivii marloqiusat, matup tigummivii matumik ammaanissamut marloriarlugit toorneqartussat assigisaallu pineqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Parnaarsaatiiviit atorineqassanngillat. Suliniutit allat annikinnerusumik akuliuffiusut atorlugit iluatsinngitsumik misilinneqareerpata, assersuutigalugu aqqusinermi angallannikkut pissutsit ulorianartut, pinngortitap immikkut pissusaa pineqartup tammarsinnaaffia imaluunniit silap pissusaa (sakkortuumik issinnera imaluunniit kiannera), suliniutit taaku atorineqarnissaannut tunngaviusinnaasut uani pineqarsinnaapput. Matumi silarlermi matunik ammaassutit immikkut ittut atorinissaannut, immikkut ittumik matunut ammaassutitut ilusilimmik annertunerusumik akuliuttoqartinnagu, tassunga atatillugu systemitut kalerrisaarutitut systemitullu sumiissusersiutitut ilusillit atorlugit annikinnerusumik akuliunnermik iliuuseqarneq siulliullugu kinguneqanngitsumik misilinneqareersimanissaannut, taamaalillutik pissutsit taamaattut allanngortinngilaat.

Najugaqarfissat il.il. illutatigut ima aqqissorneqarsimanissaat, innuttaasumit nammineersinnaanngitsumit illumik qimatsilersillugu sulisunit ajornanngitsumik takuneqarsinnaanissaat taamaalilluni tulluurtuussagaluarpoq, tassami piffissaagallartillugu qanoq iliornissamut piareersaatit pisariaqartut aalajangiiffiqarsinnaassagaluarjata.

Imm. 3-mut

Innutaasoq najugaqarfimminit anitsaaliugaasoq pineqartinnagu, kikkut tamarmik matunik ammaassutit immikkut ittunik ammaasinnaanngitsut pisariaqartumik ikiorneqassapput.

§ 43-mut

Inuup inigisaminik qimatsinissaa pinngitsoortinniarlugu, imaluunniit pineqartoq inigisaanut ingerlateqqinniarlugu inummik aalajangiullugu tigumminnilluni pissaanermik atuisoqarsinnaasoq aalajangersakkami periarfissinneqarpoq. Inigisamut ilaapput nammineq inigisap saniatigut ataatsimoortarfiit najugaqarfimmut atasut aamma ulluunerani neqeroorutit il.il.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq § 42, imm. 1-imut innersuussivoq. Tassani matunut ammaassutit immikkut ittut atorineqarnissaannut piumasaqaatit takuneqarsinnaapput. Pineqartup najukkamik qimatsinera imaluunniit qimatsilerneru, taamaalillunilu imminut pisumut navianartumut pisilluni – systemit kalerrisaarutit atorineqarpata atorlugit – paasineqarpat, sulisut innuttaasumik tigumminnikkallarsinnaanerat aalajangiiffiqarsinnaasoq § 43-p periarfissippaa. Taamaammat aalajangersakkami matumani malittarisassat atorineqalertinnagit piumasaqaatit § 42, imm. 1-imut atuuttut atuutissapput.

Pineqartup najugaqarfigisaminik qimatsinissaa imaluunniit najugaqarfigisaanut utertinniarlugu pissaanermik atuneq inummik timikkut aalajangiullugu tigumminninnertut ittoq aatsaat atorineqarsinnaavoq pineqartup imminut allanilluunniit inuttut annertuumik inuttut ajoqusernissaa/

ajocusiinissaa ilimanaateqarluinnarpat. Assersuutigalugu qularnaatsumik ilisimaneqassaaq: - inuup najugaqarfigisani qimakkajukkaa, aamma/imaluunniit – uteqattaartumik inigisap qimannissaanut kissaateqartartoq. Taamaalilluni innuttaasup najugaqarfigisani qimanniaraa taamalu imminut allanillu annertuumik inuttut ajoqusersinnaalluni/ajocusiisinnaalluni, ilimagissallugu naammangilaq.

Inimut parnaaqqasumik matulimmut innuttaasup ingerlanneqarnissaa inatsisitigut periarfissaliissutigineqanngilaq. Timikkut akuliunnerup innuttaasumik utertitsinertut ilusillit toqqissisimanissamut iliuuseqarnernik il.il. ilaqartinneqassapput, taamaalillunilu tamatigut sulisut allalluunniit tamatumunnga ikiuussinnaasut najuunnissaat piumasarineqarluni. inunnik ajocusiinissaq ilimanarluinnarpat tamanna pinngitsoorniarlugu najugaqarfimmit anitsaaliuinissap pisariaqarluinnarfiani § 43-mut atuuffik killeqarpoq. Annikinnerpaamik akuliunnermik tunngavik malillugu uloriarnartoq allatigut annikinnerusumik akuliunnikkut pinngitsoortinneqarsinnaappat, innuttaasup angerlarsimaffiani timikkut pissaaneq atorlugu anitsaaliornissaa atorneqarsinnaanngitsoq piumasaqaatip tamatuma kinguneraa.

Pisuni innuttaasup najugaqarfimminit tammartajaarluni anilernerani, sulisullu pissaanermik atuinnikkaluarlutik innuttaasumik tigumminnikkallarsinnaaneranni § 34 atuutinnigilaq. Taamaalilluni innuttaasup aniniarnera aalajangiisuunngilaq, kisiannili piffissani taakkunani ingiallorteqarluni aninissaanut periarfissaqarfiunngitsuni aarlerinaatit takuneqarsinnaareersut aalajangiisuupput.

§ 54 malillugu innutaasoq eqqartuussissuserisumit ikiorneqarsinnaatitaavoq, tamannalu pillugu kommunalbestyrelse ilisimatitsisussaatitaallunilu ilitsersuisussaatitaavoq.

Imm. 2-mut

Assersuutigalugu nakorsaatitornerup allangortinneranut sungiussiniarnermut atatillugu, avatangiisit allangornerannut imaluunniit piumasaqaatit naammassineqarsimatillugit, akuersisitseqqaarnani najugaqarfissamut nuutinneqarnissaq pillugu Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiineranik utaqqinnermut atatillugu piffissaq sivikitsoq pineqarsinnaavoq. Pineqartup peqqissusaa aamma avatangiisinik sungiussisimanermik misigisimamera allangorsinnaammat, annikinnerusumik akuliunnissap atorneqarsinnaaneranik pisariaqartitsineq ingerlaavartumik nalilersorneqassaaq. Pineqartoq avatangiisinut nutaanut ilimagisamit sukkanerusumik sungiussisinnaavoq imaluunniit assersuutigalugu anitsaaliuinnermik pisariaqarunnaarsitsisinnaasunik sammisanik nutaanik aallussilersinnaalluni.

§ 44-mut

Paaqqinniffinni, utoqqaat angerlarsimaffiini imaluunniit najugaqarfinni aallatut ilusilinni sulisoqartuni ininillu ataatsimoorussanik initalinni, pulaartunut naleqqiullugu najugaqartut

ataasiakkaat nammineq aalajangiisinnaatitaanerat aalajangersakkap aalajangersarpaa. Taamaalilluni najugaqarfiup ilaa najugaqartup kisimiilluni aalajangiiffigisinnaasaa, aamma ininik ataatsimoorussanik ineqarsimappat, init ataatsimoorussat, najugaqartup najugaqartut allat ilagalugit aalajangiiffigisinnaasaa pineqarput. Najugaqarfiup ilaani najugaqartup kisimiilluni aalajangiiffigisinnaasaa tassaavoq najugaqarfiup ilaa najugaqartut allat inuilluunniit allat najugaqartup akuerinngippatik iserfigisinnaanngisaat.

»Init ataatsimoorussat« tassaapput init najugaqartut ataatsimoorlutik sammisaqarfigisinnaasaat, ataasiakkaanut najugaqarfimmi namminermi aamma sammineqarsinnaasut, assersuutigalugu ataatsimoorluni isersimaartarfiit aamma igaffik nerisarfiutigisoq. Aalajangersagassatut siunnersuummi malittarisassatut pingaarnertut najugaqarfinni paaqqinnittarfiusuni, utoqqaat angerlarsimaffiini assigisaannilluunniit najugaqarfinni aalajangersimasunik pulaartoqarnissaq killilersorneqarsinnaanngitsoq aalajangerneqarpoq. Taamaalilluni § 45, imm. 1-imi aamma § 46, imm. 2-mi pineqartut eqqaassanngikkaanni, kommunalbestyrelse imaluunniit ikiuisut allat pulaartussanik imaluunniit pulaartut aalajangersimasut isernissaannut killilersuisinnaanngillat malittarisassiorsinnaanatilluunniit. Najugaqartut ataasiakkaarlutik kisimik kina pulaartorissanerlugu aalajangersinnaavaat, matumani aamma inini ataatsimoorussani, aamma qaqugukkut pulaartoqarneq ilanngullugit. Illuanili najugaqartut allat kikkunnit pulaarneqassanersut najugaqartut ataasiakkaat aalajangiiffigisinnaanngilaat.

§ 45-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami najugaqarfissani ininut ataatsimoorussanut sulisulinnut ataatsimoorussanillu initalinnut pulaartut ilaasa isersinnaanerat killilersorneqassasoq kommunalbestyrelsip aalajangersinnaagaa inatsisitigut periarfissaliissutigineqarpoq.

Aalajangikkakut pulaartut aalajangersimasut najugaqartumut pineqartumut pulaarnissaannut mattunnissaat aalajangersakkap periarfissaliissutiginnigilaa. Taamaalilluni pulaartup ininut ataatsimoorussanut isernissaanut killiliinermik aalajangiineq pulaartup aalajangersimasup najugaqartup kisimiilluni atorsinnaasaanut pulaarnissaanut akornutaassanngilaq. Aatsaat init ataatsimoorussat aqqusaqqaarlugit najugaqartup kisimiilluni atorsinnaasaa pulaarfigineqarsinnaappat tassunga aaqqiissutissamik nassaartoqartariaqartoq tamatuma kinguneraa. Taamaalilluni aaqqiissutissamik nassaarnissaminnut sulisut pisussaapput.

Pulaarsinnaanermut killilersuutit pingaarnertut ulloq unnuarlu neqerorummi, najugaqarfimmi illersugaasumi imaluunniit utoqqarnik paaqqinniffinni najugaqartunut tunnganatik, innuttaasunut allannut tunngassuteqarput. Taamaamat pulaarsinnaanermut killilersuutit malittarisassiorneqarneri pillugit kommune najugarisaaq aalajangiisussaavoq. Pissaanermik atuneq pillugu aalajangiinissamut kommunip angerlarsimaffigisap piginnaatitaaneranut siunnersuummi nalinginnaasumik tunngavik uani saneqqunneqarpoq.

Imm. 1, nr. 1-imut

Pulaartup aalajangersimasup najugaqartunut allanut sulisunulluunniit nakuusernerani, nakuusernissamilluunniit qunusaarinerani, imaluunniit allatut najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit ulorianartorsiortitsisumik pissusilersuuteqarnerani, aalajangersagassatut siunnersuutigineqartumi pisoq pineqarpoq. Taamaalilluni pisuni taamaattuni, najugaqartut sinneri imaluunniit sulisut eqqarsaatigalugit, pulaartup aalajangersimasup ininut ataatsimoorussanut killilimmik isersinnaanissaa pillugu kommunalbestyrelse aalajangiisinnaavoq. Taamaassappat pulaartup nakuusernera nakuusersimaneraluunniit, nakuusernissaminik qunusaarisimamera imaluunniit najugaqartunut allanut imaluunniit sulisunut ulorianartorsiortitsisimamera pineqassaaq.

Imm. 1, nr. 2-mut

Pulaartup aalajangersimasup timikkut nakuuserneq pinngikkaluarlugu, najugaqartunut allanut sulisunulluunniit akornusersuinerani, aalajangersagassatut siunnersuutigineqartumi pineqarpoq. Taamaalillutik pissusilersornerit, najugaqartunik allanik sulisunulluunniit uumitsatsitsisut ersilersitsisulluunniit, aamma najugaqartunut allanut sulisunulluunniit assersuutigalugu ajortumik appisaluunneqarnerup assuarnartumillu nikassarpasissunik oqaaseqarnerit malitsigisaanik uippakajaarnerup ersersinneqarneranik pilersitsisinnaasut, pineqassapput. Iliuutsit, qularnangitsumik aalajangersimakannersumik uteqattaartumik pisartut pineqarpata, akornusersuineq piviusoq pineqassaaq. Najugaqartut allat sulisulluunniit qanigisaasunit uteqattaartumik arlaleriarlutik akerartorneqarneri, – assersuutigalugu nerinerup nalaani, taamaalillutik innersuunneqartutut ikiuinissamik tunniussinissaq ajornarnerulersillugu, assersuutitut taaneqarsinnaapput.

Imm. 1, nr. 3-mut

Pulaartut aalajangersimasut najugaqartunut allanut sulisunulluunniit annertuumik ajoqusersuineri imaluunniit tassunga sanilliunneqarsinnaasumik pissusilersorneri, aalajangersagassatut siunnersuummi pineqarput. Pisuni, tassani inini pineqartuni avatangiisinik ajoquusiisumik imaluunniit najugaqartunut allanut innersuunneqartumik ikiuinissap tunniunneqarnissaanut ajornakusoortitsisunik pulaartut aalajangersimasut pissusilersornerat, taakku inini ataatsimoorfiusuni isersimanagerisa najugaqartunut allanut sulisunulluunniit nalinginnaasumik toqqissisimajunnaarsitsinerat, assersuutitut taaneqarsinnaapput. Uani pissusilersuutit najugaqartunut allanut sulisunulluunniit annertuumik ajoqusersuinerit pineqassapput. Assersuutigalugu tassaasinnaapput annertuumik aalakoortlutik imaluunniit allatut sunnertissimallutik pulaartut, ataasiakkaanut arlalinnulluunniit imaluunniit sulisunut toqqissisimajunnaarsitsisut, najugaqartunik isumaginninnissamik ikiuinissamillu pisariaqartumik ajoqusersuisut imaluunniit pissutsinik assigisaannik pilersitsisut. Pingaarnerpaaq tassaavoq pissusilersornerup najugaqartunut sulisunullu sunniutaa.

Imm. 2-mut

Sulisut aaqqiissutissamik ajornaatsumik nassaarnissaannut ilitersorneqarsimanissaannik kommunalbestyrelsip qulakkeerinninnissamik pisussaaffeqarnerata erseqqissaavigineqarnissaa, aalajangersakkap siunertaraa, taamaalilluni pulaartup, § 46, imm. 1 malillugu aalajangiinerup malitsigisaanik ininut ataatsimoorfiusunut isernissaanik killilersuiffigineqartup, najugarisap ilaanut najugaqartup kisimi aalajangiiffigisinnaasaanut, isersinnaanissaa qulakkeerneqassammat.

§ 46-mut

Imm. 1-imut

§ 45 assigalugu najugaqartut ataasiakkaat najugaqarfimmi kisimik atugassaminni nammineq aalajangiisnaatitaanerat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Aallaaviatigut pulaartunut aalajangersimasunut angerlarsimaffinni paaqqinnittarfiusuni imaluunniit ineqarfinni paaqqinnittarfiusuni ineqarfinniluunniit assigisaanni sulisulinni najugaqartup nammineq atugassaani oqartussaaffianilu killilersuisoqarsinnaanngilaq.

Imm. 2-mut

Sulisut, innersuussutigineqartumik ikiuisussat eqqarsaatigalugit, piffissami innersuussutigineqartutut ikiuinerup tunniunneqarnerani, pulaartut aalajangersimasut najukkap ilaani, najugaqartup kisimi aalajangiiffigisinnaasaani, isersimassannginnerat pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinissamut periarfissaqarnissaa pisariaqarsinnaasoq sulisaatsit takutimmassuk, aalajangersagassatut siunnersuutip kinguneraa. Pulaartup aalajangersimasup najukkap ilaani tassani, aamma pulaartoq aalajangersimasoq taanna pisuni § 45, imm. 1, nr. 1-imi aamma 2-mi allaaserineqartutut sulisunut pissussusilersorpat, piffissami innersuussutigineqartutut ikiuiffiusumi isersimanninnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiisnaanera taamaammat siunnersuutigineqarpoq. Siullertut pingaarnertullu pisut pulaartut aalajangersimasut sulisullu akornanni annertuumik akerleriissuteqarnerat, pulaartullu aalajangersimasut sulisunut ikiuisussanut isorinninnertut inuttullu akerartuinertut ilusilimmik akornusersuisumik imaluunniit uumisaarisumik pissusilersornerat uani eqqarsaatigineqarpoq. Taamaallaat pisuni innersuussutigineqartumik ikiuiffiusuni pulaartut aalajangersimasut najugaqarfiup ilaani tassani piffissami tassani isersimasinnaannginnissaminnut killilersorneqarsinnaapput.

Tamatuma saniatigut pulaartut aalajangersimasut najugaqarfiup ilaani najugaqartup kisimi aalajangiiffigisinnaasaani isersimanissaat malittarisassassiorneqarsinnaanngilaq. Sulisaatsimi aaqqissuussineq tamanit akuerineqarsinnaasoq anguniarneqartariaqarpoq, taamaalilluni sulisut ikiuitillugit najugaqarfiup taassuma silataani pulaartoq aalajangersimasoq utaqqisinneqassalluni. Sulisut akornusersorneqarnatik ajortumillu pineqarnatik suliassanik pisariaqartunik sularinnissinnaanissaannik qulakkeerinninnissaaq malittarisassap siunertaraa.

§ 47-mut

Imm. 1-imut

§ 45, imm. 1, aamma § 46, imm. 2 malillugit aalajangiinerit kommunalbestyrelsip ataatsimiinnerani aalajangerneqassapput. § 45, imm. 1, aamma § 46, imm. 2 malillugit aalajangiineq kommunalbestyrelsimit kommunimi allaffissornikkut ingerlatsivimmut suliaasiissutigineqarsinnaannginnera tamatuma kinguneraa. Ataatsimiititalianut attuumassuteqartunut aalajangiinissaq suliaasiissutigissanerlugu kommunalbestyrelsit ataasiakkaat nammineq aalajangissavaat. Politikikkut akisussaaffik qulakkeerniarlugu taamatut suleriaaseq toqqarneqarpoq, tassami § 45, imm. 1, aamma § 46, imm. 2 malillugit aalajangiinerit najugaqartumut aamma pulaartunut aalajangersimasunut aalajangersakkamit attorneqartunut annertuunik akuliunnerummata.

Imm. 2-mut

Pulaartoqartillugu pisoqarpat, pisumilu sukkaasuumik iliuuseqarsinnaaneq pingaaruteqarpat, najugaqarfimmi aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata iliuuseqarsinnaanerannik periarfissippaat. Tamanna sulisut imaluunniit najugaqartut allat nakuusertoqarnissaanut akuerineqarsinnaanngitsumilluunniit iliuuseqartoqarnissaanut illersorniarlugit pissaaq. §§ 45- imi aamma 46-mi piumasaqaatit naammassineqarsimassapput.

Imm. 3-mut

Imm. 2 malillugu aalajangiinerugallartoq oqartussaasumut nalinginnaasumik aalajangiinissamik piginnaatitaasumut saqqummiunneqassaaq.

Iliuuseqarnerup kingorna sapinngisamik piaarnerpaamik saqqummiussisoqassaaq.

Imm. 2 malillugu aalajangiinerugallartut piumasaqaatit eqqortut tunngavigalugit ingerlanneqarsimanerat, taamalu innuttaasup inatsisitigut isumannaatsuunerata illersorneqarnera aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Imm. 4-mut

§ 45, imm. 2 malillugu pulaartut aalajangersimasut inini ataatsimoorfiusuni isersimanerisa killilersuiffigineqarneri aamma § 46, imm. 2 malillugu pulaartup aalajangersimasup najukkap ilaani najugaqartup kisimi aalajangiiffiginnaasaani isernissaanut malittarisassaliornermi atsikkutigiissitsinermik tunngaviup atuunnera, aalajangersagassatut siunnersuutip aalajangersarpaa. Taamaalilluni pulaarnissamut killilersuinissamik aalajangiinissamut suliniutit allat akuliuffiunnginnerusullu atussallugit misilinneqareersimanissaasa piumasaqaataanera, tamatuma kinguneraa. Iliuserineqartussat suunissaannut suliami aalajangersimasumi pissutsit apeqqutaapput, kisianni kommunalbestyrelsip suliaq allatut aaqqissallugu misilissimassavaa, assersuutigalugu akerleriittoqarnerani isumaqatigiissitsiniarnikkut, inussiarnersumik peqqusinikkut avoqqaarliuteqarnikkullu.

Imm. 5-imut

Najugaqartoq pulaartorlu aalajangersimasooq § 45 aamma § 46, imm. 2 malillugu aalajangiinnermut peqataasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, tamatumalu sulianik suliarinninnermi nalinginnaasumik malittarisassat peqataasunut tamanut atorneqarsinnaanerit nassataraa.

§ 48-mut

Inuup kiffangissuseqarneranut akuliuttoqarnerit tamaasa akuliunneq nalunaarsorneqassaaq, kommunimullu najugaqarfigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalackersuisunullu nalunaarutigineqassalluni. Oqartussaasut attuumassuteqartut pissaanermik atuisoqarsimappat pissaanermik atuisoqarsimaneranik paasitinneqarnissaat aalajangersakkakut qulakkeerneqarpoq. Naalackersuisunut nalunaarutiginninneq Isumaginninnermut Aqutisoqarfik aqqutigalugu pissaaq.

Imm. 2-mut

Nalunaarutiginninnermi immersugassat innuttaasooq iliuuseqarfigineqartoq pillugu, sulisut iliuuseqarnermik suliarinnittut aamma suliniutip siunertaa pisariaqarneralu pillugit paasissutissanik imaqassapput.

§ 49-mut

Qanoq qaqugulu iliuuserineqartut siuningaanit akuersissuteqarfigineqarsimanngitsut, imaluunniit allatut ajornartumik illersuisariaqalernertut illersuisinnaatitaanertullu ilusillit, nalunaarsorneqarnissaat nalunaarutigineqarnissaallu aalajangersakkap nassuiarpaa.

Imm. 1-imut

Akuliunneq ingerlaanneq nalunaarsorneqassaaq. Akuliunnerup sukkanerpaamik aamma kingusinnerpaamik aqaguani nalunaarsorneqarnissaa tamatuma kinguneraa. Nalunaarutiginninneq suliarineqartinnagu, pisup nalunaarutigineqartussap erseqqissaqqaarneqarnissaa aamma pitsaasumik suliarineqarsimanissaa sulisut taamaammat isumagissavaat.

Aalajangersimasumik akuliunnissaq pillugu siuningaani akuersissummik qinnuteqareerluni akuliunnerit aalajangersakkami uani ilaatinneqanngillat. Tassunga atatillugu akuliunnernut siuningaani akuerineqartunut ilaapput §§ 39 (eqqiluisaarnissaq eqqarsaatigalugu aalajangerlugu tigumminninneq), 40 (ujatsiutinik annoraaminernik atuneq), 41 (systemit kalerrisaarutit systemillu sumiiffissiutit innut ataasiakkaanut atugassiat) aamma 43 (inigisami anitsaaliugaaneq).

Pisuni tamani allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq illersuisinnaatitaanerlu pissutigalugit akuliuttariaqarsimanerit pillugit ingerlaannaq nalunaarsuisoqassaaq, aamma siuningaani akuersissummik peqartoqaraluarpallunniit.

Imm. 2-mut

Nalunaarsuinerit tamarmik ingerlaannartumik nalunaarutigineqartassapput, aamma akuliunnerup kingorna kingusinnerpaamik nalunaaquttap akunneri 72-it qaangiutsinnagit pissalluni.

Kommunimi najugaqarfigisami kommunimilu angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelsinut Naalackersuisunut nalunaarutiginnittoqassaaq.

§ 50-imut

Iliuutsit siuningaani akuersissutaareersut qanoq qaqugukkullu nalunaarsorneqartarnissaat nalunaarutigineqartarnissaallu aalajangersakkami nassuiarneqarpoq.

Imm. 1-imut.

Akuliunneq ingerlaannartumik nalunaarsorneqassaaq. Tuaviernerpaamik aamma kingusinnerpaamik aqaguani akuliunneq nalunaarsorneqassasoq tamatuma kinguneraa. Nalunaarutiginninneq suliarineqartinnagu, pisup nalunaarutigineqartussap erseqqissaqqaarneqarnissaa aamma pitsaasumik suliarineqarsimanissaa sulisut taamaammat isumagissavaat.

Akuliunnerit siuningaani akuerineqareersunut ilaapput § 38 (aalajangiullugu tigummininneq) § 39 (eqqiluisaarnissaq eqqarsaatigalugu aalajangerlugu tigummininneq), § 40 (ujatsiutinik annoraaminernik atuineq), § 41 (systemit kalerrisaarutit systemillu sumiiffissit inunnut ataasiakkaanut atugassiat), § 42 (matumut ammaassutit immikkut ittut) aamma § 43 (inigisami anitsaaliugaaneq).

Imm. 2-mut

Nalunaarsuinerit tamaasa kommunimut najugaqarfigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalackersuisunullu qaammatikkaartumik nalunaarutigineqartassapput. Aallaaviatigut nalunaarutiginninnerit qaammatip aallaqqaataani pisassapput, imaluunniit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmik isumaqatigiissut malillugu pisassallutik.

§ 51-imut

Najugaqarfimmi akuersitseqqaaranni tigutinneq pillugu § 37 malillugu iliuseqarneq qanoq qaqugukkullu nalunaarsorneqassanersoq nalunaarutigineqassanersullu aalajangersakkami nassuiarneqarpoq.

Imm. 1-imut

§ 37 malillugu akuliunnermi kingusinnerpaamik qaammammi akuliuffiusumi qaammatip naanerani akuliunneq nalunaarsorneqassaaq. Qaammatip tulluuttup aallartinnginnerani nalunaarsuineq suliarineqassasoq tamatuma kinguneraa.

Imm. 2-mut

§ 37 malillugu akuliunneq pillugu nalunaarsuineq qaammatit pingasukkaarlugit kommunimut najugaqarfigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut Naalackersuisunut nalunaarutigineqassapput.

§ 52-imut

Akuliunnerup nalunaarsorneqarnerata qulakkeernissaanut kina akisussaasuunersoq aalajangersakkami nassuiarneqarpoq. Tassaasinnaavoq suleqataasoq akuliussimasoq imaluunniit taassuma paaqqinnittarfimmi aqutsisua.

Najugaqarfiit ataasiakkaat akuliunnerup nalunaarsorneqarneranik ingerlatseriaatsimik suliaqarsinnaapput. Taamaattoqassappat ingerlatseriaaseq pillugu sulisut tamarmik ilitsersorneqarsimanissaat aqutsisut qulakkiissavaat.

Sulisoq akuusoq eqqortumik nalunaarsuisimanngippat, nalunaarsuinerup suliarineqarnissaa aqutsisut akisussaaffigissavaat.

§ 53-imut

Imm. 1-imut.

Inatsisit atuuttut malinneqarnerat innuttaasullu pisinnaatitaaffii illersorneqarnissaat qulakkeerniarlugu, paaqqinnittarfinni kommunimiittuni pissaanermik atuinerit aamma inuup kiffaanngissuseqarneranut akuliunnerit allat ineriartorneri kommunalbestyrelsip malinnaavigissallugit pisussaaffigaa.

Paaqqinnittarfinnit ataasiakkaanit tamanit pissaanermik atuinerimik ukiumoortumik nalunaarusiaq kommunalbestyrelsimut saqqummiunneqartassaaq.

Aallaaviatigut ukiumoortumik nalunaarusiaq ukiup naalernerani tunniunneqartassaaq. Kommunalbestyrelse aamma imaluunniit Naalackersuisut isumaqatigiissuteqarfigalugit tunniussinissaq piffissami allami pisinnaavoq.

Tamatuma peqatigisaanik Naalackersuisut paaqqinnittarfinnik nalinginnaasumik nakkutilliisuupput, matumani Isumaginninnermi suliaqarfigimmi nakkutilliisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat malillugu pissaanermik atuinerit ilanngullugit.

Oqaaseqaateqartoqarsimappat oqaaseqaatit aamma Nakkutilliinermik Ingerlatsivimmiit nakkutilliinermiit nalunaarusiat ukiumoortumik nalunaarummi ilanngunneqartariaqarput.

Imm. 2-mut

Najugaqarfiit illersugaasut aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit ataasiakkaat pissaanermik atuinerup inuullu nammineq kiffaanngissusaanut akuliunnerit allat pillugit nalunaarusiamik ukiumoortumik Naalakkersuisunut saqqummiussisassapput.

Aallaaviatigut ukiumoortumik nalunaarusiaq ukiup naalernerani tunniunneqartassaaq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmik isumaqatigiissusiornikkut nalunaarusiaq piffissami allami tunniunneqarsinnaavoq.

Tamatuma peqatigisaanik najugaqarfinnut illersugaasunut ulloq unnuarlu neqeroorutinut Naalakkersuisut nalinginnaasumik nakkutilliisussaapput, matumani Isumaginninnermi suliaasaqarfimmi nakkutilliisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat malillugu pissaanermik atuinerit ilanngullugit. Oqaaseqaateqartoqarsimappat oqaaseqaatit aamma Nakkutilliinermik Ingerlatsivimmiit nakkutilliinermiit nalunaarusiat ukiumoortumik nalunaarummi ilanngunneqartariaqarput.

Imm. 3-mut

Utoqqarnik paaqqinniffiit pillugit pissaanermik atuinerup ineriartornera pillugu nalunaarusiaq ukiumoortumik Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmut saqqummiunneqartassaaq.

Aallaaviatigut ukiumoortumik nalunaarusiaq ukiup naalernerani tunniunneqartassaaq. Naalakkersuisunik isumaqatigiissusiornikkut nalunaarusiaq piffissami allami tunniunneqarsinnaavoq.

Pissaanermik atuinerit pillugit Nunatta nakorsaaneqarfia nakkutilliisuunngilaq, kisianni taamaakkaluartoq ilisimatinneqartussaalluni, taamaalilluni innuttaasunik utoqqarnik paaqqinniffinniittunik nakorsaasersuinermut atatillugu pissaanermik atuinerit ineriartornerat malinnaavigineqarniassammat.

§ 54-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkat akuliunermik nassataqarnerat peqqutigalugu, innuttaasut inatsisitigut qanoq inissisimanerminnik ilisimatinneqarnissaat pingaaruteqarpoq, tamatumalu peqatigisaanik eqqartuussissuserisut innuttaasut eqqortumik pineqarnissaasa qulakkeerneqarnera suliaasaraat. Tamanna pinngitsuugassaannngitsumik aqqissuussineruvoq, imaappoq suliaq aallartinneqarpat innuttaasup eqqartuussissuserisoqarnissaa kommunalbestyrelsip isumagissavaa.

Eqqartuussissuserisup toqqarneqartup innuttaasup soqutigisai suliap aallartinneraniit sapinngisamik piaartumik ingerlatissavai. Tigummigallagaasoqarnissaanik imaluunniit akuersissuteqaqqaarani najugaqarfimmi immikkut ittumi tigutinneq pillugu kommunalbestyrelsimi aalajangiisoqartillugu, eqqartuussissuserisup suliap suliarineqarnerani aalajangiiffigineqarneranilu ilaatinneqarnissaa pillugu sulisaaseqarnissaq tamatuma kingunerissavaa.

Imm. 2-mut

Eqqartuussissuserisunut eqqartuussissuserisussatut ivertinneqartunut aningaasartuutit, malittarisassat nalinginnaasut malillugit kommunalbestyrelsip akilissavai.

§ 55-imut

Imm. 1-imut

Innuttaasup nammineerluni eqqartuussissuserisussaminik toqqaasinnaanissaanut periarfissaqarnera aalajangersakkami ammaanekarpoq. Kommunalbestyrelsip innuttaasup toqqaanera ataqqissavaa, taamaattoq imm. 2 takuuk.

§ 54, imm. 2 malillugu aningaasartuutit kommunalbestyrelsimit suli isumagineqassapput.

Imm. 2-mut

Eqqartuussissuserisup eqqartuussissuserisussanngortitaasup suliameq qataasinnaassuseerunnissaata pinngitsoortinneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsimut aamma Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqtariinnullu Naalackersuisumut innuttaasup soqutigisaanik isumaginninnissaq, aalajangersakkami pisussaaffiliissutigineqarpoq. Sullitamut, sullitalluunniit uianut nuliaanulluunniit, qanigisaanut isumassuisuinulluunniit allanut naleqqiullugu peqataasinnaassuseqarunnaartoqassappat peqataasinnaassuseqarunnaartoqarnissaa ilaatinneqarput.

Taamaalilluni eqqartuussissuserisoq innuttaasup pitsaanerpaamik sullinneqarnissaanut naleqqiullugu iliuuseqassasoq kommunalbestyrelsip qulakkiissavaa, aamma kommunalbestyrelse peqataasinnaassuseqarunnaarnissaanik tunngavissaqarpat, eqqartuussissuserisup suliamut akuunissaa itigartitsissutigisinnaallugu.

§ 56-imut

Ilaatigut Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermi inatsimmi § 234 malillugu inuit pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit suliat aalajangiiffigineqarnerat malillugu, eqqartuussissutigineqartut imaluunniit tamanna pillugu eqqartuussiviup aalajangiinerata kingorna inissinneqarsimasut, ilaatigullu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 359, imm. 2 nr. 3 malillugu inuit tigummigallagaasut aamma eqqartuussiviup aalajangiinera malillugu

neqeroorummi naleqquttumi inissinneqarsimasut aamma Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerini inatsimmi § 234 malillugu Pinerluttunik Isumaginnittunit aalajangiineq malillugu inuit inissiisarfimmi pillaammik atuinnermiit ulloq unnuarlu neqeroorummut nuussinikkut inissinneqartut, immikkoortoq V-mi ilaatinneqartut aalajangersakkap aalajangersarpaa.

Immikkoortoq V-mi pineqartut tassaapput inuit eqqartuussutip suussusaa 3-mi aamma 4-mi eqqartuunneqartut, tamannalu oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.6-imi allaaserineqarpoq.

Pinerluuteqartut tarnimikkut immikkoortullit, pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi sulianik suliarinninneq malillugu pineqaatissinneqarsimasut, pineqaatissiinerillu nunap immikkoortuini tarnikkut nappaatilinnut peqqinnissaqarfimmik systemimi aamma Pinerluttunik Isumaginnittunit atugassanngortinneqartut, kapitalimi ilaatinneqanngillat.

§ 57-imut

Imm. 1-imut.

Isumaginninnermi suliassaqarfimmi suliarineqartuni, inunnut tarnimikkut pisinnaasakillisimasunut, Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni kapitali 10 malillugu, inissiivigineqartartuni inissinneqarsimasunut, § 61, imm. 1 aamma 2, § 62, imm. 1, § 63, imm. 1, kiisalu § 64, imm. 1 malillugit akuliunnissamik aalajangiisoqarsinnaasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Immikkoortoq IV malillugu, isumaginninnermut suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu siunnersuutip malittarisassartai suli atuupput. Eqimattakkuutaanut ikittunik inuttalinnut, pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit aalajangiinermik pissuteqartumik inissiivigineqartumi najugaqartunut, akuliunnissamut periarfissat, aalajangersagassatut siunnersuutini takuneqarsinnaasut, aalajangersakkami taamaallaat eqqunneqarput.

Imm. 2-mut

Siunnersuummi § 62, imm. 3-miit 5 ilanngullugu aamma § 64, imm. 2 malillugit akuliunnissamut aalajangiinermut periarfissaq aalajangersakkami annertusineqarpoq.

Imm. 3-mut

§ 56 malillugu inunnut ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqarsimasunut pulaartut misissorneqarsinnaanerat pillugu, siunnersuummi § 62, imm. 7 malillugu aalajangiisoqarsinnaanera periarfissaliissutigineqarpoq.

Imm. 4-mut

Inuit pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissinneqarnerup qaangiunnerata kingorna ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqaannartut, immikkoortoq V-mi malittarisassanut ilaatinneqarunnaarnerat aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq.

Pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissiissutip atorunnaarsinneqarnerata nalunaarutigineqarnera Pinerluttunik Isumaginnittunit nalunaarutiginninneranni takuneqarsinnaavoq.

§ 58-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami akuliunnerit taaneqartut pillugit ulloq unnuarlu neqeroorummi matoqqasumi aqutsisoq taassumaluunniit tullersortaa akuliunnerit taaneqartut pillugit aalajangiinissamut piginnaatinneqarput.

Annikinnerusumik akuliunnissamut periarfissaqarnerisooq akuliunnissamut aalajangiinermi aqutsisup misissoreersimassavaa, aammalu siunnersuummi § 1-imi tunngaviusut eqqarsaatigissallugit.

Aqutsisoq najuutinngippat aqutsisup tullia piginnaatitaassummik tigusissaaq.

Imm. 2-mut

Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni kap. 10 malillugu imm. V-mi akuliunnerit taaneqartut inissiivigineqarsimasumi sulisunit suliarineqarsinnaapput.

Kisianni immikkoortoq V malillugu sulisut sulisitsisumit inuttut kiffaangissuseqarnermik akuliunnissamut suliasinneqartut, inissinneqarsimasut ataasiakkaat pillugit akuliunnissamut periarfissat suunerinik ilisimatissallugit, inissiivimmi aqutsisoq sulinerminut atatillugu akisussaaffeqarpoq.

Aamma taamatut perorsaanikkut inatsisitigullu immikkoortoq V-mi aalajangersakkat malillugit iliuuseqataasinnaasut pillugit sulisut ilitsersussallugit aqutsisup suliasaraa.

Kiisalu aamma inissinneqarsimasut ataasiakkaat aqutsisup imm. 1 malillugu aalajangiineratigut qanoq akuliuffigineqarnissaannik sinaakkusiornissaq aqutsisup siuliassaraa.

§ 59-imut

Imm. 1-imut

Akuliunnerit aallartinneqarsimasut piumasaqaatit atuukkunnaarsimagaangata erngerlutik unitsinneqartarnissaat aalajangersakkami aalajangerneqarpoq.

Ingerlatsinermi inatsisitigut tunngaviusoq nalinginnaasoq pisariaqartitsinermit tunngasoq aalajangersakkap assigaa, tamatumalu kingorna innuttaasunut akuliunneq pisariaqartumit annertunerussanngilaq.

§ 1 peqatigalugu nalinginnaasumik ingerlatsinermi atsikkutigiissitsinissamik tunngavik aalajangersakkap oqaatigaa.

Ulloq unnuarlu neqeroorutit isumaginninnermut sulianut tunngasut pinerlutsaaliuinermit siunertaqartut pillugit Naalakkersuisunit siunnersorneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Akuliunnerit aallartinneqartut aallartinnessaanut piomasaaqatit atorunnaarpata taamaatinneqarnissaat aalajangersakkap peqataaffigissavaa.

Inuttut kiffaanngissuseqarnermut namminerlu aalajangiisinnatitaanermut akuliunnerit ataasiakkaat taamaatinneqassappatalu taamaatinneqarnissaat ingerlaavartumik isummerfigineqarnissaat nalilersuiffigissaallu pillugit isummernissaq aqutsisut akisussaaffigaat.

§ 60-imut

Imm. 1-imut.

Tigummigallagaanissamut taarsiullu allamut inuit inissinneqarallartut aalajangersakkami ilaatinneqarput, tassani inuk inissiisarfimmi tigummigallagaanissamut taarsiullugu ulloq unnuarlu neqeroorummi naleqquttumi tigummigallagaatinneqarluni.

Inuttut kiffaanngissuseqarnermut killilersuutit politiit akuersissutigineqartut killilersuutigalugit, inuk isumaginninnermut oqartussaasunit isumagineqartussanngorlugu tunniunneqarpoq. Inuk suli tigummigallakkap pisinnaatitaaffinik pisinnaatitaaffeqarpoq.

Pulaartoqarnissamik, anisinaanissamik, allakkanik allatullu attaveqatigiinnermik nakkutilliinnermut malittarisassanik erseqqinnerusumik politiit aalajangiisinnaapput.

Pinerluttoqarsimaneranik paasiniaanermi pisariaqartinneqarpat, tigummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissinneqarallartup pulaartoqarnissaa politiit ilaatigut itigartissinnaavaat. Pulaartoqarnermi nakkutilliisoqarnissaa politiit aamma piomasarisinnaavaat. Aammattaaq politiit inummut inummiillu allakkat takujumallugit aamma unitsinnissat piomasarisinnaavaat, inerteqqutigisinnaallugulu pineqartup oqarasuaatikkut oqaloqateqarnissaa allatulluunniit inummik inissiiviup avataaniittumut attaveqateqarnissaa, kiisalu oqarasuaatikkut oqaluussinerit allatullu attaveqateqarnerit tusarnaarneqarnissaat piomasarisinnaallugu.

Politiit nakkutilliinissamik aalajangiippata, pineqartoq aalajangiinermik ilisimatinneqassaaq, aamma pineqartup imm. 4 malillugu aalajangiinerup eqqartuussisunut tunniunneqarnissaa piumasarisinnaavaa. Eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat malillugit inuk tigummigallagaanissamut taarsiullugu isumaginnittoqarfimmut suliassaqarfimmi ulloq unnuarlu neqeroorummi inissinneqarsimasoq tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit allanut attaveqarsinnaanngitsoq eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa.

Attaveqaqatigiinnermut nakkutilliinissamut politiit erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaapput. Taamaattoq imm. 2-mi aamma 3-mi inuit suliffeqarfiillu taaneqartut eqqaassanngikkaanni, taamaammat politiit, pinerluttoqarsimaneramik paasiniaaneq eqqarsaatigalugu, inuup nakkutigineqanngitsumik inunntu allanut attaveqarnissaanut akerliliisinnaapput. Taamaammat akuliunneq taama annertutigisooq eqqartuussisunut tunniunneqarsinnaajuarpoq.

Tigummigallagaanissamut taarsiullugu allanut inissinneqartumut, eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersakkat malillugit tigummigallagaasumut pisinnaatitaaffinnik il.il. tigummigallagaasumut annikilliliinerit annertussusaat pillugit nalilersuinissamut aalajangiinermullu atatillugu kommunalbestyrelse piginnaatinneqanngilaq.

§ 17 malillugu allaffigeqatigiittarneq, oqarasuaatikkuq oqaloqateqarneq allatullu attaveqaqatigiinneq pillugit kommunalbestyrelse taamaallaat aalajangiisinnaavoq.

Imm. 2-mut

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsit malillugu oqartussanik aalajangersimasunik inunnillu ataasiakkaanik erseqqinnerusumik aalajangiikkanik nakkutigisaanngitsumik aallaffigeqattaannerit tigummigallagaasup pisinnaatitaaffigaa.

Paaqqinnittarfiup allakkat ammarsinnaanagillu, atuarsinnaanagillu tigummisinnaanngikkai nakkutigineqanngitsumik allaffigeqattaannerit nassataraat. Kisianni torersuunissaq isumannaatsuunissarlu peqqutigalugit allakkat qinnguarterneqarsinnaanerit mattunneqanngilaq.

Imm. 3-mut

Inuk nunamit allaminngaanneersoq, tigummigallagaanissamut taarsiullugu inissinneqarsimasoq, imm. 2 malillugu inuit pisortanilu oqartussaasut taaneqartut saniatigut nunami angerlarsimaffigisami nunanut allanut attaveqaataanik imaluunniit konsuulitut sinniisuunik nakkutigisaanngitsumik aammattaq aallaffigeqateqartarsinnaavoq

Aallaavik taanna politiit saneqqussinnaavaat.

Imm. 4-mut

Imm. 1 malillugu politiit allakkanik nakkutilliinissamik imaluunniit tigummineqarallartup imm. 1 malillugu pisinnaatitaaffinik allatigut killilersuinissamik aalajangiissappata, inuk pineqartoq

tamatuminnga ilisimatinneqassaaq. Pineqartup aalajangiinerup eqqartuussivimmut tunniunneqarnissaa piumasarisinnaavaa.

Imm. 5-imut

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisuata imaluunniit taassuma tullersortaata imm. 1 malillugu piumasaqaatit politiinit aalajangersarneqartut pillugit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup immikkoortortaarfiani isumannaallisakkami sulisunik ilisimatitsinissaq isumagissavaa. Tamanna pissaq killilersuinerit immikkut ittut pineqartumut tiggummigallagaanissamut taarsiullugu allamut inissinneqarsimasumut suut atuunnersut sulisut paasisinnaassammassuk.

§ 61-imut

Imm. 1-imut

Eqqartuussivimmit aalajangiisoqaqqaartinnagu inissinneqarsimasup pisuni aalajangersimasuni oqarasuaammik internetimillu atuinerata tusarnaarneqarnissaa imaluunniit nakkutigineqarnissaa aalajangerneqarsinnaasoq siunnersuutigineqarpoq.

Aalajangersagaq malillugu akuliunnerup aallartinnissaanut torersuunissaq- imaluunniit isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugit pisariaqartuunissaa piumasaqaataavoq, matumani pinerluttuliornerup pitsaaliorneqarnissaa pinngitsoortinneqarnissaalu ilanngullugit.

Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni kap. 10 malillugu inuit inissivinni inissinneqarsimasut pinerluuteqarnissamut oqarasuaammik internetimillu atuinerat aalajangersakkami isiginiarneqarput. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq inissinneqarsimasooq meeqqanik kinguaassiutitigit atornerluisartooq internettikkut meeqqanik attaveqarniartooq. Aamma tassaasinnaavoq Inissinneqarsimasup tuniniaaqinnissaq eqqarsaatigalugu hashimik piniarnerminut oqarasuaat atora.

Inissinneqarsimasup oqarasuaammik internetimillu atuinera nakkutigineqarnera, matumani isumaginninnermi perorsaanikkut suliniuteqarnermut ataqatigiissillugu, tassani pineqartup oqarasuaammik internetimillu atuinnginnissaanut sunnerneqarnera ilanngullugu, siunertarineqartumik angusinissamut naammangippat, piumasaqaatit naammassineqarsimappata imm. 2 atorneqarsinnaavoq.

Aalajangersakkami akuliunnerit siunnersuutigineqartut pissaaneq atorlugu pinngitsaaliinikkut atulersinneqarnissaat pillugit sulisut periarfissinneqanngimmata maluginiarneqassaaq. Inissinneqartoq akuliunnermut ima akerliutigippat pissaanermik atuinngikkaanni akuliunneq ingerlanneqarsinnaanani, taava akuliunneq politiinit ingerlanneqaqqullugu sulisut pisariaqarpat politiinik aggersaasariaqassapput.

Imm. 2-mut

Imm. 1 malillugu akuliunnerup kingunerisaanik inissinneqarsimasup pinerluttuliornissaq siunertaralugu oqarasuaammik internetimillu atuinera unitsinneqarsinnaangippat, imm. 2 malillugu eqqartuussisunit akuersissummik peqqaanngikkaluarluni oqarasuaammik internetimillu atuinerup kipitinneqarsinnaanera pinngitsoortinneqarsinnaalluniluunniit periarfissaavoq.

Inissinneqartoq akuliunnermut ima akerliutigippat, aatsaat pissaaneq atorlugu akuliunneq tamanna ingerlanneqarsinnaalersillugu, taamaalilluni pisariaqassappat politiit iliuuseqarnerisigut akuliunnerup naammassineqarnissaa siunertaralugu, sulisut politiinik aggersaassapput.

Imm. 3-mut

Inissinneqarsimasup inatsisitigut isumannaatsuunissaa eqqarsaatigalugu pisortanik, eqqartuussissuserisunik, angajoqqaatut akisussaataitaasunik imaluunniit inunnik toqqammavigisanik attaveqarnera tusarnaarneqarsinnaanani nakkutigineqarsinnaanani, kipitinneqarsinnaananilu akornuserneqarsinnaanngilaq.

Imm. 4-mut

Qarasaasiat, oqarasuaatit angallattakkat, qarasaasiat tigungmiartakkat aamma atortut allat atorlugit internetimik atuisinnaanermik periarfissiisut, inissinneqarfigisami pigineqarnissaat pillugit nalinginnaasumik inerteqqusiisnaaneq pillugu Naalakkersuisut aalajangiisinnaatitaaneranut periarfissaliissummik pilersitsisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Najugaqartut eqqartuunneqarnerminni nakkutigineqarnatik oqarasuaatinik internetimillu atuisinnaatitaanngitsut atuilersinnaanerminnut periarfissaqannginnissaat inerteqqutip qulakkiissavaa.

Nalinginnaasumik inerteqquteqartoqassappat, najugaqarfimmi inissinneqarsimasut allatut piffissap aalajangersimasup iluani internetimut isersinnaanissaat, assersuutigalugu ini internetimut isissutaasinnaasumik qarasaasialik, inissinneqarsimasut piffissami aalajangersimasumi atorsinnaasaat, ingerlatsinermut akisussaasuusup isumagissavaa.

Najugaqartut eqqartuunneqarnermikkut oqarasuaatinik internetimillu nakkutigineqarlutik atuisinnaatitaasut, isigalugit nakkutigineqassapput, imaappoq inimik atuigaangata, najugaqarfimmi sulisunit inuttut nakkutigineqartassapput. Taamaalillutik najugaqartut assersuutigalugu ilaquuttaminnut attaveqarsinnaanissaminnut imaluunniit nutaarsiassanik atuarnissaminnut periarfissaqassapput.

Qarasaasiat, oqarasuaatit angallattakkat, tablettit atortorissaarutillu allat internetimut isissutaasinnaasut inerteqqummi taamaallaat pineqarput. Taamaalilluni oqarasuaatit ikkusimasut oqarasuaatillu angallattakkat internetimut isissutaasinnaangitsut inerteqqummi pineqanngillat.

Naalackersuisut Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu neqeroorutinut ingerlatsinermut akisussaasuvoq, matumani immikkoortut isumannaallisakkat ilanngullugit.

§ 62-imut

Imm. 1-imut

Tamanna pillugu aalajangiisoqarsimappat, assersuutigalugu sakkut, ikittartut, innerit tigussaasullu allat pillugit inissinneqarsimasup isersimaffigisaa, atisai taskiilu sulisunit misissorneqarsinnaanerit aalajangersakkap periarfissippaa.

Torersuunissaq- isumannaatsuunissarlu eqqarsaatigalugit akuliunneq atorineqarsinnaavoq. Assersuutigalugu inissinneqartup sakkunik assigisaanillu pigisannginnissaata qulakkeerneratigit, inissinneqarsimasup imminut najugaqartunulluunniit allanut ajoqusinnginnissaa uani siunertarineqarsinnaavoq.

Timikkut sattaassinissamut aalajangersagaq periarfissaliissutitaqanngilaq, aamma pissanermik atuilluni sulisut pinngitsaaliillutik akuliunnermik ingerlatsinissaannut periarfissiinani. Inissinneqartoq akuliunnermut ima akerliutigippat aatsaat pissaanermik atuilluni akuliunneq ingerlanneqarsinnaalersillugu, taava pisariaqarpat sulisut akuliunnerup politiinit ingerlanneqarnissaa siunertaralugu, politiit aggeqqussavaat.

Misissuinermi minnerpaamik inuit marluk peqataanissaat piunasaqaataavoq.

Imm. 2-mut

Torersuunissamut isumannaatsuunissamulluunniit ajoqusiinnaasunik imaluunniit atortunik pinerluuteqarnermut atugassanik tigumiarnissaat pinngitsoortinniarlugu, inissinneqartunut imaluunniit inissinneqartunut pulaartunut scannerimik atuinissaq aalajangersakkami periarfississutigineqarpoq.

Inissinneqarsimasup pulaartulluunniit timimini torersuunissamut isumannaatsuunissamulluunniit ajoqusiinnaasunik imaluunniit pinerluutaasinnaasunik atortunik tigumiarnerat misissorniarlugu suliaqarnermut scannerinik atuneq ilaatinneqassaaq.

Inissinneqarsimasup imaluunniit pulaartup timimini tigussaasunik torersuunissamik isumannaatsuunissamilluunniit aarlerinartorsiortitsisinnaasunik imaluunniit pinerluuteqarnissamut

atorneqarsinnaasunik toqqortaqarnersoq misissorniarlugu, scannerinik atuineq aalajangersagaq malillugu aalajangersimasumik pisinnaassaaq.

Inissinneqarsimasup inuttut misissuiffigineqarneri aamma pulaartut pigisat tigussaasut pigisaasa misissuiffigineqarneri pillugit aalajangersakkanut atatillugu scannerinik atuineq isiginiarneqassaaq.

Taamaalilluni aarlerinaatip pineqartup siullermik scanneri atorlugu sulisunit pinngitsoortinniarneqarsimanissaa misissuinermi piumasaqaataavoq. Inissinneqarsimasumut pulaartumulluunnit assaat atorlugit misissuinerminngaanniit scannerip atorneqarnerata annikinnerusumik akuliunnertut isigineqarneranik isiginninnermik piumasaqaat taanna aallaaveqarpoq.

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsiaanni kapitali 10 malillugu inissinneqarsimasut, kiisalu taakkua pulaartui, akuliussinnaanermut periarfissami ilaatinneqassapput.

Aalajangersagassatut siunnersuut najugaqarfimmi sulisunut atorneqarsinnaanngilaq.

Scannerit najugaqarfimmi tamarmi atorneqarsinnaapput, imaappoq illup iluani silataanilu, misissuinerlu najugaqarfiup sulisunit ingerlanneqassaaq. Misissuineq aamma inunnit avataaneersunit taamaaliornissaminnut attartugaasimagunik ingerlanneqarsinnaavoq. Inuit avataanersut, suliassanik aalajangersimasunik suliaqartinneqartut, pisortani atorfinitsitsinermut malittarisassat atuuttut eqqortissavaat, matumani pinerluuteqarsimanermut allattuiffinnut malittarisassat ilanngullugit.

Inissinneqarsimasumi scannerit atorlugit sulisut pigisanik tigussaasunik, arsaarinnissutigineqarnissaannik pisariaqartitsiffiusunik nassaarpata, eqqartuussivimmit eqqartuussissutigineqanngikkaluartoq § 62, imm. 8 malillugu taakkuninnga arsaarinnittoqarsinnaavoq, matumani pinerluttoqarnissaata pinngitsoortinneqarnissaa ilanngullugu. Torersuunissaq imaluunniit isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugit pisariaqartinneqarpat, arsaarinninnermik aalajangiineq attatiinnarneqarsinnaavoq.

Sulisut scanneri atorlugu atortunik najugaqarfimmut eqqunneqartariaqanngitsunik pulaartumi nassaarpata, torersuunissaq imaluunniit isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalu § 62, imm. 8-mi aalajangersagaq malillugu inimi imaluunniit sikaavimmi parnaaqqasumi atortut uninngagallartissinnaavaat, taassumalu najugaqarfik qimalerpagu pulaartumut tunniunneqarlutik.

Imm. 3-mut

Inissinneqartup inuttaanik misissuinnissaminnut sulisut aalajangersakkami periarfissinneqarput.

Inuup alersimini ukusartumik saveqarnersoq imaluunniit, mattutit nipittartut atorlugit imminut nipitissimasaminik kinguaassiuutitigut meeqqanik atorerluinermik imalimmik usb-uteqarnersoq, assersuutigalugu sulisut misissorsinnaavaat.

Inunnut oqarasuaammik internetimillu nakkutigineqarlutik atuisinnaanerminnik eqqartuussutikkut piumasaqarfigineqartunut, sulisunit angallattakkamik oqarsuaateqarnersut imaluunniit simkorteqarnersut misissorneqarsinnaanerat, aalajangersakkami assersuutigalugu periarfissineqarpoq, taamaalilluni pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit suliap aalajangiiffigineqarnera siunertamisut atugassanngortinneqarnissaa qulakkeerneqassammat.

Imm. 2 malillugu scanneri atorlugu misissuisoqaqqaarsimanissaa, aamma scannerinerup kingornatigut pineqartup atortunik aalajangersakkami taaneqartunik tigumiaqarnera pasitsaanneqarsimassasoq, aalajangersakkap atornissaanut piumasqaataavoq.

Tigumiaasinnaasut ersinngitsut takuniarlugit, misissuineq timimik misissuinerut, atisaajarneqarnissamik piumasqaateqanngitsut, kisianni assersuutigalugu ilullip attataajarneratigut imaluunniit tallip aavata kangujartherneratigut, kiisalu inissinneqarsimasumik annertunerusumik misissuineq atisaajarfiusariaqartoq timi attuallugu misissuinerulik ingerlanneqarsinnaavoq.

Kisianni inuup inissinneqarsimasup timaata ammanerinik misissuinissamik sulisut periarfissaqanngillat.

Akuliunnissamut periarfissaq naammangippat, assersuutigalugu inissinneqartoq akerrililersuippat, aqutsisut sulisullu politiinut saaffiginninnissartik eqqarsaatigisinnaavaat. Tassaasinnaavoq inissinneqartoq sulisunit misissorneqarnerminut atatillugu taakkuninnga ajatsisoq, patitsisoq/tilluisoq imaluunniit isimmitsisoq. Pisumi taamaattumi iliuusissaq qaninnerusooq politiinit aalajangerneqassaaq.

Imm. 4-mut

Eqqartuussivik aalajangiiteqqaanngikkaluarlugu ulloq unnuarlu neqeroorummi immikkoortumi isumannaallisakkami inissinneqartumut allakkanik ammaallunilu nakkutilliisoqarsinnaaneranik aalajangiinissamut aalajangersagaq periarfissiivoq.

Torersuunissaq imaluunniit isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu akuliunnerup ingerlanneqarnissaata pisariaqartinneqarnissaa piumasqaataavoq, matumani pinerlunnissamik pitsaaliuineq ilanngullugu. Atortunik torersuunissamut isumannaatsuunissamulluunniit ajoqusiiinnaasunik imaluunniit nutaamik pinerluutaasinnaasunik allakkat/poortukkat imaqarnerat pasineqarpat, allakkanik ammaaneq nakkutilliinerlu aatsaat ingerlanneqarsinnaavoq.

Pasinninneq ima paasineqassaaq naleqquttumik tunngavilimmik allakkat/poortukkat atortunik taaneqartunik imaqarnerat pasineqartoq. Naleqquttumik tunngavilimmik pinerluuteqartoqarnera pasineqarpat, sulisut politiit attavigissavaat.

Aalajangersagaq manna tunngavigalugu aalajangiineq § 67 malillugu maalaarutigineqarsinnaavoq.

Akuliunnissamut periarfissaq taamaallaat tigussaasunut allakkanut poortukkanullu atuuppoq.

Sulisut inissinneqarsimasup allagarsiaanik atuaanissamut aalajangersakkami periarfissinneqanngillat, kisianni allagaq inatsisinik unioqqutitsisunik, assersuutigalugu ikiaroorartunik, imaqarnera misissorniartulugu allakkat taamaallaat ammarsinnaavaat.

Aallaaviatigut akuliunneq inissinneqartoq isigitillugu ingerlanneqassaaq. Torersuunissaq imaluunniit isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugit, akuliunneq inissinneqartoq isigitinnagu ingerlanneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq pisuni akuliunnerup ingerlanneqarnerani inissinneqarsimasup sulisunik nakuuserfiginninnissaanut ilimanaateqarluinnartuni, imaluunniit allakkap/poortukkap ulorianartunik imaqarnissaa ilimagissallugu tunngavissaqarfiusuni, tassani inissinneqarsimasooq isigitillugu allakkap/poortukkap ammarnissaa isumannaatsuunissamut navianartitsisinnaalluni.

Akuliunnermut atatillugu inissinneqartoq nakuuserpat, aqutsisut sulisullu politiinut saaffiginninnissaq eqqarsaatigisinnaavaat. Tassaasinnaavoq poortukkamik nakkutilliinermut atatillugu inissinneqarsimasup sulisut ajakkai, patikkai/tillukkai imaluunniit isimmikkai. Pisuni ataasiakkani qanoq iliortoqarnissaa politiit aalajangigassaraat.

Inissinneqarsimasup allakkat ammarneqarnera isiginnaanngippagu, kingornatigut ingerlaannartumik pineqartoq ilisimatinneqassaaq.

Inissinneqartumut allakkat nakkutigineqartinnagit imaluunniit ammarneqartinnagit inissinneqartoq allakkat pineqartut tigunissaasa itigartitsissutiginnissaanut periarfissinneqassaaq.

Sulisut misissuinnermut atatillugu torersuunissaq isumannaatsuunissarlu eqqarsaatigalugit arsaarinnissutaasariaqartunik nassaarpata, matumani pinerluttoqarnissaanik pinngitsoortitsinissaq ilanngullugu, § 62, imm. 8 malillugu tamanna pillugu aalajangiisoqarsinnaavoq. Torersuunissaq isumannaatsuunissarlu eqqarsaatigalugit pisariaqartinneqarpat, arsaarinninnissamik aalajangiineq attatiinnarneqarsinnaavoq.

Imm. 5-imut

Inissinneqarsimasup tigusinissani itigartitsissutigippagu, imalluunniit nassiussat tunniunneqartariaqanngippata sulisut nassiussat nassitsisumut utertissavaat.

Tamanna ajornarpat, sulisut nassiussat aserortissavaat. Tassaasinnaavoq allakkani imaluunniit poortukkami nassiussisoq allassimanngitsoq.

Imm. 6-imut

Inissinneqarsimasup inatsisitigut isumannaatsuunissaa eqqarsaatigalugu pisortanik, eqqartuussissuserisunik, angajoqqaatut akisussaaitaasunik imaluunniit inunnik toqqammavigisanik attaveqarnera tusarnaarneqarsinnaanani nakkutigineqarsinnaanani, kipitinneqarsinnaanani akornuserneqarsinnaanngilaq.

Imm. 7-imut

Pigisanik tigussaasunik, matumani taskit poortukkallu ilanngullugit, pulaartup, inissinneqartumut najugaqarfimmi isumannaallisakkamik immikkoortortalimmi najugaqartumut, nassataasa misissornissaannut aalajangiisoqarsinnaanera aalajangersakkami periarfissinneqarpoq.

Torersuunissaq isumannaatsuunissarlu eqqarsaatigalugit, akuliunnerup ingerlanneqarnissaata pisariaqartinneqarnissaa piumasarineqarpoq, matumani pinerluttoqarnissaata pinngitsoortinnissaa ilanngullugu. Aalajangersagaq malillugu akuliunneq taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq najugaqarfimmi torersuunissamik isumannaatsuunissamillu ajoqusiisinnaasumik imaluunniit nutaamik pinerlunnissamut atorneqarsinnaasumik pulaartup nassataqarnera pasineqarpat.

Pasinninneq ima paasineqassaaq, naleqquttumik tunngavilimmik pulaartup atortut taakkorpiat nassarai pasineqarluni. Naleqquttumik tunngavilimmik pinerluuteqartoqarnera pasineqarpat, sulisut politiit attavigissavaat. Pulaartup inuttaata attuuallugu misissorneqarnera akuliunnerup kingunerippagu, ataaniittoq malillugu tunngavilimmik pasinnittoqassaaq.

§ 62, imm. 7 malillugu misissuinissamut aalajangiineq § 67 malillugu maalaarutigineqarsinnaavoq. Aalajangiineq pulaartumut aamma inissinneqartumut pulaarneqartumut aalajangiissutigineqassaaq. Tamanna inuit taakku marluk maalaaruteqarsinnaanerannut periarfissiivoq.

Misissuineq najugaqarfiummi tamarmi sumiluunniit ingerlanneqarsinnaavoq, imaappoq iluani imaluunniit silataani. Taamaattoq pulaartup isernerani akuliunnerup aqqissorneqarnissaa pisuni amerlanerni tulluarnerpaasorineqarpoq. Misissuineq aallaaviatigut najugaqarfimmi sulisunit ingerlanneqassaaq, kisianni taakku suliassamut sulissussarsiarineqarpata, avataaneersunut suliarineqarsinnaallutik.

Misissuineq tassaasinnaavoq pulaartup iserami atisanik atugaanik misissuineq, sukumiinerusumillu pulaartup qaatiguuanik pigisanillu tigussaasunik nassataanik misissuineq. Taamatut misissuineq atisat qaavisigut pattalaarnerisigut attuuallugillu misissornerisigut ingerlanneqarsinnaavoq, taamaaliornikkullu pulaartooq atisamini, kaasarfinni imaluunniit atisat iluini timimini pigisanik

tigussaasunik toqqorsisimanersoq misissorneqarsinnaalluni. Taamatut misissuineq pulaartup suaassuseqataanit ingerlanneqassaaq.

Pulaartup atisaanik misissuineq aamma pulaartumik kaasarfimmiuminik qaqitsilluni takutitsinissaanut kaammattuinnikkut ingerlanneqarsinnaavoq. Aamma assinganik pulaartup pigisanik tigussaasunik, matumani atisanik atornagit nassatat ilanngullugit, misissuineq ingerlanneqarsinnaavoq. Pulaartup qaatiguuanik pigisanillu tigussaasunik nassataanik sukumiinerusumik misissuineq tassaasinnaavoq imaannik misissuineq siunertaralugu, kaasarfinnik taskinillu il.il. imaannik misissuinnissaq.

Pisuni ataasiakkaani pulaartup anngiortumik eqqusseriaraluarnissaa tunngavissalimmik pasitsaanneqarnissaa, pulaartup timimini tigussaasunik tigummiaanik misissuisoqarnissaanut piunasaqaataavoq. Tunngavissalimmik pasitsaassineq atuuppoq sulisut tunngavissalimmik pasitsaassippata. Taamatut tunngavissaqarneq tassaasinnaavoq sulisut pulaartoq kaasarfimminut savimmik ikisisoq takuppassuk. Taamaalluni pigisanik tigussaasunik pulaartup timiniitinnngisaanik misissuinnermit, pigisanik tigussaasunik pulaartup timiniititaqarneranik pasitsaassinnermut piunasaqaatit annertunerupput.

Atisaajaqqusineq misissuinnermut ilaanngilaq.

Pulaartup pigisat tigussaasut misissorneqarnissaat akerlerippagu, misissuineq pinngitsaaliinnikkut ingerlanneqarsinnaanngilaq. Taamaattoqarpat sulisut pulaarneq itigartitsissutigisinnaavaat.

Imm. 8-mut

§ 62, imm. 1-3 aamma § 62, imm. 7 malillugit pigisat tigussaasut sulisunit nassarineqartut ulloq unnuarlu neqeroorummi illersukkamik immikkoortortalimmut eqqunneqartariaqanngitsut tigummigallarneqarsinnaasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Pigisat tigussaasut tigummigallarneqartut inimi imaluunniit sikaavimmi parnaaqqasumi toqqorneqassapput.

Pigisat tigussaasut pulaartup pigippagit, pulaartup ulloq unnuarlu neqeroorut qimalerpagu tassunga tunniunneqassapput.

Sulisut pigisat tigussaasut pulaartumit eqqunneqartut inatsisinik unioqqutitsinersut politiinut aalajangigassanngortissinnaavat, matumani sakkut pillugit inatsisiliorneq ilanngullugu.

Akuliuninnermut aalajangiinnermut akuliunnermi anguniakkap annikinnerusumik akuliunnikkut anguneqarsinnaannginnissaa piunasaqaataavoq.

Assersuutigalugu pulaartup taskini pulaarnermi nalaani biiliminiitiinnarsinnaagai sulisut pulaartumik isumaqatigiissuteqarsinnaapput, imaluunniit taskit najugaqarfimmi inimi imaluunniit

sikaavimmi parnaartartumi inissinneqarsinnaanerannik pulaartooq neqeroorfigineqarsinnaavoq, taamalu misissuinissaq pinngitsoorneqassalluni.

§ 63-imut

Imm. 1-imut.

Torersuunissaq isumannaatsuunissarlu eqqarsaatigalugit pisariaqartinneqarpata, eqqartuussivik aalajangiiseqqaarnagu pigisanik tigussaasunik inissinneqarsimasup tiggummissaanik tigusisinnaaneq aalajangersakkami periarfissinneqarpoq, matumani pinerlunnissamik pinaveersaartitsineq ilanngullugu.

§ 58 malillugu aalajangiisoqarsimatillugu, sulisut assersuutigalugu sakkunik, innernik, ikittaatinik pigisanillu tigussaasunik allanik tigusisinnaanissaat aalajangersakkap periarfissippaa.

Inissinneqarsimasup inaanik isersimaffigisaanik misissuinermi igaffimmi savissuaq nalinginnaasoq imaluunniit ikittaat nassaarineqarpata, inissinneqarsimasooq eqqarsaatigalugu taamatut aalajangiisoqarsimappat taakku arsaarinnissutigineqarsinnaapput.

Pisuni § 61, imm. 2 malillugu akuliunnerup aallartinneqarnerani, torersuunissaq- imaluunniit isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugit, inissinneqarsimasup oqarasuaammik qarasaasiatigullu atortunik arsaarneqarallarnera pisariaqartinneqartutut nalilerneqarpata, matumani pinerluttuliornerup pitsaaliorneqarnissaa pinngitsoortinneqarnissaalu ilanngullugit, aalajangersagaq aamma atorineqarsinnaavoq.

§ 1, imm. 2 malillugu akuliunnermut aalajangiinnermut akuliunnerup siunertaata annikinnerusumik akuliunnikkut anguneqarsinnaannginnissaa piunasaqaataavoq. Taamaalilluni perorsaanikkut suliniutit naammangippata taamaallaat akuliuttoqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Inissinneqarsimasup pigisat tigussaasut suut arsaarinnissutigineqarsimaneramik ilisimatinneqarnissaa aalajangersakkap qulakkeerpaa.

Tiggummineqarallartut allattuiffimmut allanneqassapput, taamaalilluni inissinneqarsimasup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik qimaleruniuk, imaluunniit pigisat tigussaasup tunniuteqqinnissaa illersorneqarsinnaalerpat, pigisat tigussaasooq tigoqqissinnaassammagu.

Pigisat tigussaasut paarineqarnermik nalaanni tammassagaluarpata imaluunniit aserorsimassagaluarpata, allattuiffik tamatuma peqatigisaanik tiggummigallarneqartunut uppersaatitut atuutissaaq.

Pigisanik tigussaasunik tigummigallarneqartunik allattuiffik ingerlaannartumik suliarineqassaaq assingalu inissinneqartumut kommunimullu angerlarsimaffigisamut tunniunneqarluni. Tamatuma kingorna allattuiffiup angajoqqaatut akisussaatitaasumut imaluunniit inunnut allanut attuumassuteqartunut ingerlateqqinneqarnissaa kommunip angerlarsimaffigisap isumagissavaa.

§ 64-imut

Imm. 1-imut

Pisuni inissinneqarsimasup akuerineqarnani ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik qimatsinissaa aarlerigineqarpat, aalajangersagaq atorineqassaaq.

Pinerluttoqarsimaneranik suliamut atatillugu aalajangiinermi inatsisinik unioqqutitsinissamik pinaveersaartitsineq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmuut inissiinermi anguniarneqarpoq. Inissinneqartoq pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit suliap kingunerisaanik ilaatigut kiffaangissusiagaavoq, immikkullu akuerineqarnikkut najugaqarfik aatsaat qimassinnaallugu. Taamaalilluni aamma pisuni pineqartup anisimanermini pinerluttuliornissaanut ilimaginnittoqartinnagu aalajangersagaq atuuppoq.

§ 1, imm. 2 malillugu akuliunnermut aalajangiinermut akuliunnerup siunertaata annikinnerusumik akuliunnikkut anguneqarsinnaanginnissaa piumasaqaataavoq. Taamaalilluni perorsaanikkut suliniutit naammangippata taamaallaat akuliuttoqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Inissinneqartup imminut allanulluunniit ajoqusiinissaa ilimanavissumik aarlerinaateqartillugu, ulloq unnuarlu neqeroorummi matoqqasumi inissinneqarsimasup inimut assiaqusersukkamut inissinneqarnissaa aalajangersaavigineqarsinnaasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersagaq § 67 malillugu naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq uani pineqarpoq.

Aalajangersagaq malillugu inissinneqarneq inimut taamatut atugassatut aqqissuunneqarsimasumut inissiinerussaaq. Taamaalilluni inissinneqarsimasup nammineq inigisaa initut assiaqusersorneqarsimasutut atorineqarsinnaangilaq.

Ini ima aqqissorneqarsimassaaq ineqartut timikkut avammut qisuariartartunut naleqqutissalluni. Assersuutigalugu ini pigisanik tigussaasunik ineqartup imminut allanilluunniit ajoqusiinissaanut atorineqarsinnaasunik imaqaassangilaq.

Inissiineq sapinngisamik sivikinnerpaatinneqassaaq nalunaaquttallu akunneri 2 sinnerlugit pissanani.

Akuliunnermut piumasagaatit atuukkunnarpata inissiineq ingerlaannartumik kipitinneqassaaq.

Taamaalilluni pisuni inissinneqartoq assersuutigalugu nalunaaquttap akunnerata affaata ingerlanerani eqqissisoq, taamalu akuliunnerup ingerlanneqaannarnisaanut tunngavissaarulluni.

Imm. 3-mut

Imm. 1 aamma imm. 2 malillugit akuliunnermik aalajangiinermi pisuni ataasiakkaani imm. 3-mi piumasagaatit tamarmik naammassineqarsimanersut isummerfigineqassaaq. Piumasagaatit tamarmik naammassineqarsimangippata akuliunneq ingerlanneqarsinnaangilaq.

Akuliunneq illersorneqarsinnaasoq aamma inissinneqarsimasup peqqissusaanut ulorianaateqangitsoq aamma inissinneqartoq imminut toqunnissamut ulorianartorsiunngitsoq akuliunnerup ingerlanneqarsinnaaneranut piumasagaataavoq.

Tamatuma saniatigut pineqartup aggeqqusilluni atorsinnaasaa atorlugu, inissinneqarsimasup inimit assiaqusersukkamit sulisunik aggeqqusinnaanissaminut, aamma sulisut taakku atorlugit aggeqquneqarsinnaanissaat, aamma inissinneqartoq anartarfiliarnissamut imermillu pisinnaanissaminut periarfissaqarnissaa, aamma pineqartup piffissami parnaarunneqarnerata nalaani akulikitsumik nakkutigineqarnissamik periarfissaqarnissaa piumasagaataavoq.

Akulikitsumik nakkutilliineq tassaasinnaavoq minutsit 10-kkaarlugit nakkutilliineq.

Akuliunneq ineqartumut misigissutsitigut attorneqarsimasumut atorneqarpat, inissiineq tamakkerlugu sulisut ilaat inip assiaqusersorneqarsimasup silataanissaaq imaalerlugu sulisup akulikitsumik nakkutilliisinnaanera periarfissinneqarluni, nipillu inimit assiaqusersukkamit tusaaneqarsinnaasut nalilersinnaassallugit. Sulisut inimut assiaqusersukkamut matu ammaqqaangikkaluarlugu nakkutiginnissinnaaqqullugit ini assiaqusersugaq igalaaqassaaq.

§1, imm. 2-mi aalajangersagaq atuuppoq. Taamaalilluni akuliunnermi annikinnerusumik akuliunnikkut, matumani perorsaanikkut suliniutit ilanngullugit, akuliunnermi siunertarineqartoq anguneqarsinnaanginnissaa piumasagaataavoq.

Aalajangersagaq malillugu akuliunneq nalunaarsorneqassaaq § 65-imilu malittarisassat malillugit Naalackersuisunut nalunaarutigineqassalluni.

§ 65-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuummi immikkoortoq V malillugu akuliunnerit nalunaarsorneqarnerat nalunaarutigineqarnerallu pillugit malittarisassanik aalajangersagaq imaqarpoq. §§ 61-imiit 64-imut

ilanggullugit akuliunnerit tamarmik aallartinneqartut aallartinneqarsimasullu kingusinnerpaamik nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit nalunaarsorneqassasut § 65-imi takuneqarsinnaavoq.

Akuliunnerup aallartinneqarneranit nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit nalunaarsuisoqassaaq. Tamanna tamatuma peqatigisaanik akuliunnerit suli ingerlanneqartut pillugit nalunaarutiginnittoqarsinnaanera tamatuma kinguneraa.

Siunnersuummi immikkoortoq V-mi akuliunnerit sorliit nalunaarutigineqassanersut aalajangersakkap erseqqissaavigai. § 61, imm. 1 aamma 2 malillugit inissinneqarsimasup oqarasuaammik internetimillu atuisinnaaneranik annikillisitsineq, § 62, imm. 1, § 62, imm. 3-miit 5 ilanggullugu malillugit, aamma § 62, imm. 7 malillugit misissuinerit, § 63, imm. 1 inissinneqarsimasup pigisaanik tigussaasunik arsaarinnineq aamma § 64, imm. 1 aamma 2 malillugit inissinneqarsimasup inaanik unnuakkut parnaarsuineq kiisalu inimut assiaqusersukkamut inissinneqarnera pillugit aalajangiinerit, akuliunnerup kingorna kingusinnerpaamik nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit akuliunneq nalunaarsorneqarnissaat tamatuma kinguneraa.

§ 61, imm. 4 aamma § 62, imm. 2 malillugit iliuseqarnerit naammagittaalliuutigineqarsinnaanngillat, pissutigalugu aalajangersakkat ingerlatsinermut tunngassuteqarmata aamma ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq malillugu aalajangiinerunngimmata.

Imm. 2-mut

Inissinneqarsimasup aalajangeeqataasinnaanermut namminerlu aalajangiisinnaatitaaneranut pisinnaatitaaffii attanneqassapput. Akuliunnerup nalunaarsorneqarnera nalunaarutigineqarneralu pillugit inissinneqarsimasup ilisimatinneqarnissaa taamaammat pingaaruteqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik inissinneqartoq tusaaneqarnissaminik pisullu pillugit nammineq nalunaarusiaminik ilanggussinissaanik periarfissinneqassaaq.

Inissinneqartoq nammineq oqaaseqaasiornissaminut illersuisumit, inummit tutsuigisaminut imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi isumassuisumit ikiorneqarnissaminut periarfissinneqassaaq. Inuk ikiuisoq pisumi nammineq akuusimassanngilaq.

Pisut pillugit, kinguneqassagaluarpatalu kingunerinik, inissinneqartup paasinnissinnaanissaminut periarfissai, pineqartup inerisimassusaanik paasinnissinnaassusaanillu piviusumik nalilersuinikkut aalajangerneqassapput. Taamaalilluni inissinneqarsimasut pisunik paasisinnaanngisaminnik isummernissaminut pinngitsaalineqassanngillat. Taamatut pisoqartillugu inissinneqarsimasup illersuisua, inuk toqqissisimaffigisaa- imaluunniit isumassuisua inissinneqarsimasup pisumut qanoq isiginninnerata nassuiarneqarnissaanut ikiuunnissaa isumagineqassaaq.

Imm. 3-mut

Sulisut pigisanik misissuisinnaanerit § 62, imm. 7-ip periarfissippaa, matumani taskit poortukkallu inissinneqartumut pulaartup najugaqarfimmut isumannaallisaavigisanik immikkoortortalimmut eqqussai ilanngullugit. Tamanna pillugu aalajangiineq pulaartumut inissinneqartumullu aalajangiiffigineqassaaq.

Paasissutissat suut nalunaarsuinerup imarissanerai imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq.

Pulaartup inatsisitigut isumannaatsuunissaata eqqarsaatigineqarnissaa aalajangersakkap qulakkeerpaa.

Imm. 4-mut

§§ 61-imiit 64 ilanngullugu malillugit akuliunnerit pillugit nalunaarutiginninnerit siunnersuummi kapitalit allat malillugit pissaanermik atuineq pillugit nalunaarutiginninnerit assigalugit pinissaat, aamma akuliunnernut suliarineqarsimasunut naleqqiullugu inunnut sammititamik aamma ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliinermik oqartussaasut akisussaasuusut qisuariaateqarsinnaanermik periarfissinneqarnissaat aalajangersakkap qulakkeerpaa.

Aqutsisut nakkutilliinermillu ingerlatsiviit pissaanermik atuinernut naleqqiullugu tamakkiisumik isiginnissinnaanissaasa qulakkeerneqarnissaa aalajangersakkap siunertaraa, taamaalilluni perorsaanermi atortut allanngortinneqassappata allanngortinneqarniassammata. Tamatuma peqatigisaanik inissinneqartup eqqortumik inissinneqarsimaneranut naleqqiullugu naliliinermi tamakkiisumik isiginninneq uppernarsaatitut atorneqarsinnaavoq.

§ 66-imut

Inissinneqartoq sinnerlugu ilaqutaasup, qanigisaasup imaluunniit peqataasut sinniisuata naammagittaalliuuteqarsinnaanera aalajangersakkakkut periarfissinneqarpoq.

Imaassinnaavoq inissinneqartoq tarnimigut annertuumik pisinnaasakillisimatigisoq pineqartup aalajangiinerit kingunissaat pillugit paasinnissinnaanani. Taamaammatt inissinneqartoq sinnerlugu allat naammagittaalliorsinnaanerit aamma pineqartup pisinnaatitaaffiisa unioqqutinneqannginnissaat ajornerulersinneqannginnissaallu qulakkeerniarlugit tamanna pisariaqarluinnarpoq.

Taamaattoq inatsisitigut angajoqqaatut akisussaataasumik toqqaasoqarsimappat, taanna kisimi naammagittaalliorsinnaatitaavoq.

§ 67-imut

Nalinginnaasumik naammagittaalliorsinnaaneq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, tassani aqutsisumit taassumaluunniit tullersortaanit aalajangiinerit kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuutigineqarsinnaallutik.

§ 68-immut

Imm. 1-immut

§ 67 malillugu naammagittaalliuutigineqartut kommunalbestyrelsimit aalajangiiffinneqannginneranni allaffissornikkut piunasaqaatit aalajangersakkami allaaserineqarput.

Naammagittaalliuut suliamilu peqataasut pillugit pissutsit attuumassutillit tamaasa pillugit Naalakkersuisut oqaaseqaateqassapput.

Tamatuma peqatigisaanik sulisumit sulisunilluunniit akuusunit nassuiaat ilanngullugu nassiunneqassaaq.

Nalunaarsuisoqarsimappat nalunaarsuineq ilanngullugu nassiunneqassaaq.

Imm. 2-mut

Kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuuteqartoqarsimatillugu naammagittaalliuut pillugu nassuiaat qanoq pisoqarsimaneranik erseqqissumik allaaserinnittoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup imaluunniit najugaqarfissap suliarissavaa. Akuusut tamarmik, sulisut ilisimannittulluunniit, nalunaarusiornermut atatillugu oqaaseqaateqarsinnaanermik periarfissinneqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Nalunaarusiap suliarineqarnissaa aqutsisut akisussaaffigivaat.

Imm. 3-mut

Imm. 2 malillugu nalunaarusiaq aqutsisup innersuussutaanik aamma imm. 1 malillugu paasissutissanik taaneqartunik imalik kommunalbestyrelsimut nassiunneqassaaq.

§ 69-immut

Kommunalbestyrelsip aalajangiineri isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuunneqarneralu pillugit inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Kommunalbestyrelse aalajangiinerminut atatillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliorsinnaaneq pillugu ilitersuisussaataivoq.

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuunneqarneralu pillugit peqqussut malillugu naammagittaalliuuteqarnissamut piffissaliussa q aalajangiissutip aalajangerneqarneraninngaanniit naatsorsorneqassaaq.

§ 70-imut

Imm. 1-imut

Naalackersuisut aalajangiineri pillugit naammagittaalliorsinnaaneq aalajangersakkap erseqqissaavigaa.

Akuersissuteqaqqaarani najugaqarfissami tigutinneq pillugu aalajangiinerit isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuunneqarneralu pillugit inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineri § 71 malillugu eqqartuussivimmi saqqummiunneqarnissaat piumasarineqarsinnaavoq.

Nr. 1-imut

§ 26, imm. 1 malillugu § 37, imm. 1 malillugu najugaqarfissami aalajangersimasumi akuersissuteqaqqaarani tigutinneq pillugu Naalackersuisut aalajangiineri pillugit naammagittaalliuuteqarsinnaaneq aalajangersakkap erseqqissaavigaa.

Nr. 2-mut

§ 37, imm. 2 malillugu, § 36, imm. 3 malillugu inummik najugaqarfissami aalajangersimasumi tigutissimasumik najugaqarfissami aalajangersimasumi akuersissuteqaqqaarani tigutinneq pillugu Naalackersuisut aalajangiineri pillugit naammagittaalliorsinnaaneq aalajangersakkap erseqqissaavigaa.

Imm. 2-mut

Suliami peqataasut naammagittaalliorsinnaatitaasut aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Inuk akuersiteqqaarnagu tigutittoq imaluunniit akuersiteqqaarnagu nuunneqartoq naammagittaalliorsinnaatitaavoq aamma kommunalbestyrelse innersuussummik suliaqartoq taamaalorsinnaatitaavoq.

§ 66 malillugu qanigisauast imaluunniit peqataasup sinnisui taamatuttaaq naammagittaalliorsinnaatitaapput.

Imm. 3-mut

§ 70, imm. 1 malillugu Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliutit aallaaviatigut suliap kinguartitsineqarnissaanik kinguneqassapput. Taamaalilluni Naalakkersuisut aalajangiineri naammagittaalliummik suliap suliarineqareenera sioqqullugu naammassineqarsinnaanngillat.

Aalajangiinerup erngerluni naammassineqarnissaa pisariaqartutut nalilerneqartillugu, akuersissuteqaqqaarani najugaqarfissatut neqeroorummi tigutinnissaq pillugu aalajangiinerimi imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummut allanut akuersissuteqaqqaarani nuunneqarneq pillugu aalajangiinerit peqatigisaannik naammagittaalliuuteqartoqassappat, naammagittaalliutit kinguartitsinermik kinguneqannginnissaa aalajangiiffigineqarsinnaasoq, aalajangersakkami periarfissiissutigineqarpoq.

Naammagittaalliut kinguartitsinermik kinguneqassanngippat, tamanna aalajangiinerimi erseqqissumik takuneqarsinnaassaaq.

§ 37, imm. 1, § 37, imm. 2 aamma § 36, imm. 2 malillugit naammagittaalliutit pillugit naammagittaalliutit kinguartitsinermik kinguneqarsinnaannginnera naammagittaalliutitigineqarsinnaanngilaq.

§ 71-imut

Inigisamit anitsaaliuineq aamma akuersissummik peqqaarani najugaqarfissani immikkut ittuni tigusaaneq inuup kiffaanngissusaanut akuliunnerupput annertunerpaat, aamma taamaammat akuliunnerit taakku eqqartuussivinnut misilitassanngorlugit saqqummiunneqarnissaat immikkut ammaanngarput.

Tungaviusumik inatsisimmi § 71, imm. 6 malillugu eqqartuussinertaqanngitsumik kiffaanngissusiiagaaneq eqqartuussivinnut nalinginnaasunut imaluunniit oqartussaasumut eqqartuussisinnaasumut misilinneqartussanngorlugi saqqummiunneqarsinnaavoq. Tamanna pillugu piumasaaqatiginninnerinnakkut eqqartuussinertaqanngitsumik kiffaanngissusiiagaanerup inatsisunik malinninnerata ajornanngitsumik eqqartuussivinni misilinneqarsinnaanera tungaviusumik inatsimmi aalajangersakkap qulakkiissavaa.

Eqqartuussivimmi saqqummiussineq suliap eqqartuussivimmut tunniunneqarneratigut pisinnaavoq.

§ 72-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuut ulloq 1. januar 2023 atuutilissasoq siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 21. november 2013-meersoq siunnersuutip atuutilernerata peqatigisaanik atorunnaarsinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

§ 73-imut

Imm. 1-imut

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 21. november 2013-meersoq inatsisitigut tunngavigalugu ulloq 1. januar 2023 sioqqullugu aalajangiinerit atuutiinnassapput aamma taamaalillutik innuttaasunut inatsisitigut suli malitseqartinneqarsinnaallutik.

Assersuutigalugu tassaasinnaapput siuningaani ujatsiutininik annoraaminermik atuinissamut imaluunniit matunik ammaassutit immikkut ittut atornissaannut akuersissutit, piffissap nalilersueqqiffissap aalajangersimasup tungaanut atuutiinnartut. Tamatuma kingorna siunnersuut manna malillugu aalajangiisoqassaaq.

Imm. 2-mut

1. januar 2023 sioqqullugu aalajangiinerit Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 21. november 2013-meersoq malillugu naammagittaalliuutigineqassapput.

1. januar 2023-p kingorna Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 21. november 2013-meersumi periarfissaliissutiginninneq malillugu naammagittaalliorqarpat, naammagittaalliuut Inatsisartut inatsisaat aamma taanna malillugu suliarineqassaaq.

Ilanngussaq 1

Tusarniaanermut akissutit pillugit allakkiaq

Siunnersuut piffissami 10. september 2021 - 8. oktober 2021 tusarniaassutigineqarsimavoq. Tamatuma saniatigut siunnersuut piffissami tamatumanissaaq www.naalakkersuisut.gl-ip tusarniaatitsivittaani tamanut saqqumisimavoq.

Aallaqqaasiut:

Tusarniaanermut akissutini teknikkikkut oqaatsitigullu kukkunernut amigaataasunullu tunngasortaqtartut allatigut oqaaseqarfigeqqinnagit siunnersuummi aqqinneqarsimapput. Tusarniaanermut akissutini tiguneqarsimasuni siunnersuutip imarpiaanut tunngassuteqartunik oqaaseqaatitaqtartut taakku tamakkiisumik issugaapput, naalakkersuisoqarfiullu oqaaseqaatai orlingasunngorlugit allagaallutik.

Siunnersuut ukununga tusarniaassutigineqarsimavoq:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutsi, Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik Kalaallit Nunaat, Meeqqat Illersuisuat MIO, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, MIBB (Meeqqat Inuunerissut), Sorlak (Kalaallit Nunaanni Meeqqat Inuusuttullu Siunnersuisoqatigiiffiat), Tilioq/Inuit Innarluutillit Illersuisuat, INOOQAT/Kalaallit Nunaanni Ineriartornermikkut akornutilimmik Angajoqqaajusut Peqatigiiffiat, Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat, ISI - Kalaallit Nunaanni tappiitsut isigiarsuttullu peqatigiiffiat, KTK (Kalaallit nunaanni

tusilartut kattuffiat), Landsforeningen Autisme, Kalaallit Nunaanni immikkoortorta, Kattuffik Utoqqaat Nipaat, Angajoqqaatigiit (Meeqqanik ADHD-qartunik aamma/imaluunniit autisimeqartunik angajoqqaat peqatigiiffiat), Neriuffiit Kattuffiat, KNIPK (Kalaallit Nunaanni Innarlutillit Piginnaanikitsullu Kattuffiat), Sugisaq (Tarnikkut eqqarsartaatsikkullu napparsimasut ilaqutaasullu peqatigiiffiat), Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, Kalaallit Røde Korsiat, Sulisitsisut, SIK (Suliatigut peqatigiiffiit Kattuffiat), Aarhusimi Kalaallit Illuutaat, Odensemi Kalaallit Illuutaat, Aalborgimi Kalaallit Illuutaat, Københavnimi Kalaallit Illuutaat

Uku tusarniaanermut akissummik nassiussisimapput:

Inussuk-IT, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfik Kalaallit Nunaat, Avannaata Kommunia, Tilioq, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Sulisitsisut, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutsi.

Uku oqaaseqaateqanngillat:

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfik Kalaallit Nunaat, Sulisitsisut.

Tusarniaanermut akissutit:

1. Inussuk-IT

"Inussuk-IT-ip (Kalaallit Nunaanni Qarasaasiakkut aqutsissutinut pisortat ataatsimut immikkoortorta) Isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut siunnersuut misissorsimavaa makkuninngalu oqaaseqarfigerusullugu:

Siunnersuummi takuneqarsinnaavoq innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalisaanerit annertuumik pingaartinneqartoq aamma akuliuninnermut tunngaviit annikinnerpaat inuit eqqugaaratarsinnaanerusut mianerisariaqartullu naapinneranni atuuttassasut.

Tamanna ulluinnarni perorsaanermik suliaqarnermut annertuumik piumasaqaateqarpoq, innersuussutigineqassaarluni § 2 ilallugu ima suliarineqassasoq inatsit pillugu ilitsersorneqarneq sulisuniillu tigusimaneranut uppersaaneq qaangerlugu imaqassasoq. Innersuussutigineqartariaqarpoq sulisunut piviusunik sulisaatsimullu sammisunik ingerlaneqartariaqartoq, tassuunakullu qularnaarneqarluni sulisut tamarmik inatsit nalussanngikkaat sulinerminnilu najoqqutarisinnaagaat, siunertarinqartullu naapertorlugit sulisinnaassasut.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Innersuussut ilitsersuusiornermik paasissutissanillu suliaqarnissamut ilanngutitinneqassaaq.

Inatsit nalunaarsuinnermut nalunaarutiginninnermullu pisortatigoortumik aaqqissuussaasunik piumasagaatitaqarpoq arlaliusunik. Sumiiffiit ilaanni pisortatigoortumik piumasagaatit nassuiaateqarnissaat isumaliutigineqarsinnaagaluarpoq, soorlu ass. §31-mi taamaattoq, tassani sunik imaqassanersut immikkoortiterneqarsimallutik.

Inussuk-it-mit innersuussutigineqassaaq peqataasut attuumassuteqartut suleqatigalugit ataqatigiimmik aaqqissuussaqaq tunngavigineqartussaqaq digitaliusoq suliarineqassasoq. Tassunga atatillugu innersuussutigineqarpoq attuumassuteqarfiit nassuiarneqassasut immersortagassallu suliarineqassasut, soorluttaaq aamma pisortat assigiinngitsut ataatsimut aaqqissuussaanni ESDH-mi nalunaarutiginninnernut atugassamik toqqorsivimmik pilersitsisoqassasoq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Nalunaarsuineq pillugu aalajangersakkat itisilerneqassapput sunik imaqarnissaannik piumasagaasorsorlugit.

2. Avannaata Kommunia

"Avannaata Kommuniata Isumaginninnermik suliaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut siunnersuummut 10. september 2021-meersumut oqaaseqaatai.

Oqaaseqaatit nalinginnaasut:

Avannaata Kommuniata pissaanermik atuineq pillugu suliaqarfimmi inatsiseqarneq nutarsarneqarnialermat tikilluaqquaa, taamaalinikkut suliaqarfimmi tamarmi inatsisinut naapertuuttunngortillugu.

Avannaata Kommuniata neriutigaa inatsisip atuuttunngortinneqarneranut atatillugu naalakkersuisoqarfik nunatsinni illoqarfinni tamani pikkorissaanernik ingerlatsissasoq, inuit tamarmik sulinertik pissutigalugu inatsisinik nalunngisaqartussaasut tamatuma peqqissaartumik iserfiginissaanut periarfissaqaqqullugit suliffimminiillu sivisuumik peqannginnissaannik kinguneqassanngitsumik. Naleqquttuursorinarpoq pikkorissaaneq ingerlanermik tamanut ataatsimoorussamik imaqarpat, kingornalu ingerlanermik peqataasut suliaqarfigisaannut tulluarsakkamik."

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Siunnersuummi Kalaallit Nunaanni tamarmi suliaqarfiup iluani pikkorissaanissanut aningaasat immikkoortinneqarsimapput. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik suliaqarfimmi immikkut ilinniarsimasut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik aamma ulloq unnuarlu neqeroorutinik suliaqartartut piukkunnarsaqqinneqarnissaannut neqerooruteqartarnissamut ingerlaavartumik pisussaaffeqarpoq.

"Avannaata Kommuniata takorloopaa inatsit kommuninut suliaqarnerulersitsiumaartoq, ilaatigut aalajangigassat amerlanerulertussaammata, ilaatigullu inatsit ataatsimut isigalugu piviusumilu akisussaaffeqarfiit ataasiakkaat immikkut isiginiarneqarnerulersinnaammata."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Siunnersuutip immikkoortui annertuut tassaapput malittarisassat atuutereersut ingerlateqqinneqarneri. Immikkoortoq III aamma immikkoortoq IV suliaasaqarfiupput nutaat, naatsorsuutigineqarporlu malittarisassat atortinneqarfissai killeqassasut.

Taamaammat naalakkersuisoqarfiup naliliinera malillugu isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuinermi malittarisassanut atuuttunut naleqqiullugu suliaassat annertussusaat malunnartumik annertunerulernaviangillat.

"Aalajangersakkani arlaliusuni oqaatigineqarpoq kommunalbestyrelsimit aalajangiiffigineqassasoq, kisianni ilutigalugu pinasuartariaqartoqarsinnaanera sillimaffiginagu. Taamaammat siunnersuutigineqarpoq malittarisassat §47, imm. 2 aamma 3-mut assingusut sumiiffinni pissuseqataanik pinasuartariaqarfiusinnaasunut ikkunneqassasut."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Pisut pinasuartariaqarfiusinnaasut piaartumik imaluunniit kingusinnerpaamik nal. akunneri 24 iluanni pisimasoq kommunalbestyrelsimut aamma/imaluunniit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarutigineqarnissaanik piunasaqaateqarnikkut naammassineqarpoq. Tamatuma kingorna oqartussaasut nalunaarfigineqartut nalunaarutiginninneq tunngavigalugu qanoq iliuuseqarnissamut pisussaaffeqarput.

"Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit aaqqinneqassagunanginnerat apeqqutaatinnagu kommunip oqaaseqaatimini kukkunerit, naleqqutinngitsut assigisaalu uparuassallugit qinersimavaa ilitsersuummi suliarineqartussami uteqqinnginnissai pinngitsoorumallugu.

Piviusunut oqaaseqaatit:

Kapitali 1-imut: Avannaata Kommuniata naleqqussorivaa inatsisip atuuffissaa tamarmiusoq aalajangersakkami aallarniutaasumi ilisaritinneqassasoq."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Inatsisartut inatsisissaata aaqqissuullugaasumik aaqqissuunneqarnera pillugu aamma immikkoortut ataasiakkaat ulluinnarni suliaassamut immikkut ilinniarsimasunit qanoq

atorneqarnissaat paasineqarnissaallu pillugit aaqqissuunneqarnera siunnersuutigineqartoq attanneqassaaq.

Ilitsersuummi aggersumi immikkoortuni aallarniutaasuni erseqqissumik paasineqarsinnaassaaq Inatsisartut inatsisaanni immikkoortut ataasiakkaat sorliit atuuffissanut qanoq ittunut atortinneqassanersut.

"§ 1, imm. 5-imut: Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkamut una ilanngunneqassasoq: "aamma/imaluunniit taassumunnga qanigisaasoq" taamaalinikkut aalajangersagaq inatsimmut oqaaseqaatini "Oqaaseqaatit nalinginnaasut" ataani oqaatigineqartumut naapertuutilersillugu."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersakkami peqataasumik qajassuussinissaq aallaavigineqarpoq. Aappaasoq qanigisaasorluunniit Inatsisartut inatsisaat manna malillugu akuliussinermut akuusimappat, ilisimasaq imaluunniit assersuutigalugu pulaartuunini tunngavigalugu, taava taakku aalajangersakkami pineqariissapput.

Ilutigalugu aalajangersakkamut oqaaseqaammi takuneqarsinnaavoq allat najuussinnaanerat sillimaffigineqassasoq.

"§ 2-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 3-mut: § 3-mut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq: "Aalajangersakkat inissiiffigisanut allanut tunngatillugu atunngillat." Nalunaarutigeqqunarpoq inissiiffigisat allat suut aalajangersakkanut ilaangitsutut uani pineqarnersut."

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Oqaasertai inissiiffigisanik piviusunik siunnerfeqanngillat, taamaallaalli Inatsisartut inatsisaat meeqqanut ulloq unnuarlu neqeroorutinut aamma meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut, ilanngullugit immikkoortut isumannaallisakkaat, atortussaanerata qularnaarnissaanut.

"§ 4, imm. 1-imut: Siunnersuutigineqarpoq erseqqissaatigineqassasoq angajoqqaatut oqartussaasut 2-ugaangata marluullutik tamarmik aalajangersakkanik ilisimatinneqartassasut.

Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq oqaaseqaatini immikkoortoq una: "Meeqqat illersuisoqarpata, inuttut innarluutilittut illersuisoqarpata imaluunniit sinniisoqarpata, ilisimatitsissut taanna aamma pissallugu pisinnaatitaaffigivaat." inatsimmut namminermut nuunneqassasoq, oqaasertaalu ima allangortinneqassasut: "Taamatuttaaq aamma meeqqanik illersuisoqarpata, inuttut innarluutilittut

illersuisoqarpata imaluunniit inatsisit naapertorlugit sinniisoqarpata, aalajangersakkat taakku pillugit ilisimatinneqassapput."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatini erseqqissarneqassaaq angajoqqaatut oqartussaasut marluullutik tamarmik ilisimatitsissut taanna pissallugu pisinnaatitaaffigigaat.

Ataatsimut isigalugu ilimagineqarpoq illersuisut sinniisullu, taamaattoqarsimappat, suliaqarfik pillugu ilisimasaqassasut, taamaammallu aqutsisup taassumaluunniit tullersortaata aalajangersakkat pillugit ilisimatitsinissaq akisussaaffiginngilaa.

"§ 5-mut: § 3-mut oqaaseqaatit naapertorlugit Immikkoortoq li-mi aalajangersakkat angajoqqaarsianut atuutinngimmata siunnersuutigineqarpoq angajoqqaarsiat assersuutigineqarnerat § 5, imm. 1-imut oqaaseqaatinit peerneqassasut."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit aaqqinneqassapput angajoqqaarsiat allassimajunnaarsillugit.

"§ 6, imm. 1-imut: Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkat uani oqaatigineqartut "§§ 8 - 18"-imit §§ 9 -18"-imut allanngortinneqassasut, tassa § 8-mi pissaanermik atuineq akuerisaanngitsoq pineqarmat."

Akissut naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaasertai siunnersuutigineqartumut allanngortinneqarput.

"§ 7, imm. 1-imut: § 7, imm. 1-imut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq anitsaaliugaanissamik aalajangiineq angerlarsimaffiup avataanut paaqqinnittarfimmu inissiinissamik aalajangiinermut atatillugu aalajangiiffigineqarsinnaasoq. Pisariaqarporli anitsaaliuinissamut pisariaqartitsineq piffissami tassani nalunnginneqareersimanissaa. Taamaattorli takorloorneqarsinnaavoq anitsaaliuinissamut pisariaqartitsineq aatsaat inissiinermi namminermi nalunarunnaassasoq. Taamaammat pinasuartumik anitsaaliuinissamik aalajangiineq aqutsisumit taassumaluunniit tullersortaanit aalajangiunneqarsinnaaneranut periarfissaqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersakkami siunertarineqartoq tassaavoq meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmu inissiinermu atatillugu sungiussiartorneq pisinnaassasoq, meeraq inunnut isumassuisunut

nutaanut sungiussiniassammat immaqalu inuit ilagisartarisimasat meeqqamut ajoqutaasinnaasut sungiukkunnaarniassammagit.

Anitsaaliuineq nammineersinnaanermik arsaarinninnermut naligititaavoq, taamaattumillu meeqqap nammineq aalajangiisinnaanermut pisinnaatitaaffianut akuliunnerulluni annertoq. Taamaammat aqutsisoq imaluunniit taassumunnga tullersortaasoq anitsaaliuisoqarnissaanut aalajangiinissamut piginnaatinneqarsinnaangilaq.

"§ 7, imm. 3-imut: Inatsimmi oqaatigineqarpoq:" ...ukiui inerisimassusaalu piviusumik eqqarsaatigilluarlugit". Siunnersuutigineqarpoq tamanna oqaaseqaatini allassimasunut allangortinneqassasoq: " ...meeqqap ukiui, inerisimassusaa pisimasumillu paasinninnera eqqarsaatigalugit..." , tassa taaneqartoq kingulleq aamma assut pingaaruteqarmat."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Meeqqap pisimasumik paasinninnera ukiuinut inerisimassusaanullu nalinginnaasumik killiusut iluanniippoq. Taamaalilluni oqaaseqaatit inatsisip oqaasertaanut annertusisamik nassuiaataapput.

"§ 8-mut: Nakorsaatit atorlugit susinnaajunnaarsitsineq pillugu aalajangersakkat amigaatigineqarput."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Nakorsaatinut aamma nakorsat akuliunnerinut tunngasut suut tamarmik peqqinnissaqarfimmik suliaqarfimmut inatsisinit malittarisassiorneqarput Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmit isumagineqarlutik.

Aalajangersakkap qularnaassavaa unnuakkut assersuutigalugu siniffinnut qilersuisoqannginnissaa. Malittarisassat nalinginnaasut assersuutigalugu aneerussivinni biilinilu qitequtit isumannaarsuutit suli malinneqassapput.

"§ 9-mut: § 9-mi pineqartut §§ 10-p aamma 11-p kingorna aatsaat taaneqassagaluarput, tassa inuit ajoqusinnginnissaat pisatat ajoqusernissaannit pingaarnerusutut isigisariaqarmat."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Akuliunnerumuna pissusaa aalajangersakkat tullerriaarnerannik aalajangiisoq. § 9 malillugu pisatanut atortunullu ajoqusiinnginnissaq pillugu akuliunnerugallartoq § 10 malillugu meeqqamik inimit annissinnermit akuliunneruvoq annikinnerusoq.

§ 10-imut: Inatsisip oqaasertaani allassimavoq: " ...imminut aallanilluunniit ajoqusiinissaa."

Oqaaseqaatini ilaatigut allassimavoq:

" ...meeqqanut inuusuttunulluunniit imaluunniit sulisunut allanut ajoqusiinnaasumik pissusilersornissaanik." ilaatigut "... meeqqanik allanik imaluunniit sulisunik ajoqusiinnginnissaa."

Nalornisoortoqannginnissaa pillugu pineqartuni pingasuni tamani oqaasertai ima

allanngortinneqartariaqarput: " imminut inunnilluunniit inunnik allanik ajoqusiinissaa."

Tamatumuuna ilaatigut anguneqassalluni aalajangersakkami inuit tamarmik paaqqinnittarfimmiittut pineqassasut, t.i. aamma ass. sulisartut ilinniarsimasut, peqqinnissaqarfimmi sulisut avataaneersut, pulaartut, ilaatigut toqqaannartumik ajoqusiinerit pineqarmata, "-nut ajoqusiinnaasumik" kisiat pinnagu.

Akissut: Ilaatigoortumik ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit naleqqussarneqarput "allanut" qanoq isumaqarnissaa itisilerlugu".

"§ 11-mut: Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkap naanerani una ilanngunneqassasoq: "inuit." § 10-mut oqaaseqaatit innersuutigineqarput."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Oqaatsimi "allanut" inuit pineqarnerat oqaatigisanut ilaanngikkaluarluni ilaasutut paasineqarpoq.

"§ 11-mut oqaaseqaatini ilaatigut oqaatigineqarpoq: "Pisuni taamaattuni paaqqinnittarfiup kommune angerlarsimaffigisaq, kommune najugarisaq meeqqallu angajoqqaatut oqartussaasui kalerrittariaqarpai aamma, pisariaqartutut nalilerneqarpat - politiit siumut kalerrereertariaqarlugit." ilaatigut : "Aalajangersagaq manna malillugu utertitsineq siunnersuummi § 19 malillugu nalunaarsorneqassaaq aamma inissiiviusumit kommunimut angerlarsimaffigisamut, kommunimut najugarisamut Isumaginninnermullu Aqutsisoqarfimmut nalunaarutigineqassaaq." Erseqqittuunissaa pillugu siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkat nalunaarutiginninnermut, kalerriinnermut, nalunaarsuinnermut aamma nalunaarutiginninnermut tunngasut tamarmik aalajangersakkamut ataatsimut taassumunngalu oqaaseqaataanut katersorneqassasut."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersakkamut oqaaseqaat tassaavoq aalajangersakkap qanoq atorneqarsinnaaneraniq misissuineq.

Nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu pillugit aalajangersakkat Inatsisartut inatsisaanni kapitali 8-mi ataatsimoortinneqarsimapput.

"§ 12, imm. 1-imut: Meeqqamut angajoqqaatut oqartussaasumit/nit akuersissummik pisoqarsinnaangippat, taanna/taakku akuersiumangippat/a imaluunniit isummerfigisinnaangippagu/kkunikku, taamaattuni malittarisassaqaarnissaq amigaatigineqarpoq."

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Akuersissummik pisoqarsinnaangippat aalajangersakkami piumasaqaataasut naammasineqarsimangillat, taamaammallu kalerrisaarummik imaluunniit sumiissusersiummik inunnut ataasiakkaanut atuagassiat atornissaannik aalajangiisoqarsinnaanani.

Ima ittoqartillugu angajoqqaatut oqartussaasut namminneq akuersisinnaangikkaangata peerussimanerat imaluunniit namminneq annertuumik tarnikkut innarluuteqarnerat peqqutigalugu inuk isumassuisoq alla toqqarneqarsimasariaqarpoq angajoqqaatut oqartussaanermik tiguisussatut.

Akuersineq tunniunneqangippat, saaffiginninnerup akineqanginnera peqqutigalugu imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasup soqutiginnimmagu, taava saaffiginninnikkut oqaloqatigiinnikkullu sulissutigisap pingaassusia pillugu attaveqarfiginiarneqartariaqarpoq paasitinniarsaralugulu, immaqa allaat angajoqqaatut oqartussaasup kommuni najugaqarfigisaa pineqartoq pulaaqquneragut.

"§ 12, imm. 3-imut: Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkamut una ilanngunneqassasoq: "pisumullu paasinninneranut". § 7, imm. 3-mut oqaaseqaatit innersuutigineqarput."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Meeqqap pisimasumik paasinninnera ukiuinut inerisimassusaanullu nalinginnaasumik killiusut iluanniippoq. Taamaalilluni oqaaseqaatit inatsisip oqaasertaanut annertusisamik nassuiaataapput.

"§ 13-imut: Sulissutigisap taanna qanoq akulikitsigisumik aallartitinneqarsinnaanersoq pillugu malittarisassat amigaatigineqarput."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersakkami aamma oqaaseqaammi sulissutigisap qanoq sivilisutigisumik ingerlanneqassanersoq nassuiarneqarpoq. § 1-imi tunngavinnut tunngaviusunut naleqqiikkaanni sulissutigisap piffissami atorneqarsinnaaffiani pisariaqartitsineq malillugu atorneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq tamatigut meeqqap paaqqinnittarfik qimakkaangagu.

"§ 14-mut: Oqaasertai ima allangortinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq: "Atortorissaarutit meeqqap angalaneranik ataavartumik nakkutiginnissinnaasut, § 12 malillugu kalerrisaarummik imaluunniit sumiissusersiummik inunnut ataasiakkaanut atuagassiamik inatsisit naapertorlugit atuisinnaanermut ilaanngillat.""

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Oqaasertai maannatut iluseqartillugit attanneqassapput.

"§ 15, imm. 2-imut: § 15, imm. 2-mut oqaaseqaatini immikkoortoq siulleg allangortinneqartariaqarpoq inatsisip oqaasertaanut naapertuuttunngorlugu."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup ilimagaa § 15, imm. 1-imut oqaaseqaatit innersuutigineqartut.

Oqaasertai ima aaqqinneqarput "aqutsisoq imaluunniit taassumap tullersortaa".

"§ 15, imm. 5-imut: Oqaatsit uku: " ...Misissuinerup nalaani meeqqat allat najuutissanngillat ..." ima allangortinneqartariaqarput: "...Misissuinerup nalaani meeqqat allat najuutissanngillat...".
Aamma aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatini oqaatsit uku: " ...pigisat toqqorneqarsimappata sumut toqqorneqarnerinik namminneq takunnittuusimagaluarunilluunniit..." ima allangortinneqartariaqarput: "... pigisat sumut toqqorneqarsimanerannik nalunnginnippata ..." imaluunniit ima allangortinneqarlutik:"...nalunngikkunikku pigisat sumut..."

Akissut: Ilaatigoortumik ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatini oqaasertai naleqqussarneqassapput.

"§ 16-imut: Oqaatsit uku: " ...inernerilu pillugit nassuiaanneqarnissaa pissutsit immikkut ittut..." ima allangortinneqartariaqarput: "inernerilu pillugit nassuiaanneqarnissaa pissutsit immikkut ittut ..."

§ 17-imut: Aalajangersakkap imai § 16-ip imaasa siornannut inissinneqartariaqarput."

Akissut: Ilaatigoortumik ilanngunneqarpoq.

Qulequtaq ima allangortinneqarpoq aalajangersakkat tulleriiaarnerat eqqortumik ersersillugu.

"§ 18, imm. 6-imut: Oqaaseq kingulleq: "Kalaallit Nunaata" ima allangortinneqartariaqarpoq: "Kalaallit Nunaat."

§ 19, imm. 1-imut: § 11-mut oqaaseqaatit takukkit.

§ 19, imm. 1-imut oqaaseqaatini titarnermut siullermut: Oqaaseq una: "indbegrebet" ima allangortinneqartariaqarpoq: "akuliunneq".

§ 19, imm. 2-mut: Siunnersuutigineqarpoq oqaatsit: " Inatsit manna malillugu nalunaarutiginninnissamut immersugassaq" ima allangortinneqassaaq: "...nalunaarutiginninnissamut immersugassat inatsimmut matumunnga atorineqartussat..." imaluunniit: "...nalunaarutiginninnissamut immersugassat inatsit manna malillugu nalunaarutiginnittarnissanut atugassat"

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq immersugassat nalunaarutiginninnissamut atorineqartussat Inatsisartut inatsisaanni matumani piimasaqaatit naapertorlugit suliarineqassasut. Taamaattumik oqaasertai eqqortupput.

"§ 20, imm. 1-imut: Siunnersuutigineqarpoq ima allassimasoq: "...§§ 8-miit 11 ilanngullugu" ima allangortinneqassasoq: " §§ 9-11", tassa § 8 malillugu pissaanermik atuineq akuerisaanngimmat taamaattumillu § 22-p ataanut tunngassuteqarluni. Taamatuttaaq aamma oqaaseqaatini taamatut oqaasertaliorsimanera allangortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq aamma oqaaseqaatit naleqqussarneqarput.

"§ 20, imm. 1-imut oqaaseqaatini ima oqaasertaliorsimanera: "...rådig..." ima allangortinneqassaaq: "pissarsiarineqarsinnaanngippat " Inatsisip oqaasertaani namminermi allassimavoq: "...ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisuata imaluunniit taassumap tullersortaata" Oqaaseqaatini inuit pineqartut annertusineqarsimapput sulisoq pissaanermik atuisimasoq ilaatilerlugu. Kina immersugassamik immersuisinnaasoq pillugu inatsisip oqaasertaasa oqaaseqaatillu akornanni nikingasoqartariaqanngikkaluarpoq."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Immersugassaq tassaavoq aqutsisoq taassumaluunniit tullersortaata. Pisuni immikkut illuinnartuni aqutsisoq tullersortaalu arlaannaalluunniit najuutinnikkaangata nassuiarneqaannarpoq sulisoq nammineq immersuissasoq. Tamanna aamma suliffeqarfiup iluani namminermi ulloq unnuarlu

paaqqinnittarfimmi suliap qanoq ingerlasarnera pillugu najoqqutassiani allassimasariaqarpoq, tassaaginnarlunilu nalunaarsukkamik immersuisoqarnissaanut qularnaarineq.

Tamanna aamma ilitsersuummi suliarineqartussami allassimassaaq.

"§ 20, imm. 4-imut: Siunnersuutigineqarpoq oqaaseq: "meeqqap illersuisua" ima allangortinneqassasoq: "illersuisoq imaluunniit inatsisit naapertorlugit sinniisoq."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersumi § 44, imm. 2 malillugu meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartoq meeqqamik illersuisulerneqartassaaq.

"§ 21, imm. 1-imut: Inuit attuumassuteqartut pisinnaanerallu pillugit § 20, imm. 1-mut oqaaseqaatit innersuutigineqarput."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Immersuisussaq tassaavoq aqutsisoq taassumaluunniit tullersortaa. Pisuni immikkut illuinnartuni aqutsisoq tullersortaalu arlaannaalluunniit najuutinngikkaangata nassuiarneqaannarpoq sulisoq nammineq immersuissasoq. Tamanna aamma suliffeqarfiup iluani namminermi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi suliap qanoq ingerlasarnera pillugu najoqqutassiani allassimasariaqarpoq, tassaaginnarlunilu nalunaarsukkamik immersuisoqarnissaanut qularnaarineq.

Tamanna aamma ilitsersuummi suliarineqartussami allassimassaaq.

"§ 21, imm. 4-imut: § 20, imm. 4-mut oqaaseqaatit innersuutigineqarput.

§ 22, imm. 1-imut: § 20, imm. 4-mut oqaaseqaatit innersuutigineqarput."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersumi § 44, imm. 2 malillugu meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartoq meeqqamik illersuisulerneqartassasoq.

"§ 22, imm. 1-imut oqaaseqaatit pillugit: Oqaatsit uku: " ...iliuutsit akuerisaasut qaangerlugit..." ima allangortinneqartariaqarput: " sulissutiginninnerit akuerisaasut qaangerlugit sulissutiginnittoqarsimagaangat"

Oqaatsit uku: qallunaatut naqinnerliugaq uani pineqarpoq: kalaallisut allassimanagera ajunniglaq"

"§ 22, imm. 2-mut oqaaseqaatit pillugit: Oqaatsit uku: "...sapinngisamik sukkanerpaamik suliarineqartariaqarpoq..." ima allanngortinneqartariaqarput: "...sapinngisamik sukkanerpaamik suliarisariaqarpaa..."

§ 22, imm. 5-imut: Oqaatsit uku: "...pisimasoq pillugu tunngavissaqartumik ilisimasaqalersoq..." ima allanngortinneqartariaqarput: "...pisimasoq ilisimasaqarfigilerpagu imaluunniit tunngavissaqartumik pasitsaassaqaalerpat..." aamma oqaatsit uku: "...ilisimasani pillugit..." ima allanngortinneqartariaqarput: "...ilisimasani imaluunniit pasitsaassinini pillugit..."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Tunngavissaqartumik ilisimasat isumaqarpoq pisimasoq pillugu paasisutissat pasitsaassinermiit piviusuunerusut. Aalajangersagaq aqutsisumut taassumaluunniit tullersortaanut pisimasut piviusut pillugit tusarliunneqartarnissaannik pisussaaffiliivoq. Sulisoq kinaluunniit sunaluunniit pillugu aqutsisunut saaffiginnissinnaavoq qanoq ittumilluunniit pasitsaassaqaarsimappat, kisianni inatsisitigut piunasaqaataanngilaq.

"§ 22, imm. 5-imut aamma imm. 8-mut oqaaseqaatinut: Oqaaseq una: "...ineqarfiup..." ima allanngortinneqartariaqarpoq: "...paaqqinnittarfiup..." taaguutit assigiit atorneqarniassamata."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq

Oqaasertai naleqqussarneqarput,

"§ 22, imm. 6 aamma imm. 7-imut: Oqaatsit uku: "...pillugu angajoqqaatut oqartussaasoq ilisimatissallugu..." ima allanngortinneqartariaqarput: "...pillugu angajoqqaatut oqartussaasoq ilisimatissallugu, imaluunniit angajoqqaat ataatsimut oqartussaasuuppata, angajoqqaatut oqartussaasut marluk tamarmik ilisimatissallugit" Ilisimatitsisussaaneq pillugu § 11-mut oqaaseqaatinut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput."

Akissut: Ilaatigoortumik ilanngunneqarpoq.

"Angajoqqaatut oqartussaasoq" isumaqarpoq kikkut tamarmik angajoqqaatut oqartussaasut ilisimatinneqartussaasut. Taamaattumik inatsisip oqaasertai allanngortinneqanngillat.

Oqaaseqaatit ima naleqqussarneqarput angajoqqaatut oqartussaasut marluullutik tamarmik ilisimatinneqassasut.

"§ 23-mut: Inatsisip oqaasertaani allassimavoq: Kommuni najugaqarfigisap politiit ingerlaannaq attaveqarfigissavaat." Aalajangersakkamut oqaaseqaatini manna oqaatigineqarpoq. "Tamatuma kingornatigut kommune najugaqarfigisaq pisussatitaavoq nalilissallugu politiinut nalunaarutiginninnissamut tunngavissaqarnersoq." Inatsisip oqaasertai aamma oqaaseqaatit imminnut naapertuuttunngortittariaqarput."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq aamma oqaaseqaat imminnut naapertuuttunngortinneqarput.

Immikkoortoq III-mut: Allaffissornikkut ingerlatsinermut annertuumik oqilisaataassagaluarpog immikkoortoq manna immikkoortunut 2-nut avinneqartuugaluarpog, tamarmik immikkut inunnik pineqartunik sammisaqarlutik, t.i. meeqqat eqqartuussiviup aalajangiinera tunngavigalugu inissinneqarsimasut taavalu meeqqat kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunngavigalugu inissinneqarsimasut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Immikkoortumi tassani inuit aalajangersimasut pineqarput, tassa meeqqaat ulloq unnuarlu meeqqanut paaqqinnittarfimmi isumannaallisakkamik immikkoortortamut inissinneqartut. Meeqqat kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunngavigalugu inissinneqartut eqqartuussivimmit pineqaatissinneqarsinnaanngillat suli 15-inik ukioqalersimannimmata, taamaattumillu pillaatissinneqarsinnaanermut ukiuisa ammut killingat inorlugit.

"§ 24-mut: § 24-mut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq: "...tak. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit § xx" Tamanna §-imut eqqortumut allanngortinneqartariaqarpoq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Inatsisip oqaasertai aamma oqaaseqaatit naleqqussarneqarput eqqortumik innersuussinertaqalersillugit.

"§ 25-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 26-mut: Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik Inatsit malillugu pineqaatissiinissat politiit aallartissinnaasaat inatsimmit matumanga peersinneqartariaqarput marloriaammik inatsisiliorneq pinaveersaartariaqarmat."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq politiit erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaanermut periarfissaannik nalinginnaanerusumik nassuiaassisunngortillugu.

"§ 26, imm. 1-imut oqaaseqaatit pillugit: Oqaatsit uku: "Isumaginninnikkut oqartussat nakkutigisaraat ... killilersuineq politiit aalajangigaat "ima allanngortinneqartariaqarput: "Meeraq isumaginninnikkut oqartussanit nakkutigisassanngortinneqarpoq killilersuinerit politiit aalajangigaat ilanngullugit"

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Tassani pineqarput killilersuinerit atuuttut maannalu tunngavigineqartut, siusinnerusuklut killilersuutaasimasut pineqarnatik.

"Nalunaartussaaneq pillugu § 11-mut oqaaseqaatinut kommunip oqaaseqaatai innersuussutigineqarput."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Nalunaarsuineq nalunaartarnerlu pillugit aalajangersakkat immikkoortuni attuumassuteqartuni tamarmik immikkut kapitalinut katersorneqarsimapput. Tamanna Inatsisartut inatsisaata qanoq aaqqissorneqarsimanera aamma paaqqinnittarfinni aamma ulloq unnuarlu neqeroorutini suliasamat immikkut ilinniarsimasunit atorineqarnissaa eqqarsaatigalugit pisimavoq.

Oqaatsit uku: "...aalajangiinerat pillugu meeraq ilisimatinneqassaaq, meeqqallu ... piumasarisinnaavaa..." ima allanngortinneqartariaqarpoq: "meeraq, angajoqqaatut oqartussaasua/i, illersuisua kiisalu inatsisit naapertorlugit sinniisua aalajangiineq pillugu ilisimatinneqassapput, meeqqallu, angajoqqaatut oqartussaasuata/isa, illersuisuata kiisalu inatsisit naapertorlugit sinniisuata ... piumasarisinnaavaa/t"

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangiinerup eqqartuussivimmut suliasanngortinneqarsinnaanerata pillugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik meeqqap ilitersorneqarnissaanut pisussaaffeqarpoq, aamma aalajangiisoqartinnagu angajoqqaatut oqartussaasut, illersuisut, illersorti aamma inatsisit naapertorlugit sinniisut allat ilanngutitinnissaannut.

"§ 26, imm.2-mut: 4) pisortani oqartussat allat,

- 5) eqqartuussivik
- 6) unnerluussisussaataasut,
- 7) politiit"

ima allanngortinneqartariaqarpoq:

"4) pisortani oqartussat allat sinniisaat, ilanngullugit eqqartuussivik, unnerluussisussaataasut aamma politiit." Normut tulliusut naapertuuttunngorlugit allanngortinneqartariaqarput normulu kingulleq 15 peerlugu."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Paasinartuunissaa inatsisillu aalajangersagaanik pisariitsumik atuinissaq eqqarsaatigalugit sapinngisamik normunik tulleriiaarineq atorneqartarpoq.

"§ 26, imm. 3-imut oqaaseqaatit pillugit: Oqaatsit uku: qallunaatut oqaaseq til mininneqarsimasoq pineqarpoq: "kalaallisut allassimanera ajunngilaq""

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

"§ 26, imm. 4-imut: Una pillugu § 26, imm. 1-mut oqaaseqaatit innersuutigineqarput "angajoqqaatut oqartussaasua/i, illersuisua kiisalu inatsisit naapertorlugit sinniisua.""

Akissut: Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangiinerup eqqartuussivimmu suliaassanngortinneqarsinnaanera pillugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik meeqqap ilitsersorneqarnissaanut pisussaaffeqarpoq, aamma aalajangiisoqartinnagu angajoqqaatut oqartussaasut, illersuisut, illersorti aamma inatsisit naapertorlugit sinniisut allat ilanngutitinnissaannut.

"§ 27-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 28, imm. 2-imut: Aalajangersakkap oqaasertai ima allanngortinneqartariaqarput: "Akuliunnissaq aalajangerneqarpat, tak. § 25, aqutsisoq taassumaluunniit tullersortaa ingerlaavartumik nalilersussavaa akuliunneq aallartinneqarsimasoq unitsinneqassanersoq.""

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartumut allanngortinneqarpoq.

§ 29-mut: § 29, 3-mut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq: "Tamanna assersuutigalugu video atorlugu nakkutiginninnerusinnaavoq taamalu meeqqap imminut ajoqusinnginnissaa qularnaarneqarluni."

Oqaaseqaatigiit taakku § 29, imm. 4-mut oqaaseqaatinut nuunneqartariaqarput, nakkutiginninneq imm. 3 malillugu ingerlanneqartussa q sulisumit ilagineqarluni nakkutigineqassammat, ass. igalaaq illua'tungaannaanut itsuartorfik atorlugu, pisut "ersinngitsumiittut" pinngitsoorneqaqqullugit, soorlu aamma tassuunakkut meeqqap qanoq issusia allatut paasineqarsinnaasoq."

Akissut: Ilaatigoortumik ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit ima naleqqussarneqarput erseqqissumik paasineqarsinnaasunnngorlugu video atorlugu meeqqamik nakkutiginninneq aatsaat pisinnaasoq pisut ersinngitsumiittut il.il. pinngitsoortinneqarsinnaagaangata.

"§ 30-mut oqaaseqaatit pillugit: Oqaaseq una: "...akuerineqassaaq..." ima allanngortinneqartariaqarpoq: "...eqqortinneqassapput."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup ilimagaa § 31, imm. 2-mut oqaaseqaatit uani pineqartut. Oqaasertai naleqqussarneqarput.

"§ 31, imm. 1-imut: "1) Meeqqap inissinneqarsimasup aqqa." ima allanngortinneqartariaqarput: "1) Meeqqap aqqa ukiuilu."

§ 31, imm. 1-imut oqaaseqaatit pillugit: Oqaatsit uku: "...rãdig..." ima allanngortinneqartariaqarput: Qallunaatut naqinnerliugaq pineqarpoq, kalaallisut allassimanera ajunngilaq."

§ 31, imm. 2-mut: Oqaatsit uku: "Inissinneqartoq akuliunnermut pissutaasoq" ima allanngortinneqartariaqarpoq: "Meeraq akuliunnermut pissutaasoq, angajoqqaatut oqartussaasua/i, illersuisua kiisalu inatsisit naapertorlugit sinniisua"

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

"§ 31, imm. 3-imut: Inatsisip oqaasertaani allassimavoq:" ...Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut." Oqaaseqaatini imm. 4-mut oqaaseqaatit ima allassimavoq: "...kommunimut sumiiffigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut meeqqallu illersuisorisinnaasaanut."

Inatsimmi imm. 4-qanngimmat tamanna imm. 3-mut atasunnngorlugu allanngortinneqartariaqarpoq, nalunaarsuinerillu sumut nassiunneqarnissai pillugit inatsisip oqaaseqaatillu akornanni tamakku imminnut naapertuuttunngortittariaqarput."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq aamma oqaaseqaat imminnut naapertuuttunngortinneqarput.

"§ 32-mut: Oqaaseqaatitaqanngilaq.

§ 33, imm. 1-imut: Oqaatsit uku: "...pillugit paasitinneqarnissaat ..." ima allanngortinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq: " immikkoortuni ukunani malittarisassat pillugit paasitinneqarnissaat,""

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaasertai siunnersuutigineqartumut naleqqussarneqarput.

"§ 33, imm. 1-imut oqaaseqaatit pillugit: Immikkoortoq: "Innuttaasup pineqartup nammineerluni pissaanermik atuineq pillugu aalajangiinerup kingunerisai paasisinnaanngippagit taarsiullugu qanigisaasoq, ilaquataasoq imaluunniit inuk isumaginnittoq ilisimatinneqassaaq. Taamaalilluni innuttaasut pineqartut inuttut kiffaanngissuseqarnissamut namminerlu aalajangiisinnaanissamut pisinnaatitaaneri sapinngisamik annertunerpaamik qulakkeerneqassapput." ima allanngortinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq: "Innuttaasup pineqartup nammineerluni pissaanermik atuineq pillugu aalajangiinerup kingunerisai paasisinnaanngippagit taarsiullugu angajoqqaatut akisussaataasoq imaluunniit inuk alla inatsisit naapertorlugit sinniisoq, imaluunniit taamaattoqarsimanngippat qanigisaasoq, ilaquataasoq imaluunniit inuk isumaginnittoq alla ilisimatinneqassaaq. Taamaaliornikkut innuttaasup pineqartup inuttut kiffaanngissuseqarsinnaatitaanera namminerlu immiut pilluni aalajangiisinnaanera sapinngisat tamaat malillugu qularnaarneqassaaq."

"§ 33, imm. 2-mut oqaaseqaatit pillugit: Siunnersuutigineqarpoq tulliusoq "Imm. 2-mut" kinguninnguanut ikkunneqassasoq: "Aalajangersakkami pineqarpoq ... attaveqarfiginnissinnaatitaaneq"

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit allatut oqaasertalersorneqarput.

"§ 34-mut: Oqaatigineqartoq: "4) qanigisaasut angajoqqaatulluunniit akisussaataqarsimappat angajoqqaatut akisussaataasup oqaaseqaatai..." ima allanngortinneqartariaqarput: "4) qanigisaasut, angajoqqaatut akisussaataasqarsimappat taanna kiisalu aamma ajornanngippat inuup pineqartup nammineq oqaaseqaatai. ..."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Ingerlatsinermit ileqqut pitsaasut aamma eqqortitsinermit tunngavik naapertorlugit aalajangiisoqartinnagu inuk aalajangiinermit pineqartoq peqataasumik tusarniaaffigineqassasoq

§ 35-mut: Aalajangersagaq § 43-p kingornanut nuunneqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Inatsisartut inatsisaat ima aqqissugaavoq suliamik suliarinnittarnerit pillugit aalajangersakkat tamarmik akuliunnerit piviusut pillugit aalajangersakkanit siulliusartut. Taava nalunaartarneq nalunaarsuinerlu pillugit aalajangersakkat tulliullugit.

"§ 36-mut: Aalajangersagaq tamaat paasiuminaalluinnartumik oqaasertaliorneqarsimavoq. Taamaattumik kukkusumik paasineqariaannaavoq allatullu oqaasertalersornissaa kajumisssaarutigineqarsinnaalluni."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersakkani pineqarput akuliunnerit inuup inuttut kiffaanngissusianut namminerlu imminut pilluni aalajangiisinnaatitaaneranut annertuumik akuliunnerit. Aalajangersagaq assut paasilertoruminaappoq, naalakkersuisoqarfiulli isumaa malillugu imai qularnaatsuunerannik ajoqusersuinngitsumik naleqqunnerusumik oqaasertaliorneqarsinnaanngillat.

Aalajangersagaq suliassamut immikkut ilinniarsimasunik isumaginninnermi malittarisanik paasisimasalinnik atorneqassaaq, atortinneqassagaluarpallu Inatsisartut inatsisaanni § 54, imm.1 malillugu innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalisaanerat pillugu inatsisilerinermut tunngasutigut ikiorneqarnissamik piumasagaaserneqarsimalluni.

"§ 36, imm 1-imut: § 54, imm. 1-imut innersuussinermit peqartariaqarpoq."

Akissut: Ilaatigoortumik ilanngunneqarpoq.

Inatsisip oqaasertaani oqaatsit atorneqartut allanngortinneqanngillat.

Oqaaseqaatini ilanngunneqassaaq § 54, imm. 1 eqqartuussissuserisumit ikiorneqarnissaq pillugu eqqortinneqassasoq.

"Oqaatsit uku: "...§ 37, imm. 1 malillugu, kommunimi najugaqarfigisami ... innersuussutigisinnavaa..." ima allanngortinneqartariaqarput: "...§ 37, imm. 1 malillugu, kommunimi najugaqarfigisami ... innersuussutigisinnavaa..." ilaginnaaneq sumiginnaanerussammat."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq -sinnaa-mit -ssavaa-mut.

"§ 36, imm. 2-mut oqaaseqaatini ilaatigut oqaatigineqarpoq: "Nakkutiginnittoq kommunalbestyrelsilu isumaqatigiinngippata kommunalbestyrelse Naalakkersuisumut isumaginninnermut akisussaasuusumut innersuussissaaq, tak. § 35, imm. 1." Oqaaseqatigiit taakku soorlu kukkusumik tassunga inissinneqarsimasut, soorlu aamma oqaatsit: "...aalajangiinissaanik" amigaataasoq, § 35, imm.1-imullu innersuussinerup eqqortuusinnaanera qularnarluni.

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit eqqortunik oqaasertalersorlugit innersuussineqartillugillu naleqqussarneqarput.

"§ 37-mut: Aalajangersagaq paasiuminaalluinnartumik oqaasertaliorneqarsimanera pillugu § 36-mut oqaaseqaatit takukkit."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersakkani pineqarput akuliunnerit inuup inuttut kiffaangissusianut namminerlu imminut pilluni aalajangiisinnaatitaananeranut annertuumik akuliunnerit. Aalajangersagaq assut paasilertoruminaappoq, naalakkersuisoqarfiulli isumaa malillugu imai qularnaatsuunerannik ajoqusersuinngitsumik naleqqunnerusumik oqaasertaliorneqarsinnaanngillat.

Aalajangersagaq suliassamut immikkut ilinniarsimasunik isumaginninnermi malittarisanik paasisimasalinnik atorneqassaaq, atortinneqassagaluarpullu Inatsisartut inatsisaanni § 54, imm.1 malillugu innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalisaanerat pillugu inatsisilerinnermut tunngasutigut ikiorneqarnissamik piumasaqaaserneqarsimalluni.

"§ 37, imm. 5-imut oqaaseqaatinut: Oqaaseqaatit inatsimmi § 37, imm. 5-imut attuumassuteqanngitsutut isigineqarput."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaat eqqortunik imaqartilerlugu aaqqinneqarpoq.

"§ 38-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 39-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 40-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 41-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 42-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 43-mut: § 54, imm. 1-imut innersuussinermik peqartariaqarpoq."

Akissut: Ilaatigoortumik ilanngunneqarpoq.

Inatsisip oqaasertaani oqaatsit atorneqartut allanngortinneqanngillat.

Oqaaseqaammi ilanngunneqassaaq § 54, imm. 1 eqqartuussissuserisumit ikiorneqarnissaq pillugu eqqortinneqassasoq.

"§ 43, imm. 1-imut qulaa'tungaani oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq taanna § 31, imm. 4-mut innersuussutaasoq. Taanna taamaappasinngilaq, soorlu aamma § 31, imm.4-mut innersuussineq naleqqunnavianngitsoq.

Kiisalu aamma § 43, imm. 1-imut oqaaseqaatini immikkoortumi kingullermi oqaatigineqarluni: "§ 34-mut ilaanngilaq." Taanna aamma kukkusumik allassimasutut nalilerneqarpoq. ”

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Innersuussinerit § 43, imm. 1-imut aamma § 43-muusussaapput, taama malittariillutik.

"§ 44-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 45-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 46-mut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 47, imm. 2-mut: § 47, imm. 2-mut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq: "Tamanna sulisut imaluunniit najugaqartut allat nakuusernermut akuerineqarsinnaangitsumilluunniit iliuuseqarnermut illersorneqaatigissavaat." Inatsisip oqaasertaani inuit pineqartut illersorneqartussat taama killeqartinnissaat ersinngilaq. Taamaammat aalajangersagaq inuit kikkut tamarmik tassaniittut illersorneqarnissaannut atorneqarsinnaassaaq, ass. ineqartut allat pulaartui ilanngullugit, sulisartut ilinniarsimasut, nujalerisullu ."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq kikkunnut tamanut paaqqinnittarfimmiittunut imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummiittunut atortinneqassaaq.

Oqaaseqaat naleqqussarneqarpoq allassimaffik tamanik ilanngussinngitsoq taaneqarmat erseqqissumik takuneqarsinnaalersillugu.

"§ 48, imm. 1-imut: Siunnersuutigineqarpoq pisuni taamaattuni kommunimut angerlarsimaffigisamut aamma nalunaarutiginnittoqartassasoq.

§ 49, imm. 2-mut: Siunnersuutigineqarpoq pisuni taamaattuni kommunimut angerlarsimaffigisamut aamma nalunaarutiginnittoqartassasoq.

§ 50, imm. 2-mut: Siunnersuutigineqarpoq pisuni taamaattuni kommunimut angerlarsimaffigisamut aamma nalunaarutiginnittoqartassasoq."

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

Nalunaarutiginnittarneq kommunimut najugaqarfigisamut aamma Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut (Naalackersuisut) pisassaaq, taakku ulloq unnuarlu neqeroorutininik pingaarnertut nakkutiginnittuummata. Kommunip najugaqarfigisap utoqqarnik paaqqinniffiit nakkutigisarai.

"§ 50, imm. 2-mut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq: "Aallaaviatigut nalunaarutiginninnerit qaammatip aallaqqaataani pisassapput, imaluunniit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmik isumaqatigiissut malillugu pisassalluni." Siunnersuutigineqarpoq nalunaarutiginninneq taanna § 31, imm. 3 malillugu nalunaarutiginninnermut ataqatigiissaarneqassasoq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaat naleqqussarneqarpoq nalunaarutiginninnermut aallaaviusoq assigiissarneqarluni, meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut inissinneqarsimasut pillugit immikkoortumut tunnganersoq imaluunniit inersimasut tarnimikkut annertuumik ataavartumillu pisinnaasakillisimasut ulloq unnuarlu neqeroorummiittut imaluunniit utoqqarnut paaqqinniffimmiittut pillugit immikkoortumut tunnganersoq apeqqutaatinnagu.

"§ 51, imm. 2-mut: Siunnersuutigineqarpoq pisuni taamaattuni kommunimut angerlarsimaffigisamut aamma nalunaarutiginnittoqartassasoq."

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

Nalunaarutiginnittarneq kommunimut najugaqarfigisamut aamma Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut (Naalakkersuisut) pisassaaq, taakku ulloq unnuarlu neqeroorutinik pingaarnertut nakkutiginnittuummata. Kommuni najugaqarfigisap utoqqarnik paaqqinniffiit nakkutigisarai.

§ 52-mut: Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq manna malillugu nalunaarsuineq aamma meeqqat pillugit suliaqarfimmi assigisaanik nalunaarsuisoqassasoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Akuliunnerit qanoq annertutigineri eqqarsaatigalugit tunngaviusunik assigiinngissuseqarput. Taamaattumik assigeeqqissaanik malittarisaliortoqarsinnaanngilaq. Aalajangersakkat siunnersuutigineqartut attanneqarput.

Ilitersuummi suliarineqartussami meeqqat pillugit suliaqarfimmi akuliunnerit nalunaarsornissaat pillugit naleqquttorsiukkanik aaqqiissutinut siunnersuuteqassaaq.

"§ 53-imut: Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq manna Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi Kapitali 15-imi aalajangersakkanut ataqatigiissaarneqassasoq."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersumi nakkutilliinermik aalajangersakkat Nakkutilliinermik ingerlatsivimmut tunngatillugu pissutsit piviusut pineqarput aamma kommunalbestyrelsip inunnut sammititanik nakkutilliisussaatitaanera aamma ingerlatsinermut sammititamik nakkutilliisussaatitaanera pineqarlutik.

Siunnersuummi § 53-imi ulloq unnuarlu neqeroorutaasut aamma utoqqarnut paaqqinniffiit ukiut tamaasa nalunaajaasiortarnissaannik peqqusivoq kommunalbestyrelsimut aamma Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut imaluunniit Nunami Nakorsaanermit saqqummiunneqartussanik.

"§ 54, imm. 2-mut: Aningaasartuutit naalagaaffimmit isumagineqartariaqarput."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Malittarisassat atuuttut nanginnerat pineqarpoq. Taamaattumik aningaasartuutissat kommunit Namminersorlutillu Oqartussat akornanni ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiissummut ilaareerput.

"§ 55, imm. 1-imut: Nammineersinnaannginneq sillimaffigisariaqarpoq."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Nammineersinnaannginneq pineqaraangat angajoqqaatut akisussaatitaasup inuk nammineersinnaanngitsoq sinnerlugu inatsisinut tunngasutigut aalajangigassat tamarmik isumagisarpai, nammineersinnaannginnermut nangaassutit nassuiarneqarsimasut iluanni.

Advokati inummur sulissutiginninnermik iliuuseqarfigineqartumut angajoqqaatut akisussaatitaasooq ilutigalugu eqqunngitsuliorfigisamut innuttaasup inatsisitigut innarlitsaalisaanerata isumaginissaanut advokatit atorfinitinneqarsinnaanngilaq.

"§ 56-imut: Aalajangersakkamut oqaaseqaatini inatsisinut innersuussinerit erseqqivinnngillat aaqqittariaqarlutillu."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit naleqqussarneqarput.

"§ 57-imut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 58, imm. 1-imut: § 62, imm. 1-imi nr. 3 - 5 aamma 7 taaneqarput. § 62, imm. 1 normunik taakkuninnga imaqanngilaq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Innersuussinerit ima aaqqinneqarput "...§ 62, imm. 1, § 62, imm. 3, § 62, imm. 4 aamma § 62, imm. 7,..."

"§ 59-imut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 60, imm. 1- 4-mut: Aalajangertarnerit soorlu matumani pineqartut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik Inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit politiinit aalajangerneqartarput, taamaattumillu inatsimmit matumannga peerneqartariaqarlutik."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq allanngortinneqarpoq politiit erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaanermut periarfissaannik nalinginnaanerusumik nassuiaassisunngortillugu.

"§ 61, imm. 1 aamma 2-imut: § 57-imut aamma 58-imut innersuussinermik peqartariaqarpoq."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

"§ 61, imm. 4-mut: Siunnersuutigineqarpoq oqaaseq: "driftsherren" oqaaseqaatiniittoq ima allanngortinneqassasoq: "Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik" paatsuinerit pinngitsoorumallugit."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit naleqqussarneqarput.

"§ 62-imut: § 57-imut aamma 58-imut innersuussinermik peqartariaqarpoq."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

"Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkap paasinartuunissaa pillugu aalajangersakkanut amerlanerusunut aggorneqassasoq, ass. Kapitali 6 aamma 7-imi aalajangersakkanut assigusunik."

Akissut:

"Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq ikkunneqassasoq inummik imaluunniit inigisamik misissuineri inissinneqarsimasut allat najuuteqqusaanngitsut, § 15, imm. 5-imi naggat kingulleq assigalugu."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Inatsisip oqaasertai oqaaseqaatillu annertusineqassapput misissuineri inissinneqarsimasut allat najuunnissaat inerteqqutinngortillugu.

"§ 62, imm. 2-mut: Aalajangersakkamut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq: "Misissuineq aamma inunnit avataaneersunit taamaaliornissaminnut attartugaasimagunik ingerlanneqarsinnaavoq." Tamanna siunertarineqarpat inatsisip oqaasertaani namminermi allassimasariaqarpoq. Ilutigaluguttaaq allassimasariaqarpoq atorfinitsitsinermi piumasaqaatit suut piumasarineqarnerisut, assersuutigalugu pineqaatissinneqarsimannginnermik uppersaataat."

Akissut: Tusaatissatut tigunneqarpoq.

Inuit ulloq unnuarlu neqeroorutaasut sinnerlugit sulianik isumagisaqartut malittarisassat neqeroorutaasumi sulisunut allanut atuuttut malittussaavaat. Taamaattumik avataaneersut pisortani sulisut pineqaatissinneqarsimanginnermik uppernarsaateqarnissaannik sulisaaseqarneq eqqortissavaat.

Ilitersuummi suliarineqartussami tamanna sukumiinerusumik nassuiarneqassaaq.

"§ 62, imm. 4 aamma 5-imut: Inatsisip oqaasertai aamma oqaaseqaatit imminnut naapertuuttunngortittariaqarput."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit naleqqussarneqarput.

"§ 62, imm. 7-imut: Aalajangersakkamut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq: "Pulaartup pigisat tigussaasut misissorneqarnissaat akerlerippagu misissuineq pinngitsaaliilluni ingerlanneqarsinnaanngilaq. Taamaattoqarpat sulisut pulaarneq itigartitsissutigisinnaavaat." Tamanna inatsisip oqaasertaani namminermi allassimasariaqarpoq."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Inissinneqarsimasumut pulaarneq pulaartup pigisaanik misissorneqarnissaannik piumasaaqatitaqarpat taava pulaartup pulaannginnissani qiniinnarsinnaavaa. Piviusumi pisuni taamaattuni sikaaviit isumannaallisakkat atugassinneqakkajuttarsimasassapput, pulaartinnani pigisat sikaavimmuut isumannaallisakkamut ilineqarsinnaaqullugit.

"Oqaaseqaatini inuit avataaneersut pillugit allassimasunut tunngatillugu § 62, imm. 2-mut oqaaseqaataasut innersuussutigineqarput."

Akissut: Tusaatissatut tigunneqarpoq.

Inuit ulloq unnuarlu neqeroorutaasut sinnerlugit sulianik isumagisaqartut malittarisassat neqeroorutaasumi sulisunut allanut atuuttut malittussaavaat. Taamaattumik avataaneersut pisortani sulisut pineqaatissinneqarsimanginnermik uppernarsaateqarnissaannik sulisaaseqarneq eqqortissavaat.

Ilitersuummi suliarineqartussami tamanna sukumiinerusumik nassuiarneqassaaq.

"§ 63, imm. 2-mut: Siunnersuutigineqarpoq allassimaffiup nuutsinnera advokatimut, taamaattoqarsimappat, aamma angajoqqaatut akisussaatitaasumut, taamaattoqarsimappat, ilanngullugu tunniunneqassasoq."

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

Nammineersinnaannginneq pineqaraangat angajoqqaatut akisussaatitaasoq inissinneqarsimasumut taartaassaaq taamaalillunilu allassimaffik tassunga tunniunneqarluni. Inissinneqarsimasup allassimaffik nammineq advokatiminut, illersuisuminut imaluunniit qanigisaminut tunniukkumanerlugu nammineq aalajangigassaraa.

"§ 64, imm. 2-mut: Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkamik ikkussisoqassasoq akuliunneq taamaattoq qanoq akulikitsigisumik aalajangiiffigineqarsinnaanersoq pillugu."

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

Tigussaasumik nalilersuineq apeqqutaassaaq aalajangersagaq malillugu aalajangiiffigineqarnissaq qanoq akulikitsigisumik pisariaqartinneqartiginersoq. Taamaattorli § 1-imi tunngavigineqartut tunngaviulluinnartut aamma § 59-imi sakkortusaataasoq alaatsinaanneqassaaq. Tamatuma saniatigut siunnersuummi § 64, imm. 1-ip aamma 2-p, tak. § 64, imm. 3, atortinnissaannut piumasaqaatit sukannersut ikkunneqarsimapput.

"Oqaaseqaatini § 64, imm. 2-mut: Oqaatigineqarpoq: "Aalajangersagaq malillugu akuliunneq nalunaarsorneqassaaq § 65-imilu malittarisassat malillugit kommunalbestyrelsimut nalunaarutigineqassalluni." Kisianni § 65 kommunalbestyrelsimut nalunaarutiginnittussaanermik malittarisassanik imaqqanngilaq akerlianilli - imm. 2-mi aammalumi imm. 4-mi Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarutiginninnissamik malittarisassat, imm. 1-imi "pissutissaqanngitsumik uninnganani" aamma imm. 4-mi "qaammatip naanerani." Nalunaarutiginninnerit tamakku assigiinnginersut ersernerluppoq taamaammallu erseqqissaanissaq kissaatiginarluni."

Akissut: Naleqqussarlugu ilangunneqarpoq.

Nalunaarutiginninnerit Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmut pisassapput.

"§ 65, imm.1, nr. 1-imut: Siunnersuutigineqarpoq una ilanngunneqassasoq: " ...aamma ulloq inuuvik.""

Akissut:

§ 65, imm. 3-mut: Siunnersuutigineqarpoq inissinneqarsimasoq nalunaajaatimi suliarinissaanut ikiorneqarnissamik neqeroorfigineqassasoq, ass. meeqqat pillugit suliaqarfimmi § 21, imm.2-p pissuseqataanik.

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagaq annertusineqassaaq innersuussinertaqalersillugu inissinneqarsimasoq nalunaajaatimi suliarinissaanut ikiorneqarnissamik neqeroorfigineqarnissaa pillugu.

"§ 66-imut: Siunnersuutigineqarpoq oqaatsit: "...imaluunniit ... sinniisuusoq alla" peerneqassasut inuit pineqartut taama ersernerlutsigisut naammagittaalliorsinnaatitaasut killeqanngitsumik amerlassuseqarnerannik kinguneqarsinnaammat, immaqa inuttut suliamut assigiinngitsunik soqutigisaqarlutik. Taamatut pisoqaraangat siunnersuutigeqqunarpoq angajoqqaatut akisussaatitaasumik toqqaasoqarniartassasoq.

Aalajangersakkamut oqaaseqaatini manna oqaatigineqarpoq: "Taamaattoq inatsisitigut angajoqqaatut akisussaatitaasumik toqqaasoqarsimappat, taanna kisimi naammagittaalliorsinnaatitaavoq." Siunnersuutigineqarpoq una ilanngunneqassasoq: "immaqa advokati aqqutigalugu."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Inissinneqarsimasup inunnik allanik ikiorneqarluni naammagittaalliorfissaqarsinnaanera pingaarpoq inissinneqarsimasup tamanna nammineq saperpagu. Taamaattumik peqataasut sinniisui, taamaattoqarsimappat, pallitsaalineqarnissaat tulluannigilaq inuit pineqartutut isigineqarsinnaasut ikilisinnerisigut.

Inissinneqarsimasoq nammineersinnaanngitsuuppat taava angajoqqaatut akisussaatitaasoq inatsisit naapertorlugit maalaaruteqarnissamut piginnaaneqartuuvoq. Angajoqqaatut akisussaatitaasoq maalaaruteqarsinnaassaaq, taamaattumik nammineersinnaannginneq pineqaraangat inuit allat sinniisuusinnaanngillat.

Inissinneqarsimasoq imaluunniit angajoqqaatut akisussaatitaasoq advokatimik sinniisoqarniarluni sukkulluunniit qinersinnaavaa.

"§ 67-imut: Oqaaseqaateqanngilaq.

§ 68, imm. 1-imut: Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkami Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup oqaaseqaasiornissaanut piffissaliussamik ikkussisoqassasoq. Aalajangersakkami ima allassimavoq: "Immersugassamut nalunaarsuisoqarsimappat " Takuneqarsinnaasoq malillugu pisuni taamaattuni nalunaarsuineq tamatigut pigineqartassaaq.""

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Ingerlatsinermi ileqqut pitsaasut naapertorlugit oqartussaasut suliaq sapinngisamik pilertornerpaamik suliarissavaat ullullu 10 qaangertinnagit.

"§ 69-imut: Siunnersuutigineqarpoq oqaaseqaatit ima allanngortinneqassasut:

"Kommunalbestyrelsip aalajangiinera inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit naammagittaalliutigineqarsinnaavoq.

Kommunalbestyrelse aalajangiinermi atatillugu Isumaginninnermi

Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliorsinnaaneq pillugu ilitersuisussaataavoq."

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 47, 23. november 2017-imeersumi

(Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup sulianik ingerlatsinerata

naammassiuminarsagaanera} ulloq 1. januar 2018 atuutilersumi naammagittaalliornissamut

piffissaliussaq aalajangerup ulluanit sapaatit akunnerinut 6-nut allanngortinneqarmat

siunnersuutigineqassaaq oqaaseqaatini immikkoortoq kingulleq peerneqassasoq imaluunniit inatsisit atuuttut naapertorlugit allanngortinneqassasoq."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Naammagittaalliornissamut piffissaliussamut aallaavik tassaavoq suliap aalajangiiffigineqarnerani aallartittartoq. Tamanna Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 47, 23. november 2017-imeersumi nassuiaatigineqarpoq.

Taamaattorli Folketingip Ombudsmandia oqarsimavoq innuttaasut naammagittaalliornissamut piffissaliussaq tamakkiisoq pisassarigaat, aalajangiinerillu amerlasuut aatsaat aalajangiinerup

kingorna ullut arlaliusut qaangiutereersullu nassiunneqartarmata naammagittaalliornissamut

piffissaliussaq aalajangiinerup naammagittaalliornissamullu ilitersuutip tassunga ilaatinneqartup tiguernerit naatsorsorneqartarpoq.

"§ 70, imm. 3-mut: Naammagittaalliorsinnaatitaasut pillugit § 66-imut oqaaseqaatit innersuutigineqarput."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Inissinneqarsimasup inunnik allanik ikiorneqarluni naammagittaalliorfissaqarsinnaanera pingaarpoq inissinneqarsimasup tamanna nammineq saperpagu. Taamaattumik peqataasut

sinniisui, taamaattoqarsimappat, pallitsaalineqarnissaat tulluannqilaq inuit pineqartutut isigineqarsinnaasut ikilisinnerisigut.

Inissinneqarsimasoq nammineersinnaanngitsuuppat taava angajoqqaatut akisussaataasooq inatsisit naapertorlugit maalaaruteqarnissamut piginnaaneqartuuvoq. Angajoqqaatut akisussaataasooq maalaaruteqarsinnaassaaq, taamaattumik nammineersinnaannginneq pineqaraangat inuit allat sinniisuusinnaanngillat.

"§ 71-imut: Ersernerluppoq aalajangersagaq taanna tunngavigalugu Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 47, 23. november 2017-imeersumi § 8-mut tunngatillugu allanngortitsinissaq siunertarineqarnersoq."

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Aalajangersakkami nammineq inigisamit anitsaaliugaanermik aalajangiinerit aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiineragut nammineq akuersissuteqaqqaarani najugaqarfissatut neqeroorutinut immikkut ittunut tiguneqarnissamut aalajangiinerit eqqartuussivimmuq suliaassanngortissinnaanerat ajornarunnaarsinneqarpoq.

Oqaaseqaatit sukumiinerusumik nassuiaaserlugit itisilerneqassapput.

"§ 72-imut: Oqaaseqaatitaqanngilaq.

§ 73-imut: Oqaaseqaatitaqanngilaq."

3. Tilioq

"Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfiup Innarluutillit Illersuisoqarfiat qinnuigisimavaa una oqaaseqaateqarfigeqqullugu, taamaattoqassappat, **'Uunga siunnersuut: Isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaat'**."

Innarluutillit Illersuisoqarfiat Tilioq ukuninnga oqaaseqaateqarpoq:

Tiliup pitsaasutut isigaa inatsisissatut siunnersuutip suliarinerani inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi pisinnaatitaaffiit eqqumaffigineqarsimmata pingaartumillu nammineq imminut pilluni aalajangiisinnaatitaaneq, soorlu § 1, imm. 1-imut oqaaseqaatini allassimasooq *Pissaanermik atuneq aamma nammineq aalajangiisinnaanermut pisinnaatitaaffimmut akuliunnerit allat qaqutigunnaq atorneqartarnissaat aamma isumassuinerumut isumaginninnikkullu perorsaanermut taartaanngisaannarnissaat (...).*

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini allassimavoq suliniutip aaqqissuunneqarnerani ukiuinut, pisinnaasaannut inerisimaneranullu naleqquttumik, inuit pineqartut isumaasa tamatigut ilaatinneqartassasut. Aamma iliuserineqartussap aaqqissuunneqarnera naammassineqarneralu sapinngisaq tamaat malillugu inissinneqarsimasoq oqaloqatigalugu pisassasoq.

Aammattaaq allassimavoq isumaginninnermi perorsaanerme periaatsit atorlugit akerleriissuteqaqqajaanerit tamatigut pinngitsoortinniarneqassasut, inissinneqarsimasup ikiorniarneqarnerani, perorsaariaatsit atorlugit periarfissaarunnermi taamaalluni pissaaneq aqutissatut kingullerpaatut taamaallaat atorneqarsinnaalluni.

Tiliup paaqqinnittarfiit najugaqarfiillu illersugaasut arlaliusut inuit innarluutillit najugaqarfigisaat alakkarsimavai. Tamaani Tiliup takusimavaa sulisut inatsit manna najoqqutaralugu sulisut qaqutigut isumaginninnermi perorsaasutut ilinniagaqarsimasartut. Taamaammat immikkut pingaaruteqarpoq oqaaseqaatini ilitersuummilu suliarineqartussami nammineq imminut pilluni aalajangiisinnaanerup qulakkeernissaanut isumaginnineq eqqortoq qanoq nassuiarneqassanersoq kiisalu aamma isumaginninnikkut perorsaanerme suleriaatsit nassuiarnissaat nalunaajarneqassasut. Tassani inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 12 qiviarneqarsinnaavoq. Immikkoortumi tassani aalajangersarneqarpoq inuit innarluutillit pisariaqartutigut ikiorneqarnissaq pisinnaatitaaffigigaat, taamalu namminneq inuunertik aalajangiiffigisinnaallugu. Tassani inuit innarluutillit namminneq aalajangiisarnissaminnut ikiorneqartarnissaat qulakkeerneqassasoq immikkut isiginiarneqarpoq, taamaallaallu ass. qanoq akulikitsigisumik qassinullu uffartarnissaat, makittarnissaat il.il. pillugit aalajangiiffigineqariikkamut ilanngutitinneqaannassanngitsut suleqatigiinnissamullu kajumissaarneqaannassanngitsut.

Taamaattumik Tiliup innersuussutigaa oqaaseqaatini aamma atuisunut ilitersuummi isumaginninnikkut perorsaanerme suleriaatsinut toqqammaviusut nassuiarnissaannut immikkoortoq 12 atorneqassasoq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit nutarsarneqassapput inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 12-imut innersuussinertaqalersillugu.

Taamatuttaaq aamma immikkoortoq taanna paasisutissanik ilitersuussinermilu atugassani suliarineqartussani najoqqutarineqassaaq.

4. Qeqqata Kommunia

"Qeqqata Kommuniata siullermik Naalakkersuisut qujassuteqarfigerusuppaat inatsisip allannortinnissaanut siunnersuut tusarniaassutigimmassuk.

Inatsisissatut siunnersuummi sumiiffinni arlalinni kommuni najugaqarfigisaq assersuutigalugu kalerrisaarutit sumiiffissitullu inunnut ataasiakkaanut atugassianut aamma naammagittaalliuutinik suliaqarnermut tunngatillugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit qinnuteqaataasa suliarinissaannut akisussaasunnugussaaq.

Kommunip isumaa malillugu naleqqunnerussaaq kommunip angerlarsimaffigisap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnit imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasunit saaffiginnissutit assigiinngitsut suliarisartuuppagit.

Makkuninnga tunngavilersorlugit:

- Atornissaminut tulluarnersussaaq kommunip angerlarsimaffigisap allagaatit suliamut tunngasut pigimmagit, taamaalillunilu pineqartumut tunngasut oqaluttuassartaasut nalunnginnerullugit.
- Qeqqata Kommuniata isumaa malillugu kommuni angerlarsimaffigisaq tassaavoq kommune eqqortoq meeraq pillugu imaluunniit inuk innarluutilik pillugu suliniuteqarnissanik aalajangiisartussaaq, aamma suliamik suliaqarneq sivisooq pisariaqanngitsoq pinaveersaarniarlugu. Kommuni najugaqarfigisap suliap pappiliartai pisariaqartut kommunimut angerlarsimaffigisamut piniartariaqartussaagamigit suliap suliarineqarnerata sivisuneruneranik kinguneqassaaq.
- Meeqqat inuillu innarluutillit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissinneqartartut sineriammi sumiiffinnit assigiinngitsunit pippit, sumiiffiillu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfeqartut kommuninut allanut ikinnerusunik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfeqartunut naleqqiullugit anginerusumik akisussaaffeqalissapput. Taamaalilluni nunatsinni kommunit akornanni suliat akisussaaffigisat agguataarsimanerat equngalissaaq, tamatumalu sulianik suliarinnittartut amerlasoorpassuarnik suliaqareersut suli anginerusumik artorsartilertussaallugit.
- Kommuni najugaqarfigisap inatsisissatut siunnersuummi suliaassanut taaneqartunut tunngatillugu meeqqat inuillu innarluutillit inissinneqarsimasut akisussaaffigilissappagit aningaasaqarnikkut immikkoorutit qanoq aaqqiiviginiarneqarnersut paasinarsarneqarnissaat sukumiinerusumillu nassuiaatigineqarnissaat pisariaqartinneqalissaaq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq

Aalajangersakkat ima allanngortinneqarput meeqqap imaluunniit innuttaasup kommuni angerlarsimaffigisaa sulissutiginninnerit pillugit aalajangiisarnerni aallaavittut aalajangiisartuussasoq.

”Kapitali 8-mut tunngatillugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni pissaanermik qanoq ikkaluartumilluunniit atuinerup nalunaarsorneqartarnissaa pillugu Qeqqata Kommuniata apeqquserpaa meeraq inulluunniit innarluutilik qanoq illersorniarneqarnerseq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup sulisuisa inatsisit naapertorlugit pissaanermik atuisimaneq nalunaarsorsimangippassuk. Meeraq imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasoq inatsisinut tunngatillugu qanoq inissisimava assersuutigalugu angajoqqaatut oqartussaasup pissaanermik atuisimaneq nalunaarsorneqarsimangitsup naammagittaalliutiginnissaa kissaatigippagu? Kajumissaarutigissavarput tamakku inatsisini sukumiinerusumik aalajangersarneqassasut.”

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Siunnersuutip atulersinnissaannut atatillugu malittarisassat ilinniartitsissutigineqassapput, tassanilu ilaatigut nalunaarutiginnittarnerit pingaassusiat immikkut isiginiagassaallutik.

Tamatuma saniatigut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni aamma ulloq unnuarlu neqeroorutini aqutsisut ataasiakkaat aalajangigassaraat sulisut malittarisassanik eqqortitsisarnissaasa qulakkeernissaa, aalajangiisussatullu kingullertut nakkutilliinerit tamatigoortut inunnullu ataasiakkaanut sammisut ingerlatinneqartassasut, taakkumi malittarisassat eqqortinneqarnerat innuttaasullu ataasiakkaat inatsisitigut innarlitsaalisaanerat qularnaassavaat.

"Kommuni siunnersuummut suli allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Tusarniaanermut akissutit allaffissornikkut suliarineqarsimavoq."

5. Kommune Kujalleq

"Kommune Kujalliup isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut siunnersuutip saqqummiunna nutaaq tigusimavaa (matuma ataani inatsisissatut siunnersuummik taaneqartassaaq).

1). Oqaaseqaatit nalinginnaasut:

1.1). Meeqqat aamma innarluutillit pillugit suliassaqarfimmi pissaanermik atuisimaneq pillugu najoqqutassanik naleqqussaaniarsarisumik inatsisit allanngortinneqarnissaannut siunnersuummik maanna saqqumisooqarmat Kommune Kujalliup pitsaasutut isigaa.

1.2). Kommunip maluginiarpaa soorluuna inatsisitigut aalajangersakkat amerlanerit nutaat annermik najoqqutat danskiusut assut assigigaat: a). meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimasut pillugit inersimasut akisussaaffeqarnerat pillugu inatsit (inersimasut akisussaaffeqarnerannik inatsit) katillugit 26-nik paragraffeqartoq, b). meeqqat inuusuttullu inissinneqarsimasut pillugit inersimasut akisussaaffeqarnerat pillugu nalunaarut (inersimasut akisussaaffeqarnerannik nalunaarut) taamatutaaq aamma 26-nik paragraffeqartoq, aamma kiffartuussinnermi inatsimmi immikkoortoq

VII paragraffinik 20 miss. imaqartoq. Inertera tassaavoq inatsisissatut siunnersuut takisuupilussuaq (paragraffit 73) taaguutillu isumaasa imarisaat eqqarsaatigalugit paasilertoruminaatsupilussuullutik, taamaattumillu kommunip ingerlanneqarnissaa ilungersunartuussasoq ernumagisinnaavaa. Kommunip malugeqquaa Savalimmiuni assinganik inatsisiliornerit (innuttaasut amerlassusaat allaffissornikkullu ingerlatsinerup angissusaa eqqarsaatigalugit Danmark pinnagu nunatsinnulli assignerusoq) oqaatigineqartut naapertorlugit taamaallaat 31-nik paragraffeqartut.

1.3). Kommunip inatsisissatut siunnersuut taaguutit isumaasa imarisaat eqqarsaatigalugit tamakkiisumik allanngujaanngitsutut isigaa. Kommunip inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatini allanngujaneq uparuarusuppaa, iluarsiiviginissaannullu periarfissanik siunnersuuteqarusulluni.

1.4). Kommunip malugeqquaa inatsisissatut siunnersuutikkut danskit taaguutaat "inersimasut akisussaaffeqarnerat" eqqunneqarsimannguatsiartoq, imaaliiallaannarlunili erseqqinnani taaguut Kalaallit Nunaanni inissiisarnermik suliaqarfimmi tamarmi atorneqassanersoq imaluunniit taamaallaat meeqqanik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissiisarnermut tunngatillugu."

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Atortuutinneqarfissat pillugit siunnersuutip aalajangersagaani allassimavoq siunnersuummi aalajangersagaq taanna meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissinneqarsimasunut kisimi atortuutinneqassasoq.

1.5). Kommunip ajuusaarutigaa inatsisissatut siunnersuummi isumaginninnermik suliaqarfimmi pissaanermik atuinnermut atatillugu nakkutilliinernik akuersisarnermi aamma naammagittaalliteqartarnermi taaguut "kommuni najugaqarfigisaq" suli qitiutinneqarmat. Kommuni misigisimavoq tamanna isumaginninnermik suliaqarfimmi nakkutilliineq pillugu kalaallit inatsisaannut atuuttunut akerliusoq, tamaani inunnut sammititanik nakkutilliinnermut akisussaasut tassaammata kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelse, t.i. nalinginnaasumik kommuni meeqqap angajoqqaatut oqartussaasuisa aalajangersimasumik najugaqarfigisaanni imaluunniit kommuni inersimasumik inissiisimasoq, Naalakkersuisulli qitiusumik nakkutilliinermik ingerlatsivia (Nakkutilliisoqarfik) aallaavittut ingerlatsinnermut sammititanik nakkutilliinerit akisussaaffigisaralugit, najugaqatigiiffiit, najugaqarfiit illersugaasut aamma utoqqarnut paaqqinniffiit minillugit, tamaani nakkutilliinerit inunnut sammititat aamma ingerlatsinnermut sammititat kommunimit angerlarsimaffigisamit aamma ingerlanneqartarlutik. Kommunip ima nalilerpaa kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelse aallaavittut najugaqarfissatut neqeroorutini kommunimit tassannga pigineqanngitsuni pissaanermik atuisimanernut atatillugu iliortussaarnermik pingaarnermik tunineqassanngitsoq. Allatigut inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatinik erseqqissaatitut assersuutaasut takukkit."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat isumaginninnermik suliaqarfimmi nakkutilliineq pillugu nalunaarut (Nakkutilliinermik nalunaarut) malillugu kommuni inissiisoq (kommuni angerlarsimaffigisaq) meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut pillugit inunnut sammititanik nakkutilliineq ingerlattarpaat, tak. § 10, imm. 1, kommunilu inissiisoq kommunimik najugaqarfigisamik inunnut sammititanik nakkutilliinerup ingerlanneqarnissaa pillugu isumaqatigiissusiorsinnaasoq, tak. § 10, imm.2.

Kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelse kommunimi nalinginnaasumik meeqqanik inunnut sammititanik nakkutilliisussaatitaavoq, tak. Nakkutilliinermik nalunaarut § 9.

Nakkutilliinermik ingerlatsivik meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni ingerlatsinermut sammititanik nakkutilliisussaatitaavoq.

Inuit innarluutillit pineqaraangata kommuni misissuisuusoq (kommuni angerlarsimaffigisaq) Nakkutilliinermik nalunaarummi § 39, imm. 1 malillugu inunnut sammititanik nakkutilliisussaaavoq, § 39, imm. 2-lu malillugu kommunimillu angerlarsimaffigisamik nakkutilliinerup ingerlanneqarnissaanut isumaqatigiissusiorsinnaalluni.

Nakkutilliinermik nalunaarummi § 44, imm. malillugu najugaqarfiit illersugaasut kommunimit pilersinneqarsimallutillu ingerlanneqaraangata kommunalbestyrelse ingerlatsinermut sammititanik nakkutilliisuuvoq.

Inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutaasut Nakkutilliinermik Ingerlatsivimmit ingerlatsinermut sammititanik nakkutigineqarput, tak. Nakkutilliinermik nalunaarummi § 52, imm. 1

Meeqqat pillugit suliaqarfimmut tunngatillugu siunnersuut allanngortinneqassaaq, taamaalilluni kommuni angerlarsimaffigisaq pissaanermik atuisimaneq pillugu aalajangiisussanngortillugu aammalu aqutsisut aalajangiussaannut maalaaruteqarfinngussalluni. Kommuni najugaqarfigisaq ilisimatinneqassaaq meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissinneqarsimasut inunnut sammititanik nakkutilliinerni nalinginnaasuni atorineqarnissaat eqqarsaatigalugu. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik ilisimatinneqassaaq Naalakkersuisut meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik ingerlatsinermut sammititanik nakkutilliineranni atorineqarnissaat eqqarsaatigalugu.

Inuit innarluuteqartut najugaqarfinni illersugaasuni imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorutini najugaqartut eqqarsaatigalugit kommuni misissuisuusoq tassaassaaq pissaanermik atuisimaneq pillugu aalajangiisussaq aammalu maalaaruteqarfiussalluni. Kommuni najugaqarfigisaq aamma

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik ilisimatinneqassapput nakkutilliinnermut ingerlatsinnermut sammititamut atorneqarnissaa eqqarsaatigalugu.

2). Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

”2.1). § 2, imm. 1-imut. Taaguutit soorlu "ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit, ulloq unnuarlu neqeroorutit aamma utoqqarnut paaqqinniffiit" taaguutitut § 3-mi aamma § 32-mi atorneqartunut naleqqussarneqartariaqarput imaluunniit atortuutinneqarfissannut innersuussisariaqarluni."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik, ulloq unnuarlu neqeroorut aamma utoqqarnut paaqqinniffiit tassaapput najugaqarfinnut assigiinnigitsunut tamanut inatsisikkut atortuutinneqarfissatut pineqartut.

"Allatigut ernumassutigineqarsinnaavoq inatsisissatut siunnersuutip takissusaa, aqqissuussaanaera taaguutillu atorneqartut najugaqarfissatut neqeroorutini sulisut akornanni paasisaqarnissamut aporfissalersuisinnaasut, taamaammat paasisutissiissutit atuisartunut atoruminarsakkat suliarineqartariaqassapput. "Taamatuttaaq aamma inatsisissatut siunnersuutip imarisaanik ilitsersuineq sulisut nutaat tamarmik ingerlaavartumik ilinniartinneqartarneranni ingerlanneqartariaqarpoq. Suliaqarfimmi tassani qitiusumit ilinniartitsissutit suliarineqartariaqaraluarput, tusaaneqarsinnaasunik/isiginnaarneqarsinnaasunik kalaallisut aamma danskisut, aamma ilinniartitsineq taamaattoq internetikkut live streaming atorlugu neqerooruteqarnissaq periarfissaasariaqarpoq, ass. ukiumut ataasiarluni, taamaalillutik sulisut aperisaqarsinnaallutik qitiusumillu sulisunit paasisimasalinnit illuatungeqarlutik sungiusarneqarsinnaallutik."

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Suliaqarfikkuutaartitikkanut aalajangersimasunut siunnerfeqartunik ilitsersuutit peqqissaakkat suliarineqassapput. Tamanna ilutigalugu Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup paasisutissat aamma ilinniartitsissutissat suliarissavai, aammalu ilinniartitsinermik ingerlanerit isumagissallugit.

Siunnersuummi 2022-p ingerlanerani siunnersuummi aalajangersakkat ilinniartitsissutiginiissaannut aningaasat immikkoortinneqarsimapput.

”2.2). § 2, imm. 2-mut. Kommunip assut pingaaruteqartutut isigaa Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup najugaqarfissatut neqeroorutit aqutsisuinut pikkorissaanernik ingerlatsissasoq, sulisunullu ilitsersuut atuaruminartoq suliaralugu. Aqutsisoq taannaasussaannikkaluarpoq inatsisip sulisumut "nassuiarnissaanut", taama pisoqassappat, "inatsisitigut" akisussaasusaaq.

Isumaginninnermik suliassaqrarfirmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanut ilitsersuutip assorsuaq pisariinnerulersissavaa, ingammik Venn pillugu titartaganngorlugu nalunaarsuusianik imaqrarpat."

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Isumaginninnermut Aqutsisoqrarfiup ilaatigut suliassarai pissaanermik atuineq pillugu malittarisassanik ilinniartitsinissat siulersussallugit, inuillu suliassamut immikkut ilinniarsimasut suliassaqrarfirmi sulisuusut siunnersussallugit. Sakkut suut atorusunnerlugit Isumaginninnermut Aqutsisoqrarfiup aalajangigassaraa.

Taamaattorli ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorutip aqutsisua sulisut suliassaqrarfirmi sulisuusut malittarisassat ingerlanneqartussat pillugit ilisimatinneqarsimanissaat suli qulakkeertussaavaa. Tamanna aqutsisutut akisussaaffeqarnermut pissusissamisoortumik ilaavoq.

"2.3). § 3, imm. 1-imut aamma § 24, imm. 1-imut. Taaguut "meeqqat 18-it inorlugit ukiullit" taaguutinik paatsiveerussaantut ippoq, tassa inuit tamarmik 18 inorlugit ukiullit meeqqatut isigineqarmata inoqaranilu 18-ileereersimasunik meeqqatut isigineqartunik."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Taaguutit soorlu "meeqqat 18-it inorlugit ukiullit" inatsisip oqaasertaani "meeqqat"-nut aaqinneqarput. Oqaaseqaatini taamaalilluni erseqqissarneqassaaq siunnersuummi meeqqat qassinilluunniit ukioqaraluartut pineqarmata, ukiui tunngavigalugit immikkoortitat aalajangersimasut piinnarnagit.

"2.4). Immikkoortoq II qulequtaq "Meeqqat" illua'tungeralugu immikkoortoq III qulequtaq "Pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliart tunngavigalugit meeqqat inissinneqartut aamma kommunalbestyrelsip aalajangiineratigut meeqqat isumannaallisavigisamik immikkoortortaqrarfirmi inissinneqartut". Imaaliallaannaq imaassorinarpoq meeqqat immikkoortoq III-mi aamma pineqartut kisiannili ulloq unnuarlu neqeroorutinut inissinneqarsimallutik, meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsit malillugu imaluunniit pinerluttulerinermi inatsit malillugu pineqaatissiineq tunngavigalugu. Meeqqat aamma immikkoortoq II-mi pineqarpata kisianni ulloq unnuarlu neqeroorummut isumannaallisakkamut inissinneqarsimanatik, taava tamanna qulequttami aamma inatsisip oqaasertaani ersittariaqarpoq. Immikkoortoq III (meeqqat immikkoortut ulloq unnuarlu neqeroorutinut inissinneqarsimasut) allaanngilaq immikkoortoq II-p ataani immikkoortoq pingaannginneq. Immaqa inatsisissatut siunnersuut tunngavigalugu titartaganngorlugu nalunaarsuusuaq Venn oqaaseqaatini titartarneqarsinnaagaluarpoq, inissiiffigisani sulisunut paasilertoruminarnerussagaluarpat. Immaqa

allatigut isumaliutigisariaqarpoq kapitalimik erseqqissunik nassuiaasersukkanik imalimmik pilersitsinissaq (aamma, ajornanngippat, titartaganngorlugu nalunaarsuusiaq Venn ikiorsiullugu), taamaattumi ass. najugaqarfissatut neqeroorutit, ulloq unnuarlu neqeroorutit, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit aamma utoqqarnut paaqqinniffiit akornanni qanoq inissisimanerit nassuiarlugit. Kiisalu aamma immaqa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup isumannaallisakkap aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortup isumannaallisakkap assigiinngissusaat nassuiarneqarsinnaavoq. Illua'tungaatigulli aalajangiukkaanni taaguut tamatigoornerpaaq tassaassasoq "najugaqarfissatut neqeroorut" aamma pissaanermik atuinnermi sakkortussuseq inuup pineqartup isumannaallisakkamut inissinneqarsimanersoq apeqqutaaginnartoq, eqqartuussisarnermik inatsisini/pinerluttulerinermut inatsisini aalajangersakkat nalinginnaasumik naapertukkajuttarlugit, taava immaqa taaguut "najugaqarfissatut neqeroorut isumannaallisagaq" atorneqaannarsinnaagaluarpoq pissutigalugu naleqqutissammat, inissinneqarfik immikkoortoq isumannaallisagaalluarpat, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik isumannaallisaagaluarpat imaluunniit allarluinnaagaluarpat naleqqutissammat. Isuma pingaarneq tassaasariaqarpoq taaguutit sapinngisamik ikinnerpaat atorneqassasut sapinngisamillu aalajangiussamik malinnittut. Taaguut "aqutsisoq... imaluunniit tullersortaa" immaqa "najugaqarfissatut neqeroorummi aqutsisut"-nit taarserneqarsinnaagaluarpoq nassuiaatitut tunngavigigaanni taaguut taanna atoraanni tamatigut aqutsisoq imaluunniit tullersortaa pineqartartoq, najugaqarfissatut neqeroorutip qanoq ittuunera apeqqutaatinnagu."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersoq aamma Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 50, 31. august 2021-mersooq naapertorlugit meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinni immikkoortut isumannaallisakkat aamma pineqartut.

Taamaammat siunnersuummi immikkoortoq III meeqqat immikkoortumut isumannaallisakkamut inissinneqarsimasut pillugit malittarisassatut annertusineqarsimasutut paasineqassaaq. Taamaammat malittarisassat siunnersuummi immikkoortoq II-mut tunngasut tamarmik siunnersuummi immikkoortoq III-mi inunnut pineqartunut suli atortuutinneqassapput.

Nassuiaatit atorneqartut isumaginninnermi malittarisani allanisut ipput, taamaattumillu taakkununga inatsisinut allanut naapertuullutik.

Ilitsersuutini najoqqutarineqartussani inatsisip qanoq ataqatigiinnerata qanorlu atortinneqarnissaata paasinarsarnissaannut sakkut suliarineqassapput.

”2.5). § 4, imm. 1-imut. Paasiuminaappoq sooq inissinneqarsimasup kommunionut najugaqarfigisaanut nalunaarutiginnittoqartarlunilu naammagittaalliutinik nassiussisoqartassanersoq, inuup kommunionut angerlarsimaffigisaanut pinnani. Danskite meeqqat

pillugit suliaqarfianni pissaanermik atuinermut inatsimmi oqartussat pingaernerpaat tassaapput Isumaginninnermik Nakkutilliisut aamma "kommunalbestyrelse meeqqap imaluunniit inuusuttup inissiisarfirmut inissinneqarsimanerata nalaani akisussaasut", taassumalu isumaqataa tassaanguatsiarluni kommuni inissiisimasoq - tasaanani kommuni najugaqarfigisaq. Kommunimut tassunga nalunaarutiginninnermi imaluunniit naammagittaalliuuteqarnermi siunertarineqarpoq kommuni naliliinissamut periarfissaqassasoq inissinneqarfik inummut pineqartumut suli inissinneqarfiunersoq eqqortoq imaluunniit pisaanermik atuisimaneq inuk pineqartoq pillugu suliniuteqarnerup aallartinneqarsimasup allanngortinneqarnissaata isumaliutiginnissaanut peqqutissaqartitsinersoq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Meeqqat pillugit suliaqarfimmuut tunngatillugu siunnersuut allanngortinneqassaaq, taamaalilluni kommuni angerlarsimaffigisaq pissaanermik atuisimaneq pillugu aalajangiisussanngortillugu aammalu aqutsisut aalajangiussaannut maalaaruteqarfinngussalluni. Kommuni najugaqarfigisaq ilisimatinneqassaaq meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissinneqarsimasut inunmut sammititanik nakkutilliinerni nalinginnaasuni atorineqarnissaat eqqarsaatigalugu. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik ilisimatinneqassaaq Naalakkersuisut meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik ingerlatsinermut sammititanik nakkutilliineranni atorineqarnissaat eqqarsaatigalugu.

"2.6). § 4, imm. 2-mut. Aallaavittut aqutsisup angajoqqaatut oqartussaasup ilisimatinnissaa akisussaaffigisinnaanngilaa. Tamanna oqartussat inissiisimasut akisussaaffigisariaqarpaat. Aqutsisoq sulisullu siunnersuisinnaapput."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Naalakkersuisoqarfiup isumaqatigaa oqartussat inissiisimasut angajoqqaatut oqartussaasut ilisimatinneqarnissaat akisussaaffigisariaqaraat.

Siunnersuut naleqqussarneqassaaq.

"2.7). § 4, imm. 2-mut. Folketingip Kalaallit Nunaanni suliaqarfimmi matumani piginnaatitaanera erseqqissumik taassallugu pisariaqarnerluni, piginnaatitaanerit taakku ass. kalaallit eqqarsartaatsikkut nappaatillit pillugit inatsisaanni aamma Danmarkimi Savalimmiunilu inatsisini assigisaanni immikkut taaneqarneq ajormata."

Akissut: Ilanngunneqanngilaaq.

Inatsisini Tunngaviusuni § 71, imm. 7 malillugu naammagittaalliorsinnaaneq ikinnerpaat kisimik nalunnigilaat. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq pisinnaatitaaffiup taassumap puigorneqannginnissaa qulakkeerniarlugu.

”2.8). ”§ 5-imut. Meeqqat pillugit suliaqarfimmi kalaallit inatsisiliorneranni inersimasut akisussaaffeqarnerat pillugu aalajangersagaq danskit inatsisaat assigalugu aamma meeqqanut ilaqutariinnut inissinneqarsimasunut atuutissappat, soorlu oqaaseqaatini tamanna paasinarsisinneqannguatsiarloq, taava § 3-mi atuutsinneqarfissaata annertusineqarnissaa immaq isumaliutigineqartariaqassaaq. Qinigassatut allatut ilaqutariinnut inissiisarneq pillugu suliaqarfimmi inersimasut akisussaaffeqarnerat immaq immikkut inatsisiliortoqarsinnaagaluarpoq.”

Akissut: Ilaatigoortumik ilanngunneqarpoq.

Siunnersuummi inersimasut akisussaaffeqarnerat pillugu aalajangersagaq meeqqat ilaqutariinnut inissinneqarsimasunut atuutissanngilaq. Tamanna siunnersuummi § 3-mi allassimavoq.

Oqaaseqaatini pissutsit ilaqutariinnik ilanngussisut sumiiffinni ataasiakkaani nassuiarneqarput. Tamanna aaqqinneqassaaq suliaqarfik atortuutinneqarfissaq nalornisigineqassanngimmat.

”2.9). § 6, imm. 2-mut. Erseqqinnigilaq matut silarliit parnaarneqartarnerat, oqaatigineqartut naapertorlugit anitsaaliuisitsinerusooq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut ammasumut inissiinermut atatillugu inatsisinut naapertuuttutut isigineqarsinnaanersoq, pissutsit piviusut taaneqartinnagit. Nalinginnaasumik inuup nalinginnaasup, ilanngullugu meeqqap utoqqaanerulaartup, illup iluaniit matut ammarsinnaajunnaarsillugit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni ammasuni matut silarliit parnaarnissaat inatsisini tunngavissaqanngilaq. Immaq tamanna iluarsivigineqarsinnaaruttortoq "illumi malittarisassat" iluaqutigalugit? Matulli silarliit unnuakkut parnaarneqarsinnaasariaqarput? Angerlarsimaffinni tamani taamaattoqartarpoq. Parnaarsaataa illup iluaniit qissallattaat atorlugu ammarsinnaasussaavoq (qatserinermut oqartussat piunasaqaataat)."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Oqaaseqaatini erseqqissarneqarpoq meeqqat matut parnaarussaarsinnaassagaat.

”2.10). ”§ 7-imut. Inatsimmi aalajangersagaq taanna anitsaaliugaaneq pillugu § 11 assiginnuatsiarpaq, ilanngullugu danskit inersimasut akisussaaffeqarnerat pillugu inatsisaanni § 11, imm. 3, taamaattorli oqaatsip "piffissaq sungiussiartorfik" atornerata nalinginnaasumik ileqquliussimaneq paasinarsisippaa (taamatutaaq aamma qasseersiutitut "meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni meeqqat"). Anitsaaliuineq nassuiarneqarpat taava qulequttami aamma "anitsaaliuineq" allassimasariaqarpoq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Qulequtaq naleqqussarneqarpoq.

”2.11). § 7, imm. 2-mut. § 7, imm. 1 aamma imm. 2 imminnut akerleriipput. Meeraq inissinneqarnermik kingorna ullut 14-it ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit pineqartumit anitsaaliugaasinnaavoq (§ 7, imm. 1). Ulluni siullerni 14-ini meeqqap anitsaaliugaanissaani ullut amerlassusissai kommunalbestyrelsip aalajangissavaa (§ 7, imm. 2). Tassa imaappoq, kommunalbestyrelse aalajangertinnagu ullut 10 ingerlappata taava ulluni 10-ni anitsaaliugaassanngilaq inissiinerullu kingorna amerlanerpaamik ullut 4 sinnerutissallutik?”

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Anitsaaliugaanissaq pillugu aalajangiineq inissiinermut atatillugu aalajangerneqassaaq, tassa imaappoq inissiinerup piviusunngortinnissaa sioqqusugarlugu. Ullut 14 aalajangersakkami taaneqartut inissiinerup atuutilersinnerani ullumit siullermit anitsaaliuineq qanoq sivilutigissanersoq pineqarpoq.

”2.12). § 8-mut. Erseqqinngilaq suna pissutigalugu qilersuineq marloriarluni taaneqarnersoq qilersuineq akuerisaanngippat. Immaqa qulequttat paatsiveerunnanginnerusut atorneqartariaqarput, ass. "timikkut pissaanermik atuineq" ukununnga aggorlugu "pitsaaliuinissamat ikiuineq", "aalajangiullugu tigumminneq" aamma "utertitsineq"?”

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersakkat erseqqissarniarlugit qulequttat ikkussorneqassapput.

”2.13). "§ 9-mut. Tamanna danskit inersimasut akisussaaffeqarnerat pillugu inatsisaanni "pitsaaliuinissamat ikiuineq"-tut taaneqarsimavoq. Paasiuminaappoq taagut sooq ilanngullugu atorneqanngimmat imarisaasa sinneri annertuumik nuutiinnarsimagaanni.

2.14). "§ 9-mut. "annertuumik" erseqqissartariaqaraluanginnerluni? Pigisat 200 kr.-nik imaluunniit 50.000 kr.-nik nalillit pineqarpat?"

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

"annertuumik " ilitsersuummi suliarineqartussami sukumiinerusumik nassuiarneqassaaq.

”2.15). § 10-mut. Danskit inersimasut akisussaaffeqarnerat pillugu inatsisaanni § 9 malillugu "timikkut pissaanermik atuineq". Takusinnaasaq malillugu inersimasut akisussaaffeqarnerat pillugu inatsimmi "pitsaaliuinissamut ikiuineq" aamma "timikkut pissaanermik atuineq", akuliunnermut peqqutaasut aamma pissusilerissut "sivikitsumik" assigiinngillat. § 9-mi aamma § 10-mi inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat taakku assigaat akuliunnerillu taamaattut paasinarsarlugit. Pissaanermik atuineq suussutsinut assigiinngitsunut amerlasuunut aggorneqarnissaat qinersimagaanni tamarmik immikkut taaguusersorneqartariaqaraluarput erseqqissunillu nassuiaasersorlugit.

2.16). § 11-mut. Inersimasut akisussaaffeqarnerat pillugu inatsimmi § 10 malillugu "Qimaanermi utertitsineq", kisianni inatsisissatut siunnersuummi qulequtaa amigaatigineqarpoq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Aalajangersakkat erseqqissarniarlugit qulequttat ikkussorneqassapput.

2.17). § 12, imm. 1-imut. Erseqqinngilaq aalajangerneq sooq taamaallaat "meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik"-nut killeqartinneqassanersoq. Takorloornarpoq assinga aamma meeqqamut innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmiittumut atuutissasoq. Kalaallit Nunaat Danmarkimut allaanerulluinnartumik innarluutillit pillugit suliaqarfimmi immikkut inatsiseqartitsivoq, tassa meeqqat "tarnikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakitsut" innarluutillit pillugit inatsisini ilanngullugit pineqakkajuttarlutik."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersagaq meeqqanut annertuumik innarluuteqartunut immikkut siunnerfeqarpoq aamma siunnersuummi § 3, imm. 2 malillugu inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutinutaaq atuulluni.

”2.18). "§ 12, imm. 1, nr. 3-mut. Erseqqinngilaq kalerrisaarutit imaluunniit sumiissusersiutit inunnut ataasiakkaanut atuagassiat atornissaannut angajoqqaatut oqartussaasup akuersisussaanaera sooq piunasaqaatigineqarnerasoq. Allaat angajoqqaatut oqartussaasut marluk tamarmik tamanna akuerissagaat. Takorlooruminaassinnaanngilaq pisoqarsinnaasoq atugassiat taamaattut atortariaqarnerannik kinguneqartunik naak meeqqap angajoqqaatut oqartussaasui akueriumanngikkaluaaraat imaluunniit ilatsiinnarlutik qisuariannngitsut?"

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Akuersissummik pisoqarsinnaangippat aalajangersakkami piunasaqaataasut naammassineqarsimangillat, taamaammallu kalerrisaarummik imaluunniit sumiissusersiummik inunnut ataasiakkaanut atuagassiat atornissaannik aalajangiisoqarsinnaanani.

Ima ittoqartillugu angajoqqaatut oqartussaasut namminneq akuersisinnaangikkaangata peerussimanerat imaluunniit namminneq annertuumik tarnikkut innarluuteqarnerat pequtugalugu inuk isumassuisoq alla toqqarneqarsimasariaqarpoq angajoqqaatut oqartussaannermik tiguisussatut.

Akuersineq tunniunneqanngippat, saaffiginninnerup akineqannginnera pequtugalugu imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasup soqutiginnimmagu, taava saaffiginninnikkut oqaloqatigiinnikkullu sulissutigisap pingaassusia pillugu attaveqarfiginiarneqartariaqarpoq paasitinnarsaralugulu, immaqa allaat angajoqqaatut oqartussaasup kommuni najugaqarfigisaa pineqartoq pulaaqquneragut.

”2.19). § 15, imm. 1-imut. "torersuutitsinissaq pillugu aalajangersakkat" nassuiaatiginissaat oqaatigineqartut naapertorlugit amigaatigineqarput, t.i. ingammik taaguummi illumi malittarisassat allasimasut imaluunniit illumi namminermi malittarisassiat allat pineqarnersut."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Torersuutitsinissaq pillugu aalajangersakkat oqaaseqaammi sukumiinerusumik nassuiarneqassapput Meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu innersuussutigalugit, tassani illumi malittarisassat (torersuutitsinissaq pillugu aalajangersakkat) sukumiinerusumik malittarisassiorneqaramik.

”2.20). § 18, imm. 5-imut. Erseqqinngilaq soq meeqqat eqqartuussisarnermik inatsit imaluunniit pinerluttulerinermut inatsit malillugu inissinneqarsimangitsut illersorteqassanersut."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Meeqqat meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut inissinneqarsimasut inissinneqarsimanermik tunngaviusoq apeqquataatinnagu pinerlussinnaapput taamaammallu illersortimik pisariaqartitsisinnaallutik.

”2.21). § 18, imm. 5-imut. Inunnut innarluutilinnut illersorti pillugu siunnersuutip tusarniaassutigineqarnerani taaneqartut tamarmik kommunip atortuulersikkuminaatsippai. Taamatuttaaq aamma kommunit allat ilaanni assingusunik ajornartorsiuteqartoqarnissaa ilimagineqarsinnaavoq, pingaartumik Nuup avataani, sulisut annertuumik annertusiartortumillu amigaataanerat pissutigalugu."

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq malillugu inuit Inatsisartut inatsisaanni pineqartut inunnut innarluutilinnut illersorteqarnissamik pisinnaatitaaffeqartut. Pisinnaatitaaffiit pinngitsoortinnissaannut aningaasassaqaqqinneq tunngaviunngilaq.

Naalackersuisoqarfiup isiginninneq taanna siunissami suliaqarfimmi sulinermi ilanngunniarpaa.

”**2.22). § 20-21-mut.** Immaqa inissiiffigisat immersortagassanik digitaliusunik atuisartunut atoruminarsakkanik suliaqarneranni ikiortariaqassagaluartut, taakku siunertarineqartumut sulinermi sakkutut aamma kisitsisinik pilersitsinermut atorneqarsinnaassagamik. Suut nalunaarsorneqassanersut pillugit sukumiisumik peqqusinerit naalagaanialaartutut pissuseqarput. Immersortagassat digitaliusut krydsilersuiffissat piviusut nassuiaatit annikinnerulersissavaat.”

2.23). § 20, imm. 3 aamma § 21 imm. 3-mut. Nalunaarutiginninnissamut immersugassaq ajunngilaq digitaliusinnaavoq, nalunaarutiginninnerlu maanna "piffinni pappiliartaqaqqitsuni" internetikkut nassiunneqarlunilu toqqorneqarsinnaassagunaraluarluni, ilanngullugu pissaanermik atuisarneq pillugu kisitsit suliarinissaannut. Nalunaarutiginninnerit qanoq siviutigisumik toqqorsimaneqarnissaat pillugu erseqqissaaneq amigaatigineqarpoq.”

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup isumaginninnermik suliaqarfimmi suliamik suliarinnittarnermut tunngatillugu qarasaasiakkut aqutsissutinut pisortat ataatsimut immikkoortortaannik atortuulersitsinissaq sulissutigaa.

”**2.24). § 22-mut.** Inatsisitigut aalajangersakkamut matumunnga suna tunngaviunersoq takorlooruminaappoq, kalaallit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut tatiginninnginneq eqqaassanngikkaanni, tassa suliarisassat eqqortumik suliarisimannngikkaanni inatsisillu naapertorlugit atorfeqarnermut kinguneqartitserertarmat. Kalaallit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfii tatigisinnaanngikkaanni inatsisinillu akulikitsumik unioqqutitsisartut pasitsaanneqarpat immaqa aaqqissuussaq "isertukkanik kalerriisartoq" assigisaanilluunniit pilersitsisoqartariaqarpoq. Allatigut immaqa nalunaarutiginninnissamut immersugassaq suliarineqarsinnaagaluarpoq, kiap pissutsit eqqaaneqartut inatsisinik unioqqutitsinerit nalunaarutiginerai apeqqutaatillugu. Eqqaaneqassaaq erseqqinngimmat Nakkutilliinermik Ingerlatsiviup ataqatigiinni ukunani qanoq inissisimanissaa isumaliutigineqarnersoq.”

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Aalajangersagaq ikkunneqarsimavoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit ulluinnarni ingerlanneqarnerannut tunngatillugu siunnersuummi aalajangersakkat pisinnaasunut tamanut naammassinnaannginnerat miserratigineqarsinnaanngimmat. Pinngitsoorneqarsinnaagunangilaq pisoqartassamat pissaanermik atuineq pillugu inatsisunik tunngaveqartumik aalajangersakkani pineqanngitsunik. Suliaqarfimmi ineriartortitsinermut pingaaruteqarpoq pissaanermik atuisimanerit tamarmik nalunaarutigineqartarnissaat.

Immersortagassat immikkut ittut suliarinissaat Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit isumagineqassapput.

”2.25). ”§ 24, imm. 1, nr. 1-imut. Oqaatigineqartut naapertorlugit pinerluttulerinermik inatsimmi kapitali 31-mi anstaltimut inissiisarneq pineqarpoq, inuusuttunullu pinerluuteqarsimasunut pineqaatissiinerit immikkut ittut kapitali 32-mi eqqaaneqannguatsiarlutik.”

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

”2.26). § 29-mut. Taaguutip "immikkoortitaaneq"-up nassuiarnissaa amigaatigineqannguatsiarpoq, ilanngullugu imm. 3-p (ingerlaavartumik nakkutiginninneq) aamma imm. 4-p (atasuinnarmik nakkutiginninneq) akornanni suna assigiinngissutaanersoq.”

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Naalackersuisoqarfiup isumaa malillugu "immikkoortitaaneq"-up nassuiarnissaa pisariaqartinneqanngilaq. Aalajangersakkami imm. 3-p qularnaassavaa meeraq ingerlaavartumik nakkutigineqassasoq, imm. 4-lu ikkunneqarsimalluni inip aaqqissuussimanissaanut piumasaaqatitut.

”2.27). Immikkoortoq IV qulequtaq "Inersimasut" illua'tungeralugu immikkoortoq V qulequtaq "Pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissiinerimik naammassinninneq". Imaaliallaannaq imaassorinarpoq inersimasut immikkoortoq V-mi aamma pineqartut, kisiannili pinerluttulerinermi inatsit malillugu pineqaatissiineq tunngavigalugu inissinneqarsimallutik. Inersimasut aamma immikkoortoq IV-mi pineqarpata, kisiannili pinerluttulerinermi inatsit malillugu pineqaatissiineq tunngavigalugu inissinneqarsimanatik, tamanna qulequttami aamma inatsisip oqaasertaani ersittariaqarpoq. Soorluuna immikkoortoq V (inersimasut immikkut immikkoortitat najugaqarfissatut neqeroorutitut inissinneqarsimasut) immikkoortoq IV-mut immikkoortuusoq pingaannginneq (inersimasut tamarmik najugaqarfissatut neqeroorutitut inissinneqarsimasut).”

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Immikkoortoq IV-mi pineqarput siunnersuummi § 32, imm. 1 malillugu inersimasut tamarmik annertuumik ataavartumillu tarnikkut pisinnaasakillimasut, najugaqarfimmilu illersugaasumi, ulloq unnuarlu neqeroorummi imaluunniit utoqqarnik paaqqinniffinni najugaqartut.

Immikkoortoq V-mi pineqarput inuit aalajangersimasut aamma taakku, kisiannili pinerluutillit pillugit eqqartuussivimmi suliat tunngavigalugit pineqaatissiissut tunngavigalugu inissinneqarsimasut.

Immikkoortoq IV aamma inuppannut immikkut ittunut immikkoortoq V-mi pineqartunut atuuppoq, immikkoortorli V inunnut pineqaatissiissut tunngavigalugu inissinneqarsimangitsunut atuunnani.

”2.28). § 32, imm. 1-imut. Nassuiaat taanna § 36-mi pissutsinut tamanut naleqqunnersoq nalorninartoqarsinnaavoq, oqaatigineqartummi naapertorlugit paragraffi taanna aamma inummut nammineq angerlarsimaffimmini najugaqartumut (tassa imm. 1-3-mi taaneqartutut najugaqarfissatut neqeroorummi pinnani) najugaqarfissatut neqeroorutit ilaannut tiguneqartumut atuummat.”

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

§§ 36-p aamma 37-p atornissaanut inunnut namminneq angerlarsimaffimmini najugaqartunut inatsimmik tunngavissaq ikkunneqassaaq.

”2.29). 33, imm. 1-imut. Nalornissutigineqarsinnaavoq suna pissutigalua kommunimi kommunalbestyrelsimut (allaat kommunimut najugaqarfigisamut) naammagittaalliuuteqarneq aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfirmut naammagittaalliuuteqarneq naligiissillugit inissinneqassanersut. Soorluuna naammagittaalliuuteqarneq Isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. november 2001-imeersumut akerliussasoq. Aammattaaq erseqqinngilaq naammagittaalliutit taamaattut qanoq suliarineqartassanersut. Pissusissamisoorluinnassaaq pitsaanngitsumik suliamik suliarinnittarneq, kiffartuussineq pitsaanngitsooq imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummi kusanangitsumik pineqarneq pillugu oqartussaasunut najugaqarfissatut neqeroorummik piginnittunut ingerlatsinermullu sammititanik akisussaasunut (tassaakkajuttarlutik Naalakkersuisunut ilaannikkullu kommunimut najugaqarfissatut neqeroorummik piginnittumut) naammagittaalliortoqarpat. Taamatuttaaq aamma inuit inissinneqarsimasut ataasiakkaat pitsaanngitsumik suliamik suliarinnittarneq, kiffartuussineq imaluunniit pineqarneq kommunimut taakkunanga inissiisimasumut imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqarnissamut aningaasaliissuteqarnissamik akuersisimasumut naammagittaalliorsinnaapput, ilai amerlasuut immaqa najugaqarfissatut neqeroorummut allamut naleqqunnerusumut nuukkusunnertik pissutigalugu. Naammagittaalliutit taamaattut kommunip inissiisup inunnut sammititanik nakkutilliinissaanut akisussaaffeqarneranut tunngasariaqarpoq. Ataqatigiinni taamaattuni ulloq

unnuarlu paaqqinnittarfiup kommuni najugaqarfigisaa nalinginnaasumik pingaarnertut inissisimasariaqanngikkaluarpoq - aammattaaq matuma qulaani imm. 1.5.)-imi oqaaseqaat takuuk."

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

Aalajangersagaq eqqaasitsissutaavoq inissinneqarsimasoq nalunaarfigineqassammat aqutsisut aalajangiinerat kommunalbestyrelsimut attuumassuteqartumut naammagittaalliutigineqarsinnaammat, aamma kommunalbestyrelsip aalajangiinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmuut naammagittaalliutigineqarsinnaammat.

Innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalisaanerisa inissinneqarsimasumut qulakkeernissaanik eqqaasitsissutaavoq, tassa immikkoortumi inuttut kiffaangissuseqarnermut namminerlu imminut pilluni aalajangiisinaanermut akuliunnerit annertuut pineqarmata.

Meeqqat pillugit suliaqarfimmuut tunngatillugu siunnersuut allanngortinneqassaaq, taamaalilluni kommuni angerlarsimaffigisaq pissaanermik atuisimaneq pillugu aalajangiisussanngortillugu aammalu aqutsisut aalajangiussaannut maalaaruteqarfinngussalluni. Kommuni najugaqarfigisaaq ilisimatinneqassaaq meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnuut inissinneqarsimasut inunnut sammititanik nakkutilliinerni nalinginnaasuni atorineqarnissaat eqqarsaatigalugu. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik ilisimatinneqassaaq Naalakkersuisut meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik ingerlatsinnermut sammititanik nakkutilliineranni atorineqarnissaat eqqarsaatigalugu.

"2.30). 33, imm. 1-imut. Innarluutillit pillugit suliaqarfimmi kommunip najugaqarfiini aqutsisuunngilaq aamma tullersorteqanngilaq, taamaallaat sumiiffinni immikkoortortaqarfinni aqutsisut nunap immikkoortuini attuumassuteqartuni najugaqarfinni tamani tapersersuinerinik aaqqissuussanut tamanut akisussaaffeqartut. Inuit taakku najugaqarfinni namminerimi aqutsisuunngillat kisianni nunap immikkoortuini tapersersuinerit ataqatigiissaarneqarnissaannut akisussaaffeqartut."

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Taaguut atorineqartoq apequtaatinngit aqutsisoqarpoq najugaqarfinnuut illersugaasunut aamma inunnut innarluuteqartunut ulloq unnuarlu neqeroorutinuut atatinneqartunik. Ilitsersuummi suliarineqartussami innarluutit pillugit suliaqarfimmi najugaqarfinnuut atatillugu kina aqutsisunut ilaanersooq sukumiinerusumik nassuiarneqassaaq.

"2.31). § 33, imm. 2-mut. Matuma qulaani imm. 2.7.)-imi oqaaseqaat takuuk."

Akissut: Ilangunneqanngilaq.

Inatsisini Tunngaviusuni § 71, imm. 7 malillugu naammagittaalliorsinnaaneq ikinnerpaat kisimik nalunngilaat. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq pisinnaatitaaffiup taassumap puigorneqannginnissaa qulakkeerniarlugu.

”2.32). § 36, imm. 1 aamma § 37 imm. 1-imut. Taaguut aalajangersimasut soorlu "naalackersuisoqarfimmut meeqqanut, inuusuttunut ilaqtariinnullu akisussaasumut", "Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik" assigisaalluunniit immaqa pingaarnerusunik taarserneqartariaqassapput soorlu ass. "Naalackersuisut", "Naalackersuisoq akisussaasoq" assigisaanilluunniit (taaguut "kommunalbestyrelse") assigalugu, taamaalinikkut aaqqissuussaanicat allangortoqaraangat imaluunniit sulianik nikisiterinernut atatillugu allangortiterisariaarulluni. Naalackersuisoqarfik meeqqanut, inuusuttunut ilaqtariinnullu akisussaasuusoq maannakkut inuit innarluutillit akisussaaffingnguatsiarpaat kisianni oqaatigineqartut naapertorlugit utoqqaat pinnagit."

Akissut: Tusaatissatut tigunekarpoq.

Sapinngisaq tamaat malillugu taaguut ataatsimoortitsisoq nanineqarumaarpoq.

”2.33). § 37, imm. 6-imut. Taaguut "kommuni" "kommunalbestyrelse"-p assigisaanic isumaqartillugu inatsisitigut aalajangersakkami matumani kisimi atornekarpooq. Immaqa pitsaanerussaaq taaguut atornekareersoq piginnassallugu, t.i. "kommunalbestyrelse".

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Kommunalbestyrelse tassaavoq taaguut eqqortoq.

”2.34). 38, imm. 2-mut. Pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 2 malillugu allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq aamma illersuisinnaatitaaneq oqaatigineqartut naapertorlugit tamatigut akuerisaavoq, saassussisoq 18-iliisimanersoq 18-iliisimannnginnersorluunniit aamma pineqartoq sumut inissinneqarsimanersoq apeqqutaatinnagu. Inatsimmi uani allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq aamma allatut ajornartumik illersuisinnaatitaaneq taaniaraanni tamakku pillugit inatsisitigut aalajangersagaq aalajangersakkat nalinginnaasut aallarniutaasullu akornannut inissinneqarsinnaagaluarpoq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

§ 38, imm. 2 siunnersuummit peernekarpooq.

”2.35). § 40, imm. 1-imut. Inatsisitigut aalajangersagaq taanna immaqqa § 8-mi meeqqanut inissinneqarsimasunut tunngatillugu qilersuinermit inerteqqusissummut naleqqiunneqassagualarpoq. Ujatsiutitik annoraaminernik atuineq qilersuinermit sutigut allaanerunersoq nassuiassallugu pingaaruteqarpoq, aamma pissutsini uani paasinarsarneqartunut assingusuni ujatsiutit annoraamerngit meeqqanut innarluuteqartunut tunngatillugu atorineqarsinnaanersut.”

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Innersuussineq ilitsersuutitut aggersunut ilanngunneqarumaarpoq.

”2.36). §§ 44-47-nut. Inatsisitigut aalajangersakkat uku danskit kiffartuussisarneq pillugu inatsisaanni §§ 137a-137d assigaat, taamaattorli kiffartuussisarneq pillugu inatsimmi tassani inuit inini paaqqineqarfinni, paaqqutarisariiallit angerlarsimaffiini assigisaannilu nalinginnaasumik danskit kommuniinit pigineqartartuni najugallit pineqarlutik. Kalaallit Nunaanni najugaqarfissatut neqeroorutit inatsisissatut siunnersuummi pineqartut tamarmik sulisoqarput aamma najugarisami arealeqarluni ataatsimoorussanik. Kiisalu aamma eqqunngitsutut ippoq kommunimi Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiisa ilaata inissisimaffigisaani kommunalbestyrelsip Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiani pulaartoqarsinnaanermut killilersuinerit aalajangiiffigisassagamigit. Aammattaaq matuma qulaani imm. 1.5.)-imi oqaaseqaat takuuk.”

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Inuit innarluuteqartut najugaqarfinni illersugaasuni imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorutini najugaqartut eqqarsaatigalugit kommuni misissuisuusoq tassaassaaq pissaanermik atuisimaneq pillugu aalajangiisusaaq aammalu maalaaruteqarfiussalluni. Kommuni najugaqarfigisaaq aamma Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik ilisimatinneqassapput nakkutilliinnermut ingerlatsinnermut sammititamut atorineqarnissaa eqqarsaatigalugu.

Taamaattorli pulaartoqarsinnaanermut killilersuineri innuttaasoq innersuunneqarsimasooq pineqanngilaq, kisiannili inuit 3 innuttaasumut innersuunneqarsimasumut pulaarusuttut. Taamaattumik attanneqassaaq kommunip najugaqarfigisap pulaartoqarsinnaanermut killilersuinerit aalajangiiffigisassagai, tassa inunnut sammititaannginnerusutut ingerlatsinnermulli sammititaanerusutut nalilerneqarmata.

”2.37). § 49-mut. Nalunaarsuineq pillugu ilitsersuutit atuisartunut atoruminarsakkat pisariaqartinneqassapput.”

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ilitsersuutit atuisartunut atoruminarsakkat suliarineqassapput.

”**2.38).** § **53, imm. 3-mut.** Assut ersernerluppoq suna pissutigalugu utoqqarnut paaqqinniffiit pissaanermik atuisimaneq ukiut tamaasa nunami nakorsaaneermut saqqummiunneqartassanersut, ass. innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni aamma meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni pissaanermik atuisimanerit pinnatik. Taama aalajangernermut suna tunngaviua? Nunami Nakorsaaneerup pingaartumik pissaanermik atuisimanerit susassarivai? Inatsisissatut siunnersuut manna aqqutigalugu inersimasunut utoqqaanerulaartuinnarnut pissaanermik atuineq pinngitsoortinniarnearpa? Kina ass. innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnit nalunaarutiginninnerit tunngavigalugit kisitsisinut akisussaasuussava.”

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Siunnersuut innuttaasunut utoqqarnut paaqqinniffinni najugaqartunut siunnersuummilu § 32, imm. 1-imi piumasagaammik naammassinnittunut kisimi atortinneqassaaq. Pingaartumik tassaassapput utoqqalinersiuteqartut puigortunngornermik nappaateqartut.

Naalackersuisut utoqqarnut paaqqinniffiit ingerlatsineranut sammititanik nakkutiginnilai. Taarsiullugu tamanna kommunalbestyrelsinit akisussaaffigineqartussanngorlugu inissinneqarsimavoq. Taamaattumik utoqqarnut paaqqinniffinni pissaanermik atuisimaneq pillugu Naalackersuisunut nalunaarutiginnittoqarneq ajorpoq.

Nunami Nakorsaaneq ilisimatinneqartussaavoq utoqqalinersiuteqartunut tunngatillugu pissaanermik atuisimanermi nakorsaasersuineq atorfirmut taamaattumut soqutiginaateqarmat. Nunami Nakorsaaneq pissaanermik atuisimaneq ataatsimut isigalugu malittareqqinneqarnissaanut piginnaaneqanngilaq.

”**2.39).** **Immikkoortoq V-imut.** Kommunip erseqqissaatigissavaa innarluuteqartut pillugit suliaqarfimmi najugaqarfiiit najugaqartut namminneq angerlarsimaffiisut isigineqarmata.”

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Inunnut innarluutilinnut najugaqarfissatut neqeroorutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 4. november 2019-imeersoq malillugu najugaqaratigiiiffiit aamma najugaqarfiiit illersugaasut nammineq najugarisatut isigineqassasut. Ulloq unnuarlu neqeroorut nammineq najugarisaanngilaq.

”**2.40).** § **65, imm. 2-mut.** Mal. "efter efter".

2.41). § 67-imut. Imm. 2.29.)-mi oqaaseqaatit takukkit."

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Aalajangersagaq eqqaasitsissutaavoq inissinneqarsimasoq nalunaarfigineqassammat aqutsisut aalajangiinerat kommunalbestyrelsimut attuumassuteqartumut naammagittaalliutigineqarsinnaammat, aamma kommunalbestyrelsip aalajangiinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmuut naammagittaalliutigineqarsinnaammat.

Innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalisaanerisa inissinneqarsimasumut qulakkeernissaanik eqqaasitsissutaavoq, tassa immikkoortumi inuttut kiffaanngissuseqarnermut namminerlu imminut pilluni aalajangiisinaanermut akuliunnerit annertuut pineqarmata.

Meeqqat pillugit suliaqarfimmuut tunngatillugu siunnersuut allanngortinneqassaaq, taamaalilluni kommuni angerlarsimaffigisaq pissaanermik atuisimaneq pillugu aalajangiisussanngortillugu aammalu aqutsisut aalajangiussaannut maalaaruteqarfingussalluni.

Kommuni najugaqarfigisaq aamma Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik ilisimatinneqassapput inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutiniq ingerlatsinermut sammititanik nakkutilliinermi atorineqarnissaat eqqarsaatigalugu.

6. Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutsi

"Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalackersuisoqarfiup Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutsi qinnuigisimavaa Isumaginninnermik suliaasaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut allaqqitassiamut oqaaseqaatissaqarpat oqaaseqaasioqqullugu.

Institutsi makkuninnga oqaaseqaateqarpoq:

PISSAANERMIK ATUINERMUT PITSAALIUINERMI AALAJANGIINIARTUMIK TAPERSERSUINEQ

Allaqqitassiap ilaa meeqqanut inersimasunullu tarnikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakitsunut pissaanermik atuinermut tunngasuvoq, tassalu inuit inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut malillugu arlaatigut innersuuteqartut.

Tassunga atatillugu institutsip ajunngitsutut isigaa Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalackersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuutip suliarinerani FN'ip Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut eqqumaffigisimammagu.

Pissaanermik atuineq inuit pisinnaatitaaffiunut tunngaviusunut arlaliusunut attuumassuteqarpoq, ilanngullugu nammineq imminut pilluni aalajangiisinnaatitaaneq. Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi nammineq imminut pilluni aalajangiisinnaatitaaneq aamma iliorsinnaaneq inatsisitigut inissitaq annertuumik eqqumaffigineqarput, taakkunani tunngaviusumik pineqarlutik imminut pilluni annertuumik aammalu mikisunik aalajangiisinnaatitaaneq. Tunngaviup taassumap akuerineragut erseqqissarneqarpoq isumaqatigiisummi siunertarineqarmat inuit innarluutillit kiffaangissuseqartumik inuusinnaanissaannut aammalu imminnut tunngasunik aalajangiisinnaatitaanissaannut periarfissat pitsanngorsaaviginissaat.

Inuttut nammineq imminut pilluni aalajangiisinaanermut tunngavik ilaatigut inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 12-imi takuneqarsinnaavoq. Aalajangersagaq taanna malillugu kalaallit oqartussaasui sulissutigissallugu pisussaaffigaat inuit innarluutillit namminneq piumasamik piviusunngortinnissaanut namminerlu aalajangiisarnissaminnut tapersersorneqarneq pisariaqartissinnaasaat pisinnaassagaat - aamma aalajangiiniartumik tapersersuineramik taaneqartartoq.

FN'ip Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit ataatsimiititaliaata inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 12-imi taaguut aalajangiiniartumik tapersersuineq pillugu oqaaseqaatimini nalinginnaasuni ilaatigut ima oqaaseqarsimavoq:

”A supported decision-making regime comprises various support options which give primacy to a person’s will and preferences and respect human rights norms. It should provide protection for all rights, including those related to autonomy (right to legal capacity, right to equal recognition before the law, right to choose where to live, etc.) and rights related to freedom from abuse and ill-treatment (right to life, right to physical integrity, etc.). Furthermore, systems of supported decision-making should not overregulate the lives of persons with disabilities. While supported decision-making regimes can take many forms, they should all incorporate certain key provisions to ensure compliance with article 12 of the Convention, including the following:

- (a) Supported decision-making must be available to all. A person’s level of support needs, especially where these are high, should not be a barrier to obtaining support in decision-making;*
- (b) All forms of support in the exercise of legal capacity, including more intensive forms of support, must be based on the will and preference of the person, not on what is perceived as being in his or her objective best interests;*
- (c) A person’s mode of communication must not be a barrier to obtaining support in decision-making, even where this communication is non-conventional, or understood by very few people [...]*”

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini naalakkersuisoqarfiup FN'ip Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi aalajangersakkat arlaqartut erseqqissaatigai.

Taamaattorli inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 12 taaneqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummut allaqqitassiaq malillugu "Pissaanermik atuineq namminerlu imminut pilluni aalajangiisinnaanermut akuliunnerit allat qaqutiginnaq atorneqartassaaq aamma isumassuinerlut inunnillu perorsaanermik ikiuunnermut taarsiullugu atorneqanngisaannassalluni" (allaqqitassiami § 1, imm.1).

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini ilaatigut allassimavoq suliniutip aaqqissuunneqarnerani ukiuinut, pisinnaasaannut inerisimaneranullu naleqquttumik, inuit pineqartut isumaasa tamatigut ilaatinneqartassasut. Aamma oqaatigineqarpoq aaqqissuussineq piviusoq aammalu sulissutiginninnerit ingerlanneqarniarnerat sapinngisaq tamaat malillugu inissinneqarsimasumik oqaloqateqartarnikkut pisassasoq. Aammattaaq allassimalluni aporaattoqarnialernerit isumaginninnikkut perorsaanermi suleriaatsit atorlugit tamatigut pinngitsoortinniarneqartassasut.

Institutsip isumaa malillugu inatsimmut oqaaseqaatit annerusumik erseqqissartariaqaraat meeqqat inersimasullu pissaanermik atuineq pillugu inatsisip malittarisassaasigut siunnerfigineqartuusut namminneq aalajangiisarnissaminut namminnerlu piumasaminnik oqaatiginnissinnaanerlut tapersorneqartassasut. Suleqatigiinnermut inernerineqartussamulluunniit aalajangersimasumut ilanngutitinneqaannaratillu kajumissisinneqaannartussaangillat, ilanngullugu perorsaanermi suleriaatsit atorlugit sulissuteqarnikkut.

- Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutsip innersuussutigissavaa Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfiup inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini inuit innarluuteqartut namminneq imminut pillutik aalajangiisinnaatitaanerlut sukumiinerusumik nalunaajaatigissagaa, ilanngullugu aalajangiiniartumik tapersersuineq pillugu tunngaviusoq."

Akissut: Naleqqussarlugu ilanngunneqarpoq.

Oqaaseqaatit nutarsarneqassapput inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 12-imut innersuussinertaqalersillugu.

Taamatutaaq aamma immikkoortoq taanna paasisutissanik ilitsersuussinermilu atugassani suliarineqartussani najoqqutarineqassaaq.